

โครงการวิจัยชาติพันธุ์ : กระบวนทัศน์ใหม่ในการสืบสานภาษาและวัฒนธรรม

โครงการวิจัยย่อยการแปรและการเปลี่ยนแปลงเสียงในภาษาไทยช่อง

บทความวิจัย

โดย ศาสตราจารย์ ดร. สมทรง บุรุษพัฒน์

สิงหาคม 2556

บทความปริทัศน์ระบบเสียงภาษาไทยคำ/ไทยโซ่ง

สมทรง นุรุษพัฒน์*

grsbr@mahidol.ac.th

ไทยคำหรือไทยโซ่งมีชื่อเรียกต่างๆ กันว่า ลาวโซ่ง ลาวโซ่งดำ ไทยทรงดำ ผู้ไทยดำ การที่เรียกไทยโซ่งว่าลาวโซ่งเพราะถิ่นฐานเดิมมาจากประเทศลาว นอกจากนี้คนไทยภาคกลางจะเรียกคนเชื้อสายลาวดังเช่นไทยโซ่งว่า “คนลาว” ถึงแม้ว่าในทางภาษาศาสตร์พบว่าลาวโซ่งไม่ได้เป็นภาษาย่อยในกลุ่มลาว แต่อยู่ในกลุ่มไท (สุวัฒนา และกันทิมา, 2539) การสะกดคำว่าไทยโซ่ง บางแห่งสะกดว่า “ไทโซ่ง” เพราะคำว่า “ไท” ใช้เรียกกลุ่มชนที่พูดภาษาตระกูลไทที่อาศัยอยู่นอกประเทศไทย เช่น ไทยดำ ไทขาว ในประเทศเวียดนาม เป็นต้น ส่วน “ไทย” หมายถึงกลุ่มชนที่พูดภาษาตระกูลไทที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย เนื่องจากไทยโซ่งมีบรรพบุรุษที่อพยพมาจากประเทศลาว จึงมีการสะกดคำว่า “ไทโซ่ง” เพื่อบ่งชี้ว่าเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่ย้ายถิ่นฐานมาจากประเทศอื่น

ไทยโซ่งอพยพมาจากเมืองแถงหรือปัจจุบันคือเมืองเดียนเบียนฟู ซึ่งมีอาณาเขตติดต่อกับจีนทางตอนใต้และตอนเหนือของประเทศเวียดนาม เมืองแถงเคยอยู่ใต้การปกครองของเมืองหลวงพระบาง (ม. ศรีบุษรา, 2530) ไทยโซ่งอพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทยหลายครั้ง ด้วยเหตุผลทางการเมือง ครั้งแรกใน ปี พ.ศ. 2322 สมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชทรงดำให้กองทัพเมืองหลวงพระบางยกกำลังไปตีเอาเมืองของผู้ไททรงดำซึ่งตั้งอยู่ริมเขตแดนเวียดนามเหนือ แล้วกวาดค้อนครอบครัวลาวเวียงจันทน์และไททรงดำลงมายังประเทศไทย ให้ลาวเวียงจันทน์ตั้งบ้านเรือนอยู่เมืองสระบุรี ราชบุรี และจันทบุรี ส่วนไททรงดำให้ตั้งบ้านเรือนอยู่ที่ตำบลหนองปร่ง อำเภอเขาย้อย เมืองเพชรบุรี การอพยพเข้ามาในประเทศไทยครั้งต่อๆ มา ก็ด้วยเหตุผลทางการเมืองอีกเช่นกัน การอพยพดำเนินเรื่อยมาจนกระทั่งถึงปี พ.ศ. 2430 (สิริ, 2519) ดังนั้นถิ่นฐานเดิมของไทยโซ่งในประเทศไทยจึงอยู่ที่จังหวัดเพชรบุรี ต่อมาได้มีการโยกย้ายไปหาที่ทำกินใหม่ในบริเวณใกล้เคียง เช่น ราชบุรี สุพรรณบุรี นครปฐม สมุทรสาคร เลย พิจิตร พิษณุโลก กำแพงเพชร ไทยโซ่งที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเหล่านี้ส่วนใหญ่อพยพมาจากจังหวัดเพชรบุรีเป็นเวลา 3-4ชั่วอายุคน (ประมาณกว่า 200 ปี)

* ศาสตราจารย์ประจำสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเซีย มหาวิทยาลัยมหิดล

บทความปริทัศน์เรื่องนี้เสนอระบบเสียงของภาษาไทดำที่พูดในประเทศเวียดนาม (Gedney, 1964 และ Fippinger, 1974) และระบบเสียงของภาษาไทยโห่งที่พูดในประเทศไทย (สุวัฒนา 2541 และวิภาวรรณ 2528) การนำเสนอจะจำแนกออกเป็นระบบพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ เนื่องด้วยบทความที่เกี่ยวกับภาษาไทยโห่งจะจำกัดอยู่แค่ระบบวรรณยุกต์ ดังนั้นในหัวข้อระบบพยัญชนะและสระจะเป็นภาษาไทดำเท่านั้น และในหัวข้อที่ 4 การอภิปรายจะนำผลงานวิจัยระบบเสียงไทยโห่งที่เผยแพร่ในรูปแบบของหนังสือและวิทยานิพนธ์มาเปรียบเทียบกับระบบพยัญชนะและสระในภาษาไทดำ

1. ระบบพยัญชนะ

ผลงานของ Gedney (1964) เปรียบเทียบภาษาไทย (Siamese) กับภาษาไทขาว ไทดำ และไทแดงซึ่งอยู่ในตระกูลภาษาไทและพูดอยู่ในประเทศเวียดนามและลาว ระบบเสียงภาษาไทดำเป็นระบบเสียงที่พูดในเมืองซอนลา (Son La) หรือเมืองลาเนื่องจากพื้นที่ในการเก็บข้อมูลไม่สามารถเข้าถึงได้ ผู้วิจัยจึงเก็บข้อมูลจากผู้ออกภาษาที่เป็นผู้อพยพซึ่งอาศัยอยู่ในประเทศเวียดนามใต้และเวียงจันทน์ ในบทความปริทัศน์เรื่องนี้จะกล่าวถึงในส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบเสียงภาษาไทดำเท่านั้น

ผลงานวิจัยของ Fippinger (1974) ศึกษาหน่วยเสียงภาษาไทดำเทียบกับภาษาไทขาว ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากผู้ออกภาษาที่มาจากเมืองเซินลาเช่นเดียวกับ Gedney (1964) และยังมีผู้ออกภาษาจากเมืองอื่นอีกคือเมืองเคียนเบียนฟู (Dien Bien Phu) และ Sop Cop ผู้วิจัยศึกษาภาษาไทดำจากผู้อพยพที่มาจากเมืองดังกล่าวที่ประเทศเวียดนามใต้เป็นเวลาสองปี งานวิจัยชิ้นนี้มีจุดประสงค์ที่จะศึกษาระบบเสียงภาษาไทดำให้รายละเอียดกว้างงานของ Gedney (1964) โดยศึกษาโครงสร้างของพยางค์ซึ่งประกอบด้วย CV และ CVC และศึกษาระบบเสียงพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ในรายละเอียด

ระบบพยัญชนะในภาษาไทดำมีดังนี้

ก. พยัญชนะต้น

พยัญชนะต้นเดี่ยวมี 19 หน่วยเสียง ดังนี้ /ʔ, p, t, k, c, th, kh, m, n, ŋ, ɲ, b, d, v, l, y, s, f, h/ เสียง [d] จะแปรกับเสียง [l] เช่น [di1] ~ [li1] ‘ดี’ และ [b] กับ [v] เช่น [bi1] ~ [vi1] ‘หิว’ ขึ้นอยู่กับท้องถิ่น

พยัญชนะควบกล้ำ มี 3 หน่วยเสียง ดังนี้ /kw, khw, ɲw/

ข. พยัญชนะท้าย

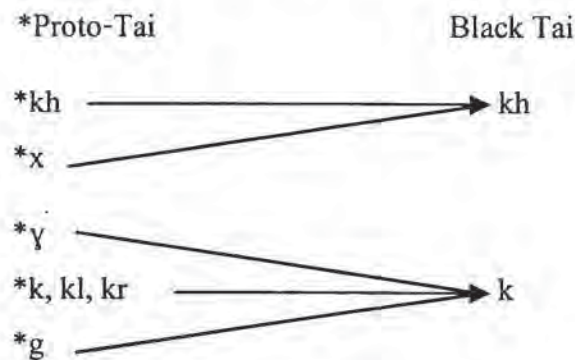
พยัญชนะท้ายประกอบด้วย /p, t, k, ʔ, m, n, ŋ/ ในภาษาไทย พยัญชนะท้าย /k/ ในพยางค์ที่มีสระเสียงยาวหรือสระประสมจะปฏิภาคกับเสียง /ʔ/ ในภาษาไทดำ เช่น ภาษาไทย [piik2] ‘ปีก’ ในภาษาไทดำจะเป็น [piʔ2] หากเป็นพยางค์ที่มีสระเสียงสั้น ภาษาไทดำก็มี

พยัญชนะท้ายเป็น /k/ เช่น ภาษาไทย [pluk2] ‘ปลุก’ ภาษาไทดำ [puk2] แต่ถ้าเป็นสระเสียงยาว เช่น [pluuk2] ‘ปลุก’ ภาษาไทดำจะเป็น [puʔ2]

สระประสมที่ลงท้ายด้วย [u, i, ɛ] จะตีความให้เป็นพยัญชนะท้าย /-w, -y, -ɣ/ เช่น

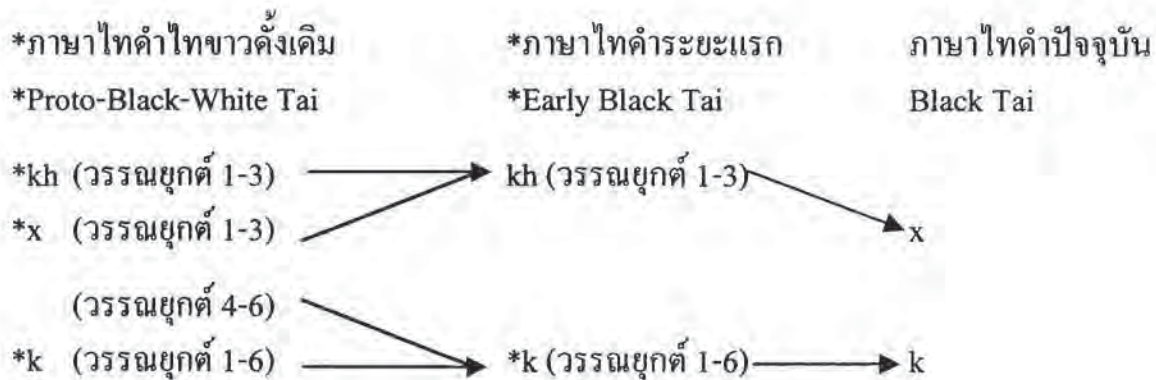
-w	[haw] ‘เรา’
-y	[kuay3] ‘กล้วย’
-ɣ	[bay] ‘ใบ’

พยัญชนะท้ายที่พบในงานของ Fippinger (1974) ตรงกันกับของ Gedney (1964) ส่วนพยัญชนะต้นแตกต่างจากงานของ Gedney (1964) ตรงที่เสียงพยัญชนะต้น kh- และ khw- ในงานของ Gedney (1964) จะปรากฏเป็นเสียง x- และ xw- ตามลำดับ เช่น [khwaa1] ‘ขวา’ ในงานวิจัยนี้จะเป็น [xwaa1] โดย Gedney (1964) ได้กล่าวถึงวิวัฒนาการของพยัญชนะต้นว่าเสียงพยัญชนะต้นไทดั้งเดิม *kh, *x ได้รวมตัวกันเป็นเสียง kh ในภาษาไทดำปัจจุบัน และ *ɣ, *k, *kl, *kr, *g ได้รวมตัวกันเป็นเสียง k ในปัจจุบัน ดังแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 1 การรวมตัวของพยัญชนะดั้งเดิม *ɣ, *k, *kl, *kr, *g เป็นเสียง k ในปัจจุบัน

ข้อมูลของ Gedney (1964) ไม่ได้แสดงให้เห็นการเปลี่ยน (shift) จากหน่วยเสียง /kh/ มาเป็น /x/ ในภาษาไทดำในระยะต่อมา ซึ่ง Fippinger (1974) ยืนยันว่าผู้บอกภาษาทุกคนออกเสียง /x/ ดังนั้นการเปลี่ยนในระยะต่อมาก็คือเปลี่ยนจาก /kh/ เป็น /x/ โดยมีเงื่อนไขการรวมตัวของพยัญชนะต้นเป็นวรรณยุกต์ดังแผนภูมิที่ 2

แผนภูมิที่ 2 การเปลี่ยนจากหน่วยเสียง /kh/ มาเป็น /x/

เนื่องจากหน่วยเสียง /kh/ ปรากฏเป็นเสียง /x/ ในงานวิจัยนี้ เสียงหยุดพ่นลมจึงมีเสียงเดียวคือ /h/ ซึ่งเสียงหยุดพ่นลมนี้รวมทั้งพยัญชนะที่ห่อปาก ได้แก่ /kw, xw, ɲw/ ถือความให้เป็นพยัญชนะเดียวเนื่องจากไม่ปรากฏเสียงควบกล้ำที่ไม่คลุมเครือ (non-suspect consonant clusters)

เสียงพยัญชนะไทดำทั้งหมดมี 5 หน่วยเสียงที่มีเสียงย่อยที่แปรอิสระ ได้แก่ /s, y, b, d, v/ ซึ่งมีเสียงย่อยดังนี้

/y/	[z]
/d/	[d]/[dʰ] ~[l]
/v/	[v] ~[b]/[β]

หน่วยเสียง /d/ และ /v/ มีหน่วยเสียงย่อย [l] และ [b]/[β] ที่มีสัทลักษณะเหมือนกับหน่วยเสียงย่อยของหน่วยเสียง /l/ และ /b/ ตามลำดับ และหน่วยเสียงย่อย [l] และ [b]/[β] นี้ก็มีผู้ออกภาษาใช้กันเป็นอย่างมาก จึงคาดการณ์ได้ว่าหน่วยเสียง /d/ และ /v/ กำลังจะรวมตัวเข้ากับหน่วยเสียง /l/ และ /b/ ตามลำดับ การรวมตัวกันของหน่วยเสียงดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ Gedney (1964) ที่พบเสียง [d] จะแปรกับเสียง [l] และ [b] กับ [v] ซึ่งขึ้นอยู่กับท้องถิ่น และพบว่าการเปลี่ยนแปลงของเสียง /d/ เป็น /l/ และ /b/ เป็น /v/ กำลังจะเกิดขึ้น การเปลี่ยนแปลงจาก /d/ เป็น /l/ ตรงกับงานของ Fippinger (1974) แต่ /b/ เปลี่ยนเป็น /v/ นั้นตรงกันข้ามกัน คือ /v/ กำลังจะเปลี่ยนเป็น /b/ การเปลี่ยนแปลงของพยัญชนะในงานวิจัยทั้งสองงานนี้สามารถนำไปเทียบกับภาษาไทยโชนที่ใช้อยู่ปัจจุบันว่ามีการเปลี่ยนแปลงไปในทางใด

2. ระบบสระ

ภาษาไทยคำมีสระเดี่ยว 9 สระ ดังเช่นภาษาไทย

i	ี	u
e	อ	o
ε	า	ว

ภาษาไทยคำไม่มีความแตกต่างของความยาวสระ ยกเว้นสระ a และ aa สระประสมมี 3 สระดังเช่นภาษาไทย คือ ia ia ua

ระบบสระในงานวิจัยของ Fippinger (1974) สอดคล้องกับของ Gedney (1964) แต่ให้รายละเอียดเพิ่มเติม เช่น สระ [a] จะพบในพยางค์ปิดเท่านั้น และพยางค์ที่มีพยัญชนะท้ายจะทำให้สระมีการเปลี่ยน (phonetic shift) เช่นสระกลาง /e, ə, o/ ในพยางค์ปิดจะเปลี่ยนสูงขึ้นไปสู่สระสูงคือ i, ี, u/ ในขณะที่เดียวกันสระ /i/ และ /u/ ก็จะต่ำลงในพยางค์ปิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีพยัญชนะท้ายเป็นเสียงหยุด เป็นต้น

3. ระบบวรรณยุกต์

Gedney (1964) พบว่าภาษาไทยคำมี 6 วรรณยุกต์ในพยางค์เป็นวรรณยุกต์ 1 เสียงระดับ (level) ต่ำกว่าระดับกลางเล็กน้อย เช่น [maa1] ‘หมา’ [hua1] ‘หัว’
วรรณยุกต์ 2 เสียงสูงขึ้น (high rising) เช่น [kay2] ‘ไก่อ’ [faa2] ‘ผ่า’
วรรณยุกต์ 3 เสียงต่ำตก (ขึ้น) บิบบเส้นเสียง (low falling (rising) and glottalized) บางถิ่นเป็นเสียงต่ำตก บางถิ่นเป็นเสียงต่ำตกขึ้น เช่น [sia3] ‘เสื่อ’ [haa3] ‘ห่า’
วรรณยุกต์ 4 เสียงสูงระดับ (high level) เช่น [naa4] ‘นา’ [fay4] ‘ไฟ’
วรรณยุกต์ 5 เสียงระดับ (level) สูงกว่าระดับกลางเล็กน้อย เช่น [naŋ5] ‘นั่ง’ [pi5] ‘พี’
วรรณยุกต์ 6 เสียงตก บิบบเส้นเสียง (falling and glottalized) เช่น [hu6] ‘หู่’ [lin6] ‘ลั่น’
วรรณยุกต์ 1, 4, 5 เป็นวรรณยุกต์ระดับ (level) เหมือนกันต่างกันที่ระดับเสียง (pitch) เช่น [pi1] ‘ปี’ [pi4] ‘(อ้วน) พี’ [pi5] ‘พี’

ในพยางค์ตาย มี 2 วรรณยุกต์ คือ วรรณยุกต์ 2 เสียงสูงขึ้น เช่น [sip2] ‘สิบ’ [boʔ2] ‘ดอก’ และวรรณยุกต์ 5 เสียงระดับ สูงกว่าระดับกลางเล็กน้อย เช่น [mot5] ‘มด’ [noʔ5] ‘นอก’

วรรณยุกต์ทั้ง 6 ปรากฏในกล่องวรรณยุกต์ได้ดังนี้

วรรณยุกต์ดั้งเดิม	พยางค์เป็น			พยางค์ตาย	
พยัญชนะต้นดั้งเดิม	A	B	C	DL	DS
พยัญชนะต้นกลุ่มที่ 1	1	2	3	2	
พยัญชนะต้นกลุ่มที่ 2	กลางต่ำ	สูงขึ้น	ต่ำตก (ขึ้น)	สูงขึ้น	
พยัญชนะต้นกลุ่มที่ 3	ระดับ		บีบเส้นเสียง		
พยัญชนะต้นกลุ่มที่ 4	4	5	6	5	
	สูงระดับ	กลางสูง ระดับ	ตก บีบเส้นเสียง	กลางสูงระดับ	

ระบบวรรณยุกต์ไทคำต่างจากภาษาไทยในกล่องวรรณยุกต์ช่อง A กล่าวคือวรรณยุกต์ไทคำจะมีการแตกตัวในลักษณะ A123-4 ในขณะที่วรรณยุกต์ในภาษาไทยมีการแตกตัวแบบ 1-234

ระบบวรรณยุกต์ในงานวิจัยของ Fippinger (1974) สอดคล้องกับงานของ Gedney (1964) ทุกวรรณยุกต์ ยกเว้นบางวรรณยุกต์จะมีรายละเอียดทางสัทลักษณะมากขึ้น คือ วรรณยุกต์ที่ 2 (B123) ซึ่งเป็นวรรณยุกต์สูงขึ้น จะเริ่มต้นจากระดับกลางที่ค่อนข้างต่ำไปทางสูง วรรณยุกต์ที่ 3 (C123) ซึ่งเป็นวรรณยุกต์ต่ำ งานวิจัยนี้จะบรรยายว่าเป็นต่ำระดับ (level) หรือต่ำตก (falling) และมีการบีบเส้นเสียงในตอนท้าย ส่วนงานของ Gedney (1964) จะบรรยายว่าเป็นวรรณยุกต์ต่ำตก (ขึ้น) บีบเส้นเสียง วรรณยุกต์ที่ 6 (C4) ซึ่งเป็นวรรณยุกต์กลางตกจะเริ่มที่ระดับวรรณยุกต์ที่ 5 คือระดับกลางค่อนข้างต่ำไปทางสูง ในขณะที่งานของ Gedney (1964) บรรยายว่าเป็นเสียงตกบีบเส้นเสียง

ระบบวรรณยุกต์ในงานวิจัยนี้แสดงในกล่องวรรณยุกต์ได้ดังนี้

วรรณยุกต์ดั้งเดิม พยัญชนะต้นดั้งเดิม	พยางค์เป็น			พยางค์ตาย	
	A	B	C	DL	DS
พยัญชนะต้นกลุ่มที่ 1	1	2	3	2	
พยัญชนะต้นกลุ่มที่ 2	กลางต่ำระดับ	กลางสูงขึ้น	ต่ำระดับ/ตก บีบเส้นเสียง	กลางสูงขึ้น	
พยัญชนะต้นกลุ่มที่ 3					
พยัญชนะต้นกลุ่มที่ 4	4 สูงระดับ	5 กลางสูงระดับ	6 กลางสูงตก	5 กลางสูงระดับ	

บทความของวิภาวรรณ (2528) ได้ใช้ระบบวรรณยุกต์เป็นเกณฑ์ในการกำหนดว่าภาษาที่มีคำนำหน้าว่า “ลาว” นั้นจัดอยู่ในกลุ่มลาวหรือกลุ่มไทย เพื่อที่จะได้เรียกชื่อให้ถูกว่า “ไท” หรือ “ลาว” ภาษาเหล่านี้ได้แก่ ลาววน ลาวโซ่ง ลาวครั่ง ลาวใต้ และลาวเวียง ลักษณะของระบบวรรณยุกต์ของภาษาลาวครั่ง ลาวใต้ และลาวเวียงไม่ตรงกับภาษาลาวโซ่งและลาววน ลักษณะการแยกตัวและรวมตัวของวรรณยุกต์ภาษาไทยโซ่งที่พูดที่อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐมมีความคล้ายคลึงกับภาษาไทยคำ จึงแสดงให้เห็นว่าภาษาไทยโซ่งไม่จัดอยู่ในกลุ่มลาว ดังนั้นจึงควรเรียกภาษานี้ว่า “ไทโซ่ง” หรือ “ไทซงคำ” และภาษาลาววนก็เช่นกันควรจะเรียกว่า “ไทวน”

งานวิจัยของสุวัฒนา (2541) ได้นำระบบวรรณยุกต์จากงานวิจัยจำนวน 12 ชิ้นมาเป็นเกณฑ์ในการจัดกลุ่มภาษาไทยโซ่งทั้ง 12 ชิ้นดังนี้

ภาษาไทยโซ่งในจังหวัดนครปฐม ถิ่นตำบลคอนยายหอม อำเภอเมือง (กาญจนา 2523) และถิ่นตำบลคอนตูม อำเภอบางเลน (กันทิมาและสุวัฒนา 2531)

ภาษาไทยโซ่งในจังหวัดราชบุรี ถิ่นอำเภอดำเนินสะดวก ถิ่นอำเภอจอมบึง ถิ่นอำเภอบ้านโป่ง ถิ่นอำเภอบางแพ (Wipawan 1981)

ภาษาไทยโซ่งในจังหวัดนครสวรรค์ ถิ่นตำบลหัวถนน อำเภอท่าตะโก (วิไลลักษณ์ 2530)

ภาษาไทยโซ่งในจังหวัดสมุทรสาคร ถิ่นตำบลหนองสองห้อง อำเภอบ้านแพ้ว (กันทิมาและสุวัฒนา 2531)

ภาษาไทยโซ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี ถิ่นตำบลสวนแตง อำเภอเมือง (กันทิมาและสุวัฒนา 2531)

ภาษาไทยโซ่งในจังหวัดเพชรบุรี ถิ่นตำบลหนองปรัง อำเภอเขาชัย (Orapin 1987) และถิ่นตำบลเขาชัย อำเภอเขาชัย (อรพันธ์ 2536)

ภาษาไทยโซ่งในจังหวัดกาญจนบุรี ถิ่นตำบลรางหวาย อำเภอพนมทวน (รสริน 2535)

ผู้วิจัยพบว่าระบบวรรณยุกต์ของทั้ง 12 ถิ่นมีความแตกต่างกันบางประการ โดยเฉพาะภาษาไทยโซ่งจังหวัดราชบุรีมีความแปรปรวนค่อนข้างมาก กล่าวคืองานวิจัยระบบวรรณยุกต์ภาษาไทยโซ่งในจังหวัดราชบุรี (Wipawan, 1981) ได้เปรียบเทียบวรรณยุกต์ภาษาไทยโซ่งในจังหวัดราชบุรีจำนวน 4 ถิ่น ได้แก่ ถิ่นอำเภอดำเนินสะดวก อำเภอจอมบึง อำเภอบ้านโป่ง และอำเภอบางแพ ผลการวิจัยพบว่าไทยโซ่งใน 3 ถิ่นแรกมีจำนวนหน่วยเสียงวรรณยุกต์ 4 หน่วยเสียง ส่วนภาษาไทยโซ่งถิ่นอำเภอบางแพมี 5 หน่วยเสียง การแตกตัวของวรรณยุกต์มีทั้งแบบสองทางและสามทางดังต่อไปนี้

ภาษาไทยโซ่งถิ่นอำเภอดำเนินสะดวก

	A	B	C	DS	DL
1	1[324]	3[14]	4[32]	3[14]	
2					
3				1[324]	
4	2[43]				

วรรณยุกต์ที่ 1 กลางตกขึ้น [324]

วรรณยุกต์ที่ 2 สูงตก [43]

วรรณยุกต์ที่ 3 ต่ำขึ้น [14]

วรรณยุกต์ที่ 4 กลางตก [32]

ภาษาไทยโซ่งถิ่นอำเภोजอมบึง

	A	B	C	DS	DL
1	1[214]		3[21]	2[44]	1[214]
2					
3					
4	2[44]		4[42]	1[214]	4[42]

วรรณยุกต์ที่ 1 ต่ำตกขึ้น [214]

วรรณยุกต์ที่ 2 สูงระดับ [44]

วรรณยุกต์ที่ 3 ต่ำตก [21]

วรรณยุกต์ที่ 4 สูงตก [42]

ภาษาไทยโซ่งถิ่นอำเภอบ้านโป่ง

	A	B	C	DS	DL
1	1[324]	2[55]		3 [11]	
2			4[32]		
3					
4				1324]	4[32]

วรรณยุกต์ที่ 1 กลางตกขึ้น [324]

วรรณยุกต์ที่ 2 สูงระดับ [55]

วรรณยุกต์ที่ 3 ต่ำระดับ [11]

วรรณยุกต์ที่ 4 กลางตก [32]

ภาษาไทยโซ่งถิ่นอำเภอบางแพ

	A	B	C	DS	DL
1	1[324]	3[15]	5[21?]		3[15]
2					
3					
4	2[43]	4[32]		1[324]	

วรรณยุกต์ที่ 1 กลางตกขึ้น [324]

วรรณยุกต์ที่ 2 สูงตก [43]

วรรณยุกต์ที่ 3 ต่ำขึ้น [15]

วรรณยุกต์ที่ 4 กลางตก [32]

วรรณยุกต์ที่ 5 ต่ำตกลงท้ายด้วยคอกอหยกัก [21?]

กล่องวรรณยุกต์แสดงให้เห็นว่าภาษาไทยโซ่งถิ่นดำเนินสะดวก จอมบึงและบางแพยังมีส่วคล้ายภาษาไทยโซ่งในจังหวัดอื่นๆทั่วไปคือมีการแตกตัวแบบสองทาง แต่มีการรวมตัวของวรรณยุกต์ในบางช่องภายหลัง จึงทำให้เกิดความแตกต่างออกไป ส่วนภาษาไทยโซ่งถิ่นบ้านโป่งมีการแตกตัวแบบสามทาง Wipawan (1981) ได้อธิบายว่าเป็นเพราะได้รับอิทธิพลของภาษาลาวใต้ซึ่งมีผู้พูดภาษาเป็นจำนวนมากในอำเภอนี้ ดังนั้นระบบวรรณยุกต์ของถิ่นนี้จึงมีลักษณะเหมือนภาษากลุ่มลาวคือ วรรณยุกต์ในช่อง B มีการรวมตัวกันทั้งหมด วรรณยุกต์ในช่อง B ไม่เหมือนกับช่อง DL วรรณยุกต์ในช่อง C1 ไม่เหมือนกับวรรณยุกต์ในช่อง C2 และบันไดลาวคือวรรณยุกต์ในช่อง C1 เหมือนกับวรรณยุกต์ในช่อง DL123 (Chamberlain 1975)

สุวรรณ (2541) ได้ใช้เกณฑ์ 2 ประการในการจัดกลุ่มภาษาไทยโชนงคือจำนวนหน่วยเสียงวรรณยุกต์และลักษณะการแตกตัวของหน่วยเสียงวรรณยุกต์

- (1) การจัดกลุ่มตามจำนวนหน่วยเสียงวรรณยุกต์ ทำให้จำแนกภาษาไทยโชนงได้ 3 กลุ่มคือ
 - ก. ภาษาไทยโชนงกลุ่ม 4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ ได้แก่ ภาษาไทยโชนงถิ่นจอมบึง ถิ่นบ้านโป่ง ถิ่นดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี
 - ข. ภาษาไทยโชนงกลุ่ม 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ ได้แก่ ภาษาไทยโชนงถิ่นบางแพ จังหวัดราชบุรี
 - ค. ภาษาไทยโชนงกลุ่ม 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ ได้แก่ ภาษาไทยโชนงในจังหวัดที่เหลือทั้งหมด
- (2) การจัดกลุ่มตามการแตกตัวของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ ทำให้จำแนกภาษาไทยโชนงได้เป็น 2 กลุ่มคือ
 - ก. ภาษาไทยโชนงที่มีการแตกตัวของวรรณยุกต์แบบสามทาง ได้แก่ ภาษาไทยโชนงถิ่นบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี
 - ข. ภาษาไทยโชนงที่มีการแตกตัวของวรรณยุกต์แบบสองทาง ได้แก่ ภาษาไทยโชนงอีก 11 ถิ่นทั้งหมด ซึ่งสามารถแบ่งกลุ่มย่อยออกเป็นภาษาโชนงที่มีการแตกตัวของวรรณยุกต์แบบ ABDS123-4 CDL1234 ได้แก่ ภาษาไทยโชนงถิ่นดำเนินสะดวกและถิ่นบางแพ จังหวัดราชบุรี และแบบ ABCD123-4 ได้แก่ ภาษาไทยโชนงที่เหลืออีก 10 ถิ่นในจังหวัดอื่น

ระบบวรรณยุกต์ของภาษาไทยโชนงที่สุวรรณ (2541) นำมาศึกษาจำนวน 8 ถิ่น (ไม่นับรวมถิ่นราชบุรี 4 ถิ่น ซึ่งได้รับอิทธิพลของภาษากลุ่มลาว) สามารถเปรียบเทียบกับวรรณยุกต์ของภาษาไทดำ (Gedney, 1964 และ Fippinger, 1974) และภาษาถิ่นอื่นเพิ่มเติมอีก 4 ถิ่นได้แก่ ไทยโชนงถิ่นบ้านดอน อำเภออุทอง จังหวัดสุพรรณบุรี (อัญชลี, 2531) ไทยโชนงถิ่นหนองปรัง อำเภอยะย้อย จังหวัดเพชรบุรี (สุนทรรัตน์, 2549) ไทยโชนงถิ่นบ่อทอง อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก (สุพัตราและคณะ, 2546) และไทดำถิ่นเขาแก้ว อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย (ชาคริต, 2521)

งานวิจัยวรรณยุกต์ไทยโชนง/ไทดำทุกถิ่นใช้เครื่องมือในการวิเคราะห์ระบบวรรณยุกต์คือกล่องวรรณยุกต์ของ Gedney (1972) การวิเคราะห์วรรณยุกต์มีทั้งการฟังเพียงอย่างเดียวเพื่อวิเคราะห์สัทลักษณะของวรรณยุกต์โดยหาค่าระดับเสียงสูง กลาง ต่ำของระดับเสียงของผู้พูดภาษาแต่ละคน และการใช้เครื่องมือในการวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบการวิเคราะห์จากการฟัง เช่น เครื่องมือ Sound Spectograph ซึ่งแสดงแผนภาพคลื่นเสียง เครื่องมือ Visi-Pitch ซึ่ง

แสดงผลระดับเสียงบนจอภาพ และโปรแกรมสำเร็จรูป Praat ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงในการวิเคราะห์เสียงพูด การวิเคราะห์วรรณยุกต์ตามแนวทั้งสองในงานวิจัยต่างๆสรุปในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 วิธีการวิเคราะห์วรรณยุกต์

งานวิจัย	การวิเคราะห์วรรณยุกต์
ชาคริต อนันทรวัน (2521)	วิเคราะห์ด้วยการฟังและตรวจสอบกับการอ่านแผ่นภาพคลื่นเสียง (Sound spectrograms)
กาญจนา พันธุ์คำ (2523)	วิเคราะห์ด้วยการฟังและตรวจสอบกับการอ่านแผ่นภาพคลื่นเสียง (Sound spectrograms)
วิไลลักษณ์ เคชะ (2530)	วิเคราะห์ด้วยการฟังและตรวจสอบกับการอ่านแผ่นภาพคลื่นเสียง (Sound spectrograms)
Orapin Maneewong (1987/2530)	วิเคราะห์ด้วยการฟังและตรวจสอบกับเครื่อง Visi-pitch model 6087
กันทิมา วัฒนะประเสริฐ และ สุวัฒนา เลี่ยมประวัตติ (2531)	วิเคราะห์ด้วยการฟัง
อรพันธ์ อุณากรสวัสดิ์ (2536)	วิเคราะห์ด้วยการฟัง
รสริน เสือส่อสิทธิ์ (2535)	วิเคราะห์ด้วยการฟัง
สุพัศรา จิรนนทนาภรณ์, อัญชลี สิงห์น้อย และศิริพร มณีชู (2546)	วิเคราะห์ด้วยการฟัง

หมายเหตุ: งานวิจัยของกาญจนา (2523) ได้ให้ข้อมูลว่าชาวไทยโง่งที่หมู่ที่ 7 และ 9 ตำบลคอนยายหอม อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม มีบรรพบุรุษอยู่ที่อำเภอเขาชัยย้อย จังหวัดเพชรบุรี เพื่อจับจองที่ทำกินเมื่อประมาณ 100 ปีเศษมาแล้ว

ผลการวิจัยเกี่ยวกับวรรณยุกต์ทั้งหมดแสดงในกล่องวรรณยุกต์เปรียบเทียบกันได้ดังในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบวรรณยุกต์ไทยโง่ง 13 อัน

		A	B	C	DL	DS
1, 2, 3	SL	1 กลางต่ำระดับ	3 สูงขึ้น	5 ต่ำตก (ขึ้น) บีบเส้นเสียง	3 สูงขึ้น	

		A	B	C	DL	DS
	น.ป.1	1 ต่ำขึ้น [24]	3 กลางขึ้น [35]	5 กลางระดับ [33]	3 กลางขึ้น [35]	
	น.ป.2	1 ต่ำขึ้น [24]	3 กลางขึ้น [35]	5 กลางระดับ [33]	3 กลางขึ้น [35]	
	ส.พ. 1	1 กลางขึ้น [34]	3 ต่ำขึ้น [24]	5 กลางตก [32]	3 ต่ำขึ้น [24]	
	ส.พ. 2	1 กลางตกขึ้น	3 กลางต่ำ-ตกขึ้น	5 กลางต่ำ-ตก ปิดเส้นเสียง	3 กลางต่ำ-ตกขึ้น	
	ส.ค.	1 กลางขึ้น [34]	3 ต่ำขึ้น [24]	5 กลางตก [32]	3 ต่ำขึ้น [24]	
	พ.ร.1	1 กลางขึ้น [35]	3 ต่ำขึ้น [24]	5 ต่ำตก [21]	3 ต่ำขึ้น [24]	
	พ.ร. 2	1 กลางต่ำขึ้น [23]	3 กลางต่ำขึ้นสูง [25]	5 กลางระดับบีบ เส้นเสียง [33]	3 กลางขึ้น [35]	
	พ.ร. 3	1 กลางขึ้น	3 ต่ำขึ้น	5 ต่ำระดับ	3 ต่ำขึ้น	
	ก.บ	1 กลางขึ้น [34]	3 ต่ำขึ้น [24]	5 กลางตก [32]	3 ต่ำขึ้น [24]	
	น.ส	1 ต่ำขึ้น [14]	3 กลางขึ้น [35]	5 ต่ำระดับเส้น เสียงปิด [227]	3 กลางขึ้น [35]	
	พ.ล.	1 ต่ำขึ้น [23]	3 กลางขึ้น [35]	5 ต่ำระดับ [22]	3 กลางขึ้น [35]	
	เลย	1 ต่ำขึ้นตก [241]	3 สูงขึ้น [45]	4 ต่ำเลื่อนลง [21]	3 สูงขึ้น [45]	3 สูงระดับ [44]
4	SL	2 สูงระดับ	4 กลางสูงระดับ	6 กลางสูงตก	4 กลางสูงระดับ	
	น.ป.1	2 กลางขึ้นตก [354]	4 สูงระดับ [44]	6 สูงเลื่อนลง/สูง ตก [43]	4 สูงระดับ [44]	
	น.ป.2	2 กลางขึ้นตก [354]	4 สูงระดับ [44]	6 สูงเลื่อนลง/สูง ตก [43]	4 สูงระดับ [44]	
	ส.พ. 1	2 กลางขึ้นตก [354]	4 สูงระดับ [44]	6 สูงขึ้นตก [452]	4 สูงระดับ [44]	
	ส.พ. 2	2 กลางขึ้นตก	4 กลางสูง-ระดับ	6 กลางตก	4 กลางสูง-ระดับ	
	ส.ค.	2 สูงขึ้น [45]	4 กลางระดับ [33]	6 สูงขึ้นตก [452]	4 กลางระดับ [44]	
	พ.ร.1	2 สูงตก [43]	4 กลางระดับ [33]	6 สูงขึ้นตก [452]	4 กลางระดับ [33]	
	พ.ร.2	2 กลางสูงขึ้น ตก [453]	4 กลางขึ้นตก [342]	6 กลางตก [32]	4 กลางขึ้นตก [343]	
	ก.บ	2 กลางขึ้นตก [354]	4 สูงระดับ [44]	6 สูงขึ้นตก [452]	4 สูงระดับ [44]	

		A	B	C	DL	DS
	พ.ร. 3	2 ต่ำขึ้นตก	4 กลางระดับ	6 กลางตก	4 กลางระดับ	
	น.ส.	2 กลางขึ้นตก [343]	4 กลางระดับ [33]	6 สูงตก [42]	4 กลางระดับ [33]	
	พ.ล.	2 กลางขึ้นตก [354]	4 กลางระดับ [33]	6 สูงตก [42]	4 กลางระดับ [33]	
	เลข	2 สูงขึ้นตก [453]	4 ต่ำเลื่อนลง [21]	5 กลางเลื่อนลง [31]	2 สูงตก [43]	

- หมายเหตุ 1. เลขที่ของวรรณยุกต์ได้ปรับให้เหมือนกันหมดคือ A123 เป็นวรรณยุกต์ที่ 1 A4 เป็นวรรณยุกต์ที่ 2 B123 เป็นวรรณยุกต์ที่ 3 B4 เป็นวรรณยุกต์ที่ 4 C123 เป็นวรรณยุกต์ที่ 5 C4 เป็นวรรณยุกต์ที่ 6 ยกเว้นงานวิจัยของชาคริต (2521) ที่พบ 5 วรรณยุกต์จึงปรับ C123 ให้เป็นวรรณยุกต์ 4 และวรรณยุกต์ C4 เหมือนเดิมคือวรรณยุกต์ 5
2. งานวิจัยของ Gedney (1964) Fippinger (1974) อัญชลี (2531) และสุนทรินทร์ (2549) ไม่แสดงตัวเลขกำกับระดับวรรณยุกต์
3. อักษรย่อ มีรูปเต็มดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 อักษรย่อของสถานที่ในการวิจัย

คำย่อ	สถานที่	ผู้วิจัย
SL	Son La	Gedney (1964) Fippinger (1974)
น.ป. 1	ตำบลคอนขาหอม อ.เมือง จังหวัดนครปฐม	กาญจนา พันธุ์คำ (2523)
น.ป. 2	ตำบลคอนค่อม อ.บางเลน จังหวัดนครปฐม	กัณทิมา วัฒนประเสริฐและสุวัฒนา เลี่ยมประวัตติ (2531)
ส.พ. 1	ตำบลสวนแตง อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี	กัณทิมา วัฒนประเสริฐและสุวัฒนา เลี่ยมประวัตติ (2531)
ส.พ. 2	ตำบลบ้านคอน อำเภออู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี	อัญชลี บุรณะสิงห์ (2531)
ส.ค.	ตำบลหนองสองห้อง อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร	กัณทิมา วัฒนประเสริฐและสุวัฒนา เลี่ยมประวัตติ (2531)

คำย่อ	สถานที่	ผู้วิจัย
พ.ร. 1	ตำบลเขาย้อย อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี	อรพันธ์ อนุกรสวัสดิ์. (2536)
พ.ร. 2	ตำบลหนองปรัง อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี	Orapin Maneewong (1987/2530)
พ.ร. 3	ตำบลหนองปรัง อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี	สุนทรินทร์ แสงงาม (2549)
ก.บ.	หมู่ที่ 17 คอนเตาอิฐ ตำบลรางหวาย อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี	รสริน เสือส่อสิทธิ์ (2535)
น.ส.	ตำบลหัวถนน อำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์	วิไลลักษณ์ เดชะ (2530)
พ.ล.	ตำบลบ่อทอง อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก	สุพัตรา จิรนนทนาภรณ์และคณะ (2546)
เลย	ตำบลเขาแก้ว อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย	ชาคริต อนันทรารวัน (2521)

ผลการสังเคราะห์ระบบวรรณยุกต์ภาษาไทยซึ่งที่พูดใน 13 ถิ่นพบว่าจำนวนหน่วยเสียงวรรณยุกต์มี 2 แบบ คือหน่วยเสียงวรรณยุกต์ 6 หน่วยเสียง และหน่วยเสียงวรรณยุกต์ 5 หน่วยเสียงซึ่งพบในท้องถิ่นเดียวคือหมู่บ้านป่าหนาด จังหวัดเลย (ชาคริต 2521) ลักษณะการแตกตัวและรวมตัวกันของวรรณยุกต์เหมือนกันในทุกถิ่นยกเว้นหมู่บ้านป่าหนาด จังหวัดเลย ที่แตกต่างเล็กน้อย การแตกตัวและรวมตัวกันของวรรณยุกต์เป็นลักษณะดั้งเดิมคือ ABCD 123-4 วรรณยุกต์ D123 จะรวมเป็นวรรณยุกต์เดียวกับวรรณยุกต์ B123 วรรณยุกต์ D ของถิ่นหมู่บ้านป่าหนาด จังหวัดเลยมีความแตกต่างที่ขึ้นอยู่กับความสั้นยาวของสระ กล่าวคือวรรณยุกต์ DL จะมีเสียงสูงขึ้น [45] และวรรณยุกต์ DS จะมีเสียงสูงระดับ [44] วรรณยุกต์ D4 จะรวมเป็นวรรณยุกต์เดียวกับวรรณยุกต์ B4 ในทุกถิ่น ยกเว้นถิ่นหมู่บ้านป่าหนาด จังหวัดเลย ที่วรรณยุกต์ D [43] รวมเป็นวรรณยุกต์เดียวกับวรรณยุกต์ A4 [453]

สัญลักษณ์ของวรรณยุกต์ในแต่ละวรรณยุกต์มีความเหมือนและแตกต่างกันดังนี้

วรรณยุกต์ที่ 1 A123 “เสียงกลาง-ต่ำขึ้น”

วรรณยุกต์ที่ 1 ในภาษาไทยโชน่งทุกถิ่นในประเทศไทยเป็นวรรณยุกต์เปลี่ยนระดับ แต่ถิ่น Son La จะเป็นคงระดับคือ “กลาง-ต่ำ ระดับ” โดยภาพรวมสัญลักษณ์หลักของวรรณยุกต์ที่ 1 ซึ่งงานวิจัยส่วนใหญ่มีคล้ายกันคือ “เสียงกลาง-ต่ำขึ้น” วรรณยุกต์ที่ 1 เป็นเสียงวรรณยุกต์ที่มีจุดเริ่มต้นแตกต่างกันตั้งแต่ต่ำ กลางต่ำ ไปจนถึงกลาง และส่วนใหญ่จะขึ้นไปถึงระดับ 4 ยกเว้นถิ่นเพชรบุรี 1 ที่ขึ้นไปจนถึงระดับ 5 และถิ่น Son La ที่เป็นวรรณยุกต์ระดับ ไม่ขึ้น ถิ่นเลยมีเสียงตกในตอนท้ายหลังจากขึ้นแล้ว สัญลักษณ์ของวรรณยุกต์ที่ 1 มีดังนี้

1. กลาง-ต่ำ ระดับ ได้แก่ Son La
2. ต่ำขึ้น (ตก) ได้แก่ ได้แก่ นครปฐม 1, 2 นครสวรรค์ พิษณุโลกและเลย
3. กลาง (ตก/ต่ำ) ขึ้น ได้แก่ สุพรรณบุรี 1, 2 สมุทรสาคร เพชรบุรี 1, 2, 3 กาญจนบุรี

วรรณยุกต์ที่ 2 A4 “เสียงกลางขึ้นตก”

วรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาไทยโชน่งทุกถิ่นในประเทศไทยเป็นวรรณยุกต์เปลี่ยนระดับ แต่ถิ่น Son La จะเป็นคงระดับคือ “สูงระดับ” สัญลักษณ์ของวรรณยุกต์ที่ 2 ส่วนใหญ่ (6 ถิ่น) จะเป็น “กลางขึ้นตก [354]” หรือ (กลาง) สูงขึ้นตก [453] (2 ถิ่น) ส่วนถิ่นอื่นๆมีจุดเริ่มต้นที่สูงและขึ้น [45] หรือ ตก [43] มีเพียงถิ่นเดียวมีจุดเริ่มต้นที่ต่ำ สัญลักษณ์ของวรรณยุกต์ที่ 2 มีดังนี้

1. สูงระดับ ได้แก่ Son La
2. กลาง (สูง) ขึ้นตก ได้แก่ ได้แก่ นครปฐม 1, 2 สุพรรณบุรี 1, 2 เพชรบุรี 2 นครสวรรค์ พิษณุโลก และกาญจนบุรี
3. สูง (ขึ้น) ตก ได้แก่สมุทรสาคร เพชรบุรี 1 และเลย
4. ต่ำขึ้นตก ได้แก่เพชรบุรี 3

วรรณยุกต์ที่ 3 B123 “เสียงขึ้นสูง”

โดยภาพรวมวรรณยุกต์ที่ 3 เป็นเสียงที่มีจุดเริ่มต้นแตกต่างกันตั้งแต่ต่ำ กลางต่ำ กลาง ไปจนถึงสูง จากนั้นจะขึ้นไปจนถึงระดับ 5 เป็นส่วนใหญ่ วรรณยุกต์ที่ 3 นี้จะคล้ายกับวรรณยุกต์ที่ 1 ตรงที่เป็นเสียงขึ้น แต่แตกต่างกันที่วรรณยุกต์ที่ 3 จะเป็นเสียงที่สูงขึ้นกว่าวรรณยุกต์ 1 สัญลักษณ์ของวรรณยุกต์ที่ 2 มีดังนี้

1. สูงขึ้น ได้แก่ Son La และเลย
2. กลาง (ต่ำ-ตก) ขึ้น ได้แก่ นครปฐม 1, 2 สุพรรณบุรี 2 เพชรบุรี 2 นครสวรรค์ และพิษณุโลก
3. ต่ำขึ้น ได้แก่ สุพรรณบุรี 1 สมุทรสาคร เพชรบุรี 1, 3 กาญจนบุรี

วรรณยุกต์ที่ 4 B4 “เสียงกลาง-สูง ระดับ”

โดยภาพรวมวรรณยุกต์ที่ 4 เป็นเสียงกึ่งระดับที่แตกต่างกันเล็กน้อยคือกลางระดับกลางขึ้นระดับ และสูงระดับ ยกเว้นถิ่นเพชรบุรี 2 ที่เป็นวรรณยุกต์เปลี่ยนระดับคือ กลางขึ้นตก [342] และถิ่นเลขที่เป็นวรรณยุกต์ต่ำเลื่อนลง [21] สัทลักษณะของวรรณยุกต์ที่ 2 มีดังนี้

1. กลาง (สูง) ระดับ ได้แก่ Son La สุพรรณบุรี 2 สมุทรสาคร เพชรบุรี 1, 3 นครสวรรค์ และพิษณุโลก
2. สูงระดับ ได้แก่ นครปฐม 1, 2 สุพรรณบุรี 1 กาญจนบุรี
3. กลางขึ้นตก ได้แก่ เพชรบุรี 2
4. ต่ำเลื่อนลง ได้แก่ เลย

วรรณยุกต์ที่ 5 C123 “เสียงต่ำ”

วรรณยุกต์ที่ 5 เป็นวรรณยุกต์ที่มีสัทลักษณะแตกต่างกันมาก ในภาษาไทยช่อง 6 ถิ่นวรรณยุกต์ที่ 5 จะเป็นเสียงต่ำหรือต่ำตก อีก 6 ถิ่นเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่มีจุดเริ่มต้นเป็นเสียงกลางหรือกลางต่ำและกึ่งระดับหรือตก วรรณยุกต์ที่ 5 ในบางถิ่นมีบีบเส้นเสียง ได้แก่ถิ่น Son La ถิ่นสุพรรณบุรี 2 เพชรบุรี 2 และนครสวรรค์ ดังนี้

1. ต่ำตก (ขึ้น) บีบเส้นเสียง ได้แก่ Son La
2. ต่ำตก/เลื่อนลง ได้แก่ เพชรบุรี 1 และเลย
3. ต่ำระดับเส้นเสียงปิด ได้แก่ นครสวรรค์
4. ต่ำระดับ ได้แก่ เพชรบุรี 3 และพิษณุโลก
5. กลางระดับ ได้แก่ นครปฐม 1, 2
6. กลางระดับ บีบเส้นเสียง ได้แก่ เพชรบุรี 2
7. กลางตก ได้แก่ สุพรรณบุรี 1 และสมุทรสาคร กาญจนบุรี
8. กลางต่ำ-ตก บีบเส้นเสียง ได้แก่ สุพรรณบุรี 2

วรรณยุกต์ที่ 6 C4 “เสียงกลาง-สูง ตก”

โดยภาพรวมวรรณยุกต์ที่ 6 เริ่มต้นที่เสียงกลางก่อนไปทางสูงและตกลงมาในระดับ 2 สัทลักษณะของวรรณยุกต์ที่ 6 มีดังนี้

1. กลางสูงตก ได้แก่ Son La
2. สูงเลื่อนลง/สูงตก ได้แก่ นครปฐม
3. สูงขึ้นตก ได้แก่ สุพรรณบุรี 1 สมุทรสาคร และเพชรบุรี 1 กาญจนบุรี
4. กลางตก/เลื่อนลง ได้แก่ สุพรรณบุรี 2 เพชรบุรี 2, 3 และเลย
5. สูงตก ได้แก่ นครสวรรค์และพิษณุโลก

จากการสังเคราะห์สัทลักษณะของวรรณยุกต์ทั้ง 12 ถิ่น สรุปลักษณะหลักที่ภาษาไทย
โชน่งส่วนใหญ่มีคล้ายกันดังนี้คือ

วรรณยุกต์ดั้งเดิม พยัญชนะต้นดั้งเดิม	พยางค์เป็น			พยางค์ตาย	
	A	B	C	DL	DS
พยัญชนะต้นกลุ่มที่ 1	1	3	5	3 ขึ้นสูง	
พยัญชนะต้นกลุ่มที่ 2	กลาง-ต่ำขึ้น	ขึ้นสูง	ต่ำ		
พยัญชนะต้นกลุ่มที่ 3					
พยัญชนะต้นกลุ่มที่ 4	2 กลางขึ้นตก	4 กลาง-สูงระดับ	6 กลาง-สูงตก	4 กลาง-สูงระดับ	

4. สรุปและอภิปราย

งานวิจัยที่เกี่ยวกับระบบเสียงของภาษาไทยโชน่งในประเทศไทยในสมัยแรกๆจะใช้คำ
ว่า “ลาวโชน่ง” ทั้งหมดยกเว้นงานวิจัยของชาคริต (2521) ที่ใช้คำว่า “ไทดำ” เมื่อกล่าวถึงกลุ่ม
ชาติพันธุ์ที่อาศัยอยู่ที่หมู่บ้านนาป่าหนาด ตำบลเขาแก้ว อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย และใช้
คำว่า “ลาวโชน่ง” เรียกกลุ่มชาติพันธุ์ที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเพชรบุรี ชาวไทดำที่หมู่บ้านนาป่า
หนาดมีความสัมพันธ์กับไทดำในภาคเหนือของลาวและเวียดนาม และบางส่วนทางตอนใต้
ของประเทศจีน ชาคริต (2521) ได้บรรยายไว้ว่าชาวไทดำกลุ่มนี้อพยพมาจากเมืองเชียงขวาง
เมืองแตง เมืองไล เมืองล่อ ทางตอนเหนือของประเทศลาวในสมัยรัชกาลที่ 5 ลงมาทางเมือง
หลวงพระบาง และท้ายสุดมาบุกเบิกทำไร่นาดั้งบ้านเรือนที่ดงป่าหนาด หรือหมู่บ้านนาป่า
หนาด ในปัจจุบันชาว “ลาวโชน่ง” เป็นที่รู้จักในนามของ “ไทยโชน่ง”

ระบบเสียงภาษาไทดำ (Gedney, 1964 และ Fippinger 1974) เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับ
ระบบเสียงภาษาไทยโชน่งที่พูดในประเทศไทย จะมีความสอดคล้องกันในเรื่องพยัญชนะและ
สระ ในตอนต่อไปจะอภิปรายการเปรียบเทียบดังกล่าวรวมทั้งแสดงให้เห็นการปฏิภาณของ
เสียงพยัญชนะในภาษาไทดำ/ไทยโชน่งและภาษาไทย

4.1 หน่วยเสียงพยัญชนะ

4.1.1 หน่วยเสียงพยัญชนะต้นเดี่ยว

ตารางที่ 5 หน่วยเสียงพยัญชนะเดี่ยว

ฐานกรณ์ ลักษณะของเสียง		ริมฝีปาก	ริมฝีปาก- ฟัน	ปุ่มเหงือก	เพดาน แข็ง	เพดาน อ่อน	คอหอย
กัก	ไม่ก้อง ไม่พ่น ลม	p -		t -		k -	? -
	ไม่ก้อง พ่นลม	ph -		th -		kh -	
	ก้อง	b -		(d-)			
กึ่งเสียด แทรก	ไม่ก้อง ไม่พ่น ลม				c -		
	ไม่ก้อง พ่นลม				(ch-)		
เสียดแทรก ไม่ก้อง			f -	s -			h-
นาสิก		m -		n -	ɲ-	ŋ-	
ข้างลิ้น				l -			
กึ่งสระ		w -			j-/y -		

ระบบเสียงพยัญชนะต้นเดี่ยวในงานวิจัยของชาคริต (2521) กาญจนา (2523) กันทิมา และสุวัฒนา (2531) Orapin (1987) อรพันธ์ (2536) และรสริน (2535) มีจำนวนตรงกันคือ 19 หน่วยเสียง ได้แก่ /p, ph, b, t, th, k, kh, ?, c, f, s, h, m, n, ɲ, ŋ, l, w, j/ ในขณะงานวิจัยของ วิไลลักษณ์ (2530) มีจำนวนหน่วยเสียงพยัญชนะต้น 20 หน่วยเสียงโดยเพิ่มหน่วยเสียง /d/ ในวงเล็บ และงานของสุพัตรา และคณะ (2546) มีจำนวนหน่วยเสียงพยัญชนะต้น 21 หน่วยเสียง โดยรวมหน่วยเสียง /d/ และ /ch/ ที่ปรากฏในวงเล็บ งานวิจัยของวิไลลักษณ์ (2530) พบหน่วยเสียง /ch/ [tch] ในคำบางคำเช่น [tchu:35] ‘จุด’ ซึ่งคาดว่าเป็นเสียงที่ยืมมาจากภาษาไทย

เสียงพยัญชนะในภาษาไทยช่อง 19 หน่วยเสียงนี้มีจำนวนเท่ากับงานของ Gedney (1964) แต่ต่างกันที่งานของ Gedney มีหน่วยเสียง /d, v/ และไม่มีหน่วยเสียง /ph/ ในงานวิจัยทุกงานพยัญชนะต้นดั้งเดิมที่เป็นเสียงก้องจะกลายมาเป็นเสียงไม่ก้องไม่พ่นลมในภาษาไทย ช่องถิ่นนี้ดังเช่นภาษาไทยคำที่กล่าวข้างต้น

การแปรของเสียงพยัญชนะต้นในงานวิจัยต่างๆ มีดังนี้

ก. การแปรของเสียง [d] และ [l]

ผลการวิจัยของชาคริต (2521) กาญจน (2523) กันทิมาและสุวัฒนา (2531) และอรพินทร์ (2536) จัดเสียง [d] ให้เป็นเสียงย่อยของหน่วยเสียง /l/ ซึ่งแปรอิสระกับเสียง [l]

ชาคริต (2521:34) ได้อ้างคำกล่าวของผู้บอกภาษาคนหนึ่งว่า “ภาษาไทยคำไม่มีเสียง [d] แต่ได้รับอิทธิพลของภาษาไทยอีสานและภาษาไทยกรุงเทพฯ จึงมีเสียง [d] ปะปน แต่เสียง [d] เมื่อเข้าไปปะปนกับภาษาไทยคำจะเปลี่ยนเป็นเสียง [l] เกือบทั้งหมด แต่ก็ยังรักษาเสียงวรรณยุกต์เดิมไว้ ยกเว้นบางคำที่ผู้บอกภาษาจะออกเสียงทั้ง [d] และ [l] ในคำเดียวกัน”

กาญจน (2523) ระบุว่า การแปรอิสระของเสียง [d] และ [l] นี้สามารถบอกได้ว่าเป็นการแปรอิสระของหน่วยเสียง /d/ หรือ /l/ โดยพิจารณาจากวรรณยุกต์ คือถ้าเป็นวรรณยุกต์ 1 [24], 3 [35], 5 [33] หน่วยเสียงพยัญชนะต้นจะเป็น /d/ เช่น A3 [dom1] ~ [lom1] ‘คม’ แต่หากเป็นวรรณยุกต์ 2 [354], 4 [44], 6 [43] หน่วยเสียงพยัญชนะต้นจะเป็น /l/ เช่น C4 [din6] ~ [lin6] ‘ลิน’

วิไลลักษณ์ (2530) วิเคราะห์ระบบเสียงพยัญชนะต้นให้มีหน่วยเสียง /d/ ซึ่งประกอบด้วย 2 เสียงย่อยคือ [d] และ [l] แปรอิสระกัน

Orapin (1987) พบว่าผู้บอกภาษาหลักจะไม่ใช้หน่วยเสียง /d/ ซึ่งผู้พูดวัยหนุ่มสาวใช้กัน และบอกว่าการออกเสียง /d/ นั้นไม่ถูกต้อง บรรพบุรุษไทยช่องไม่ได้ใช้หน่วยเสียง /d/

กันทิมาและสุวัฒนา (2531) พบการแปรอิสระของหน่วยเสียงย่อย [l] ~ [d] เฉพาะที่ตำบลคอนตูม อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐมเพียงแห่งเดียว ที่จังหวัดสุพรรณบุรีและสมุทรสาคร ไม่พบการแปรอิสระของสองเสียงนี้ จึงสรุปได้ว่าเสียง /d/ และ /l/ ได้รวมตัวกันอย่างสมบูรณ์ในสองถิ่นดังกล่าว ในทำนองเดียวกันงานวิจัยของสริน (2535) ไม่พบการแปรอิสระของหน่วยเสียงย่อย [l] ~ [d] เสียง [d] จะออกเสียงเป็น [l] เช่น /to11uan1/ ‘ใส่เดือน’ เป็นต้น

อรพินทร์ (2536) ระบุว่าผู้บอกภาษาบางคนออกหน่วยเสียง /l/ เป็น [d] ดังนั้นจึงวิเคราะห์ให้เสียง [l] แปรอิสระกับเสียง [d]

การแปรอิสระเช่นนี้ตรงกับที่ Gedney (1964) ได้กล่าวไว้ข้างต้นว่าภาษาไทยคำมีการเปลี่ยนสลับระหว่าง [d] และ [l] ซึ่งแต่ละถิ่นจะมีอัตราการสลับนี้ไม่เหมือนกัน อาจเป็นไปได้ว่าการเปลี่ยนจากเสียง [d] เป็น [l] เพิ่งเกิดขึ้นเมื่อไม่นานมานี้เอง แต่งานของ Gedney (1964) แตกต่างตรงที่ว่ามีหน่วยเสียง /l/ และ /d/ ในภาษาไทยคำ แต่งานวิจัยของกาญจนา (2523) กันทิมาและสุวัฒนา (2531) และอรพันธ์ (2536) ไม่พบหน่วยเสียง /d/ จะใช้หน่วยเสียง /l/ แทนทั้งหมด

การแปรของเสียง [l] และ [d] นี้ตรงกับคำกล่าวของ Li (1977) ที่ว่าเสียงพยัญชนะต้นดั้งเดิม *ʔd- ยังคงปรากฏอยู่ในภาษาวูหมิง แต่จะเปลี่ยนเป็นเสียง [d-] ในภาษาไทยถิ่นต่างๆ ส่วนใหญ่ ลักษณะสำคัญของพยัญชนะนี้คือการบีบเส้นเสียง (glottalization) คำที่ขึ้นต้นด้วยพยัญชนะนี้จะมีวิวัฒนาการของวรรณยุกต์เหมือนคำที่มีพยัญชนะต้นเป็นเสียงหยุดเส้นเสียง (glottal stop) และมักจะมีวรรณยุกต์ชุดที่ 1 (พยัญชนะต้นเสียงไม่ก้อง) ลักษณะการบีบเส้นเสียงอาจมีอิทธิพลต่อวรรณยุกต์บางวรรณยุกต์ในบางภาษาถิ่น และอาจจะหายไป ในบางภาษาถิ่นแต่อิทธิพลของสัทลักษณะนี้ที่มีต่อเสียงวรรณยุกต์ยังคงอยู่ เสียง [d-] จะปรากฏเป็นเสียง [n-] ในภาษาไทยป๋าย และ [l-] ในภาษาไทยนานและไทดำ

ข. การแปรของเสียง [v] และ [w]

กาญจนา (2523) พบว่าเสียง [w] บางครั้งผู้บอกภาษาออกเสียงเป็น [v] ซึ่งพบเพียงคำเดียวคือ [viaʔ] ‘งาน’ แสดงให้เห็นว่าภาษาไทยคำที่ Gedney (1964) และ Fippinger (1974) พบว่ามีเสียง [v] นั้นได้กลายมาเป็นเสียง [w] ในภาษาไทยโซ่งถิ่นนครปฐมและถิ่นอื่นๆ เช่นกัน เช่นภาษาไทยคำที่หมู่บ้านนาป่าหนาดใช้คำว่า [wiaʔ4]

ค. การแปรของเสียง [kh] และ [x]

งานวิจัยระบบเสียงไทยโซ่งทุกงานพบว่าเสียง [x] ที่ Fippinger (1974) พบ ในภาษาไทยโซ่งจะใช้ [kh] ดังเช่นในงานของ Gedney (1964)

ง. การแปรของเสียง [b] และ [v]

การแปรของเสียง [b] และ [v] พบเฉพาะงานของ Gedney (1964) และ Fippinger (1974) ในขณะที่ภาษาไทยโซ่งในประเทศไทยจะใช้เสียง [w] ในงานวิจัยทุกงาน เช่น คำว่า /wi:1/ ‘หิว’ ในงานวิจัยของชาคริต (2521)

4.1.2 หน่วยเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำ

พยัญชนะต้นควบกล้ำในงานวิจัยทุกงานยกเว้นงานวิจัยของชาคริต (2521) และวิไลลักษณ์ (2530) จะตรงกับงานของ Gedney (1964) คือ /kw, khw, ɣw/ และต่างจากงานของ Fippinger (1974) ตรงที่มีเสียง /khw/ แทนเสียง /xw/ งานวิจัยของกาญจนา (2523) และรสริน

(2535) พบพยัญชนะควบกล้ำ /ŋw/ ในคำเดี่ยวดังเช่นงานของ Gedney (1964) คือ /ŋwa:2/ ‘(เมื่อ) วาน’ ส่วนงานของ Fippinger (1974) พบเพิ่มอีกคำคือ /ŋwaaʔ5/ ‘to look around for’ ซึ่งงานวิจัยของ Orapin (1987) ก็พบคำว่า /ŋwaʔ4/ ‘to turn left and right, to turn face’ ซึ่งมีความหมายใกล้เคียงกัน งานวิจัยของกันทิมาและสุวัฒนา (2531) และอรพันธ์ (2536) นอกจากจะพบพยัญชนะควบกล้ำ /ŋw/ ในคำ /ŋwa:2/ ‘(เมื่อ) วาน’ เหมือน Gedney (1964) และกาญจนา (2523) แล้ว ยังพบในคำว่า /me: ŋ2 ŋwan2/ อีกด้วย

งานวิจัยของชาคริต (2521) พบหน่วยเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำเพียง 1 หน่วยเสียงคือ /kw/ ซึ่งมีเสียง [kw] แปรอิสระกับเสียง [khw] ใน 2 ลักษณะ

(1) เสียง [kw] แปรอิสระกับ [khw] อย่างสม่ำเสมอเมื่อพยัญชนะท้ายเป็นเสียง [m] และ [y] เช่น

[kwa:m4] ~ [khwa:m4] ‘ความ’

[kwa:y4] ~ [khwa:y4] ‘ควาย’

(2) เสียง [kw] แปรอิสระกับ [k] และเสียง [khw] แปรอิสระกับเสียง [kh] เมื่อพยัญชนะท้ายเป็นเสียง [ŋ] เช่น

[kwa: ŋ1] ~ [kua: ŋ1] ‘กว้าง’

[khwa: ŋ1] ~ [khua: ŋ1] ‘ขวาง’

งานวิจัยของวิไลลักษณ์ (2530) พบพยัญชนะต้นควบกล้ำ 2 หน่วยเสียงคือ /kw/ และ /khw/

4.1.3 หน่วยเสียงพยัญชนะท้าย

งานวิจัยของกาญจนา (2523) พบหน่วยเสียงพยัญชนะท้าย 7 หน่วยเสียงเหมือนกับงานวิจัยของ Gedney (1964) และ Fippinger (1974) คือ /p t k ʔ m n ŋ/ ในงานวิจัยอื่นจะพบจำนวนของพยัญชนะท้ายแตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับการศึกษาสระ /u, i, ɯ/ ในตำแหน่งท้ายพยางค์

งานวิจัยของชาคริต (2521) วิไลลักษณ์ (2530) กันทิมาและสุวัฒนา (2531) รสริน (2535) และอรพันธ์ (2536) พบว่าหน่วยเสียงพยัญชนะท้ายมี 9 หน่วยเสียงเนื่องจากวิเคราะห์ให้ /u, i/ เป็น /w, j/ ตามลำดับ ซึ่งแตกต่างจากกาญจนา พันธุ์คำ (2523) ที่วิเคราะห์ให้เป็นส่วนท้ายของสระประสมสองเสียงและสามเสียง ส่วนสระ /i/ ไม่ได้ตีความให้เป็นพยัญชนะท้าย /y/ ดังงานของ Gedney (1964) แต่ให้เป็นสระประสม /ai/

4.2 หน่วยเสียงสระ

4.2.1 หน่วยเสียงสระเดี่ยว

งานวิจัยทั้งหมดพบว่าภาษาไทยโชนีมีหน่วยเสียงสระเดี่ยวสั้น 9 หน่วยเสียงดังนี้ /i, e, æ, ɛ, ə, a, u, o, ɔ/ สระทั้ง 9 หน่วยเสียงมีคู่สระยาวอีก 9 หน่วยเสียง รวมเป็นสระเดี่ยวทั้งหมด 18 หน่วยเสียง ความสั้นยาวของสระจะแตกต่างจากงานของ Gedney (1964) และ Fippinger (1974) ที่พบการเปรียบเทียบของสระสั้นยาวเฉพาะคู่สระ /a/ และ /a/ แต่ระบบสระของภาษาไทยโชนีในประเทศไทยมีความสั้นยาวครบคู่กับสระเดี่ยวเสียงสั้นดังแสดงให้เห็นในคู่เทียบเสียง เช่น /u – u:/ /khut3/ ‘ชุด’ - /khu:t3/ ‘ชุด’ เป็นต้น

4.2.2 หน่วยเสียงสระประสม

จำนวนของหน่วยเสียงสระประสมจะแตกต่างกันตามการตีความเสียงสระ /u, i, ɯ/ ในตำแหน่งท้ายคำ

งานวิจัยของกาญจนา (2523) ไม่ได้ตีความเสียงสระ /u, i, ɯ/ เป็นพยัญชนะท้าย /w, y, ɤ/ ดังเช่นงานของ Gedney (1964) และงานของ Fippinger (1974) จึงมีสระประสมสองเสียงและสามเสียงจำนวนมาก คือมีสระประสมสองเสียง 15 เสียงและสระประสมสามเสียงมี 3 เสียง แต่หากตีความเป็นพยัญชนะท้ายจำนวนสระประสมก็จะเท่ากัน คือ คือ /ia ia ua/

งานวิจัยของ วิไลลักษณ์ (2530) Orapin (1987) กันทิมาและสุวัฒนา (2531) รสริน (2535) อรพันธ์ (2536) และสุพิศรา และคณะ (2546) วิเคราะห์ให้สระประสมมี 4 หน่วยเสียง คือ /ia, ia, ua, ai/ หรือ /ia, wa, ua, aw/ ซึ่งเพิ่มจากของงานของ Gedney (1964) Fippinger (1974) และกาญจนา (2523) 1 หน่วยเสียงเนื่องจากวิเคราะห์ /ai/ ให้เป็นสระประสม งานวิจัยของ Orapin (1987) ใช้สัทอักษรแทนเสียงสระประสมที่แตกต่างจากงานวิจัยอื่นคือ /ix, wx, ux, ax/

งานวิจัยของชาคริต (2521) แตกต่างจากงานวิจัยที่กล่าวข้างต้นตรงที่พบหน่วยเสียงสระประสม 7 หน่วยเสียง ได้แก่ สระประสมเสียงสั้น 3 หน่วยเสียงคือ /ia, ia, ua/ และสระประสมเสียงยาว 4 หน่วยเสียงคือ /i:a, i:a, u:a, ə:i/ ผู้วิจัยได้ตั้งข้อสังเกตเช่นเดียวกับกาญจนา (2523) และ Orapin (1987) ว่าสระประสมสองเสียง /ə:i/ หรือ /aw/ มักจะเกิดในคำที่ใช้รูปสระ “ไ” ในภาษาไทยมาตรฐาน เช่น คำว่า /bau1/ ‘ใบ’ /sau1/ ‘ใส’ /law1 ~ daw1/ ‘ไค’ เป็นต้น นอกจากนี้ชาคริต (2521:48) ยังกล่าวว่า “คำที่ใช้สระโอ (ไ้ม้วน) นี้ในภาษาผู้ไทยมักออกเสียงเป็น [ə:] (วิไลวรรณ 2520:109) ในภาษาแสด มักออกเสียงเป็น [i] (วิไลวรรณ 2519:123)

4.3 การปฏิภาคของเสียงพยัญชนะในภาษาไทยโชน่งและภาษาไทย

การปฏิภาคของเสียงพยัญชนะต้นระหว่างภาษาไทยโชน่งและภาษาไทยส่วนใหญ่ สอดคล้องกับงานของ Gedney (1964) เช่น /s/ ปฏิภาคกับเสียง /kh/ ในภาษาไทยในคำว่า /sai3/ และ /khaj2/ ‘ไข่’ /h/ ปฏิภาคกับเสียง /ŋ/ ในคำว่า /ha:j1/ - /ŋa:j1/ ‘หางย’ เป็นต้น พยัญชนะท้ายในภาษาไทยโชน่งตรงกับภาษาไทยดำ และพยัญชนะท้าย /k/ ในพยางค์ที่มีสระเสียงยาวหรือสระประสมจะปฏิภาคกับเสียง /ʔ/ เช่นเดียวกับภาษาไทยดำ สรุปการปฏิภาคของเสียงพยัญชนะในภาษาไทยโชน่ง ไทยดำ และไทยมาตรฐานดังในตารางที่ 6 และได้เพิ่มหน่วยเสียงพยัญชนะดั้งเดิม (Li 1977) ของแต่ละเสียง

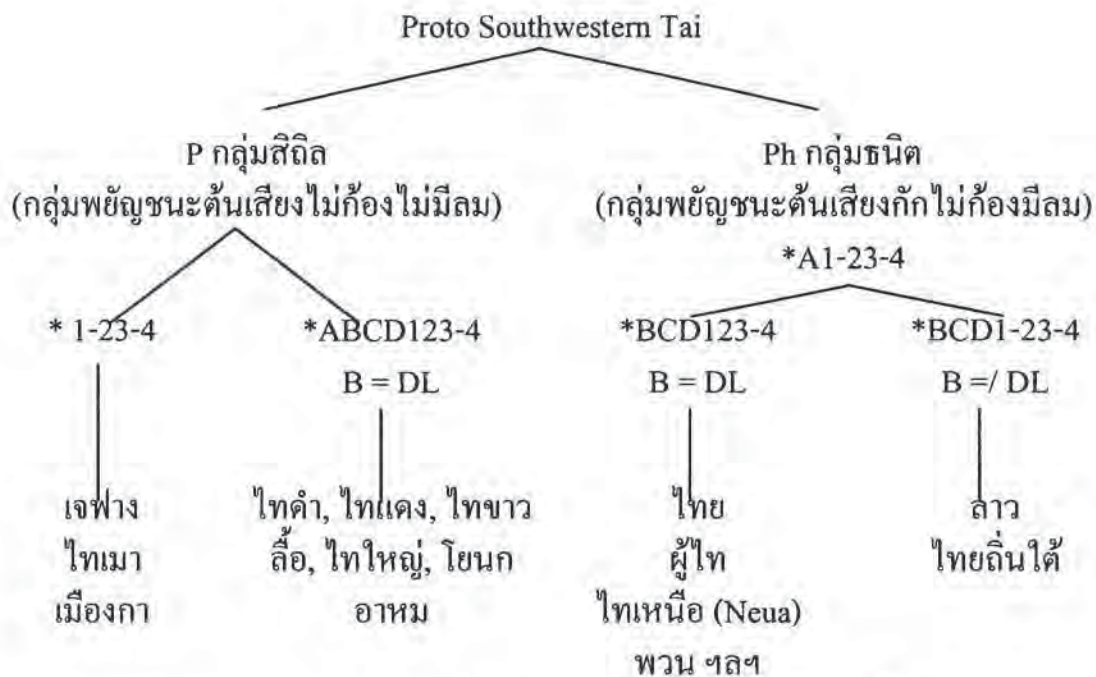
ตารางที่ 6 การปฏิภาคของเสียงพยัญชนะและสระในภาษาไทยโชน่งและภาษาไทย

หน่วยเสียง พยัญชนะ ดั้งเดิม	ภาษาไทยโชน่ง	ภาษาไทยดำ	ภาษาไทยมาตรฐาน	ตัวอักษร ภาษาไทยแทน เสียงพยัญชนะ
*b-	p- /pi:4/	p-	ph- ฟี่	พ-
*d-	t- /ta: ŋ2/	t-	th- ทาง	ท-
*ɣ-	k- /kɛ: ŋ4/	k-	kh- (หน้า) แ่ง	ค-
*j-	c- /ča:i2/	c-	ch- ชาย	ช-
*phl/r-	ph- /phom1/	f- /fom1/	ph- ผม	ผ-
*x-	kh- /khop3/	x-/kh- /xop2//khop2/	kh- ขบ	ข-
*ɲ-	ɲ- /ɲa: ŋ2/	ɲ-	j- ย้ง	ย-
*r	h- /hwan2/	h-	r- เรือน	ร-
*ʔd-	d~l /di:1~li:1/	d ~ l	d- ดี	ด-
*khl-	s- /sai5/	s-	kh- ไข่	ข-
*khr-	s- /sai3/	s-	kh- ไข่	ข-
*hw-	w- /wi:1/	v~-b- [vil]~[bil]	w- หวี	หว-
*ʔbl-	b- /bwan1/	b-	d- เคื่อน	ด-
*ml	m- /mi:n2/	m-	l- ลืมตา	ล-
*hŋ-	h- /hwaʔ/	h-	ŋ- เหงือก	หง-

หน่วยเสียง พยัญชนะ ดั้งเดิม	ภาษาไทยโซ่ง	ภาษาไทยดำ	ภาษาไทยมาตรฐาน	ตัวอักษร ภาษาไทยแทน เสียงพยัญชนะ
*gl-	c- /ca:n2/	c-	khl- คลาน	คล-
*gr-	c- /ca:m2/	c-	khr- คราม	คร-
*yw-	kw- /kwan2/	kw-	khw- ควัน	คว-
*pl	p- /plaay1/	p-	pl- ปลาย	ปล-
*bl	p- /pu2/	p-	phl- พลู	พล-
*br	p- /paa6/	p-	phr- พร้า	พร-
*kl	k- /kaaŋ1/	k-	kl- กลาง	กล-
*kr	k- /kon1/	k-	kr- กรน	กร-
*-k	-ʔ /piʔ/	-ʔ	-k ปีก	-ก

หมายเหตุ: งานวิจัยของ รสริน (2535) พบการปฏิภาคนของเสียง /ch-/ ในภาษาไทยและ /s-/ ในภาษาไทยโซ่งถิ่นกาญจนบุรี เช่นในคำว่า /cha:33/ และ /sa:354/ ‘ชา’ /cha:55/ และ /sa:452/ ‘ช้า’ ซึ่งคาดว่ามันจะได้รับอิทธิพลจากภาษาลาวกลุ่มที่อาศัยอยู่ใกล้เคียง ทั้งนี้เพราะ Li (1997) ได้สืบสร้างเสียงดั้งเดิม *j จะเป็นเสียง /ɕ/ ในภาษาไทยดำ และเป็น /s/ ในภาษาลาวและชาน

ตารางนี้แสดงให้เห็นว่าเสียงพยัญชนะต้นดั้งเดิม /*b, *d, *y, j/ ได้กลายมาเป็นพยัญชนะต้นเสียงกักไม่ก้องไม่มีลม /p, t, k, c/ ในภาษาไทยโซ่ง และเป็นพยัญชนะต้นเสียงกักไม่ก้องมีลม /ph, th, kh, ch/ ในภาษาไทย ด้วยเกณฑ์เสียงปฏิภาคของพยัญชนะต้นมีลม (aspirated) และพยัญชนะต้นไม่มีลม (unaspirated) Chamberlain (1975) ได้แบ่งภาษาไทยตะวันตกเฉียงใต้ดั้งเดิม (Proto Southwestern Tai) ออกเป็น 2 กลุ่มดังแผนภูมิที่ 3

แผนภูมิที่ 3 การแบ่งกลุ่มภาษาไทตะวันตกเฉียงใต้ดั้งเดิม

เสียงสระในภาษาไทยช่อง ไทดำ และภาษาไทยส่วนใหญ่จะตรงกัน ในส่วนที่แตกต่างกันไม่ได้มีการปฏิภาคกันอย่างเป็นระบบดังเช่นเสียงพยัญชนะ ตัวอย่างสระที่ใช้ต่างกันมีดังนี้

ไทยช่อง	ภาษาไทย	
baw1	bay33	‘ใบ’
khwai1	khə:y24	‘เขย’
heu3	hiaw21	‘เหี้ยว’
?ɛw1	?e:w21	‘เอว’
?ɤk3	?ok21	‘อก’
ton4	tun42	‘ทุ่ง’
ta:p3ti:1	thup55ti:33	‘ทุบตี’

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กาญจนา พันธุ์คำ. 2523. ลักษณะเฉพาะด้านเสียงของภาษาลาวในอำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชาคริต อนันทรารวัน. 2521. ระบบหน่วยเสียงในภาษาไทยคำ หมู่บ้านนาป่าหนาด ตำบลเขาแก้ว อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ม. ศรีบุษรา (นามแฝง). 2530. ไทยคำรำพัน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์บรรณกิจ.
- รสริน เสือส่อสิทธิ. 2535. ระบบเสียงภาษาลาวโซ่ง หมู่บ้านคอนเตาอีฐ ตำบลรางหวาย อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี. สารนิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิภาวรรณ อยู่เย็น. 2528. “ไท” หรือ “ลาว” เรียกให้ถูก. ภาษาและวัฒนธรรม. ปีที่ 5.1: 72-78.
- วิไลลักษณ์ เคชะ. 2529. การศึกษาเปรียบเทียบระบบเสียงของภาษาไทย 6 ภาษาที่พูดในอำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิไลวรรณ ขนิษฐนันท์. 2519. ภาษาแสก. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วิไลวรรณ ขนิษฐนันท์. 2520. ภาษาผู้ไท. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สิริ พึ่งเดช (สุติ นามแฝง) 2519. ประวัติศาสตร์ของผู้ไทเชิงคำ พระนคร: โรงพิมพ์สุทธสภา.
- สุนทรินทร์ แสงงาม. 2549. การแปรคำศัพท์และวรรณยุกต์ตามกลุ่มอายุและทัศนคติต่อภาษาในภาษาโซ่ง (ไทดำ) ที่พูดในอำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต. ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุพัตรา จิรนนทนาภรณ์, อัญชลี สิงห์น้อย และศิริพร มณีชู. 2546. ระบบไวยากรณ์ในภาษาไทยโซ่ง. สาขาวิชาภาษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สุวัฒนา เลี่ยมประวัตติ และกันทิมา วัฒนะประเสริฐ. 2531. รายงานการวิจัยเรื่องระบบเสียงภาษาลาวของกลุ่มน้ำท่าจีน. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุวัฒนา เลี่ยมประวัตติ และกันทิมา วัฒนะประเสริฐ. 2539. วิเคราะห์การใช้คำและการแปรของภาษาของคนสามระดับอายุในชุมชนภาษาลาวกลุ่มน้ำท่าจีน. พิมพ์ครั้งที่ 2. สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- สุวัฒนา เลี่ยมประวัตติ. 2541. การจัดกลุ่มภาษาไทยโซ่งโดยใช้เสียงวรรณยุกต์. ทอถักอักษร: รวมบทความทางภาษาและวรรณคดีไทย. ภาควิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อรพันธ์ อุณากรสวัสดิ์. 2536. ศึกษาเปรียบเทียบระบบเสียงภาษาผู้ไทกับภาษาลาวโซ่ง. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัย สาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อัญชลี บุรณะสิงห์. 2531. วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงการใช้คำของคนสามระดับอายุในภาษาไทยโซ่ง. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาภาษาศาสตร์และภาษาเอเชียอาคเนย์ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล.

ภาษาอังกฤษ

- Chamberlain, James R. 1975. A new look at the history and classification of the Tai languages. In *Studies in Tai Linguistics in Honor of William J. Gedney*, edited by Jimmy G. Harris and James R. Chamberlain, 49-66. Bangkok: Central Institute of English Language Office of State Universities.
- Fippinger, Jay and Dorothy. 1974. Black Tai phoneme, with reference to White Tai. *Anthropological Linguistics* 12.3: 83-95.
- Gedney, William J 1972. A checklist for determining tones in Tai dialects. In *Studies in Linguistics in Honor of George L. Trager*, edited by M. Estellie-Smith. The Hague: Mouton.
- Gedney, William. 1964. A comparative sketch of White, Black and red Tai. *The Social Science Review*. Special number 14: 1-47.
- Li, Fang Kuei. 1977. A handbook of comparative Tai. Hawaii: The university press of Hawaii.
- Orapin Maneewong. 1987. A comparative phonological study of Lao Song in Petchaburi and Nakhonpathom provinces. M.A. thesis, Mahidol University.
- Wipawan Plungsuwan. 1981. A tonal comparison of Tai dialects in Ratchaburi. MA. Thesis, Mahidol University.

List of Referees

1. Assoc. Prof. Duangporn Kamnoonwatana	Mahidol University
2. Assoc. Prof. Imjit Lertpongsombat	Prince of Songkla University
3. Dr.Kwanchiwan Buadaeng	Chiang Mai University
4. Asst. Prof. Dr.Passawalee Nitikasetsoontorn	Sukhothai Thammathirat
OpenUniversity
5. Dr.Sirintorn Bhibulbhanuvat	Mahidol University
6. Assoc. Prof. Dr.Somboon Sirisunhirun	Mahidol University
7. Assoc. Prof. Dr.Somsuk Hinviman	Thammasart University
8. Asst. Prof. Dr.Suparvadee Mitrsoomwang	Chulalongkorn University
9. Asst. Prof. Yongyuth Burasith	Mahidol University

List of Contributors

Busayagorn Teeraputtigunchai
Chulalongkorn University
busayagorn@hotmail.com

Duangkhae Buaprakhon
Independent Academician
bduangkhae@hotmail.com

Duangporn Kamnoonwatana
Mahidol University
lcdkn@mahidol.ac.th

Jitjayang Yamabhai
Mahidol University
jitjayang@gmail.com

Kanjana Kaewthep
Chulalongkorn University
kkaewthep@hotmail.com

Kultida Chanchaon
Independent Academician
kuntida@hsri.or.th

Malee Boonsiripunth
University of the Thai Chamber of
Commerce
malee2002b@yahoo.com

Nate Hongkrlert
Mahidol University
adnhk@mahidol.ac.th

Nuntiya Dounghummes
Suan Dusit Rajabhat University
canuntiya@yahoo.com

Sirintorn Bhibulbhanuvat
Mahidol University
lcsirintorn@mahidol.ac.th

Somsong Burusphat
Mahidol University
grsbr@mahidol.ac.th

Sunida Siwapathomchai
Mahidol University
lcsw@mahidol.ac.th

Theeraphong Boonrugsu
Mahidol University
lctbr@mahidol.ac.th

Unionsasmeeta Samor
Mahidol University
unian00@yahoo.com

Notes for Authors

1. Manuscript Preparation

1.1 Page Setup

Type for A4 size, single spaced, and number each page. Leave margins of 3 cm. (1.1 inches) at the top and bottom, and 2.5 cm. (1 inch) on the right and left hand side of the paper. The overall length of the article should not be less than 10 pages and not more than 20 pages.

1.2 Title

Title should be centered using Times New Roman, bold, 22 point font.

1.3 Abstract

The abstract should be written in both English and Thai. The length of the abstract should be between 150 and 250 words.

- **English** Type "Abstract" centered in Times New Roman, bold, 13 point font. For the abstract body, use Times New Roman, 13 point font.
- **Thai** Type "บทคัดย่อ" centered in Angsana New, bold, 18 point font. For the abstract body, use Angsana New, 18 point font.

1.4 Key words

Keywords are required for each article, in both English and Thai. Each article should have a maximum of 6 keywords in each language.

1.5 Text

- **Heading** Times New Roman, bold, 15 point or Angsana New bold, 22 point left justified.
- **Body** Times New Roman, 13 point or Angsana New, 18 point.
- **Figures** Type "*Figure*"...(Italicised) and the figure's name (Regular) below the figure
- **Tables** Type "*Table*"...(Italicised) followed by the name of the table (Regular) above the table.
- **Phonetic transcription** SILDoulos..., 12 point (Times New Roman, 13 point)

1.6 Footnotes/Endnotes

For publishing purposes endnotes are preferred at the end of the main article rather than as footnotes to each article page.

1.7 References

Type "References" with Times New Roman, bold, 14 point at the center of the page. Use APA style (please see: <http://www.lib.ucdavis.edu/dept/hss/apastyle.pdf>) in the reference list and use Times New Roman, 12 point. In case the reference sources came from other languages such as Thai and Laos, please translate such references into English and put "[In Thai]" or "[In Laos]" at the end of the lists.

Examples

Books

Mitchell, T. R., & Larson, J. R. (1987). *People in organizations: An introduction to organizational behavior* (3rd ed.). New York: McGraw-Hill.

Edited books

Fox, R.W., & Lears, T. J. J. (Eds.). (1993). *The power of culture: Critical essays in American history*, Chicago: University of Chicago Press.

Chapter in an edited book

Hobsbawm, E. (2000). Introduction: The inventing traditions. In E. Hobsbawm & T. Ranger (Eds.), *The invention of tradition*, (pp. 1-14), Cambridge: Cambridge University Press.

Journal Articles

Becker, L. J., & Seilgman, C. (1981). Welcome to the energy crisis. *Journal of social issues*, 37 (2), 1-7.

Thesis

Kasisopa, B. (2003). *Phonological study and genetic classification of Dara-ang (Palaung) spoken at Nawlae village, Fang district, Chiang Mai Province*. Master's thesis, Chulalongkorn University. [In Thai]

1.8 Authors

Fill in the authors' name-surname, academic position, professional field, affiliation, postal address, telephone number/e-mail address, article title, key words and running head on the Authors' Form.

2. Submit the Manuscript

2.1 By Mail: send 1 copy of the manuscript together with CD and Authors' Form to

Editorial Office

Journal of Language and Culture

Research Institute for Languages and Cultures of Asia

Mahidol University, Salaya

Nakhon Pathom 73170

Thailand

2.2 By E-mail: lcjournalmu@gmail.com

3. Evaluation

Articles should conform to all requirements in Point 1 (Manuscript Preparation) and must not have been published, or under evaluation process, in other journals, reports, proceedings, or other types of publications. Every manuscript will be read and evaluated by an academic expert in the appropriate field.

The Editorial Office reserves the right to reject any material deemed inappropriate or to make minor changes for presentation and format purposes only and accepts no responsibility for the accuracy or otherwise of the content. Articles for each issue will be published in the order determined by the Editorial Board.

คำแนะนำสำหรับผู้เขียนบทความ

1. การพิมพ์ต้นฉบับ

1.1 การตั้งค่าหน้ากระดาษ

พิมพ์ด้วยกระดาษ A4 พิมพ์หน้าเดียว ระยะบรรทัด 1 เท่า (Single space) พร้อมระบุเลขหน้า ตั้งระยะขอบกระดาษ บน และ ล่าง 3 ซม. (1.1 นิ้ว) ซ้าย และ ขวา 2.5 ซม. (1 นิ้ว) ความยาวของบทความอยู่ระหว่าง 10 - 20 หน้ากระดาษ A4

1.2 ชื่อบทความ

ใส่ชื่อบทความเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยใช้อักษร Angsana New ขนาด 22 พอยต์ หรือ Time New Roman 15 พอยต์ ตัวหนา กึ่งกลางหน้ากระดาษ

1.3 บทคัดย่อ

บทคัดย่อต้องเขียนเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยมีความยาวไม่น้อยกว่า 150 คำ และไม่เกิน 250 คำ

- ภาษาไทย ให้พิมพ์คำว่า “บทคัดย่อ” ใช้อักษร Angsana New ขนาด 18 พอยต์ ตัวหนา กึ่งกลางหน้ากระดาษ เนื้อเรื่องของบทคัดย่อใช้อักษร Angsana New ขนาด 18 พอยต์
- ภาษาอังกฤษ ให้พิมพ์คำว่า “Abstract” ใช้อักษร Times New Roman ขนาด 13 พอยต์ ตัวหนา กึ่งกลางหน้ากระดาษ เนื้อเรื่องของบทคัดย่อใช้อักษร Times New Roman ขนาด 13 พอยต์

1.4 เนื้อหา

- หัวเรื่อง ใช้อักษร Angsana New ขนาด 18 พอยต์ ตัวหนา จัดขอบซ้ายของกระดาษ
- เนื้อเรื่องของบทความ ใช้อักษร Angsana New ขนาด 18 พอยต์
- รูปภาพ พิมพ์ “รูปที่ ...” ด้วยตัวอักษรเรียง ตามด้วยชื่อรูปอักษรปกติ ที่ด้านล่างตรงกลางภาพ
- ตารางประกอบในบทความ พิมพ์ “ตารางที่...” ด้วยตัวอักษรเรียง ตามด้วยชื่อตารางอักษรปกติ ไว้ด้านบนตารางชิดซ้าย
- สัทอักษร ให้ใช้ SIL Doulos... ขนาด 12 พอยต์ หรือ ใช้สัทอักษรใน Time New Roman ขนาด 13 พอยต์

1.5 การเขียนเอกสารอ้างอิง

บทความภาษาไทยให้พิมพ์คำว่า “เอกสารอ้างอิง” ใช้อักษร Angsana New ขนาด 18 พอยต์ ตัวหนา กึ่งกลางหน้ากระดาษ ถ้าเป็นภาษาอังกฤษพิมพ์คำว่า “References” ใช้อักษร Times New Roman ขนาด 13 พอยต์ ตัวหนา กึ่งกลางหน้ากระดาษ กำหนดให้เขียนเอกสารอ้างอิงตามระบบ APA (สามารถดูตัวอย่างและรายละเอียดได้จาก <http://www.lib.ucdavis.edu/dept/hss/apastyle.pdf>) โดยใช้ตัวอักษรและขนาดเช่นเดียวกับเนื้อเรื่องในบทความ

1.6 ผู้เขียนบทความ

กรุณาใส่ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน และผู้เขียนร่วม (ถ้ามี) ตำแหน่งวิชาการ สาขาที่เชี่ยวชาญ สถานที่ทำงาน ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ โทรศัพท์/E-mail ชื่อบทความ คำสำคัญ และชื่อบทความอย่างสั้น (Running head) ที่จะใส่ข้างท้ายหน้าคู่กับเลขหน้าในบทความแต่ละเรื่องในแบบฟอร์มผู้เขียน (Author's Form) ที่แนบมาด้วยนี้ (กรุณากรอกทั้งสองภาษา)

ตัวอย่างการเขียนเอกสารอ้างอิง

หนังสือ

ปัญญา บริสุทธิ์. (2537). *ทฤษฎีและวิธีปฏิบัติในการแปล*. กรุงเทพฯ: บริษัท สหธรรมิก.

Mitchell, T. R., & Larson, J. R. (1987). *People in organizations: An introduction to organizational behavior* (3rd ed.). New York: McGraw-Hill.

หนังสือมีบรรณาธิการ

กฤษฎาวรรณ หงส์ถาวร และจันทิมา เอี่ยมมานนท์ (บรรณาธิการ). (2549). *พลวัตของภาษาไทยปัจจุบัน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บทความในหนังสือมีบรรณาธิการ

สุจริตลักษณ์ ติณฺฑ. (2549). วัจนกรรมการข้องเกี่ยวกับการแปล. ใน กฤษฎาวรรณ หงส์ถาวร และจันทิมา เอี่ยมมานนท์ (บรรณาธิการ), *พลวัตของภาษาไทยปัจจุบัน* (หน้า 235-262). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วารสารวิชาการ

อรพินท์ บรรจง, จินต์จรรยาภรณ์, พัศม์ เอกก้านตรง, และโสภา รมโชติพงศ์. (2548). ความสามารถในการเกี่ยวข้องกับภาวะโภชนาการของผู้สูงอายุ. *วารสารการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม* 28 (2), 77- 90.

Becker, L. J. & Seilgman, C. (1981). Welcome to the energy crisis. *Journal of Social Issues*, 37 (2), 1-7.

วิทยานิพนธ์

วิสนิ เครือวิชกรกุล. (2546). *การศึกษารูปแบบภาษานิยมในบทสนทนาภาษาไทย*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหิดล.

2. การส่งต้นฉบับ

2.1 ทางไปรษณีย์: กรุณาจัดส่งต้นฉบับ 1 ชุด พร้อม CD และแบบฟอร์มผู้เขียน มายังที่อยู่ข้างล่างนี้

กองบรรณาธิการวารสารภาษาและวัฒนธรรม
สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล
ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล
จังหวัดนครปฐม 73170

2.2 ทาง E-mail: กรุณาส่งไฟล์ข้อมูลมาที่ lcjournalmu@gmail.com

3. การพิจารณาผลงาน

บทความที่จะตีพิมพ์ในวารสารฯ ควรจัดรูปแบบตามข้อกำหนดในข้อ 1 และต้องไม่เคยตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารใดมาก่อน และ/หรือไม่อยู่ในระหว่างการพิจารณาตีพิมพ์ลงในวารสารอื่น โดยบทความทุกเรื่องจะได้รับการอ่านและประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชานั้นๆ ทั้งนี้กองบรรณาธิการขอสงวนสิทธิ์ในการตรวจทาน รวมถึงลำดับการตีพิมพ์ก่อน-หลัง ซึ่งทัศนะข้อคิดเห็นหรือข้อสรุปในบทความทุกเรื่อง ถือเป็นผลงานทางวิชาการของผู้เขียน โดยกองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย

Authors' Form

1. Name-Surname (Thai).....
(English).....
2. Academic position.....
.....
3. Professional field (s).....
.....
4. Affiliation.....
.....
5. Postal address (Thai).....
.....
(English).....
.....
6. Telephone.....
E-mail.....
7. Article's title (Thai).....
.....
(English).....
.....
8. Running head* (Thai).....
(English).....
9. Keywords (Thai).....
.....
(English).....
.....

* หมายถึง ชื่อบทความอย่างสั้นซึ่งจะปรากฏกับเลขหน้าในแต่ละบทความ

Journal of Language and Culture วารสารภาษาและวัฒนธรรม

Journal of Language and Culture is a Humanities and Social Sciences journal published twice annually by the **Research Institute for Languages and Cultures of Asia, Mahidol University**, since 1981.

Objectives

1. To publish academic works on language and culture for the benefit of national development and international collaboration
2. To develop human resources in related areas of language and culture
3. To publicize academic works and provide academic services on language and culture for the benefit of society
4. To promote and support the conservation, development and revitalization of language and culture

Journal of Language and Culture seeks to publish academic papers on humanities and social sciences. Articles can be in Thai or English and should be no longer than 10-20 A4 pages of text (references included). Article abstracts should be in both English and Thai. Submissions to *Journal of Language and Culture* should follow the guidelines provided on the website of the Research Institute for Languages and Cultures of Asia (http://www.lc.mahidol.ac.th/Documents/Journals/20080522_StyleSheet-en.pdf).

Only original manuscripts will be accepted for refereeing, on the condition that they have not been and will not be, submitted for publication elsewhere. The Editorial Board reserves the right to reject any material deemed inappropriate, or to make minor changes for presentation and format purposes only and accepts no responsibility for the accuracy or otherwise, of the content. Every manuscript will be refereed by academic experts in the appropriate field. Articles for each issue will be published in the order determined by the Editorial Board. Any article published in *Journal of Language and Culture* is considered an academic work representing the opinions of the author(s) and should not be construed as reflecting the opinions of the Editorial Board.

Postal Address: Editorial Office
Journal of Language and Culture
Research Institute for Languages and Cultures of Asia
Mahidol University, Salaya, Nakhon Pathom 73170
Thailand

E-mail Address: lcjournalmu@gmail.com

ใบสมัครสมาชิก วารสารภาษาและวัฒนธรรม
และสั่งซื้อผลงานวิชาการของสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล

ข้าพเจ้า ☐ นาย ☐ นาง ☐ นางสาว

สถานที่ทำงานหรือที่อยู่ ซึ่งติดต่อทางไปรษณีย์ได้โดยสะดวก

รหัสไปรษณีย์

โทรศัพท์

อีเมล

โทรสาร

มีความประสงค์ขอรับเป็นสมาชิกวารสารภาษาและวัฒนธรรม

☐ สมาชิกใหม่

☐ ต่ออายุสมาชิก (หมายเลขสมาชิกเดิม

เป็นเวลา ☐ 1 ปี (2ฉบับ) ราคา 200 บาท

☐ 2 ปี (4 ฉบับ) ราคา 400 บาท

เริ่มตั้งแต่ฉบับที่ ปี

ถึงฉบับที่ ปี

มีความประสงค์สั่งซื้อวารสารภาษาและวัฒนธรรม ฉบับย้อนหลัง

ฉบับละ 20.- บาท

ปีที่ 1 ฉบับที่ ☐ 1 ☐ 2

ปีที่ 2 ฉบับที่ ☐ 1 ☐ 2

ปีที่ 3 ฉบับที่ ☐ 1 ☐ 2

ปีที่ 4 ฉบับที่ ☐ 1 ☐ 2

ปีที่ 5 ฉบับที่ ☐ 1 ☐ 2

ปีที่ 6 ฉบับที่ ☐ 1

ปีที่ 7 ฉบับที่ ☐ 1 ☐ 2

ฉบับละ 25.- บาท

ปีที่ 8 ฉบับที่ ☐ 1 ☐ 2

ปีที่ 9 ฉบับที่ ☐ 1 ☐ 2

ปีที่ 10 ฉบับที่ ☐ 1 ☐ 2

ปีที่ 11 ฉบับที่ ☐ 1

ปีที่ 12 ฉบับที่ ☐ 1

ปีที่ 14 ฉบับที่ ☐ 1 ☐ 2

ฉบับละ 30.- บาท

ปีที่ 15 ฉบับที่ ☐ 1 ☐ 2

ปีที่ 16 ฉบับที่ ☐ 1 ☐ 2

ปีที่ 17 ฉบับที่ ☐ 1 ☐ 2

ปีที่ 18 ฉบับที่ ☐ 1 ☐ 2

ปีที่ 19 ฉบับที่ ☐ 1 ☐ 2

ปีที่ 20 ฉบับที่ ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3

ฉบับละ 50.- บาท

ปีที่ 22 ฉบับที่ ☐ 1 ☐ 2

ปีที่ 23 ฉบับที่ ☐ 1 ☐ 2

ปีที่ 24 ฉบับที่ ☐ 1 ☐ 2

ปีที่ 25 ฉบับที่ ☐ 1 ☐ 2

ฉบับละ 100.- บาท

ปีที่ 26 ฉบับที่ ☐ 1-2

ปีที่ 27 ฉบับที่ ☐ 1 ☐ 2

ปีที่ 28 ฉบับที่ ☐ 1 ☐ 2

ปีที่ 29 ฉบับที่ ☐ 1 ☐ 2

ปีที่ 30 ฉบับที่ ☐ 1

รวมทั้งสิ้น ฉบับ

มีความประสงค์สั่งซื้อผลงานวิชาการของสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย

ลำดับที่ ชื่อหนังสือ

จำนวน เล่ม ราคา บาท

ลำดับที่ ชื่อหนังสือ

จำนวน เล่ม ราคา บาท

ลำดับที่ ชื่อหนังสือ

จำนวน เล่ม ราคา บาท

ลำดับที่ ชื่อหนังสือ

จำนวน เล่ม ราคา บาท

พร้อมกันนี้ได้ส่งเงินจำนวน บาท (.....

โดย ☐ ธนาคา ☐ ตัวแลกเงิน

ส่งจ่ายที่ ปณ.พุทธมณฑล ในนาม

ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล

ค.สาธิต อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม 73170

ต้องการใบเสร็จรับเงินในนาม

โปรดส่งใบเสร็จรับเงินและวารสารไปยังผู้รับซื้อ

ที่อยู่

เชิญแวะชมและเลือกซื้อผลงานของสถาบันฯ ได้ที่ ร้านสวัสดิการ ชั้น 1 อาคารภาษาและวัฒนธรรมสยามบรมราชกุมารี
สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา หรือสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมที่นางสาวอำไพ หนูเล็ก
โทร. 02-800-2341 หรือ 02-800-2308-14 ต่อ 3206 โทรสาร 02-800-2332

Journal of Language and Culture

Research Institute for Languages and Cultures of Asia, Mahidol University
Subscription Rate (US\$15/1 Year: 2 Issues)

Name (Mr./Mrs./Ms./Dr./Prof.)

Institution/Company

Address

Postal Code Country

Telephone Fax

E-mail Address

Starting Date: Vol. No.

Vol. No.

Total Baht

By ☐ money order (to Director) ☐ Draft/Cheque

To subscribe, please fill in the order form and return it with your payment to:

Director

Journal of Language and Culture

Research Institute for Languages and Cultures of Asia

Mahidol University, Salaya

Nakhon Pathom 73170

Thailand

ภาษาและภาษาศาสตร์

Journal of Language and Linguistics

World Wide Web: <http://www.tu.ac.th/org/arts/ling/journal.htm>

ปีที่ 29 ฉบับที่ 2

มกราคม - มิถุนายน 2554

Vol. 29 No. 2

January – June 2011

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านภาษาและภาษาศาสตร์
2. เพื่อเป็นเวทีทางวิชาการสำหรับนักศึกษา อาจารย์ และผู้ที่มีความสนใจทางด้านภาษาและภาษาศาสตร์
3. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการค้นคว้าวิจัยทางภาษาและภาษาศาสตร์

บรรณาธิการประจำเล่ม:	ชลธิชา บำรุงรักษ์	
ற்றுญิก:	จันทิมา อังคพณิกิจ	
กองบรรณาธิการ:	ทรงธรรม อินทจักร	พิณทิพย์ ทวยเจริญ
	ณัฐพร พานโพธิ์ทอง	สมทรง บุรุษพัฒน์
	บุญเรือง ชื่นสุวิมล	Sidney da Silva Facundes
ผู้ช่วยกองบรรณาธิการ:	ดิอนา คาซา	ปาจริย์ วิเชียรมณี

- วารสาร *ภาษาและภาษาศาสตร์* กำหนดออกปีละ 2 ฉบับ ตามปีการศึกษา คือ ฉบับกรกฎาคม - ธันวาคม และ ฉบับมกราคม - มิถุนายน
ISSN 0857 – 1406
- ลิขสิทธิ์ของภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
โทรศัพท์ 0-2613-2656-7 หรือ 0-2623-5140 Fax. 0-2623-5097
- วารสาร *ภาษาและภาษาศาสตร์* ได้รับเงินอุดหนุนส่วนหนึ่งจากคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- บทความในวารสาร *ภาษาและภาษาศาสตร์* เป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียนแต่ละท่าน กองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไปหรือร่วมรับผิดชอบไม่ว่ากรณีใดๆ

ภาษาและภาษาศาสตร์

Journal of Language and Linguistics

World Wide Web: <http://www.tu.ac.th/org/arts/ling/journal.htm>

ปีที่ 29 ฉบับที่ 2

มกราคม มิถุนายน 2554

Vol. 29 No. 2

January June 2011

สารบัญ

บทบรรณาธิการ		i
สหบท: มุมมองใหม่ในการวิเคราะห์ภาษาและวาทกรรม	จันทิมา อังคพณชกิจ	1
ภาษาไทยในฐานะภาษาที่สอง: การเรียนรู้ภาษาเชิงปฏิสัมพันธ์ในบริบทไทย	ชลธิชา บำรุงรักษ์	27
วรรณยุกต์มีการแทนเสียงอย่างไร ในหนังสือสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างประเทศ	บุญเรือง ชื่นสุวิมล	46
วิธีสอนภาษาต่างประเทศแบบ ALM: งานวิจัยจากอดีตจนถึงปัจจุบัน	ปวีณัย บุญปก	61
การแปรของพยัญชนะต้นในภาษาไทยช่อง	สมทรง บุรุษพัฒน์	81
PROPERTY VERBS IN TWO AMAZONIAN LANGUAGES	Sidi Facundes	114
เกี่ยวกับผู้เขียน		142

จากบรรณาธิการ

วารสารภาษาและภาษาศาสตร์ ปีที่ 29 ฉบับที่ 2 นำเสนอบทความจากผลการวิจัยที่เปี่ยมด้วยเนื้อหาสาระ แนวคิด และทัศนะด้านการเรียนการสอนภาษา เสียง ระบบไวยากรณ์ และสัมพันธสาร ของภาษาทั้งภาษาตระกูลไทและภาษาตระกูลอื่น วารสารฉบับนี้จึงมีเนื้อหาที่หลากหลายและมีความยาวเป็นพิเศษ

จันทิมา อังคพณชกิจ นำเสนอบทความเรื่อง "สหบท: มุมมองใหม่ในการวิเคราะห์ภาษาและวาทกรรม" เพื่อแสดงให้เห็นว่า สหบทเป็นเครื่องมือสำคัญที่สามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์ภาษาและวาทกรรมได้เป็นอย่างดี บทความเรื่อง "การแปรของพยัญชนะต้นในภาษาไทยโชน่ง" ของ สมทรง บุรุษพัฒน์ แสดงผลการศึกษาเรื่องการแปรของพยัญชนะต้นในภาษาไทยโชน่งเพื่อพิจารณาว่า พยัญชนะต้นในภาษาไทยปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงจากภาษาไทดำดั้งเดิมด้วยอิทธิพลของภาษาไทยในลักษณะใด และปัจจัยทางสังคมส่งผลต่อการแปรของพยัญชนะต้นอย่างไร ส่วน Sidi Facundes ศึกษาคำบ่งบอกคุณสมบัติของคำกริยาในภาษาอะปูรินาและภาษาปาเรซีซึ่งเป็นภาษากลุ่มอเมซอนในบทความเรื่อง "PROPERTY VERBS IN TWO AMAZONIAN LANGUAGES"

ในด้านการเรียนการสอนภาษา บุญเรือง ชื่นสุวิมล เสนอผลการศึกษาในบทความเรื่อง "วรรณยุกต์มีการแทนเสียงอย่างไรในหนังสือสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างประเทศ" เพื่อแสดงให้เห็นว่า สัญลักษณ์ที่ใช้แทนเสียงวรรณยุกต์มากที่สุดในตำราสอนภาษาไทย ได้แก่ สัทอักษรสากล รองลงมา คือ การไม่ใช้สัญลักษณ์ใดเลย ปวีณัย บุญปก ได้รวบรวมงานวิจัยด้านวิธีสอนภาษาต่างประเทศทั้งในประเทศและต่างประเทศ และนำเสนอวิธีสอนแบบฟัง-พูด (Audiolingual Method หรือ ALM) ในบทความเรื่อง "วิธีสอนภาษาต่างประเทศแบบ ALM: งานวิจัยจากอดีตจนถึงปัจจุบัน" นอกจากนี้ ชลธิชา บำรุงรักษ์ ในบทความ "ภาษาไทยในฐานะภาษาที่สอง: การเรียนภาษาเชิงปฏิสัมพันธ์ในบริบทไทย" เสนอว่า การเรียนภาษาไทยในฐานะภาษาที่สองในสภาพแวดล้อมที่มีการใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวันมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อความสามารถในการเรียนรู้ภาษาของผู้เรียนต่างชาติ

กองบรรณาธิการหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผู้อ่านวารสารภาษาและภาษาศาสตร์ทุกท่านจักได้รับประโยชน์ทั้งด้านแนวคิด วิธีการศึกษา และผลการศึกษา จากวารสารฉบับนี้อย่างเต็มที่

กองบรรณาธิการขอเชิญชวนให้ท่านส่งผลงานทางวิชาการด้านภาษาและภาษาศาสตร์ของท่านเพื่อเผยแพร่ต่อไป

ชลธิชา บำรุงรักษ์

การแปรของพยัญชนะต้นในภาษาไทยโซ่ง Variation of initial consonants in Thai Song

สมทรง บุรุษพัฒน์

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการแปรของพยัญชนะต้นในภาษาไทยโซ่งโดยพิจารณาว่าพยัญชนะต้นในปัจจุบันได้เปลี่ยนไปจากภาษาไทดำดั้งเดิมด้วยอิทธิพลของภาษาไทยอย่างไร และศึกษาอิทธิพลของปัจจัยทางสังคมคืออายุและภูมิภาคที่มีต่อการแปรของพยัญชนะต้น ผู้บอกภาษาแบ่งออกเป็น 3 วัย ได้แก่ วัยสูงอายุ วัยกลางคน และวัยหนุ่มสาว และพื้นที่ที่ศึกษา ได้แก่ จังหวัดนครปฐม สุพรรณบุรี ราชบุรี และเพชรบุรี ผลการศึกษาไม่พบการแปรของพยัญชนะต้นตามอายุและภูมิภาค หากการเปลี่ยนแปลงจากภาษาไทดำดั้งเดิมเหมือนกับภาษาไทย แต่ถ้าหากมีการเปลี่ยนแปลงที่แตกต่างกันออกไป พบว่ามีการแปรตามอายุ นั่นคือผู้พูดภาษาไทยโซ่งวัยหนุ่มสาวใช้พยัญชนะต้นภาษาไทยโซ่งที่ปนกับภาษาไทยกรุงเทพฯมากกว่าผู้พูดภาษาไทยโซ่งวัยสูงอายุ โดยภาพรวมผู้บอกภาษาทุกภูมิภาคส่วนใหญ่จะใช้พยัญชนะไปในทิศทางเดียวกัน มีการแปรของพยัญชนะต้นค่อนข้างน้อย คำสำคัญ: การแปรของภาษา การแปรของพยัญชนะต้น ไทดำ ไทยโซ่ง

Abstract

This paper investigates a variation of initial consonants to determine how these initial consonants have been changed by the influence of the Thai language. Age and regional variables that condition the variation of initial consonants are also taken into account. The informants were classified into 3 age-groups, old, middle-aged, and young. The area of study covered Nakhorn Pathom, Suphanburi, Ratchaburi, and Phetchaburi provinces. It was found that there is no initial consonant variation if their development from the Proto initial consonants was the same as the Thai language. However, if the development was different, the initial consonants vary according to age-group. That is, young generation speakers tend to replace Thai Song initial consonants with Thai ones more so than older generations. In general, most Thai Song speakers at all locations use initial consonants in the same direction. The initial consonants are not much varied by locations.

Keywords: language variation, variation of initial consonants, Tai Dam, Thai Song

1. ความนำ

บทความนี้ศึกษาภาวะภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ไทยโซ่งในสถานการณ์ปัจจุบันซึ่งพิจารณาจากพหุชนะต้นที่ชาวไทยโซ่ง 3 รุ่นอายุ คือ วัยหนุ่มสาว วัยกลางคน และวัยสูงอายุ ใช้ ผลจากการศึกษาการใช้ภาษาของชาวไทยโซ่ง 3 รุ่นอายุจะทำให้มองเห็นการเปลี่ยนแปลงของภาษา อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2548) กล่าวว่าภาษาเปลี่ยนภาษาในสังคมไทยเห็นได้ชัดในหมู่ภาษาชนกลุ่มน้อยทั้งหลาย ซึ่งนับวันยังมีผู้พูดน้อยลงๆ หากมีการใช้ภาษาชนกลุ่มน้อยน้อยลงเรื่อยๆ ในที่สุดภาษาชนกลุ่มน้อยก็อาจถูกแทนที่โดยภาษาอื่นๆ และการเปลี่ยนภาษาที่เกิดขึ้นอาจถึงขั้นการตายของภาษา (language death) เลยก็ได้ ดังนั้นนอกจากการเปลี่ยนแปลงของภาษา ผลการวิจัยยังทำให้สามารถประเมินพลังชีวิตทางภาษา (language vitality) ซึ่งมีความสัมพันธ์กับการธำรงภาษา (language maintenance) การเปลี่ยนภาษา (language shift) และการตายของภาษา (language death) เนื่องจากการธำรงจะต้องมีการใช้ภาษาที่ต่อเนื่องจากรุ่นหนึ่งไปสู่รุ่นถัดไป และภาษาชนกลุ่มน้อยมีแนวโน้มที่จะกลืนไปกับภาษาอื่นที่มีศักดิ์ศรีกว่า (Edward 1977)

2. วัตถุประสงค์และสมมติฐาน

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการแปรของพหุชนะต้นในภาษาไทยโซ่ง ตามตัวแปรอายุและภูมิภาคในจังหวัดนครปฐม สุพรรณบุรี ราชบุรี และเพชรบุรี สมมติฐานที่ตั้งไว้ในงานวิจัยนี้คือ ประการที่หนึ่งผู้พูดภาษาไทยโซ่งในวัยหนุ่มสาวใช้พหุชนะต้นภาษาไทยโซ่งที่ปนกับภาษาไทยกรุงเทพฯ มากกว่าผู้พูดภาษาไทยโซ่งในวัยสูงอายุ และประการที่สองคือพหุชนะต้นมีการแปรไปตามถิ่นที่อยู่อาศัยของผู้พูด

3. แนวความคิดที่นำมาใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์การแปรของพหุชนะต้นใช้ทฤษฎีการแปร (Variation Theory) ซึ่งมีแนวความคิดดังนี้

คำกล่าวหรือคำอธิบายที่ว่าทุกภาษามีการแปร กล่าวคือ มีการใช้รูปภาษาที่ต่างกันสลับกันได้ เนื่องจากมีความหมายแก่นเหมือนกันหรือการใช้รูปภาษาต่างกันแทนที่กันได้ โดยไม่ทำให้ความหมายแก่นเปลี่ยนไป ทฤษฎีการแปรเป็นหัวใจของการศึกษาทางภาษาศาสตร์สังคม ซึ่งถือว่าไม่มีการแปรใดเป็นการแปรอิสระ (free variation) เพราะการแปรทุกกรณีสามารถอธิบายเงื่อนไขได้ด้วยปัจจัยทางสังคมทั้งสิ้น เช่น การแปรของเสียง [a] กับ [æ] ในคำว่า class, change, branch แต่ก่อนจะถือว่าเป็นการแปรอิสระในการวิเคราะห์ระบบเสียง แต่ทฤษฎีการแปรในภาษาศาสตร์สังคมอธิบายว่าการแปรนี้มีเงื่อนไขคือขึ้นอยู่กับถิ่นที่อยู่อาศัยของผู้พูดจากสหรัฐอเมริกา มักออกเสียง [æ] (ราชบัณฑิตยสถาน 2553:480-481)

งานวิจัยนี้วิเคราะห์ตัวแปรภาษา (linguistic variable) คือพหุชนะต้นซึ่งเป็นตัวแปรตาม (dependent variable) ตัวแปรตามนี้จะขึ้นอยู่กับเงื่อนไขปัจจัยทางสังคมที่กำหนดในงานวิจัยนี้คืออายุและถิ่นที่อยู่อาศัยของผู้พูดซึ่งเป็นตัวแปรอิสระ (independent variable)

การแปรของเสียงในผู้พูดไทยโชน่ 3 ช่วงอายุคนทำให้มองเห็นความเปลี่ยนแปลงของภาษาไทยโชน่ การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของภาษายึดแนวความคิดของทฤษฎีคลื่น (Wave Theory) เป็นสำคัญ ทฤษฎีคลื่นมาจากความคิดของ Johannes Schmidt ซึ่ง Pei and Gaynor (1969:231) ได้กล่าวถึงไว้ดังนี้

The theory (Wellentheorie) formulated by Johannes Schmidt in 1982, according to which related languages originated from a common center, the parent language, and spread from the center in all directions, like waves around a stone dropped into the water.

สรุปความว่าทฤษฎีคลื่นมองภาษาที่มีความสัมพันธ์กันว่ามาจากจุดศูนย์กลางเดียวกัน คือภาษา ภาษาที่มาจากภาษาเดียวกันนี้จะกระจายออกห่างจุดศูนย์กลางไปยังทุกทิศทางดังคลื่นลอมรอบก้อนหินที่ตกลงไปในน้ำ

นอกจากนี้ ราชบัณฑิตยสถาน (2553:486) ได้นิยามทฤษฎีคลื่นว่า “แนวคิดที่อธิบายการเปลี่ยนแปลงของภาษาว่าการเปลี่ยนแปลงเริ่มต้น ณ จุดใดจุดหนึ่ง รูปที่เปลี่ยนไปจะค่อยๆ แพร่กระจายออกไปในพื้นที่รอบๆ และไกลออกไปเรื่อยๆ ทีละน้อย มีลักษณะเหมือนคลื่นในน้ำที่แผ่ขยายออกไปทีละน้อยเมื่อเราโยนก้อนหินลงไปในสระน้ำ”

4. วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัยประกอบด้วยกรรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น การคัดเลือกจุดเก็บข้อมูล การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลหลัก การสร้างเครื่องมือในการวิจัย การเก็บข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1 การรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น

การรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นดำเนินการโดยศึกษาหนังสือ รายงานการวิจัย และเอกสารทางวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาษาไทยโชน่ และสังเคราะห์งานเหล่านี้เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างงานวิจัยนี้กับงานวิจัยที่ได้ดำเนินการมาแล้ว จากนั้นได้ศึกษาพื้นที่เก็บข้อมูลโดยอ้างอิงจากหนังสือ การใช้ภาษาและทัศนคติต่อภาษาและการท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ในภูมิภาคตะวันตกของประเทศไทย (สมทรง และคณะ 2554)²

4.2 การคัดเลือกจุดเก็บข้อมูล

งานวิจัยนี้ได้ใช้แผนที่แสดงบริเวณที่ไทยโชน่อาศัยอยู่ใน 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครปฐม สุพรรณบุรี ราชบุรี และเพชรบุรีจากหนังสือดังกล่าวในการกำหนดจุดเก็บข้อมูลในแต่ละอำเภอว่าตำบลใดมีชุมชนที่ตั้งรกรากอยู่ในบริเวณนั้นเป็นระยะเวลานานและอยู่รวมกันเป็นชุมชนที่เข้มแข็งไม่กระจัดกระจาย สมาชิกของชุมชนยังใช้ภาษาไทยโชน่ในชีวิตประจำวัน และยังมีวัฒนธรรมของชาวไทยโชน่ที่ยังปฏิบัติกันอยู่ เช่น พิธีเสนเฮือน เป็นต้น เมื่อกำหนดชุมชนได้แล้ว จึงคัดเลือกชุมชนที่จะเป็นตัวแทนของจังหวัด 2 ชุมชนต่อหนึ่งจังหวัด รวมชุมชนที่เป็นตัวแทนของ 4 จังหวัดจำนวน 8 ชุมชนดังตารางที่ 1 จากนั้นจึงคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 3 คนในแต่ละชุมชน³ รวมผู้ให้ข้อมูลหลักทั้งหมดจำนวน 24 คน

จำนวน ชุมชน	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน
จังหวัดนครปฐม			
2	อำเภอเมือง	ตำบลดอนยายหอม	หมู่บ้านสะแกกราย
	อำเภอดอนตูม	ตำบลดอนพุทรา	หมู่บ้านหัวถนน
จังหวัดสุพรรณบุรี			
2	อำเภออู่ทอง	ตำบลดอนมะเกลือ	หมู่บ้านดอนมะเกลือ
	อำเภอเมือง	ตำบลบางกุ้ง	หมู่บ้านบางหมัน หมู่บ้านบางกุ้ง
จังหวัดราชบุรี			
2	อำเภอจอมบึง	ตำบลจอมบึง	หมู่บ้านวังปลา
	อำเภอปากท่อ	ตำบลห้วยยางโทน	หมู่บ้านหัวเขาจีน
จังหวัดเพชรบุรี			
2	อำเภอเขาย้อย	ตำบลห้วยท่าช้าง	หมู่บ้านห้วยท่าช้าง หมู่บ้านบ่อรวก
	อำเภอท่ายาง	ตำบลยางหย่อง	หมู่บ้านท่าไล้

4.3 การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลหลัก

ผู้วิจัยได้ขอความอนุเคราะห์จากผู้นำชุมชนจัดหาผู้ให้ข้อมูลหลัก ในหนึ่งชุมชนมีจำนวน 3 คนที่อยู่ในวัยสูงอายุ (65 ปีขึ้นไป) วัยกลางคน (45-55 ปี) และวัยหนุ่มสาว (18-35 ปี) การเว้นห่างช่วงอายุ 10 ปีจะทำให้สามารถแยกแยะอายุของผู้ให้ข้อมูลหลักออกจากกันได้อย่างชัดเจน

การกำหนดให้อายุเป็นตัวแปรอิสระทางสังคมเพียงตัวแปรเดียวเพราะการเปลี่ยนแปลงของภาษาจะเกิดขึ้นจากการแปรของภาษาในผู้พูดต่างวัยกัน ดังคำกล่าวของ Labov (1972) ที่อ้างถึงในงานของอมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2544:39) ดังต่อไปนี้

เราสามารถมองเห็นความเปลี่ยนแปลงของภาษาได้จากการแปรของภาษาในคนที่ต่างรุ่นอายุกัน ภาษาของผู้พูดที่มีอายุมากที่สุดสามารถเปรียบได้กับภาษาของอดีต ภาษาของผู้พูดรุ่นกลาง าก็ถือได้ว่าเป็นภาษาปัจจุบัน และภาษาของคนรุ่นอายุน้อยถือได้ว่าเป็นภาษาของอนาคต ความแตกต่างกันของภาษาเช่นที่ว่่านีเปรียบเหมือนความแตกต่างของกาลเวลาจริงของลาบอฟ (Labov, 1972) เรียกความเปลี่ยนแปลงเช่นนี้ว่าการเปลี่ยนแปลงในเวลาเสมือนจริง (change in apparent time) ตรงข้ามกับการเปลี่ยนแปลงในเวลาจริง (change in real time) ส่วนภาวะที่จะนำไปสู่ความเปลี่ยนแปลงคือการมีรูปของภาษาที่ใช้ต่างกันตามรุ่นอายุนั้น เป็นสิ่งที่ลาบอฟ (Labov, 1972) เรียกว่าการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ (change in progress)

นอกจากนี้ผลงานวิจัยที่ศึกษาการแปรของภาษาที่พูดในประเทศไทยส่วนใหญ่ก็พบว่าอายุเป็นตัวแปรทางสังคมที่สำคัญต่อการแปรของภาษา เช่น งานวิจัยของปาลีรัฐ ทรัพย์ปรุง

(2537) ได้ศึกษาการแปรของเสียง [h] ในภาษาถิ่นสงขลาเขตชุมชนเมืองตามปัจจัยทางสังคม ได้แก่ อายุ การศึกษา ทักษะติดต่อภาษา แวดวงภาษา และเพศ ผลการวิจัยพบว่าอายุเป็นปัจจัยทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อภาษาถิ่นมากที่สุด นอกจากงานวิจัยนี้แล้ว งานวิจัยอื่นๆ ส่วนใหญ่ก็ใช้อายุเป็นตัวแปรทางสังคมที่สำคัญ เช่น งานวิจัยของรัชณี เสนีย์ศรีสันต์ (2526) ที่เปรียบเทียบเสียงและระบบเสียงในภาษาลาวพวนมาบปลาเค้าของผู้พูดที่มีอายุต่างกัน งานวิจัยของเรืองสุข คงทอง (2549) ที่ศึกษาการแปรของวรรณยุกต์ตามกลุ่มอายุเพื่อกำหนดแนวแบ่งเขตระหว่างภาษาไทยถิ่นกลาง ภาษาไทยถิ่นใต้ และภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยอื่นๆ ที่กำหนดอายุเป็นตัวแปรสำคัญและมีตัวแปรอื่นๆ รองลงมา เช่น งานวิจัยของศุภฤกษ์ หอมแก้ว (2540) ที่ศึกษาการแปรของ [ɛ] ในภาษาไทยถิ่นนครศรีธรรมราชตามตัวแปรอายุและทักษะติดต่อภาษา งานวิจัยของรพีพร สิทธิ (2549) ที่ศึกษาการแปรคำศัพท์และวรรณยุกต์ภาษาถิ่นโคราชตามอายุและความสะดวกของคมนาคม และงานวิจัยที่ศึกษาการแปรของภาษาตามอายุและถิ่นที่อยู่อาศัย เช่น งานวิจัยของสุนิสา กิจวิงษ์ ประทีป (2548) ที่ศึกษาการแปรวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นใต้เกาะสมุยตามอายุและถิ่นที่อยู่ของผู้พูด งานวิจัยของศิริรัตน์ ชูพันธ์ (2547) ที่ศึกษาการแปรของคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นเกาะสมุยตามอายุและถิ่นที่อยู่ของผู้พูด ดังนั้นในงานวิจัยนี้จึงกำหนดอายุเป็นตัวแปรทางสังคมที่สำคัญควบคู่ไปกับถิ่นที่อยู่ของผู้พูด

4.4 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยประกอบด้วยแบบสำรวจประวัติของผู้บอกภาษาซึ่งใช้ในการบันทึกประวัติและคุณสมบัติต่างๆ ของผู้บอกภาษา และรายการคำศัพท์ งานวิจัยนี้ได้ใช้รายการคำศัพท์ภาษาไทยคำที่พูดในประเทศเวียดนามของ Fippinger and Fippinger (1974) เนื่องจากชาวไทยเชื้อสายเวียดนามในประเทศไทยมีภูมิลำเนาตั้งเดิมอยู่ที่แถบเมืองลา เมืองมวย เมืองแก่งทางภาคตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศเวียดนาม ซึ่งปัจจุบันยังคงมีบรรพบุรุษของชาวไทยเชื้อสายเรียกว่าไทดำอาศัยอยู่ ดังนั้นการใช้รายการคำศัพท์ภาษาไทยคำจะทำให้ทราบว่าภาษาไทยคำมีความแตกต่างจากภาษาไทยคำอย่างไร รายการคำศัพท์ไทดำประกอบด้วยคำศัพท์ไทดำและความหมายเป็นภาษาอังกฤษจำนวน 281 คำ ซึ่งได้คัดเลือกเหลือ 222 คำ ผู้วิจัยได้ใช้รายการคำศัพท์นี้ในการเก็บข้อมูลเบื้องต้นเพื่อดูการแปรเสียงพยัญชนะต้นในภาพรวม จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นได้จัดทำรายการคำศัพท์เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลพยัญชนะต้นโดยคัดเลือกคำศัพท์จำนวน 80 คำ จากคลังศัพท์ *Old Tai Dam (Black Tai) Lexicon* (ต้นฉบับ) ซึ่งธีระพันธ์ เหลืองทองคำ (2545) ได้จัดทำ คลังศัพท์นี้ประกอบด้วยคำศัพท์จำนวน 1827 คำ ของภาษาไทยคำ 10 ถิ่นในประเทศลาวทางตอนเหนือ ประเทศเวียดนามและประเทศไทย ได้แก่ Lo, Kway, Mua, Than, Thanh, Muay, NamMa, NamTha, La, KhawYoy นอกจากรายการคำศัพท์ 10 ถิ่น ธีระพันธ์ เหลืองทองคำได้สืบสร้างภาษาไทยคำ 2 ระยะ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

*phiA > *phi A1 'ผี corpse, ghost, spirit'

fi¹¹ (Lo, Kway)

fi²² (Mua, Than, Thanh, Muay, NamMa, NamTha); fi³³ (La); phi²² (KhawYoy)

Note. The KhawYoy variety has retained *ph.

เกณฑ์การคัดเลือกคำศัพท์เพื่อศึกษาการแปรของพยัญชนะต้นจากคลังศัพท์นี้ ได้คัดเลือกคำศัพท์ที่เป็นคำร่วมเชื้อสาย (cognate) กับคำศัพท์ภาษาไทยเพื่อจะดูว่าผู้บอกภาษา

จะมีแนวโน้มไปใช้พยัญชนะต้นของภาษาไทยที่เป็นเสียงปฏิภาคกับภาษาไทยโชนหรือไม โดยยึดพยัญชนะที่สืบสร้างโดยธีระพันธ์ เหลืองทองคำ เป็นหลัก ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 42 พยัญชนะ จากนั้นคัดเลือกคำศัพท์ที่ขึ้นต้นด้วยพยัญชนะทุกตัวด้วยหลักเกณฑ์ดังกล่าว ยกเว้นพยัญชนะ *hɯw- และ *yɯw- ที่ไม่ปรากฏคำร่วมเชื้อสายกับภาษาไทย จึงต้องใช้แต่คำศัพท์ของภาษาไทยโชนเพื่อดูว่าผู้ออกภาษายังคงใช้พยัญชนะนี้อยู่หรือไม่ คำศัพท์นี้ได้คัดเลือกไว้ 2 คำต่อ 1 พยัญชนะ ยกเว้นพยัญชนะ 4 ตัวที่หาคำได้เพียง 1 คำ ได้แก่พยัญชนะ *hɯ-, *hɯw-, *y-, *yɯw- รวมจำนวนคำศัพท์สำหรับศึกษาการแปรของพยัญชนะต้นจำนวน 80 คำ

4.5 การเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยออกภาคสนามเพื่อไปเก็บข้อมูลในชุมชนไทยโชนที่กำหนดจากผู้ออกภาษาชุมชนละ 3 คนใน 4 จังหวัดดังที่กล่าวข้างต้น การเก็บข้อมูลได้ใช้แบบสำรวจประวัติของผู้ออกภาษาเพื่อสอบถามข้อมูลส่วนตัวของผู้ออกภาษา หลังจากนั้นใช้รายการคำ 222 คำ สุดท้ายใช้รายการคำศัพท์ที่ศึกษาการแปรของพยัญชนะต้น การสอบถามข้อมูลผู้วิจัยจะถามผู้ออกภาษาเป็นภาษาไทย จดบันทึกคำด้วยสัทอักษร และบันทึกรายการคำด้วยเครื่องอัดเสียง เพื่อนำไปตรวจสอบความถูกต้องของการจดบันทึกด้วยสัทอักษร

4.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์พยัญชนะต้นใช้ทฤษฎีหน่วยเสียง (phonemic approach) ส่วนการวิเคราะห์เปรียบเทียบระบบเสียงภาษาไทยคำและไทยโชนต่างถิ่นกันใช้ทั้งวิธีการเปรียบเทียบแนวข้ามสมัย (diachronic comparison) โดยยึดงานของ Li (1977) และธีระพันธ์ เหลืองทองคำ (2545) เป็นหลัก การวิเคราะห์การแปรของพยัญชนะต้นยึดแนวทฤษฎีการแปรซึ่งเป็นส่วนสำคัญของการศึกษาทางภาษาศาสตร์สังคม

5. ผลการวิจัย

ผลการวิจัยที่จะอภิปรายในตอนต่อไปประกอบด้วยระบบพยัญชนะของภาษาไทยคำและไทยโชนพยัญชนะต้นเดี่ยว และพยัญชนะควบกล้ำในภาษาไทยโชน 8 ถิ่นที่พูดในภูมิภาคตะวันตกของประเทศไทย

5.1 ระบบพยัญชนะ

จำนวนพยัญชนะต้นเดี่ยวของภาษาไทยคำที่พูดในเมืองซอนลาหรือเมืองลาที่ Gedney (1964) ศึกษา มี 19 หน่วยเสียง คือ / p- t- k- c- th- kh- m- n- ŋ- ɲ- b- d- v- l- y- s- f- h- ʔ-/ พยัญชนะควบกล้ำ มี 3 หน่วยเสียง คือ /kw- khw- ŋw-/ พยัญชนะท้ายประกอบด้วย /-p -t -k -ʔ -m -n -ŋ / สระประสมที่ลงท้ายด้วย [-u -i -ɯ] จะตีความให้เป็นพยัญชนะท้าย /-w -y -y/

งานวิจัยของ Fippinger and Fippinger (1974) ซึ่งศึกษาหน่วยเสียงภาษาไทยคำที่เมืองซอนลาเช่นเดียวกับ Gedney (1964) รวมทั้งเมือง Dien Bien Phu และ Sop Cop ด้วย พบว่ามีพยัญชนะต้นเดี่ยว พยัญชนะควบกล้ำ และพยัญชนะท้ายตรงกับของ Gedney (1964) ยกเว้นเสียงพยัญชนะต้น kh- และ khw- ในงานของ Gedney (1964) จะปรากฏเป็นเสียง x- และ xw- ในงานของ Fippinger and Fippinger (1974) ตามลำดับ⁴

งานวิจัยภาษาไทยโชน่งที่พูดในประเทศไทยส่วนใหญ่จะตรงกันคือมี 19 เสียงดังนี้ /p- t- k- c- ph- th- kh- m- n- ɲ- ɲ- b- w- l- y- s- f- h- ʔ-/ เมื่อเปรียบเทียบกับภาษาไทดำจะพบว่า พยัญชนะส่วนใหญ่จะตรงกัน ยกเว้นพยัญชนะ /ph-/ ไม่ปรากฏในภาษาไทดำ พยัญชนะ /ph-/ จะปรากฏกับเสียง /f-/ ในภาษาไทดำ ส่วนพยัญชนะ /d-/ ไม่ปรากฏในภาษาไทยโชน่ง ยกเว้นในบางถิ่นจะมีหน่วยเสียง /d-/ และ /ch-/ ซึ่งคาดว่าเป็นเสียงที่ยืมมาจากภาษาไทย พยัญชนะ /v-/ ในภาษาไทดำไม่ปรากฏในภาษาไทยโชน่งแต่จะปรากฏกับพยัญชนะ /w-/ พยัญชนะ /x-/ ที่ Fippinger and Fippinger (1974) พบ ในภาษาไทยโชน่งจะใช้ /kh-/ ดังเช่นในงานของ Gedney (1964)

ส่วนพยัญชนะต้นควบกล้ำและพยัญชนะท้ายในงานวิจัยส่วนใหญ่ก็จะตรงกัน คือมี พยัญชนะต้นควบกล้ำ 3 หน่วยเสียง ได้แก่ /kw- khw- ɲw-/ ซึ่งพยัญชนะควบกล้ำ /ɲw-/ ปรากฏกับคำที่ค่อนข้างจำกัด และพยัญชนะท้าย 7 หน่วยเสียง ได้แก่ /-p -t -k -ʔ -m -n -ɲ /

5.2 พยัญชนะต้นเดี่ยว

พยัญชนะต้นเดี่ยวของภาษาไทยโชน่งทั้ง 8 ถิ่นในงานวิจัยนี้มีจำนวน 20 หน่วยเสียง คือ /p- t- k- c- ph- th- kh- m- n- ɲ- ɲ- b- d- w- l- y- s- f- h- ʔ-/ โดยมีพยัญชนะ /d-/ เพิ่มขึ้นอีก 1 พยัญชนะ

การวิเคราะห์การแปรของพยัญชนะต้นจะยึดงานของธีระพันธ์ เหลืองทองคำ (2545) เป็นหลักซึ่งได้สืบสร้างภาษาไทดำดั้งเดิม (old Tai Dam lexicon-OTD) จำนวน 42 พยัญชนะ และรวบรวมคลังศัพท์ (modern Tai Dam lexicon-MTD) ที่ขึ้นต้นด้วยพยัญชนะต้นดั้งเดิม เหล่านี้จำนวน 1827 คำ ตารางที่ 2 แสดงการแปรของพยัญชนะต้นเดี่ยวตามตัวแปร 3 รุ่นอายุ คือ วัยสูงอายุ (G1) วัยกลางคน (G2) และวัยหนุ่มสาว (G3) และตัวแปรตามภูมิภาค 8 ถิ่น และได้ให้ตัวอย่างคำภาษาไทยในสดมภ์ที่หนึ่ง คำใดที่ไม่ใช่คำภาษาไทยจะเขียนด้วยสัทอักษรพร้อมคำแปลภาษาไทย

ตารางที่ 2 การแปรของพยัญชนะต้นเดี่ยวในภาษาไทยปัจจุบัน

เลขที่	OTD 1	OTD 2	MTD	นกลปฐม						สัทธรมบฐร						รฐบฐร						พธฐบฐร					
				ดอนยอยหอม			ดอนพฐรฐ			ดอนนกะเกลลล			บงกฐ			น้กนอ			ห้วยยงทอน			ยงหอยง			ห้วยทอซง		
				G1	G2	G3	G1	G2	G3	G1	G2	G3	G1	G2	G3	G1	G2	G3	G1	G2	G3	G1	G2	G3	G1	G2	G3
1	*ph-	*ph-	f-	ph-	ph	ph	ph	ph	ph	ph	ph	ph	ph	ph	ph	ph	ph	ph	ph	ph	ph	ph	ph	ph	ph	ph	ph
2	*p-	*p-	p-	p-	p	p	p	p	p	p	p	p	p	p	p	p	p	p	p	p	p	p	p	p	p	p	p
3	*ʔb-	*b-	b-V	b-	b	b	b	b	b	b	b	b	b	b	b	b	b	b	b	b	b	b	b	b	b	b	b
	*ʔb-	*b-	b-V	b-	b	b	b	b	b	b	b	b	b	b	b	b	b	b	b	b	b	b	b	b	b	b	b
4	*b-	*b-	p-	p-	p	p	p	p	p	p	p	p	p	p	p	p	p	p	p	p	p	p	p	p	p	p	p
5	*h-m-	*m-	m-	m-	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m
6	*m-	*m-	m-	m-	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m
7	*f-	*f-	f-	f-	f	f	f	f	f	f	f	f	f	f	f	f	f	f	f	f	f	f	f	f	f	f	f

เลขที่	OTD	OTD 2	MTD	นครปฐม						สุพรรณบุรี						ราชบุรี						เพชรบุรี					
				คอนยาบทอม			คอนพุรา			คอนมะเกลือ			บางกุ้ง			แก้มอัน			ห้วยยางโทน			ยางทอง			ห้วยท่าช้าง		
	1			G1	G2	G3	G1	G2	G3	G1	G2	G3	G1	G2	G3	G1	G2	G3	G1	G2	G3	G1	G2	G3	G1	G2	G3
8	ว-	ฟ-	ฟ-	ฟ-	ฟ-	ฟ-		ฟ-	ฟ-	ฟ-	ฟ-	ฟ-	ฟ-	ฟ-	ฟ-	ฟ-	ฟ-	ฟ-	ฟ-	ฟ-	ฟ-	ฟ-	ฟ-	ฟ-	ฟ-	ฟ-	ฟ-
9	พว-	พว-	บ-ว-	ว-	ว-	ว-	ว-	ว-	ว-	ว-	ว-	ว-	ว-	ว-	ว-	ว-	ว-	ว-	ว-	ว-	ว-	ว-	ว-	ว-	ว-	ว-	ว-
10	พว-	พว-	บ-ว-	ว-	ว-	ว-	ว-	ว-	ว-	ว-	ว-	ว-	ว-	ว-	ว-	ว-	ว-	ว-	ว-	ว-	ว-	ว-	ว-	ว-	ว-	ว-	ว-
11	พว-	พว-	พว-	พว-	พว-	พว-	พว-	พว-	พว-	พว-	พว-	พว-	พว-	พว-	พว-	พว-	พว-	พว-	พว-	พว-	พว-	พว-	พว-	พว-	พว-	พว-	พว-
12	พว-	พว-	พว-	พว-	พว-	พว-	พว-	พว-	พว-	พว-	พว-	พว-	พว-	พว-	พว-	พว-	พว-	พว-	พว-	พว-	พว-	พว-	พว-	พว-	พว-	พว-	พว-
13	พว-	พว-	ด-พ-	ด-	ด-	ด-	ด-	ด-	ด-	ด-	ด-	ด-	ด-	ด-	ด-	ด-	ด-	ด-	ด-	ด-	ด-	ด-	ด-	ด-	ด-	ด-	ด-
	พว-	พว-	ล-	น-	ด-	น-	น-	น-	น-	น-	น-	น-	น-	ด-	ด-	น-	น-	น-	น-	น-	น-	น-	น-	น-	น-	น-	น-
	พว-	พว-	ด-พ-	ล-	ล-	ล-	ล-	ล-	ล-	ล-	ล-	ล-	ล-	ล-	ล-	ล-	ล-	ล-	ล-	ล-	ล-	ล-	ล-	ล-	ล-	ล-	ล-
14	พว-	พว-	ล-	ล-	ล-	ล-	ล-	ล-	ล-	ล-	ล-	ล-	ล-	ล-	ล-	ล-	ล-	ล-	ล-	ล-	ล-	ล-	ล-	ล-	ล-	ล-	ล-

เลขที่	OTD	OTD2	MTD	นกรปฐม						ศุพรณบุรี						ราชบุรี						เพชรบุรี					
				คณยายหอม			คณพารา			คณมะเกลือ			บางกุ้ง			แก้มอัน			ทวยางโตน			ยางทอง			ทวยทำร้าง		
				G1	G2	G3	G1	G2	G3	G1	G2	G3	G1	G2	G3	G1	G2	G3	G1	G2	G3	G1	G2	G3	G1	G2	G3
	1																										
	๑d- เทียน	๑d-	๑-	๑-	๑-	๑-	๑-	๑-	๑-	๑-	๑-	๑-	๑-	๑-	๑-	๑-	๑-	๑-	๑-	๑-	๑-	๑-	๑-	๑-	๑-	๑-	๑-
15	๑n- ทนาย	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-
16	๑n- นก	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-
17	๑s- สี่	๑s-	๑s-	๑s-	๑s-	๑s-	๑s-	๑s-	๑s-	๑s-	๑s-	๑s-	๑s-	๑s-	๑s-	๑s-	๑s-	๑s-	๑s-	๑s-	๑s-	๑s-	๑s-	๑s-	๑s-	๑s-	๑s-
18	๑s- ซื่อ	๑s-	๑s-	๑s-	๑s-	๑s-	๑s-	๑s-	๑s-	๑s-	๑s-	๑s-	๑s-	๑s-	๑s-	๑s-	๑s-	๑s-	๑s-	๑s-	๑s-	๑s-	๑s-	๑s-	๑s-	๑s-	๑s-
19	๑n- หลาน	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-
20	๑n- ลิ่ง	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-	๑n-
21	๑c- ใจ	๑c-	๑c-	๑c-	๑c-	๑c-	๑c-	๑c-	๑c-	๑c-	๑c-	๑c-	๑c-	๑c-	๑c-	๑c-	๑c-	๑c-	๑c-	๑c-	๑c-	๑c-	๑c-	๑c-	๑c-	๑c-	๑c-
22	๑c- กลาน	๑c-	๑c-	๑c-	๑c-	๑c-	๑c-	๑c-	๑c-	๑c-	๑c-	๑c-	๑c-	๑c-	๑c-	๑c-	๑c-	๑c-	๑c-	๑c-	๑c-	๑c-	๑c-	๑c-	๑c-	๑c-	๑c-

เลขที่	OTD	OTD 2	MTD	นคปฐน						ศุพรณบุรี						ราชบุรี						เพชรบุรี						
				คณยายหอม			คณพุกทรา			คณมะเกลือ			บางกุ้ง			แก้มอัน			ห้วยยางโทน			ยางทอง			ห้วยท่าช้าง			
				G1	G2	G3	G1	G2	G3	G1	G2	G3	G1	G2	G3	G1	G2	G3	G1	G2	G3	G1	G2	G3	G1	G2	G3	
	1																											
	ใบ																											
27	*kh- ขณ	*kh- ขณ	kh- ขณ	kh- ขณ	kh- ขณ	kh- ขณ	kh- ขณ	kh- ขณ	kh- ขณ	kh- ขณ	kh- ขณ	kh- ขณ	x- ขณ	kh- ขณ	kh- ขณ	kh- ขณ	kh- ขณ	kh- ขณ	kh- ขณ	kh- ขณ	kh- ขณ	kh- ขณ	kh- ขณ	kh- ขณ	kh- ขณ	kh- ขณ	kh- ขณ	
28	*khw- ขวาน	*khw- ขวาน	khw- ขวาน	kh w-	kh w-	kh w-	kh w-	kh w-	kh w-	kh w-	kh w-	kh w-	xw ขณ	xw ขณ	kh w-	kh w-	kh w-	kh w-	kh w-	kh w-	kh w-	f- ขณ	f- ขณ	f- ขณ	f- ขณ	kh w-	kh w-	
29	*k- กบ	*k- กบ	k- กบ	k- กบ	k- กบ	k- กบ	k- กบ	k- กบ	k- กบ	k- กบ	k- กบ	k- กบ	k- กบ	k- กบ	k- กบ	k- กบ	k- กบ	k- กบ	k- กบ	k- กบ	k- กบ	k- กบ	k- กบ	k- กบ	k- กบ	k- กบ	k- กบ	
30	*kw- กวาง	*kw- กวาง	kw-/k- กวาง	kw -	kw -	kw -	kw -	kw -	kw -	kw -	kw -	kw -	kw -	kw -	kw -	kw -	kw -	kw -	kw -	kw -	kw -	kw -	kw -	kw -	kw -	kw -	kw -	kw -
31	*g- กน	*k- กน	k- กน	k- กน	k- กน	k- กน	k- กน	k- กน	k- กน	k- กน	k- กน	k- กน	k- กน	k- กน	k- กน	k- กน	k- กน	k- กน	k- กน	k- กน	k- กน	k- กน	k- กน	k- กน	k- กน	k- กน	k- กน	
32	*gw- กยาย	*kw- กยาย	kw-/k- กยาย	kw -	kw -	kw -	kw -	kw -	kw -	kw -	kw -	kw -	kw -	kw -	kw -	kw -	kw -	kw -	kw -	kw -	kw -	kw -	kw -	kw -	kw -	kw -	kw -	kw -
33	*hy- ภูมวรี ตุค	*y- ภูมวรี ตุค	y- ภูมวรี ตุค	y- ภูมวรี ตุค	y- ภูมวรี ตุค	y- ภูมวรี ตุค	y- ภูมวรี ตุค	y- ภูมวรี ตุค	y- ภูมวรี ตุค	y- ภูมวรี ตุค	y- ภูมวรี ตุค	y- ภูมวรี ตุค	y- ภูมวรี ตุค	y- ภูมวรี ตุค	y- ภูมวรี ตุค	y- ภูมวรี ตุค	y- ภูมวรี ตุค	y- ภูมวรี ตุค	y- ภูมวรี ตุค	y- ภูมวรี ตุค	y- ภูมวรี ตุค	y- ภูมวรี ตุค	y- ภูมวรี ตุค	y- ภูมวรี ตุค	y- ภูมวรี ตุค	y- ภูมวรี ตุค	y- ภูมวรี ตุค	

เลขที่	OTD	OTD 2	MTD	นการปฐม						สุพรรณบุรี						ราชบุรี						เพชรบุรี					
				คอนคาบหอม			คอนพุทรา			คอนมะเกลือ			บางกุ้ง			แก้มอัน			ห้วยยางโกลน			ยางพ่อง			ห้วยท่าช้าง		
				G1	G2	G3	G1	G2	G3	G1	G2	G3	G1	G2	G3	G1	G2	G3	G1	G2	G3	G1	G2	G3	G1	G2	G3
34	๓๔	๓๔	๓๔	๓๔	๓๔	๓๔	๓๔	๓๔	๓๔	๓๔	๓๔	๓๔	๓๔	๓๔	๓๔	๓๔	๓๔	๓๔	๓๔	๓๔	๓๔	๓๔	๓๔	๓๔	๓๔	๓๔	๓๔
35	๓๕	๓๕	๓๕	๓๕	๓๕	๓๕	๓๕	๓๕	๓๕	๓๕	๓๕	๓๕	๓๕	๓๕	๓๕	๓๕	๓๕	๓๕	๓๕	๓๕	๓๕	๓๕	๓๕	๓๕	๓๕	๓๕	๓๕
36	๓๖	๓๖	๓๖	๓๖	๓๖	๓๖	๓๖	๓๖	๓๖	๓๖	๓๖	๓๖	๓๖	๓๖	๓๖	๓๖	๓๖	๓๖	๓๖	๓๖	๓๖	๓๖	๓๖	๓๖	๓๖	๓๖	๓๖
37	๓๗	๓๗	๓๗	๓๗	๓๗	๓๗	๓๗	๓๗	๓๗	๓๗	๓๗	๓๗	๓๗	๓๗	๓๗	๓๗	๓๗	๓๗	๓๗	๓๗	๓๗	๓๗	๓๗	๓๗	๓๗	๓๗	๓๗
38	๓๘	๓๘	๓๘	๓๘	๓๘	๓๘	๓๘	๓๘	๓๘	๓๘	๓๘	๓๘	๓๘	๓๘	๓๘	๓๘	๓๘	๓๘	๓๘	๓๘	๓๘	๓๘	๓๘	๓๘	๓๘	๓๘	๓๘

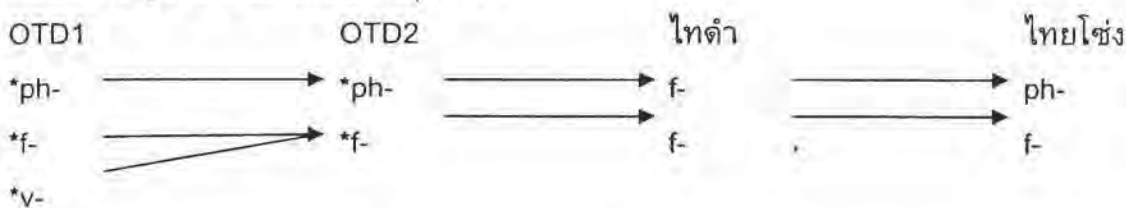
เลขที่	OTD	OTD 2	MTD	นครปฐม						สุพรรณบุรี						ราชบุรี						เพชรบุรี					
				คอนยายหอม			คอนพุทรา			คอนมะเกลือ			บางกุ้ง			แก้มอัน			ห้วยปู้			ยางหย่อง			ห้วยท่าช้าง		
	1			G1	G2	G3	G1	G2	G3	G1	G2	G3	G1	G2	G3	G1	G2	G3	G1	G2	G3	G1	G2	G3	G1	G2	G3
39	ขว- khwe (ที่)	kw- khw- kh-	kw- kh-	-	-	-	kh w-	kh w-	-	kh w-	kh w-	kh w-	kh w-	kh w-	-	kh w-	-	-	kh w-	kh w-	-	kh w-	kh w-	kh w-	kh w-	kh w-	kh w-
40	ข- อุค	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-
41	ข- หัก	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-
	ข- หงาย	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-
	ข- หงอน	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-
42	ข- ราก	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-
	ข- รัง	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-	ข-

การแปรของพยัญชนะต้นเดี่ยวจะอภิปรายตามกลุ่มพยัญชนะไทดำดั้งเดิม โดยปรับจากการจัดกลุ่มพยัญชนะภาษาไทดำดั้งเดิมของ Li (1977) พยัญชนะต้นที่เป็นพยัญชนะเพดานอ่อนหรือปาก (Proto-labio velars) ได้ตีความ (interpret/resegment) ตามโครงสร้างพยางค์ที่ไม่คลุมเครือ (unambiguous CV pattern) ให้เป็นพยัญชนะเดี่ยว ได้แก่ *khw- *kw- *gw- *hgw- *ɣw- *ɣw- พยัญชนะต้นเดี่ยวจำนวน 42 พยัญชนะจำแนกออกได้เป็น 5 กลุ่มตามฐานกรณ์ของการออกเสียง ดังต่อไปนี้

5.2.1. พยัญชนะริมฝีปากดั้งเดิม (Proto-labials)

พยัญชนะริมฝีปากดั้งเดิมมี 10 พยัญชนะดังนี้ *ph- *p- *ʔb- *b- *hm- *m- *f- *v- *hw- *w- พยัญชนะทั้ง 10 พยัญชนะมีการเปลี่ยนแปลงในระยะที่ 2 (OTD2) ต่อมา มีการรวมตัวกันเป็นพยัญชนะของภาษาไทดำปัจจุบันและภาษาไทยโซ่ง 8 ถิ่นจำนวน 4 ชุด ดังนี้

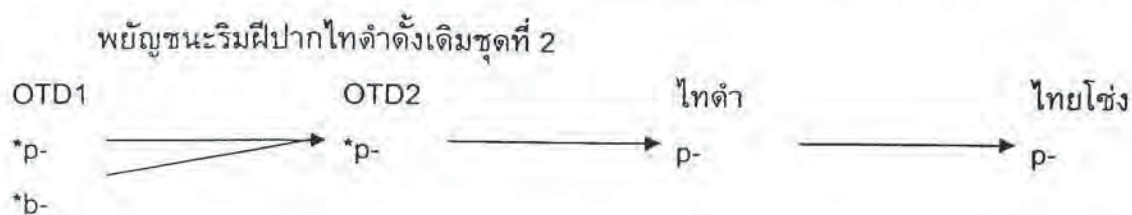
พยัญชนะริมฝีปากดั้งเดิมชุดที่ 1

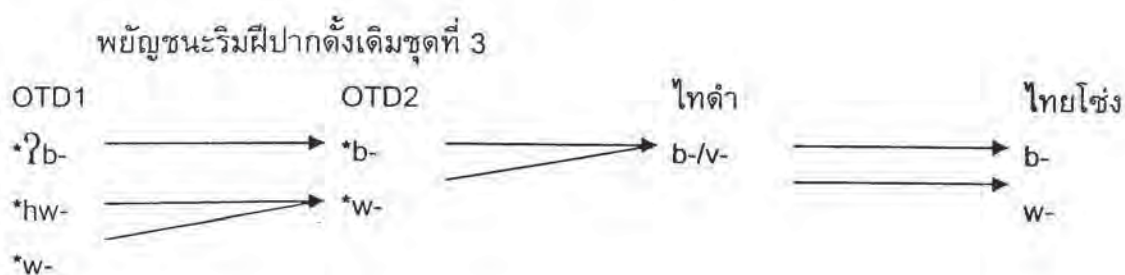
พยัญชนะไทดำดั้งเดิม *ph ยังคงเป็น *ph ในระยะที่ 2 และเปลี่ยนเป็น f- ในภาษาไทดำปัจจุบัน ในขณะที่ภาษาไทยโซ่งยังคงรักษา ph- ไว้ ธีระพันธ์ เหลืองทองคำ (2545) ได้กล่าวว่าภาษาไทยโซ่งถิ่นเขาย้อยยังคงพยัญชนะ ph- ไว้เช่นกัน การรักษาพยัญชนะดั้งเดิมไว้นี้สามารถอธิบายตามทฤษฎีคลื่นได้ว่าภาษาถิ่นใดก็ตามที่พูดอยู่ห่างไกลจากแหล่งกำเนิดจะรักษาภาษาดั้งเดิมไว้ได้ ในขณะที่ภาษาถิ่นในแหล่งดั้งเดิมที่ผู้พูดจากมาจะมีการเปลี่ยนแปลงมากกว่า อย่างไรก็ดี หากพิจารณาถึงปัจจัยภายนอกภาษา (extra-linguistic factor) อาจได้ผลตรงกันข้าม นั่นคือ เมื่อ 200 ปีที่แล้วมา ผู้พูดภาษาไทยโซ่งได้อพยพมาจากบริเวณที่พูดภาษาไทดำในปัจจุบัน ในขณะนั้นอาจใช้พยัญชนะ f- และเมื่อมาอาศัยอยู่ในประเทศไทยได้รับอิทธิพลจากภาษาไทยซึ่งใช้พยัญชนะ ph- จึงใช้เสียง ph- แทนเสียง f- ในปัจจุบัน จากการสัมภาษณ์โสภณา ศรีจำปา ผู้เชี่ยวชาญภาษาเวียดนาม ได้ข้อมูลว่าภาษาเวียดนามไม่มีเสียง ph- ผู้พูดภาษาเวียดนามจะใช้เสียง f- แทน ดังนั้นจึงสันนิษฐานได้ว่าชาวไทดำที่อาศัยอยู่ในประเทศเวียดนามและพูดภาษาเวียดนาม คงได้รับอิทธิพลจากภาษาเวียดนาม จึงเปลี่ยนเสียง ph- ในภาษาไทดำเป็นเสียง f-

พยัญชนะไทดำดั้งเดิม *f ได้รวมตัวกับ *v ในภาษาไทดำดั้งเดิมระยะที่ 2 เป็น *f และคงเป็น f- ในภาษาไทดำและภาษาไทยโซ่ง

พยัญชนะชุดนี้ ไม่พบการแปรของพยัญชนะตามอายุและตามภูมิภาค ผู้บอกภาษาทุกรุ่นอายุ และทุกท้องถิ่นใช้เหมือนกันหมด

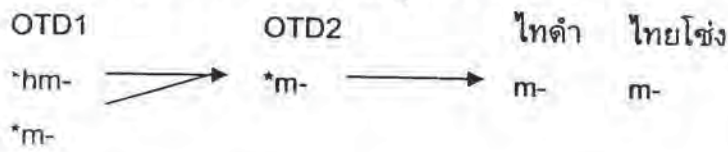
พยัญชนะไทดำดั้งเดิม *p- และ *b- ได้รวมตัวกันเป็น *p- ในภาษาไทดำดั้งเดิมระยะที่ 2 และคงเป็น p- ในภาษาไทดำปัจจุบันและภาษาไทยโซ่ง การลดความก้อง (devoicing) ของพยัญชนะเสียงหยุดก้อง (voiced stops) เป็นพยัญชนะเสียงหยุดไม่ก้องไม่พ่นลม (voiceless unaspirated stops) เป็นลักษณะเฉพาะของภาษาไทดำและไทยโซ่ง ตามที่ Chamberlain (1975) ได้จัดให้ภาษาไทดำอยู่ในกลุ่มสัทภี คือกลุ่มพยัญชนะต้นเสียงไม่ก้องไม่พ่นลม พยัญชนะชุดที่ 2 นี้ไม่พบการแปรของพยัญชนะตามอายุและตามภูมิภาคเช่นกัน

พยัญชนะกักไม่ก้องดั้งเดิม *ʔb- ได้เปลี่ยนเป็นพยัญชนะกักก้อง *b ในภาษาไทดำดั้งเดิมระยะที่ 2 เป็น b- หรือ v- (ขึ้นอยู่กับภูมิภาค) ในภาษาไทดำปัจจุบัน และเป็น b- ในภาษาไทยโซ่ง *hw- ได้รวมตัวกับ *w- เป็น *w ในภาษาไทดำดั้งเดิมระยะที่ 2 ต่อมา *b และ *w ได้รวมตัวกันเป็น b- หรือ v- ในภาษาไทดำปัจจุบัน ในขณะที่ *w ยังคงเป็น w- ในภาษาไทยโซ่ง ซึ่งเป็นข้อสังเกตอีกว่าภาษาไทยโซ่งได้คงพยัญชนะ w- ไว้ดังเช่นภาษาไทดำดั้งเดิม หรือมีการเปลี่ยนจาก b-/v- มาเป็น w- ด้วยอิทธิพลของภาษาไทย ธีระพันธ์ เหลืองทองคำ (2545) พบว่าภาษาไทยโซ่งถิ่นเขาย้อย พยัญชนะ *hw- ได้รวมตัวกับ *w- เป็น v- ดังเช่นภาษาไทดำปัจจุบัน เช่นในคำว่า [vaan²²] 'หวาน' [vaa⁵⁵] 'วา' ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ว่าการเปลี่ยนแปลงพยัญชนะจาก v- เป็น w- ด้วยอิทธิพลภาษาไทย

สำหรับพยัญชนะชุดนี้ พบการแปรของพยัญชนะ b- ในคำบางคำเท่านั้น คือ คำว่า 'เดือน' ซึ่งผู้บอกภาษารุ่นสูงอายุและวัยกลางคนจะออกเสียงว่า [bwan²²] แต่รุ่นวัยหนุ่มสาวที่หมู่บ้านบางหมื่น ตำบลบางกุ้ง จังหวัดสุพรรณบุรีเริ่มใช้ b- สลับกับพยัญชนะภาษาไทย d- โดยกล่าวว่าออกเสียงได้ทั้งสองแบบ

พยัญชนะริมฝีปากดั้งเดิมชุดที่ 4

พยัญชนะนาสิกไม่ก้องในไทดำดั้งเดิม *hm- และพยัญชนะนาสิกก้อง *m- ได้รวมตัวกันเป็น *m- ในภาษาไทดำดั้งเดิมระยะที่ 2 และยังคงเป็น m- ในภาษาไทดำปัจจุบันและภาษาไทยโซ่ง ซึ่งตรงกับภาษาไทย ดังนั้นจึงไม่พบการแปรตามอายุและภูมิภาค

5.2.2 พยัญชนะฟันดั้งเดิม (Proto-dentals)

พยัญชนะฟันไทดำดั้งเดิมมี 10 พยัญชนะดังนี้ *th- *ʔd- *t- *d- *hn- *n- *s- *z- *hl- *l- พยัญชนะไทดำดั้งเดิม *th- ไม่มีการเปลี่ยนแปลงในภาษาไทดำปัจจุบันและภาษาไทยโซ่ง รวมทั้งภาษาไทย ดังนั้นจึงไม่พบการแปรของพยัญชนะต้นนี้ ส่วนพยัญชนะต้นหยุดไม่ก้องดั้งเดิม *ʔd- ได้กลายมาเป็นพยัญชนะหยุดเสียงก้อง *d- ในภาษาไทดำดั้งเดิมระยะที่ 2 จากนั้นเปลี่ยนเป็น l- ในภาษาไทดำปัจจุบัน และเปลี่ยนเป็น d- ในภาษาไทยโซ่งซึ่งมีการแปรกับ l- ที่ใช้โดยผู้ออกภาษารุ่นสูงอายุที่หมู่บ้านดอนมะเกลือ (อายุ 83 ปี) และหมู่บ้านบางกุ้ง (อายุ 92 ปี) จังหวัดสุพรรณบุรี และผู้ออกภาษาวัยกลางคนที่หมู่บ้านสะแกราย จังหวัดนครปฐม (อายุ 39 ปี) ยังใช้ d- สลับกับ l- นอกจากนี้พยัญชนะ d- ยังแปรกับ n- ในคำบางคำ สรุปการเปลี่ยนแปลงพยัญชนะฟันไทดำดั้งเดิม *ʔd- ดังนี้

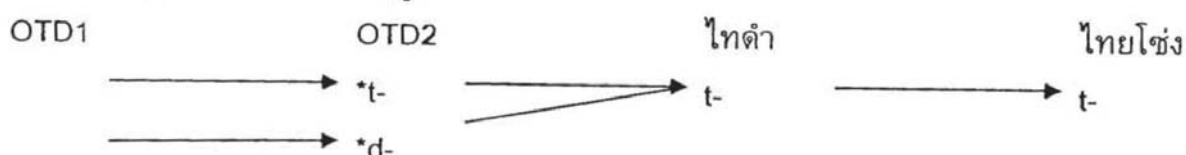
ผู้ออกภาษาไทยโซ่งวัยสูงอายุกล่าวว่าภาษาไทยโซ่งดั้งเดิมไม่มีพยัญชนะ d- ในทำนองเดียวกัน วีระพันธ์ เหลืองทองคำ (2545) พบว่าภาษาไทดำถิ่นน้ำทา ประเทศลาว และภาษาไทยโซ่งถิ่นเขาย้อยใช้พยัญชนะสองพยัญชนะนี้สลับกันในคำบางคำ เช่น [dwa22] ~ [lwa22] 'เดียว (ไก)' จึงสรุปได้ว่าการใช้พยัญชนะ d- เป็นอิทธิพลของภาษาไทย การแปรของพยัญชนะ d- ในภาษาไทยโซ่ง 8 ถิ่นขึ้นอยู่กับคำ (morphologically conditioned) ดังเช่นตัวอย่างต่อไปนี้

คำว่า '(รู) ดัง' หรือ 'จุมก' ผู้ออกภาษาไทยโซ่งทุกวัยและทุกภูมิภาคจะไม่ใช้ d- แต่จะใช้ l- ทั้งหมด ในขณะที่ภาษาไทยถิ่นน้ำทาและเขาย้อยใช้ทั้งสองพยัญชนะ คือ [daŋ22] ~ [laŋ22] การที่ยังคงใช้เสียง l- ไม่เปลี่ยนไปเป็นเสียงภาษาไทย d- อาจเป็นเพราะว่าไม่ได้รับอิทธิพลจากภาษาไทย เนื่องจากภาษาไทยใช้คำว่า 'จุมก' ไม่ได้ใช้คำว่า '(รู) ดัง'

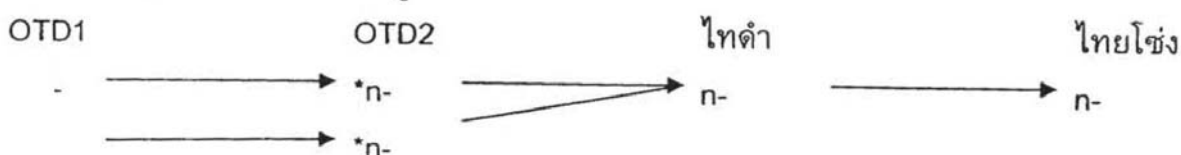
คำว่า 'ดม' ผู้บอกภาษาวัยสูงอายุส่วนใหญ่จะใช้ n- ในขณะที่วัยรุ่นหนุ่มสาวจะใช้ d- ที่หมู่บ้านดอนมะเกลือ จังหวัดสุพรรณบุรี ผู้บอกภาษาทุกรุ่นอายุใช้ n- ส่วนที่หมู่บ้านบางกุ้ง จังหวัดสุพรรณบุรีเฉพาะผู้บอกภาษาวัยสูงอายุใช้ n- ที่จังหวัดเพชรบุรี ถิ่นเขาย้อย ชีระพันธ์ เหลืองทองคำ (2545) พบว่าใช้ d- ในงานวิจัยนี้พบว่าในภาษาไทยโชนสองถิ่นที่จังหวัดเพชรบุรีมีใช้ทั้ง d- และ n-

สำหรับพยัญชนะต้นที่เดิมมีอีก 8 พยัญชนะมีการเปลี่ยนแปลงเป็น 4 คู่ แต่ละคู่จะมีฐานกรณ์และลักษณะการออกเสียง (manner of articulation) เหมือนกัน ต่างกันที่การสั่นของเส้นเสียง (voicing) การเปลี่ยนแปลงนี้เป็นสองทางคือพยัญชนะต้นที่ก้องเปลี่ยนเป็นพยัญชนะไม่ก้อง ผลทำให้ไปรวมตัวกับคู่พยัญชนะที่ไม่ก้อง ในทางกลับกันพยัญชนะต้นที่ไม่ก้องเปลี่ยนเป็นพยัญชนะที่ก้อง ทำให้ไปรวมตัวกับคู่พยัญชนะที่ก้องดังนี้

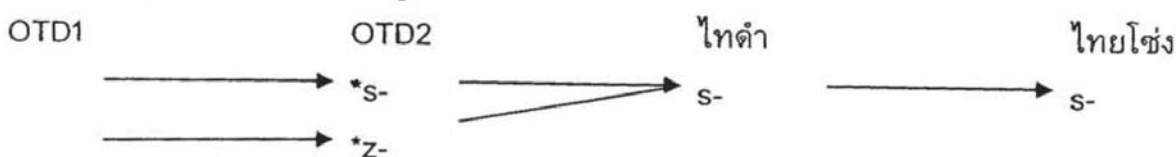
พยัญชนะต้นที่เดิมมีคู่ที่ 1

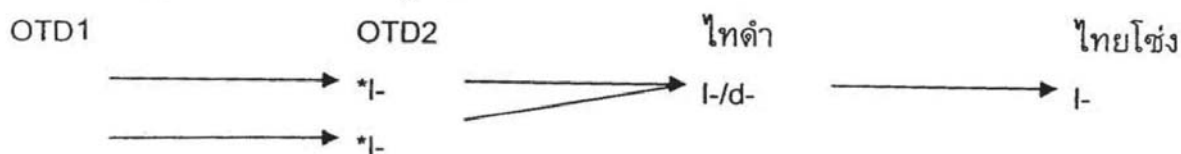
พยัญชนะต้นที่เดิมมีคู่ที่ 2

พยัญชนะต้นที่เดิมมีคู่ที่ 3

พยัญชนะต้นที่เดิมมีคู่ที่ 4

ในทำนองเดียวกับพยัญชนะกลุ่มที่ 1 พยัญชนะไทดำดั้งเดิม *t- และ *d- ได้รวมตัวกันเป็น t- ในภาษาไทยปัจจุบันและภาษาไทยโชน ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของภาษาไทยดำและไทยโชน ในขณะที่ไม่พบการแปรของพยัญชนะ p- พยัญชนะ t- มีการแปรคือผู้บอกภาษารุ่นวัยรุ่นหนุ่มสาวที่จังหวัดราชบุรีและ

เพชรบุรีเริ่มใช้พยัญชนะ th- ที่มีในระบบเสียงภาษาไทย แทนที่จะเป็น t- เช่นในคำว่า [tiəŋ⁵⁵] 'เทียน' จะออกเสียงว่า [thiəŋ⁵⁵] ส่วนพยัญชนะ n- และ s- ในภาษาไทยก็มีการเปลี่ยนแปลงเช่นนี้เหมือนกัน จึงไม่พบการแปรในทุกฐานะอายุและภูมิภาค สำหรับพยัญชนะต้น l- ในภาษาไทยดำจะมีการแปรระหว่าง l- ~ d- ตามภูมิภาค เช่นคำว่า 'เหล็ก' ภาษาไทดำถิ่นเมืองลาไซ [dek³⁴] แต่ถิ่นเมืองน้ำทาและเขาย้อยใช้ [lek³⁵] ส่วนภาษาไทยช่องทั้ง 8 ถิ่นไม่พบการแปรของพยัญชนะนี้

5.2.3 พยัญชนะเพดานแข็งดั้งเดิม (Proto-palatals)

พยัญชนะเพดานแข็งดั้งเดิมมี 6 ตัวคือ *c- *ɟ- *ɲ- *ʃ- *j- ในทำนองเดียวกับพยัญชนะฟันดั้งเดิม พยัญชนะเพดานแข็งดั้งเดิมมีการเปลี่ยนแปลงเป็น 3 คู่ แต่ละคู่มีฐานกรณ์และลักษณะการออกเสียงเหมือนกัน ต่างกันที่การสันของเส้นเสียงดังนี้

พยัญชนะต้นเพดานแข็งดั้งเดิมคู่ที่ 1 คือ *c- *j- รวมตัวกันเป็นพยัญชนะเดียวกันคือ c- ในภาษาไทยดำปัจจุบันและภาษาไทยช่อง วิวัฒนาการของพยัญชนะคู่นี้มีความเหมือนและแตกต่างจากภาษาไทยทำให้เกิดการแปรตามอายุ ดังนี้

(1) พยัญชนะ *c- ที่ยังคงเป็นพยัญชนะ c- เหมือนกับในภาษาไทยดำปัจจุบัน ภาษาไทยช่อง และภาษาไทย จะไม่มีการแปร เช่น *cawA > *cawA1 > caw22 'ใจ'

(2) พยัญชนะ *j- ที่เปลี่ยนเป็นพยัญชนะ c- ในภาษาไทยดำปัจจุบันและภาษาไทยช่องจะปฏิบัติกับพยัญชนะอักษรต่ำในภาษาไทย เช่น

ภาษาไทยดำและไทยช่อง jaanC > caanC2 > caan⁴¹ 'ช้าง'

ภาษาไทย jaanC > caanC2 > chaan⁵⁵

พยัญชนะ c- นี้จะพบการแปรเพียงที่เดียวคือที่หมู่บ้านวังปลา จังหวัดราชบุรี ผู้บอกภาษาวัยหนุ่มสาว ใช้เสียง ch- ในคำว่า 'ช้าง' ตามภาษาไทย

(3) พยัญชนะ *ɟ- ที่ Li (1977) ได้สืบสร้างภาษาไทยดั้งเดิมเป็น *gl/r จะเปลี่ยนเป็น c- ในภาษาไทยดำและภาษาไทยช่อง และเปลี่ยนเป็น kl/r- ในภาษาไทย เช่น

ตัวอย่างที่ 1

	Proto-Tai	OTD 1	OTD2	
ไทดำ-ไทยโซ่ง	*glaanA >	*jaanA >	*caanA2 >	caan ⁵⁵ 'กลาน'
ไทย	*glaanA >			khlaan ³³

ตัวอย่างที่ 2

	Proto-Tai	OTD 1	OTD2	
ไทดำ-ไทยโซ่ง	*graangA >	*jaangA >	*caangA2 >	caang ⁵⁵ 'คราง'
ไทย	*graangA >			khraang ³³

สำหรับพยัญชนะนี้ ผู้บอกภาษาวัยหนุ่มสาวในทุกจังหวัดยกเว้นนครปฐมใช้พยัญชนะไทยคือ kh- เป็นที่น่าสังเกตว่าพยัญชนะควบกล้ำ /r/ ได้ถูกตัดทิ้งไปเนื่องด้วยมีการปรับให้เข้ากับระบบเสียงภาษาไทยโซ่งที่ไม่มีพยัญชนะควบกล้ำ ส่วนผู้บอกภาษาในจังหวัดนครปฐมเกือบทุกคนใช้พยัญชนะไทยโซ่งคือ c- ยกเว้นวัยหนุ่มสาวที่หมู่บ้านสะแกรายใช้พยัญชนะ k- ไม่ใช่ kh- ทั้งนี้เพราะนำการปฏิบัติเสียงระหว่างไทยโซ่งและภาษาไทยมาใช้ นั่นคือ พยัญชนะ *g- มีการเปลี่ยนแปลงเป็น k- ในภาษาไทดำและไทยโซ่ง และเป็น kh- ในภาษาไทย และเนื่องจาก kh- ที่เปลี่ยนมาจาก *g- เป็นอักษรต่ำเช่นเดียวกับพยัญชนะแรกของพยัญชนะควบกล้ำ kh/r/ ที่มาจาก *gl/r/ จึงเกิดกระบวนการแก้ไขเกินเหตุ (hypercorrection) เปลี่ยน kh- ที่ยืมจากภาษาไทย เป็น k- และตัดพยัญชนะควบกล้ำออกตามระบบเสียงของภาษาไทยโซ่ง ส่วนวรรณยุกต์ยังคงเป็นวรรณยุกต์ของไทยโซ่งเช่นเดิม สรุปวิวัฒนาการได้ดังนี้

ไทยโซ่งวัยหนุ่มสาว *graangA > khraang⁵⁵ > kraang⁵⁵ > kaang⁵⁵ 'คราง'
หมู่บ้านสะแกราย

นอกจากนี้ ยังพบว่าในคำบางคำที่ขึ้นต้นด้วยพยัญชนะ c- และไม่ค่อยได้ใช้หรือไม่ได้พบเห็นในชีวิตปัจจุบัน เช่น 'คราม' ผู้บอกภาษาวัยสูงอายุในทุกถิ่นและวัยกลางคนบางถิ่นจะตอบได้ว่า [caam⁵⁵] แต่ผู้บอกภาษาวัยกลางคนในจังหวัดนครปฐม สุพรรณบุรี หมู่บ้านวังปลา ราชบุรี หมู่บ้านท่าไผ่ เพชรบุรี และวัยหนุ่มสาวจังหวัดราชบุรีและเพชรบุรีใช้คำภาษาไทยที่ตัดพยัญชนะควบกล้ำออก คือ [khaam⁵⁵] ส่วนวัยหนุ่มสาวที่นครปฐมใช้คำว่า [kaam⁵⁵] ซึ่งมีการปรับดังเช่นคำว่า [kaang⁵⁵] 'คราง'

พยัญชนะต้นเพดานแข็งดั้งเดิมคู่ที่ 2

พยัญชนะต้นเพดานแข็งดั้งเดิมคู่ที่ 2 คือ *hɣ- *ɣ- ได้มีการรวมตัวกันเป็น ɣ- ในภาษาไทย และใน j- ในภาษาไทย ผู้บอกภาษาส่วนใหญ่ยังคงรักษาพยัญชนะ ɣ- ไว้ แต่ก็เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงในผู้บอกภาษาวัยหนุ่มสาว กล่าวคือที่หมู่บ้านท่าไผ่ เพชรบุรี ผู้บอกภาษาวัยหนุ่มสาวใช้พยัญชนะ ɣ- สลับกับ j- และในคำบางคำเช่น 'หญ้า' ผู้บอกภาษาวัยนี้ที่สุพรรณบุรีใช้ j-

ในคำบางคำเช่น '(ได้)ยีน' พยัญชนะดั้งเดิม *ɣ- จะเปลี่ยนเป็น ɣ- ในภาษาไทย (Fippinger and Fippinger 1974) และภาษาไทยโดยเฉพาะผู้บอกภาษาวัยสูงอายุที่สุพรรณบุรี หมู่บ้านสะแกราย นครปฐม หมู่บ้านท่าไผ่ เพชรบุรี และผู้บอกภาษาทั้ง 3 วัยที่หมู่บ้านบ่อรวก เพชรบุรีใช้ ɣ-

พยัญชนะต้นเพดานแข็งดั้งเดิมคู่ที่ 3

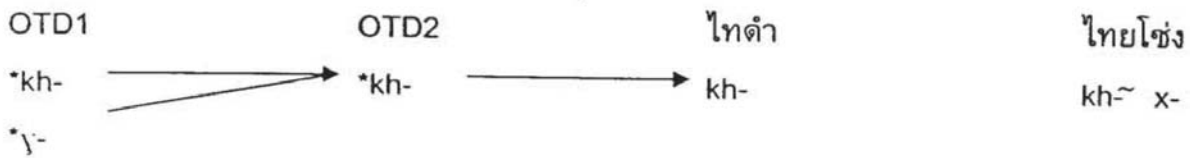

พยัญชนะต้นเพดานแข็งดั้งเดิมคู่ที่ 3 คือ *ʔj- *j- รวมตัวกันเป็น j- ในภาษาไทยปัจจุบัน และภาษาไทย โดยเฉพาะจากการรวมตัวนี้ปรากฏในภาษาไทยเช่นกันจึงไม่มีการแปรตามอายุและภูมิภาค ในภาษาไทย j- จะแปรตามภูมิภาคกับ z- เช่น คำว่า 'อยู่' ไทดำถิ่นเมืองลาจะเป็น zu³⁴ เมืองน้ำทาจะเป็น ju³⁵ เป็นที่น่าสังเกตว่าในคลังศัพท์ของธีระพันธ์ เหลืองทองคำ (2545) พบการเปลี่ยนแปลงจาก *j- มาเป็น h- ในภาษาไทยถิ่นเมืองน้ำทา ในคำว่า [het³³] 'ท่า' ด้วยอิทธิพลภาษาลาว ในขณะที่ไทดำถิ่นอื่นใช้ [zet³³] ในภาษาไทย นอกจากพยัญชนะต้น *ʔj- *j- จะรวมตัวกันแล้ว ยังรวมเข้ากับ *hɣ- และ *ɣ- เป็น j- ตามที่ได้กล่าวข้างต้นอีกด้วย

5.2.4 พยัญชนะเพดานอ่อนดั้งเดิม (Proto-velars)

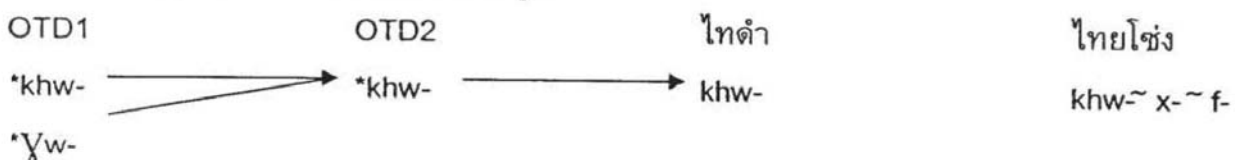
พยัญชนะเพดานอ่อนดั้งเดิมมี 13 พยัญชนะคือ *kh- *ɣ- *khw- *ɣw- *k- *g- *kw- *gw- *hɣ- *ɣ- *hɣw- *ɣw- *x- ในทำนองเดียวกับพยัญชนะฟันและพยัญชนะเพดานแข็ง พยัญชนะเพดานอ่อนมีการเปลี่ยนแปลงเป็น 6 คู่ (ยกเว้น *x) แต่ละคู่จะมีฐานกรณ์และลักษณะการออกเสียงเหมือนกัน ต่างกันที่การสั่นของเส้นเสียงดังนี้

พยัญชนะต้นเพดานอ่อนไทดำดั้งเดิมคู่ที่ 1

พยัญชนะคู่ที่ 1 *kh- *y- ได้มีการรวมตัวกันเป็น kh- ในภาษาไทดำปัจจุบันและในภาษาไทยโซ่ง ยกเว้นผู้ออกภาษาวัย 92 ปีที่หมู่บ้านบางกุ้ง สุพรรณบุรี ออกเสียงเป็น x- ซึ่งตรงกับเสียงที่ Fippinger and Fippinger (1974) ค้นพบ พยัญชนะ x- ได้เปลี่ยนมาจากพยัญชนะดั้งเดิม *kh- และปรากฏต้นคำที่เป็นอักษรสูง ข ไข ในภาษาไทย เช่น xon²² 'ชน' ส่วนพยัญชนะ kh- ที่เปลี่ยนมาจาก *y- ปรากฏในคำที่จำกัด ธีระพันธ์ เหลืองทองคำ (2545) พบเพียง 5 คำซึ่งผู้วิจัยได้คัดเลือกคำที่ร่วมเชื้อสายกับภาษาไทยได้ 1 คำสำหรับถามผู้ออกภาษาคือ *ywoj A > *khwoj A2 > *khwoj⁵⁵ 'เคย ชิน' ซึ่งไม่พบการแปรตามอายุและภูมิภาค ยกเว้นผู้ออกภาษาวัยหนุ่มสาวที่หมู่บ้านสะแกราย นครปฐมได้ปรับพยัญชนะ kh- ที่มาจาก *y ตาม kh- ที่มาจาก *g- นั่นคือปรับเป็น k- โดยบอกว่าออกเสียงทั้ง kh- และ k- ทั้งนี้เป็นเพราะ kh- ที่มาจาก *y และ kh- ที่มาจาก *g- ต่างปรากฏกับพยัญชนะ kh- ที่เขียนด้วยพยัญชนะอักษรต่ำ ค ควาย เหมือนกัน

พยัญชนะต้นเพดานอ่อนดั้งเดิมคู่ที่ 2

พยัญชนะคู่ที่ 2 *khw- *yw- ได้มีการรวมตัวเป็น khw- ในภาษาไทดำและภาษาไทยโซ่ง ในภาษาไทยโซ่งพบการแปรเป็น xw- ในผู้ออกภาษาวัย 92 ดังเช่นเสียง x- ข้างต้น และพบการแปรเป็นเสียง f- ในผู้ออกภาษาทุกวัยที่ตำบลยางหย่อง เพชรบุรี โดยที่ผู้ออกภาษาวัยหนุ่มสาวใช้ f- สลับกับ kh- ส่วนผู้ออกภาษาที่ตำบลห้วยท่าช้าง เพชรบุรียังคงใช้ khw- เป็นที่น่าสังเกตว่าผู้ออกภาษาที่ตำบลยางหย่องได้มีการเปลี่ยน kh- เป็น f- ตามธรรมชาติของภาษา หรือได้ยืมพยัญชนะ f- มาจากภาษาไทย เนื่องจากภาษาไทยก็มีการแปรระหว่าง khw- และ f- ดังเช่นในคำว่า [khwaaj³³] 'ควาย' บางคนออกเสียงเป็น [faaj³³] เป็นต้น

ส่วน khw- ที่เปลี่ยนมาจาก *yw- พบในคำน้อยมาก ธีระพันธ์ เหลืองทองคำ (2545) พบเพียงคำเดียวและแปรตามภูมิภาคกับพยัญชนะ kh- ดังนี้ *yweek D > *khweek D2 > khwe?³ (ไทยโซ่งถิ่นเขาอ้อยและไทดำทุกถิ่นยกเว้นไทดำเมือง Than และ La) > khe?⁴⁴ (ไทดำเมือง Than และ La) 'เงาแรกเริ่ม เดิมที ที่แรก' ผู้ออกภาษาวัยสูงอายุทุกคนในทุกที่ยกเว้นที่หมู่บ้านสะแกราย นครปฐม ยังคงใช้คำนี้อยู่ ส่วนวัยกลางคนใช้คำนี้น้อยลง กล่าวคือผู้ออกภาษาวัยกลางคนที่หมู่บ้านสะแกราย นครปฐม

และหมู่บ้านวังปลา ราชบุรี ไม่รู้จักคำนี้ ส่วนวัยหนุ่มสาวส่วนใหญ่ไม่รู้จักคำนี้เช่นกัน บอกว่าเคยได้ยินแต่คนเฒ่าคนแก่ใช้กัน เป็นที่น่าสังเกตว่าผู้บอกภาษาทุกวัยที่จังหวัดเพชรบุรียังคงใช้คำนี้อยู่

พยัญชนะต้นเพดานอ่อนดั้งเดิมคู่ที่ 3

พยัญชนะคู่ที่ 3 *k- *g- ได้รวมตัวกันเป็น k- ในภาษาไทดำปัจจุบันและภาษาไทยโซ่ง ดังเช่น พยัญชนะริมฝีปากและฟัน ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของภาษาไทดำและไทยโซ่ง โดย k- ที่เปลี่ยนมาจาก *g- จะปรากฏในคำที่ขึ้นต้นด้วยอักษรต่ำในภาษาไทยเช่น [khon³³] 'คน' เป็นต้น พยัญชนะนี้ไม่พบการแปรตามอายุและภูมิภาคดังเช่นพยัญชนะ p-

พยัญชนะต้นเพดานอ่อนดั้งเดิมคู่ที่ 4

พยัญชนะคู่ที่ 4 *kw- *gw- ได้รวมตัวกันเป็น kw-/k- ในภาษาไทดำปัจจุบันและ kw~ khw- ในภาษาไทยโซ่ง ในภาษาไทดำได้มีการแปรตามภูมิภาคระหว่าง kw- และ k- เช่น

*kwin B > *kwin B1 > kwin²⁵ (เมืองลา) ~ kin³⁵ (เมืองน้ำทา) 'ข้าว'

*gwe A > *kwe A2 > kwe⁵⁵ (เมืองลา) ~ ke⁵⁵ (เมืองน้ำทา) '(ชา)เป'

ในภาษาไทยโซ่งไม่พบการแปรตามอายุและภูมิภาคของพยัญชนะนี้ ยกเว้นผู้บอกภาษาวัยหนุ่มสาวที่หมู่บ้านท่าไร่ เพชรบุรีบอกว่าบางทีก็ใช้ khw- ตามภาษาไทย เช่น

*gwaaj A > *kwaaj A2 > kwaaj⁵⁵ ~ khwaaj⁵⁵ 'ควาย'

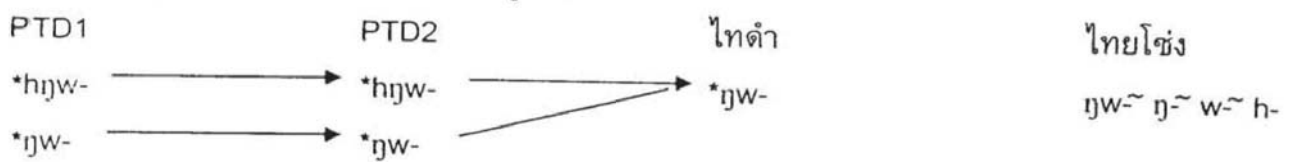
พยัญชนะต้นเพดานอ่อนดั้งเดิมคู่ที่ 5

พยัญชนะคู่ที่ 5 *hɣ- *ɣ- ได้รวมตัวกันเป็น ɣ- ในภาษาไทดำปัจจุบันและภาษาไทยโซ่ง คำที่ขึ้นต้นด้วย ɣ- ที่เปลี่ยนแปลงมาจาก *hɣ- มีจำนวนจำกัด ชีระพันธ์ เหลืองทองคำ (2545) พบเพียง 4 คำ

และมีคำเดียวที่พบในภาษาไทยช่องถิ่นเขาย้อย คือ *hgam B > *gam B1 > gam³⁵ 'คิด' ดังนั้นในงานวิจัยจึงใช้คำนี้ในการถามผู้บอกภาษาทั้ง 3 วัยและพบว่าผู้บอกภาษาส่วนใหญ่ใช้ gam³⁵ ยกเว้นผู้บอกภาษาวัยกลางคนที่หมู่บ้านสะแกราย นครปฐม และผู้บอกภาษาวัยหนุ่มสาวที่หมู่บ้านหัวเขาจันราชบุรีที่ไม่รู้จักคำนี้และตอบคำถามภาษาไทยแทน ส่วนพยัญชนะ ฅ- ไม่พบการแปรตามอายุและภูมิภาค

พยัญชนะต้นเพดานอ่อนดั้งเดิมคู่ที่ 6

พยัญชนะคู่ที่ 6 *hgw- *gw- ได้รวมตัวกันเป็น gw- ในภาษาไทยปัจจุบันและภาษาไทยช่องพยัญชนะ gw- ที่เปลี่ยนแปลงมาจาก *hgw- ที่ธีระพันธ์ เหลืองทองคำ (2545) พบมีเพียงคำเดียวคือ *hgwaa D > *hgwak D1 > gwa?³⁵ 'เงย' (ผู้บอกภาษาไทยช่องบอกความหมายว่า 'หัน (หน้า)') เมื่อเก็บข้อมูลคำนี้ ผู้บอกภาษาวัยสูงอายุและวัยกลางคนในทุกจังหวัดใช้คำนี้แต่มักจะนึกไม่ออกในตอนแรกเพราะไม่ค่อยได้ใช้ แต่สุดท้ายก็ตอบว่าใช้บ้างในบางครั้ง ส่วนวัยหนุ่มสาวที่นครปฐม สุพรรณบุรีและเพชรบุรีบอกว่ารู้จักคำนี้ เคยได้ยินคนเฒ่าคนแก่ใช้ และใช้บ้างในบางครั้ง ส่วนผู้บอกภาษาวัยหนุ่มสาวที่ราชบุรีตอบว่าไม่รู้จักคำนี้

สำหรับพยัญชนะ gw- ที่เปลี่ยนแปลงมาจาก *gw- มีจำนวนจำกัดเช่นกัน ธีระพันธ์ เหลืองทองคำ (2545) พบเพียง 3 คำซึ่งในงานวิจัยนี้ได้คัดเลือกคำร่วมเชื้อสายกับภาษาไทย 2 คำไปถามผู้บอกภาษา และพบว่าคำ 2 คำนี้มีการแปรอันเนื่องมาจากอิทธิพลของภาษาไทย ได้แก่

*gwa A > *gwa A2 > gwaa⁵⁵ 'เมื่อวาน'

*gwap D > *gwap D2 > gwap³³ 'จับ หับ ปิด (ประตู)'

สำหรับคำแรก ผู้บอกภาษาวัยกลางคนที่หมู่บ้านหัวถนน นครปฐม และผู้บอกภาษาวัยหนุ่มสาวที่หมู่บ้านท่าไผ่ เพชรบุรีใช้พยัญชนะ w- ดังเช่นภาษาไทย เป็นที่น่าสังเกตว่าผู้บอกภาษาวัยหนุ่มสาวที่หมู่บ้านบางหมื่น สุพรรณบุรี ใช้คำไทยแต่มีการปรับให้เข้ากับระบบเสียงของภาษาไทยช่อง เป็น [ma³³ hwn⁵⁵] 'มะริน' เนื่องจากพยัญชนะ r- ในภาษาไทยปฏิภาคกับพยัญชนะ h- ในภาษาไทยช่องที่เปลี่ยนมาจากพยัญชนะไทดำดั้งเดิม *h-

ส่วนคำที่สอง ผู้บอกภาษาวัยสูงอายุส่วนใหญ่ใช้พยัญชนะ gw- ยกเว้นที่หมู่บ้านดอนมะเกลือ สุพรรณบุรี และหมู่บ้านบ่อรวก เพชรบุรีใช้ h- การนำพยัญชนะ h- มาใช้นี้อาจใช้ตามคำว่า *hap D > hap D1 > hap³⁵ ซึ่งมีความหมายคล้ายกันคือ 'ปิด หุบ' ส่วนผู้บอกภาษาวัยกลางคนเริ่มใช้พยัญชนะ gw- น้อยลง และมีการใช้พยัญชนะ h- และ ฅ- ผู้บอกภาษาวัยกลางคนที่หมู่บ้านท่าไผ่และบ่อรวก

เพชรบุรีบอกว่าใช้ทั้งพยัญชนะ gw- และ h- ซึ่งทำให้เห็นว่าในวัยกลางคนนี้การใช้พยัญชนะ gw- กำลังถูกแทนที่ด้วย h- ในทางตรงข้ามกับผู้บอกภาษาวัยสูงอายุ ผู้บอกภาษาวัยหนุ่มสาวส่วนใหญ่ใช้พยัญชนะ h- และ g- และส่วนน้อยคือที่หมู่บ้านดอนมะเกลือ สุพรรณบุรี และหมู่บ้านวังปลา ราชบุรี ยังคงใช้ gw- เป็นที่น่าสังเกตว่าผู้บอกภาษาทุกวัยที่หมู่บ้านวังปลา ราชบุรียังคงใช้ gw- อยู่

สำหรับพยัญชนะ *x ได้รวมตัวกับพยัญชนะฟัน *s และ *z เป็น s- ในภาษาไทยปัจจุบันและภาษาไทยโบราณ และปฏิภาคกับพยัญชนะอักษรสูง kh- ในภาษาไทย เช่นในคำว่า *xaj B > *saj B1 > saj²⁵ 'ไข่' เป็นต้น พยัญชนะนี้ส่วนใหญ่ไม่พบการแปรตามอายุและภูมิภาคยกเว้นผู้บอกภาษาวัยหนุ่มสาวที่หมู่บ้านท่าโล้ เพชรบุรีใช้พยัญชนะ kh- ของภาษาไทย

5.2.5 พยัญชนะเส้นเสียงดั้งเดิม (Proto-glottals)

พยัญชนะเส้นเสียงดั้งเดิมมี 3 พยัญชนะดังนี้ *ʔ- *h- *ɦ- พยัญชนะ *ʔ- และ *h- ไม่มีการเปลี่ยนแปลงในภาษาไทยโบราณ ภาษาไทยโบราณ และภาษาไทย จึงไม่พบการแปรตามอายุและภูมิภาค อย่างไรก็ตาม พยัญชนะไทดำดั้งเดิม *h- ที่ Li (1977) ได้สืบสร้างภาษาไทยดั้งเดิมเป็น *hŋ- จะพบการแปรตามภาษาไทย เช่นคำดังต่อไปนี้

Proto-Tai	OTD1	OTD2	MTD	
*hŋ	*haaj A >	*haaj A1 >	haaj ²²	'หงาย'
*hŋ	*hɔŋ A >	*hɔŋ A1 >	hɔŋ ²²	'หงอน'

สำหรับคำแรกผู้บอกภาษาวัยสูงอายุส่วนใหญ่ใช้พยัญชนะ h- ยกเว้นที่หมู่บ้านบางกุ้ง สุพรรณบุรี และหมู่บ้านหัวเขาจีน ราชบุรีใช้พยัญชนะที่ยืมมาจากภาษาไทยคือ g- ส่วนผู้บอกภาษายาวกลางคนเริ่มใช้ h- ลดลง และ g- เพิ่มขึ้นในทุกที่ ยกเว้นที่ราชบุรีซึ่งยังคงใช้ h- ทุกคน สำหรับผู้บอกภาษาวัยหนุ่มสาวทุกคนยกเว้นที่หมู่บ้านหัวเขาจีน ราชบุรีใช้ g- สรุปได้ว่าที่จังหวัดราชบุรีผู้บอกภาษาที่ใช้ h- มีจำนวนมากที่สุด

ส่วนคำที่สองผู้บอกภาษาส่วนใหญ่ใช้พยัญชนะไทย g- ยกเว้นผู้บอกภาษาวัยสูงอายุที่หมู่บ้านหัวถนน นครปฐม ที่สุพรรณบุรีและเพชรบุรี รวมทั้งวัยกลางคนที่บ้านบ่อรวก เพชรบุรี ใช้พยัญชนะ h-

พยัญชนะต้นเดี่ยวสุดท้ายคือ *ɦ- ซึ่งเปลี่ยนเป็น h- ในภาษาไทยปัจจุบันและภาษาไทยโบราณ และปฏิภาคกับพยัญชนะ r- ในภาษาไทย เช่นคำว่า *ɦaak > *hak D2 > haʔ³³ 'ราก' พยัญชนะนี้ส่วนใหญ่ไม่พบการแปร ยกเว้นคำบางคำเท่านั้น เช่น คำว่า *ɦuŋ C > *huŋ C2 > huŋ⁴¹ 'รู้' จะมีการแปรระหว่าง h- และ l- โดยผู้บอกภาษาวัยสูงอายุและวัยกลางคนส่วนใหญ่ยังคงใช้ h- ในขณะที่วัยหนุ่มสาวส่วนใหญ่จะใช้ l- ซึ่งน่าจะเป็นอิทธิพลของภาษาไทย เนื่องจากคนทั่วไปออกเสียงคำนี้เป็น [rŋ] หรือ [lŋ]

5.3 พยัญชนะต้นควบกล้ำ

พยัญชนะต้นควบกล้ำดั้งเดิมประกอบด้วยพยัญชนะต้นเดี่ยว *p- *b- *m *ʔd- k- ควบกล้ำกับ พยัญชนะ l- หรือ r- มีทั้งหมด 7 พยัญชนะ ได้แก่ *pl- *bl- *br- *ml *ʔdl- *kl- *kr- พยัญชนะควบกล้ำ ดั้งเดิมเหล่านี้มีการเปลี่ยนแปลงเป็นพยัญชนะเดี่ยว โดยตัดพยัญชนะเสียงที่สอง l- หรือ r- ออกซึ่งเป็น ลักษณะเฉพาะของภาษาไทดำและไทยโซ่งปัจจุบันที่ไม่มีพยัญชนะควบกล้ำ พยัญชนะทั้ง 7 มีการแปร ดังในตารางที่ 3

พยัญชนะควบกล้ำดั้งเดิม *pl- *bl- *br- ที่รวมตัวกันเป็น p- ในภาษาไทดำและไทยโซ่งปัจจุบัน ไม่มีการแปรตามอายุและภูมิภาค และพยัญชนะควบกล้ำดั้งเดิม *kl- *kr- ที่รวมตัวกันเป็น k- ในภาษา ไทดำและไทยโซ่งปัจจุบันก็ไม่พบการแปรเช่นกัน

พยัญชนะควบกล้ำดั้งเดิม *ml เปลี่ยนเป็น m- ในภาษาไทดำปัจจุบัน และเป็น m- หรือ l- ใน ภาษาไทยโซ่ง เฉพาะผู้ออกภาษาวัยหนุ่มสาวที่หมู่บ้านสะแกราย นครปฐม ที่หมู่บ้านวังปลา หมู่บ้านหัว เขาจีน ราชบุรีใช้พยัญชนะ l- ที่ยืมมาจากภาษาไทย ผู้ออกภาษาวัยหนุ่มสาวที่หมู่บ้านสะแกรายบอกว่า ใช้ทั้ง m- และ l-

พยัญชนะควบกล้ำดั้งเดิม *ʔdl- ในคำว่า 'ไส้เดือน' เปลี่ยนเป็น l- ในภาษาไทดำปัจจุบัน และเป็น ~ b~ d- ในภาษาไทยโซ่งปัจจุบัน ผู้ออกภาษาวัยสูงอายุที่หมู่บ้านบางกุ้ง สุพรรณบุรีใช้พยัญชนะ l- เหมือนไทดำปัจจุบัน ในขณะที่ผู้ออกภาษา 6 คน (วัยกลางคนและวัยสูงอายุ หมู่บ้านสะแกราย วัย สูงอายุและวัยหนุ่มสาว หมู่บ้านหัวถนน นครปฐม วัยหนุ่มสาวหมู่บ้านดอนมะเกลือ สุพรรณบุรี และวัย สูงอายุ หมู่บ้านวังปลา ราชบุรี) ใช้พยัญชนะ b- ในคำว่า *ʔbwəŋ A > *bwəŋ A1 > bwəŋ²² 'เดือน' ส่วน ผู้ออกภาษาอีก 17 คนที่เหลือใช้พยัญชนะ d- เหมือนในภาษาไทย

ตารางที่ 3 การแปลงของพยัญชนะควบกล้ำในภาษาไทยปัจจุบัน

เลข ที่	OTD 1	OTD 2	MTD	นศรปฐิม						สุพรรณบุรี						ราชบุรี						เพชรบุรี					
				ดอหมายหอม			ดอหนพารา			ดอหมะเกสือ			บางทุ่ง			แก้มอัน			ห้วยยางไทย			บางหนอง			ห้วยท่าช้าง		
				G1	G2	G3	G1	G2	G3	G1	G2	G3	G1	G2	G3	G1	G2	G3	G1	G2	G3	G1	G2	G3	G1	G2	G3
1	*pl- ปลา	*p-	p-	p-	p-	p-	p-	p-	p-	p-	p-	p-	p-	p-	p-	p-	p-	p-	p-	p-	p-	p-	p-	p-	p-	p-	p-
2	*b/r พลุ มะพร้าว	*p-	p-	p-	p-	p-	p-	p-	p-	p-	p-	p-	p-	p-	p-	p-	p-	p-	p-	p-	p-	p-	p-	p-	p-	p-	p-
3	*ml ลิ้ม (ตา)	*m-	m-	m-	m-	/l-	m-	m-	m-	m-	m-	m-	m-	m-	m-	m-	m-	m-	m-	m-	m-	m-	m-	m-	m-	m-	m-
4	*vd- (สี่) เหือง	*d-	l-	d-	b-	b-	b-	d-	b-	d-	d-	b-	l-	d-	d-	b-	d-	d-	d-	d-	d-	d-	d-	d-	d-	d-	d-
5	*ml/r กลอง กรรณ	*k-	k-	k-	k-	k-	k-	k-	k-	k-	k-	k-	k-	k-	k-	k-	k-	k-	k-	k-	k-	k-	k-	k-	k-	k-	k-

6. สรุปผล

พยัญชนะต้นเดี่ยวของภาษาไทยโชนทั้ง 8 ถิ่นในงานวิจัยนี้มีจำนวน 20 หน่วยเสียง คือ /p- t- k- c- ph- th- kh- m- n- ŋ- ɲ- b- d- w- l- y- s- f- h- ʔ-/ การแปรของพยัญชนะต้นเดี่ยวได้อภิปรายตามพยัญชนะดั้งเดิมที่สืบสร้างโดย ธีระพันธ์ เหลืองทองคำ (2545) การจัดกลุ่มพยัญชนะได้ปรับจากการจัดกลุ่มพยัญชนะภาษาไทยดั้งเดิมของ Li (1977)

การเปลี่ยนแปลงพยัญชนะต้นของภาษาไทยโชน หากเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เหมือนกับภาษาไทยจะไม่พบการแปรตามอายุและภูมิภาค แต่ถ้าหากมีการเปลี่ยนแปลงที่แตกต่างกันออกไปพบว่าการแปรตามอายุ เช่น พยัญชนะ *ɲ- ที่ Li (1977) ได้สืบสร้างภาษาไทยดั้งเดิมเป็น *gl/r จะเปลี่ยนเป็น c- ในภาษาไทยดำและภาษาไทยโชน และเปลี่ยนเป็น kh/r- ในภาษาไทย ผู้บอกภาษาวัยหนุ่มสาวในทุกจังหวัดยกเว้นนครปฐมใช้พยัญชนะไทยคือ kh- โดยตัดพยัญชนะควบกล้ำ /r- หึ่งไปเนื่องด้วยมีการปรับให้เข้ากับระบบเสียงภาษาไทยโชนที่ไม่มีพยัญชนะควบกล้ำ ข้อค้นพบนี้ตรงกับสมมติฐานประการแรกที่ว่าผู้พูดภาษาไทยโชนวัยหนุ่มสาวใช้พยัญชนะต้นภาษาไทยโชนที่ปนกับภาษาไทยกรุงเทพมากกว่าผู้พูดภาษาไทยโชนวัยสูงอายุ และสนับสนุนคำกล่าวของ Labov (1972) ที่ว่าภาษาของผู้พูดวัยกลางคนเป็นภาษาของปัจจุบันและภาษาของผู้พูดวัยหนุ่มสาวเป็นภาษาของอนาคต

นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงพยัญชนะต้นของภาษาไทยโชนยังมีลักษณะดังเช่นภาษาไทยอื่นๆ กล่าวคือ พยัญชนะเสียงก้องจะเปลี่ยนเป็นเสียงไม่ก้อง และพยัญชนะเสียงไม่ก้องเปลี่ยนเป็นเสียงก้อง การเปลี่ยนแปลงที่เป็นลักษณะเฉพาะตัวของภาษาไทยโชนคือ การเปลี่ยนแปลงของพยัญชนะหยุดก้อง (voiced stops) เป็นพยัญชนะหยุดไม่ก้องไม่พ่นลม (voiceless unaspirated stops) ตามที่ Chamberlain (1975) ได้จัดให้ภาษาไทยดำ/ไทยโชนอยู่ในกลุ่มสติล คือกลุ่มพยัญชนะต้นเสียงไม่ก้องไม่พ่นลม พยัญชนะกลุ่มนี้มีการแปรตามอายุและภูมิภาคเฉพาะพยัญชนะ t- คือผู้บอกภาษารุ่นวัยหนุ่มสาวที่จังหวัดราชบุรีและเพชรบุรีเริ่มใช้พยัญชนะ th- ของภาษาไทย

พยัญชนะต้นบางพยัญชนะได้มีการเปลี่ยนแปลงเนื่องด้วยอิทธิพลภาษาไทย เช่น *hw- ได้รวมตัวกับ *w- เป็น *w- ในภาษาไทยดำดั้งเดิมระยะที่ 2 ต่อมา *b- และ *w- ได้รวมตัวกันเป็น b- หรือ v- ในภาษาไทยดำปัจจุบัน และเป็น w- ในภาษาไทยโชนเนื่องจากอิทธิพลของภาษาไทย

เป็นที่น่าสังเกตว่าผู้บอกภาษาวัย 92 ปีที่หมู่บ้านบางกุ้ง สุพรรณบุรี ยังคงใช้พยัญชนะเหมือนพยัญชนะของไทดำที่พบในงานของ Fippinger and Fippinger (1974) เช่นกัน นั่นคือ พยัญชนะ x- ซึ่งเป็นพยัญชนะไทดั้งเดิม *x- ในขณะที่ภาษาไทยดำดั้งเดิม (OTD1 และ OTD2) เป็น *kh- และภาษาไทยดำปัจจุบันถิ่นอื่น (MTD) เป็น kh-

นอกจากนี้ยังเกิดกระบวนการที่ผู้บอกภาษาวัยหนุ่มสาวมีการปรับพยัญชนะให้ตรงกับระบบเสียงไทยโชนทำให้เกิดลักษณะที่เรียกว่าการแก้ไขเกินเหตุ (hypercorrection) เช่น ผู้บอกภาษาวัยหนุ่ม

สาวที่หมู่บ้านสะแกราย นครปฐมได้ปรับพยัญชนะ c- ที่มาจาก *j เป็น k-ตาม k- ที่มาจาก *g- - ทั้งนี้ เพราะ c- ที่มาจาก *j- และ k- ที่มาจาก *g- ต่างปรากฏกับพยัญชนะ kh- ที่เขียนด้วยพยัญชนะอักษรต่ำ ค ในภาษาไทยเหมือนกัน

เป็นที่น่าสังเกตว่าพยัญชนะต้นบางพยัญชนะที่ปรากฏในคำที่จำกัดมีแนวโน้มที่จะสูญหายไปในอนาคต เนื่องจากปัจจุบันผู้บอกภาษาสูงอายุจะใช้น้อยลง ส่วนผู้บอกภาษาวัยอ่อนมักจะตอบว่าเคยได้ยินคนเฒ่าคนแก่ใช้ แต่ตนเองไม่เคยใช้ เช่น พยัญชนะ gw- ที่เปลี่ยนแปลงมาจาก *hgw- ธีระพันธ์ เหลืองทองคำ (2545) พบว่ามีเพียงคำเดียวคือ *hgwaaak D > *hgwak D1 > gwaʔ³⁵ 'เงย, หัน (หน้า)'

โดยภาพรวมผู้บอกภาษาทุกวัยและทุกภูมิภาคส่วนใหญ่จะใช้พยัญชนะไปในทิศทางเดียวกัน การเปลี่ยนแปลงพยัญชนะไทยโซ่งมีสาเหตุคล้ายคลึงกัน เช่น การที่สิ่งใดสิ่งหนึ่งไม่สามารถพบเห็นได้ง่ายในปัจจุบัน เช่น 'คราม' ผู้บอกภาษาวัยหนุ่มสาวบางคนไม่รู้จัก ดังคำกล่าวของนางรจนา สวยดูดี ชาวไทยโซ่งวัย 56 ปีที่หมู่บ้านดอนมะเกลือ สุพรรณบุรี ที่ว่า "รุ่นใหม่ ดันมันยังไม่รู้เลย แต่รุ่นฉันพอรู้ว่า ดันเป็นยังงี้ ไบเป็นยังงี้" นอกจากนี้มีการแทนที่พยัญชนะไทยโซ่งด้วยพยัญชนะไทยเนื่องจากอิทธิพลของภาษาไทยดังตัวอย่างคำว่า 'หงาย (มือ)' นางแพ โสมนัส ชาวไทยโซ่งวัย 84 ปีที่หมู่บ้านบางกุ้ง สุพรรณบุรีกล่าวว่า บรรพบุรุษแต่ก่อนใช้ 'หาย (มือ)' แต่รุ่นต่อมาใช้ 'หงาย (มือ)' กัน พร้อมกับให้เหตุผลว่า "คนนี้หงายคนนั้นหงายก็หงายตามกันนะสิ" การเปลี่ยนแปลงของพยัญชนะไทยโซ่งตามอิทธิพลของภาษาไทยไม่ได้แตกต่างกันอย่างชัดเจนในแต่ละภูมิภาค จึงไม่ตรงกับสมมติฐานประการที่สองที่กล่าวว่าพยัญชนะต้นมีการแปรไปตามถิ่นที่อยู่อาศัยของผู้พูด

ส่วนพยัญชนะต้นควบกล้ำไทดำดั้งเดิม *pl- *bl- *br- *ml *ʔdl- *kl- *kr- มีการเปลี่ยนแปลงเป็นพยัญชนะเดี่ยว โดยตัดพยัญชนะเสียงที่สอง l- หรือ r- ออกซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของภาษาไทยดำและไทยโซ่งปัจจุบันที่ไม่มีพยัญชนะควบกล้ำ พบพยัญชนะที่มีการแปรเพียง 2 พยัญชนะ คือ *ml > m- และ *ʔdl- ในคำว่า 'ไล่เดือน' ซึ่งเปลี่ยนเป็น l- ในภาษาไทยดำปัจจุบัน และเป็น l-/b-/d- ในภาษาไทยโซ่งปัจจุบัน โดยมีการแปรตามอายุและภูมิภาคเพียงเล็กน้อย เช่น ผู้บอกภาษาวัยหนุ่มสาวที่หมู่บ้านสะแกราย นครปฐม ที่หมู่บ้านวังปลา หมู่บ้านหัวเขาจีน ราชบุรีใช้พยัญชนะ l- ด้วยอิทธิพลจากภาษาไทย ผู้บอกภาษาวัยหนุ่มสาวที่หมู่บ้านสะแกรายบอกว่าใช้ทั้ง m- และ l-

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการแปรของภาษาเป็นแง่มุมหนึ่งของการเปลี่ยนแปลงของภาษาที่กำลังดำเนินอยู่ การวิเคราะห์การแปรของพยัญชนะต้นในภาษาไทยโซ่งเป็นการวิเคราะห์รูปแบบของการแปร (pattern of linguistic variation) ตามอายุของผู้พูดและตามถิ่นที่อยู่อาศัยของผู้พูด การวิเคราะห์จะแสดงให้เห็นว่าคลื่นของการเปลี่ยนแปลงจะแผ่กระจายไปทั้งชุมชนไทยโซ่ง การเปลี่ยนแปลงอาจไม่เหมือนกันในทุกชุมชนไทยโซ่งอันเนื่องมาจากองค์ประกอบแบบอติภาษา (extra-linguistic factors) เช่นฐานะทางสังคม เพศ การศึกษา การคมนาคม เป็นต้น ด้วยเหตุนี้เราจึงไม่เห็นการเปลี่ยนแปลงของภาษาแผ่กระจายจากศูนย์กลางของการเปลี่ยนแปลงอย่างราบเรียบและสม่ำเสมอ

เนื่องจากภาษาไทยโชนีมีการแปรซึ่งเป็นลักษณะธรรมชาติของภาษา ภาษาไทยโชนีอาจจัดได้ว่าเป็นอันตรภาษา (interlanguage/interlingua) ตามที่ James (1980) ได้กล่าวไว้คือเป็นภาษาที่มีการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้ใกล้เคียงกับภาษาที่สองหรือภาษาเป้าหมายตลอดเวลา ซึ่งในงานวิจัยนี้คือภาษาไทย

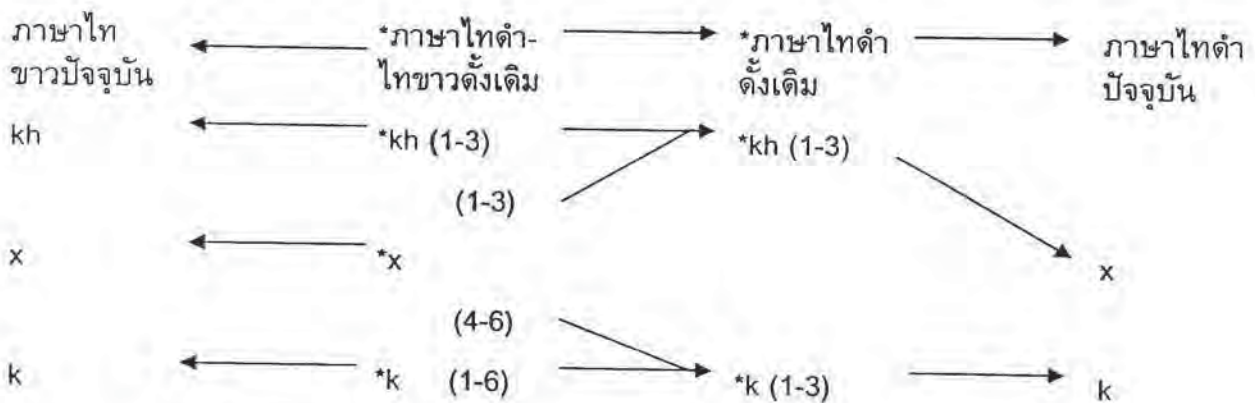
เชิงอรรถ

¹ บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัยเรื่อง “การแปรของระบบเสียงภาษาไทยโชนในภูมิภาคตะวันตกของประเทศไทย” ซึ่งเป็นผลผลิตของโครงการวิจัยย่อย “กระบวนการทางภาษากลุ่มชาติพันธุ์ที่ดำเนินอยู่” ในโครงการวิจัยเรื่อง “ชาติพันธุ์ กระบวนทัศน์ใหม่ในการศึกษาภาษาและวัฒนธรรม” ได้รับทุนส่งเสริมกลุ่มวิจัย (เมธีวิจัยอาวุโส สกว.2553) จากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณศาสตราจารย์ ดร. วีระพันธ์ เหลืองทองคำ ที่ปรึกษาของโครงการวิจัยที่ให้คำปรึกษาทางด้านวิชาการแก่คณะผู้วิจัย

² หนังสือเล่มนี้เป็นผลผลิตของโครงการวิจัยเรื่อง “ชาติพันธุ์ ภาษา วัฒนธรรม และการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์” ได้รับทุนอุดหนุนการตั้งกลุ่มวิจัยจากมหาวิทยาลัยมหิดล (2552-2555)

³ งานวิจัยนี้ใช้ผู้บอกภาษา 3 คนต่อ 1 ชุมชน จึงนับได้ว่าเป็นกรณีศึกษา ไม่เป็นตัวแทนของทั้งชุมชน เนื่องจากพฤติกรรมการแปรทางเสียงของคนในชุมชนเดียวกันอาจไม่เหมือนกันแม้จะอยู่ช่วงเดียวกัน หากจำนวนผู้บอกภาษามีมากกว่านี้ ข้อค้นพบเรื่องการแปรเสียงพยัญชนะต้นอาจต่างไปจากข้อค้นพบที่นำเสนอในบทความนี้

⁴ ภาษาไทดำปัจจุบันส่วนใหญ่จะมีแต่ /kh-/ ในขณะที่ภาษาไทขาวปัจจุบันมีทั้ง /kh-/ และ /x-/ Fippinger and Fippinger (1974: 92) ได้แสดงวิวัฒนาการของเสียงเพดานอ่อนในภาษาไทดำและไทขาวดังต่อไปนี้

1 วรรณยุกต์กลางต่ำระดับ

2 วรรณยุกต์สูงขึ้น

3 วรรณยุกต์ต่ำลงท้ายด้วยเสียงกักที่เส้นเสียง

4 วรรณยุกต์สูงระดับ

5 วรรณยุกต์กลางสูงระดับ

6 วรรณยุกต์กลางตกลงท้ายด้วยเสียงกักที่เส้นเสียง

บรรณานุกรม

- ธีระพันธ์ เหลืองทองคำ. 2545. คลังศัพท์ไทดำดั้งเดิม (ต้นฉบับ)
- ปาลีรัฐ ทรัพย์ปรุง. 2537. การแปรของเสียง [หฺ] ในภาษาถิ่นสงขลาเขตชุมชนเมืองตามปัจจัยทางสังคม. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รพีพร สิทธิ. 2549. การแปรคำศัพท์และวรรณยุกต์ในภาษาถิ่นโคราชตามรุ่นอายุและความสะดวกของการคมนาคม. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัชนี เสนีย์ศรีสันต์. 2526. การศึกษาเปรียบเทียบเสียงและระบบเสียงในภาษาลาวพวนมาบปลาเค้าของผู้พูดที่มีอายุต่างกัน. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชบัณฑิตยสถาน 2553. พจนานุกรมศัพท์ภาษาศาสตร์: ภาษาศาสตร์ประยุกต์. กรุงเทพฯ: บริษัท รุ่งศิลป์การพิมพ์ (1977) จำกัด.
- เรืองสุข คงทอง. 2549. แนวแบ่งเขตระหว่างภาษาไทยถิ่นกลาง ภาษาไทยถิ่นใต้ และภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้: การแปรของวรรณยุกต์ตามกลุ่มอายุ
- ศิริรัตน์ ชูพันธ์. 2547. การแปรคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นเกาะสมุยตามถิ่นที่อยู่และอายุของผู้พูด. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศุภฤกษ์ หอมแก้ว. 2540. การแปรของ [e] ในภาษาไทยถิ่นนครศรีธรรมราช ตามตัวแปรอายุและทัศนคติต่อภาษา. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมทรง บุรุษพัฒน์ สุจิตลักษณ์ ดิณดุจ สมิตรา สุรัตน์เดชา ปัทมา พัฒน์พงษ์ ณรงค์ อาจสมิติ และ พิเชฐ สีตะพงศ์. 2554. การใช้ภาษาและทัศนคติต่อภาษาและการท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ในภูมิภาคตะวันตกของประเทศไทย. กรุงเทพฯ: บริษัทสร้างสื่อจำกัด.
- สุนิสา กิตติวงษ์ประทีป. 2548. วรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นใต้เกาะสมุย: การแปรตามอายุและถิ่นที่อยู่ของผู้พูด. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. 2544. ภาษาศาสตร์สังคม. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. 2548. ภาษาศาสตร์สังคม. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

- Chamberlain, James R. 1975. A new look at the history and classification of the Tai languages. In *Studies in Tai Linguistics* in Honor of William J. Gedney, edited by Jimmy G. Harris and James R. Chamberlain, 49-66. Bangkok: Central Institute of English Language Office of State Universities.
- Edwards, J. 1997. Language minorities and language maintenance. In *Annual review of applied linguistics*, edited by W. Grabe, pp. 38-40. New York: Cambridge University Press.
- Fippinger, Jay. and Dorothy Fippinger. 1974. Black Tai phoneme, with reference to White Tai. *Anthropological Linguistics* 12.3: 83-95.
- Gedney, William. 1964. A comparative sketch of White, Black and red Tai. *The Social Science Review*. Special number 14: 1-47.
- James, Carl. 1980. *Contrastive analysis*. London: Longman.
- Labov, W. 1972. *Sociolinguistic patterns*. Pennsylvania: University of Pennsylvania Press.
- Li, Fang Kuei. 1977. *A handbook of comparative Tai*. Hawaii: The university press of Hawaii.
- Pei, Mario and Frank Gaynor. 1969. *Dictionary of Linguistics*. Totowa, New Jersey: A Littlefield Adams and Co.

TONES OF THAI SONG VARIETIES

SOMSONGE Burusphat

*Research Institute for Languages and Cultures of Asia
 Mahidol University, Thailand
 <sburusphat@gmail.com>*

Abstract

This paper is a survey of synchronic phonetic and phonological variations in tone systems of Thai Song or Tai Dam (Black Tai), a language of the southwestern branch of the Tai-Kadai language spoken in Thailand. It aims to study how the tone systems are regionally and socially varied.

Key words: tones, variation, Thai Song, Lao Song, Tai Dam, Black Tai
ISO 639-3 language codes: soa, blt

1. Introduction

Thai Song people have been addressed by various names such as Thai Song, Thai Song Dam, Lao Song Dam, Lao Song, Song, Tai Song Dam, Tai Dam or Black Tai.¹ The name “Thai Song” refers to people dressed in black costumes. These people migrated from Muang Thaeng (Myang Teng or Muoi)², Sipsongchutai (Sipsong Chao Tai) in the northern part of Laos. This location used to be under the Luang Prabang government (Sribusara 1987).

The original settlement of Thai Song people in Thailand was in Phetchaburi province. Later on, Thai Song people moved to other provinces such as Kanchanaburi, Ratchaburi, Suphanburi, Nakhon Pathom, Samut Sakhon, Samut Songkhram, Nakhonsawan, and Phitsanulok. In addition to the migration to Thailand, Tai Dam people also migrated from Muang La (Son La) in Vietnam to Laos.

Thai Song belongs to the Southwestern Branch of the Tai-Kadai language family (Li 1960). Based on tonal splits and mergers, Thai Song is distinguished from the Lao language and other Lao ethnic group languages as a member of the Tai language group (Brown 1965).

This paper³ explores synchronic phonetic and phonological variations in tone systems of Thai Song. The research questions are: i) how do the tones vary at different locations, and ii) how do the tones vary according to age-group.

2. Framework

The theoretical framework of this tonal study is based on the checklist for determining tones in Tai dialects (Gedney 1972). Variation Theory is also used as a framework for this study. This theory holds that linguistic forms have variants that are alternatively used but their meanings remain the same. Variation Theory is an important part of sociolinguistics which asserts that there is no free variation. Linguistic variation is conditioned by social factors such as region, social class, educational background, or style (Snyder 1995).

¹ The term “Tai” is distinguished from “Thai” in so far as: “Conventionally, Southeast Asianists use the term “Tai” in referring to any speakers of the Tai language family, reserving the aspirated “Thai” to designate only those citizens of the Kingdom of Thailand as a Siamese Tai state” (Sams 1988:116). So Black Tai residing in Vietnam and Laos are referred to as Tai Dam in this paper.

² Muang Thaeng is presently Muang Dien Bien Phu in northwestern Vietnam. The term Tai Dam or Black Tai is used to refer to this ethnic group residing in this area.

³ This paper was presented at the 21st Annual Meeting of Southeast Asian Linguistic Society, May 11 – 13, 2011, Kasetsart University, Bangkok, Thailand. It is a part of the sub-project “Ethnic language processes in progress” of the cluster research “Ethnicity: New paradigm in language and cultural transmission” sponsored by the Research-Team Promotion Grant 2010-2013, Thailand Research Fund (TRF). The author thanks Richard Hiam for editing the paper. My special thanks go to Pittayawat Pittayaporn for sharing his expertise on Comparative Tai with me. I thank Zirivarnphicha Thanajirawat, and Attasith Boonsawasd, my research assistants, for helping me with the application of the speech software program to the acoustic study of tone and data collection respectively.

This study covers both social and regional variation. Age is chosen as an independent variable as it has been found in most Thai Song studies that age group is an important independent variable that conditions linguistic variation (Buranasing 1988, Liamprawat and Wattanaprasert 1996, and Saeng-ngam 2006).

3. Methodology

3.1 Data collection

The study of regional tone variation was based on previous studies of Thai Song/Tai Dam tone systems and fieldwork by the researcher at the 14 locations listed in table 1. The Tai Dam dialect compiled by the researcher was spoken in Muang La (Son La), Vietnam. The informant from Muang La was female and 66 years old. She came from Lae village to visit her relatives in Vientiane where the data were collected.

Table 1: Sources of data

Locations	No. of informants	Researchers	Methods of data processing
ML1 Muang La (Son La), Vietnam	6	Gedney (1964) and Fippinger and Fippinger (1974)	Auditory judgment
ML2 Muang La (Son La), Vietnam	1	Burusphat (Fieldwork 2010)	Auditory judgment and PRAAT program
NP1 Donyaihom sub-district, Muang district, Nakhon Pathom province	4	Panka (1979)	Auditory judgment and sound spectrograms
NP2 Dontoom sub-district, Banglen district, Nakhon Pathom province	2	Wattanaprasert and Liamprawat (1988)	Auditory judgment
SP1 Suantaeng sub-district, Muang district, Suphanburi province	2	Wattanaprasert and Liamprawat (1988)	Auditory judgment
SP2 Bandon sub-district, U-thong district, Suphanburi province	18	Buranasing (1988)	Auditory judgment
SM Nongsonghong sub-district, Banphaew district, Samut Sakhon province	3	Wattanaprasert and Liamprawat (1988)	Auditory judgment
PB1 Khaoyoi sub-district, Khaoyoi district, Phetchaburi province	4	Unakornsawat (1993)	Auditory judgment
PB2 Nongprong sub-district, Khaoyoi district, Phetchaburi province	6	Manceewong (1987)	Auditory judgment and Visi-pitch model 6087
PB3 Nongprong sub-district, Khaoyoi district, Phetchaburi province	32	Saeng-ngam (2006)	Auditory judgment and PRAAT program
KB Rangway sub-district, Phanomthuan district, Kanchanaburi province	3	Suesorsit (1992)	Auditory judgment
NW Huathanon sub-district, Thatako district, Nakhonsawan province	1	Daecha (1986)	Auditory judgment and sound spectrograms
PL Bothong sub-district, Bangrakam district, Phitsanulok province	2	Jirananthanaporn et al (2003)	Auditory judgment
L Khawkaew sub-district, Chiangkhan district, Loei province	3	Ananthrawan (1978)	Auditory judgment and sound spectrograms

Table 1 shows that all tonal descriptions, except for Saeng-ngam's work, are based on auditory judgment. This study offers phonetic measurements of tones that were formerly described by auditory impression only. Though Sang-ngam's study used both auditory judgment and PRAAT⁴ program, as in this study, the research sites of these two works were different. In addition, this study is a comprehensive work of tones of Tai Song varieties as it covers most locations where Thai Song people reside.

The study of social tone variation is based on the researcher's fieldwork. It is a case study of six speakers from two locations, village number 6 (Huathanon village), Donphutsa sub-district, Dontoom district

⁴ PRAAT is a speech software program for identifying the tone characteristics, that is, tone height and shape. It was created by Paul Boersma and David Weenink of the Institute of Phonetics Sciences of the University of Amsterdam in 1992 (www.praat.org).

and village number 9 (Sakaeray village), Donyayhom sub-district, Muang district, Nakhon Pathom province. These two locations were chosen for this case study because no previous acoustic studies of tones in these locations have been found and the language vitality in these locations is strong. Young generation speakers still use the Thai Song language in their villages. The gender and ages of the six informants are as follows:

Table 2: Genders and ages of the six informants

Age groups	Huathanon (HTN)		Sakaeray (SKR)	
	Age	Gender	Age	Gender
Old generation (G1)	66	Male	74	Male
Middle generation (G2)	40	Female	39	Male
Young generation (G3)	22	Female	21	Male

3.2 Instruments

3.2.1 Tone box and sets of wordlist

All studies in table 1 used Gedney's (1972) tone box or tone checklist for their tone analyses. The study of Thai Song tone system in Nakhon Pathom province also used the tone box as shown in diagram 1. This tone box is a short-cut tool for discovering tone splits, coalescences, complementary distribution and the numbers of contrastive tones.

Diagram 1: Tone box (Gedney 1972:434)

		Proto-Tai Tones				
		A	B	C	D-long	D-short
Initials at time of tone split	1. Voiceless friction sounds *s, hm, ph etc.	1	5	9	13	17
	2. Voiceless unaspirated stops, *p, t, etc.	2	6	10	14	18
	3. Glottal, *ʔ, ʔb, etc.	3	7	11	15	19
	4. Voiced, *b, m, l, z, etc.	4	8	12	16	20
		Smooth Syllables			Checked Syllables	

The tone box displays four categories of tones reconstructed in the Proto-Tai language labeled as A B C in smooth syllable and D in checked syllable. The tone splits and mergers in each category or between different categories are conditioned by four different historical classes of phonetic features of the initial consonant of each syllable, that is, aspirated, unaspirated, glottalized/implosive, and voiced. In the checked syllable, tone splits and mergers are conditioned by vowel length. Tones in checked syllables are identified as being in the same categories as those in smooth syllables.

A checklist of eighty monosyllabic words was prepared by adapting the wordlists of Gedney (1972) and Akharawatthanakun (2003)⁵ (See the appendix). The tone box displayed in diagram 1 has twenty cells for possible tone distinctions. Each cell contains four test words whose initial consonants fall into the same consonant class. In addition to the checklist of eighty test words, analogous sets of twenty monosyllabic words, adapted from Akharawatthanakun (2003), were used for an acoustic study of tones. Each monosyllabic word was tripled, resulting in sixty words. To eliminate the repetitive environments of these words, three tokens of each word were shuffled in random order.

The tone checklist and analogous sets were used to interview the Muang La informant and the six Thai Song speakers from three age groups: old generation (over 60), middle generation (35-55), and young generation (18-30) at two locations, Huathanon and Sakaeray villages. The informants pronounced the test words in citation style.

3.2.2 Software programs

The voice data were recorded on IC recorder and transferred to wave files on a computer. The acoustic study was carried out by using the speech software program PRAAT 4.5.08 and Microsoft Excel Version 2003

⁵ Akharawatthanakun's wordlist was adapted from Tingsabadh's (1990) wordlist.

which was used to process the fundamental frequency (F_0) of tones in the form of line graphs. Fundamental frequency is an acoustic measurement associated with the physical reality underlying the number of complete variations in air pressure per second conducted by the opening and closing of vocal folds. On the other hand, pitch is sensed by a perception. It refers to the auditory sensation of ranging sound from high to low. Both fundamental frequency and pitch distinguish contrastive tones of a language (Canilao 2010).

3.3 Data analysis

The tone characteristics were transcribed by using auditory judgment confirmed by an acoustic analysis which displayed tone shape and height on line graphs.

The speech software program PRAAT was used to analyze the tone characteristics, that is, the fundamental frequency value of each word and duration of each tone. The 100% duration is divided into 10% of duration. The fundamental frequency at each 10% of duration was entered into a Microsoft Excel program version 2003 which converted the fundamental frequency of tones into the form of line graphs. A line-graph figure was created by drawing six horizontal lines to divide the fundamental frequency range into five sections. Using six horizontal lines, instead of five, the fundamental frequency range can be studied in details (Tingsabadh 1990). The five sections starting from the first to the fifth sections represent low pitch, mid-low pitch, mid-pitch, mid-high pitch, and high pitch respectively. To describe the pitch of each tone, two or three numerals such as [13] or [214] are used to represent the beginning point, change point, and end point of the fundamental frequency curve (Boonsawasd 2001). Figure 1 provides a description of the A1 tone of the G2 speaker of SKR using three numerals. The beginning point of the fundamental frequency curve starts at the second section. The change point is of the first section, and the ending point reaches the third section. So this tone [213] is described as lower-mid falling rising tone.

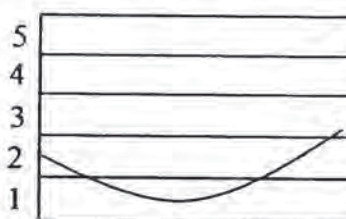

Figure 1: A description of tone characteristics by fundamental frequency curve and numerals

The analysis of tone patterns, i.e. the split, coalescence, and complementary distribution of tones, was based on Gedney's (1972) approach.

4. Findings

The regional variation of tones and the tonal variation by age group have been found as discussed below.

4.1 Regional variation of tones

The phonetic characteristics of tones and number of tones at 14 locations are summarized in table 3. The 1-5 numerals represent different levels of tone height and direction of tone movement from the lowest to the highest levels of pitch respectively, i.e. 1: low, 2: lower-mid, 3: mid, 4: higher-mid, and 5: high.

All works, except Gedney (1964), Fippinger and Fippinger (1974), Buranasing (1988), and Saengnam (2006), use these numerals. While the 1-5 numerals designate the phonetic values of tones, tone numbers (tone 1- tone 6) are assigned to contrastive tones. Thai Song at all locations, except at Loei (Ananthrawan 1978), have six tones. The tone numbers in some studies were adjusted so that their tone numbers conformed to most studies, that is, tone 1 (A123), tone 2 (A4), tone 3 (B123), tone 4 (B4), tone 5 (C123), and tone 6 (C4) as seen in Diagram 2. The Loei variety has five tones, so C123 tones were labeled as tone 4 and C4 as tone 5.

Diagram 2: Tone numbers of Thai Song/Tai Dam varieties

		Proto-Tai Tones		
		A	B	C
Initials at time of tone split	1. Voiceless friction sounds <i>*s, hm, ph, etc.</i>	Tone 1 A1	Tone 3 B1	Tone 5 C1
	2. Voiceless unaspirated stops, <i>*p, t, etc.</i>	A2	B2	C2
	3. Glottal, <i>*ʔ, ʔb etc.</i>	A3	B3	C3
	4. Voiced, <i>*b, m, l, z, etc.</i>	Tone 2 A4	Tone 4 B4	Tone 6 C4

Smooth Syllables

The tone characteristics of the Muang La 2 are displayed as tone shapes in six-level line graphs as follows:

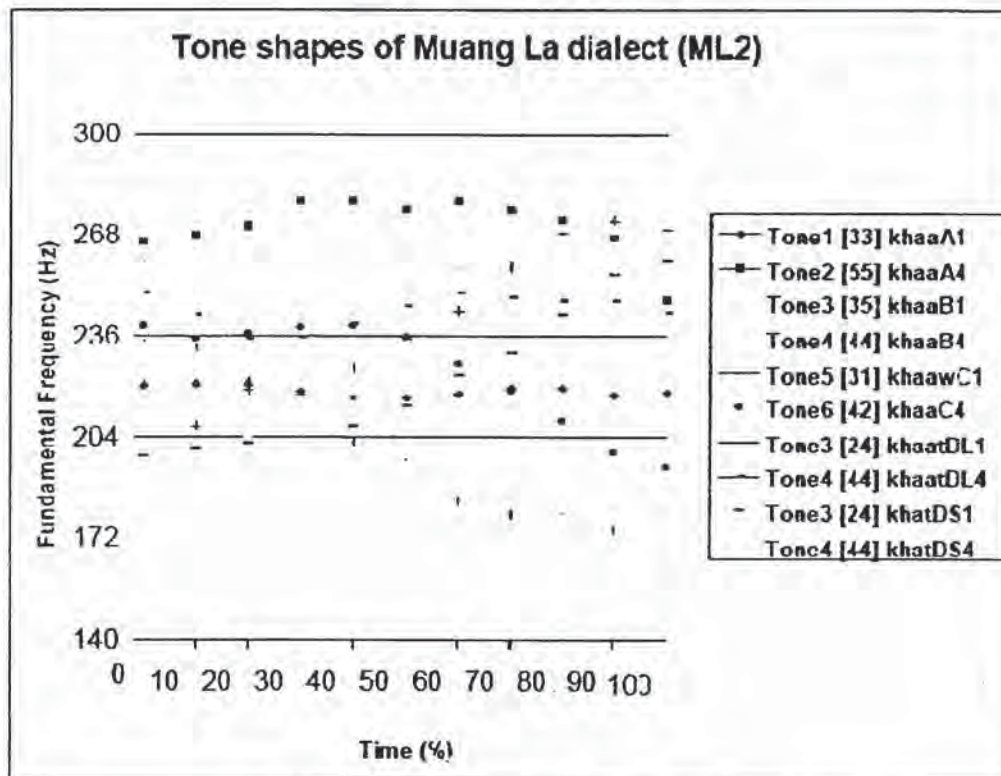

Figure 2: Tonal shapes of Muang La dialect (ML 2)

Table 3 (below) shows the different Thai Song tonal inventories at different 14 locations. The vertical columns list the 14 research sites and the phonetic realizations of four categories of tones, A, B, C, D (DL/DS) while the horizontal rows represent four tonal classes, 1, 2, 3, 4.

Table 3: Thai Song/Tai Dam tones at 14 locations

	Research sites	Tonal categories				
		A	B	C	DL	DS
Tonal classes	1, 2, 3	ML1	1 lower-mid level	3 high rising	5 low and glottalized	3 high rising
		ML2	1 mid level [33]	3 lower-mid rising [35]	5 mid falling and glottalized [31?]	3 lower-mid rising [24]
		NP1	1 lower-mid rising [24]	3 mid rising [35]	5 mid level [33]	3 mid rising [35]
		NP2	1 lower-mid rising [24]	3 mid rising [35]	5 mid level [33]	3 mid rising [35]
		SP1	1 mid rising [34]	3 lower-mid rising [24]	5 mid falling [32]	3 lower-mid rising [24]
		SP2	1 mid falling rising	3 lower-mid falling rising	5 lower-mid falling and glottalized	3 lower-mid falling rising
		SM	1 mid rising [34]	3 mid rising [24]	5 mid falling [32]	3 lower-mid rising [24]
		PB1	1 mid rising [35]	3 mid rising [24]	5 lower-mid falling [21]	3 lower-mid rising [24]
		PB2	1 lower-mid rising [23]	3 lower-mid high rising [25]	5 mid level and glottalized [33?]	3 mid rising [35]
		PB3	1 lower-mid rising [213]	3 lower-mid rising [25]	5 low level [22]	3 lower-mid rising
		KB	1 mid rising [34]	3 low rising [24]	5 mid falling [32]	3 lower-mid rising [24]
		NW	1 low rising [14]	3 mid rising [35]	5 lower-mid level and glottalized [22?]	3 mid rising [35]
		PL	1 low rising [23]	3 mid rising [35]	5 lower-mid level [22]	3 mid rising [35]
Tonal classes	4	L	1 lower-mid rising falling [241]	3 high rising [45]	4 lower-mid falling [21]	3 higher-mid rising [45] 3 higher-mid level [44]
		ML1	2 high level	4 higher-mid level	6 mid falling and glottalized	4 higher-mid level
		ML2	2 high level [55]	4 higher-mid level [44]	6 higher-mid falling and glottalized [42?]	4 higher-mid level [44]
		NP1	2 mid rising falling [354]	4 higher-mid level [44]	6 higher-mid falling [43]	4 higher-mid level [44]
		NP2	2 mid rising falling [354]	4 higher-mid level [44]	6 higher-mid falling [43]	4 higher-mid level [44]
		SP1	2 mid rising falling [354]	4 higher-mid level [44]	6 higher-mid rising falling [452]	4 higher-mid level [44]
		SP2	2 mid rising falling	4 higher-mid level	6 mid falling	4 higher-mid level
		SM	2 high rising [45]	4 mid level [33]	6 higher-mid rising falling [452]	4 higher-mid level [44]
		PB1	2 higher-mid falling [43]	4 mid level [33]	6 higher-mid rising falling [452]	4 mid level [33]
		PB2	2 higher-mid rising falling [453]	4 mid rising falling level [342]	6 mid falling [32]	4 mid rising falling [343]
		PB3	2 low-mid rising falling [232]	4 mid level [33]	6 mid falling [32]	4 mid level
		KB	2 mid rising falling [354]	4 higher-mid level [44]	6 higher-mid rising falling [452]	4 higher-mid level [44]
		NW	2 mid rising falling [343]	4 mid level [33]	6 higher-mid falling [42]	4 mid level [33]
		PL	2 mid rising falling [354]	4 mid level [33]	6 higher-mid falling [42]	4 mid level [33]
		L	2 higher-mid rising falling [453]	4 lower-mid falling [21]	5 mid falling [31]	2 higher-mid falling [43]

4.1.1 Tone splits and coalescences

As mentioned above, Thai Song and Tai Dam varieties at all locations, except Loei, have six tones. The Loei variety has five tones as it merges C123 tones with B4 tone. The tone splits of all varieties agree with the statement made by Pittayaporn (2009:243) that “Most modern varieties show a basic split, i.e., bipartition across the four tonal categories based on voicing.” That is, from the five tone categories of the parent language called A, B, C, DL, DS, two series of tones have developed in Thai Song varieties at all locations. Splits that have developed are ABCD123-4. At all locations except Loei, DL and DS have merged with each other and DLDS123 and DLDS 4 correspond to B123 and B4 respectively. Unlike in other varieties, in the Loei variety, DL123 has not merged with DS123. DL123 is a high rising tone [45] which corresponds to B123 while DS123 is a high level tone [44]. Furthermore, DS4 corresponds to A4.

Because of this binary split of tones, tones conditioned by earlier voiceless and glottalized initials are referred to as A1, B1, C1, and D1 tones and tones conditioned by earlier voiceless initials are labeled A2, B2, C2, and D2 tones (Li 1977). The discussion of tones below will follow this convention as the 1-2 system explicitly represents the binary split of tones.

4.1.2 Tone characteristics

Even though tone splits and coalescences are the same across locations, phonetic values vary from place to place. At all locations, except Muang La, Loei, Phetchaburi 2, and Samut Sakhon, original voiced consonant initials give series 2 tones, falling (A2, C2) or higher-mid level (B2) tones. In the Loei and Phetchaburi 2 varieties, the original voiced consonant initials all give falling tones (ABC2) and in the Samut Sakhon variety a rising tone (A2). In the Muang La varieties, the original voiced consonant initials give falling (C2) or high level/higher-mid level tones (A2/B2).

The other three types of consonants, voiceless friction, voiceless unaspirated stops, and preglottalized consonants, give series 1 tones, rising (A1B1) or lower-mid level/falling (C1) at all locations, except Muang La varieties, which have lower-mid level tone (A1). C1 and C2 tones are terminated with a glottal closure in Muang La varieties whereas all other varieties, except Suphanburi 2, Phetchaburi 2 and Nakhonsawan, have lost this feature. It should be noted that the phonetic values of Muang La 1 and Muang La 2 tones are not much different. For example, the B tone of Muang La 1 is high rising whereas that of Muang La 2 is lower-mid rising. The phonetic features of tones are further compared in detail below. A tone shape was chosen to represent the tone variants of each tone. The choice was based on the phonetic shapes shared by most varieties. For example, the beginning point of the fundamental frequency curve of the A1 tone in most varieties starts at the second section (lower-mid), so the starting point of this tone is described as lower-mid.

Tone 1: A1 Lower-mid rising

Tone 1 in all varieties, except ML1 and ML2, is a rising tone. The phonetic value chosen to represent most varieties is lower-mid rising [24]. The minor difference of the phonetic feature is the starting and ending points of the contour. The contour starts at low, lower-mid, or mid and rises to mid, higher-mid, or high. The Loei variety has a falling contour after the rising. In ML1 and ML2, tone 1 is lower-mid and mid level respectively. The tone 1 variation, by location, is as follows:

1. Low/lower-mid rising (NP1, NP2, PB2, PB3, NW, PL, L)
2. Mid rising (SP1, SP2, SM, PB1, KB)
3. Lower-mid/mid level (ML1, ML2)

Tone 2: A2 Mid rising falling

Tone 2 in most varieties is a humped tone. The phonetic feature representing all tone varieties is mid rising falling [354]. The contour starts at low, mid or higher-mid, then rises to higher-mid or high, and falls to low, mid, or higher-mid. SM and PB1 have rising [45] and falling [43] respectively. In ML1 and ML2, tone 2 is high level. The tone 2 variation, by location is as follows:

1. Mid rising falling (NP1, NP2, SP1, SP2, KB, NW, PL)
2. Higher-mid rising falling (PB2, L)
3. Lower-mid rising falling (PB3)
4. Higher-mid rising (SM)
5. Higher-mid falling (PB1)
6. High level (ML1, ML2)

Tone 3: B1 Mid high rising

Tone 3 in all varieties is a contour tone. The phonetic feature chosen to represent B1 varieties is mid high rising [35]. Most varieties end with high rising so mid high rising was chosen as a representative of all variants, instead of lower-mid rising. The contour starts at lower-mid, mid, or higher-mid to lower-high or high. The tone 3 variation, by location, is as follows:

1. Mid high rising (ML2, NP1, NP2, NW, PL)
2. Lower-mid rising (SP1, SP2, SM, PB1, KB)
3. Lower-mid high rising (PB2, PB3)
4. Higher-mid high rising (ML1, L)

Tone 4: B2 Higher-mid level

Tone 4 in all varieties, except PB2 and L, is a level tone. The phonetic value representing tone variants is higher-mid level [44]. PB2 and L have a contour tone, i.e. mid rising falling [342] and lower-mid falling [21] respectively. The tone 4 variation, by location, is as follows:

1. Higher-mid level (ML1, ML2, NP1, NP2, SP1, SP2, KB)
2. Mid level (SM, PB1, PB3, NW, PL)
3. Falling (PB2, L)

Tone 5: C1 Lower-mid falling

Tone 5 in most varieties is a low falling tone. The phonetic value representing C1 tone variants is lower-mid falling [21]. This contour tone starts at lower-mid or mid and ends with low or lower-mid respectively. Some varieties show lower-mid [22] or mid level [33]. Tone 5 is terminated with a glottal closure in some varieties (ML1, ML2, SP2, PB2, NW). The tone 5 variation, by location, is as follows:

1. Lower mid/mid falling (ML1, ML2, SP1, SP2, SM, PB1, KB, L)
2. Lower-mid/mid level (NP1, NP2, PB2, PB3, NW, PL)

Tone 6: C2 Higher-mid falling

Tone 6 in all varieties is a high falling tone. The phonetic value representing C2 tone variants is higher-mid falling [42]. The contour starts at mid or higher-mid and falls to lower-mid, mid or low respectively. Some varieties (SP1, SM, PB1, KB) show a humped tone [452]. The variation of tone 5 by locations is as follows:

1. Higher-mid/mid falling (ML1, ML2, NP1, NP2, SP2, PB2, PB3, NW, PL, L)
2. Higher-mid rising falling (SP1, SM, PB1, KB)

4.2 Tonal variation by age-group

This section presents the tone variation by age-group of Huathanon variety (HTN) and Sakaeray variety (SKR). The tone variation is shown in Gedney's tone boxes as seen in Diagrams 3 and 4.

Diagram 3: Tone variation by age-group at Huathanon village

	A	B	C	DL	DS
aspirated	G1 [13]	G1 [15]	G1 [22ʔ]	G1 [15]	G1 [25]
unaspirated	G2 [213]	G2 [214]	G2 [31ʔ]	G2 [213]	G2 [23]
glottalized	G3 [212]	G3 [215]	G3 [31ʔ]	G3 [214]	G3 [24]
voiced	G1 [243]	G1 [33]	G1 [31ʔ]	G1 [33]	G1 [44]
	G2 [232]	G2 [22]	G2 [31]	G2 [22]	G2 [22]
	G3 [232]	G3 [22]	G3 [31]	G3 [22]	G3 [22]

Diagram 4: Tone variation by age-group at Sakaeray village

	A	B	C	DL	DS
aspirated	G1 [13]	G1 [14]	G1 [33ʔ]	G1 [14]	G1 [24]
unaspirated	G2 [212]	G2 [214]	G2 [21ʔ]	G2 [24]	G2 [35]
glottalized	G3 [312]	G3 [315]	G3 [31ʔ]	G3 [314]	G3 [24]
voiced	G1 [242]	G1 [33]	G1 [21ʔ]	G1 [22]	G1 [22]
	G2 [232]	G2 [33]	G2 [31]	G2 [22]	G2 [22]
	G3 [232]	G3 [22]	G3 [31]	G3 [33]	G3 [33]

The tone patterns of HTN and SKR varieties are identical to that of the 14 varieties discussed in 4.1. That is, they show a binary register split giving six contrastive tones. In most cases, DL1 and DS1 correspond to B1 while DL2 and DS2 correspond to B2. The tone characteristics varying according to age-group are discussed and presented in line graphs below.

Tone 1: A1 Lower-mid rising

The phonetic feature of A1 tone by all informants is a rising tone. This rising tone has two shapes.

Tone features

Tone shape 1 13

Tone shape 2 213/212/312

Age-group and location

G1-HTN, G1-SKR

G2-HTN/G3-HTN, G2-SKR/G3-SKR

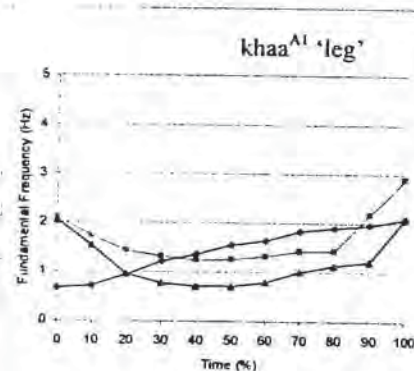

Figure 3. Tone 1: A1 Lower-mid rising (Huathanon)

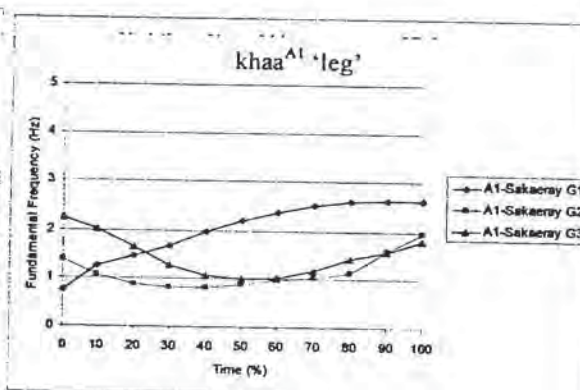

Figure 4. Tone 1: A1 Lower-mid rising (Sakaeray)

Tone 2: A2 Lower-mid rising falling

A2 tone of all varieties is a humped tone which has two tone shapes.

Tone features

Tone shape 1 243/242

Tone shape 2 232

Age-group and location

G1-HTN/ G1-SKR

G2-HTN, G3-HTN, G2-SKR, G3-SKR

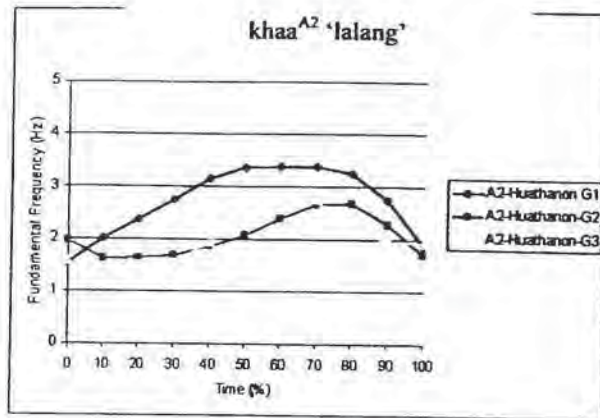

Figure 5. Tone 2: A2 Lower-mid rising falling (Huathanon)

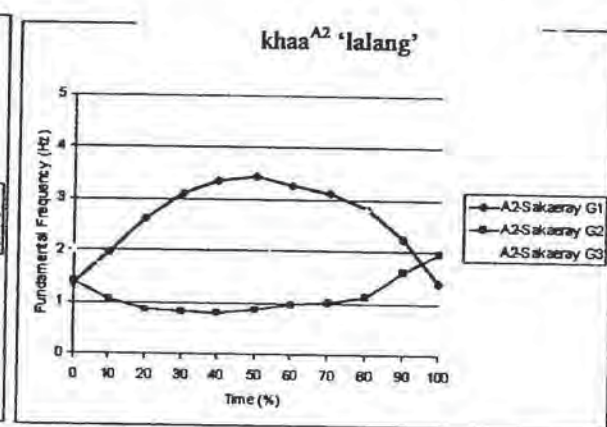

Figure 6. Tone 2: A2 Lower-mid rising falling (Sakaeray)

Tone 3: B1 Lower-mid high-rising

B1 tone of all varieties is a rising tone. This tone is similar to tone A1 except that the ending point is higher than A1. Similar to A1, it has two tone shapes in smooth syllables.

Tone features

Tone shape 1 15/14

Tone shape 2 214/215/315

Age-group and location

G1-HTN/G1-SKR

G2-HTN, G2-SKR /G3-HTN/G3-SKR

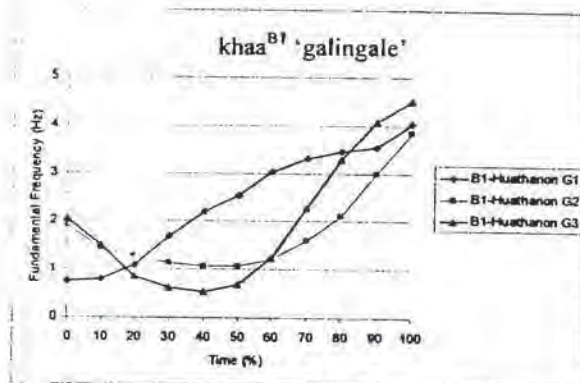

Figure 7. Tone 3: B1 Lower-mid high rising (Huathanon)

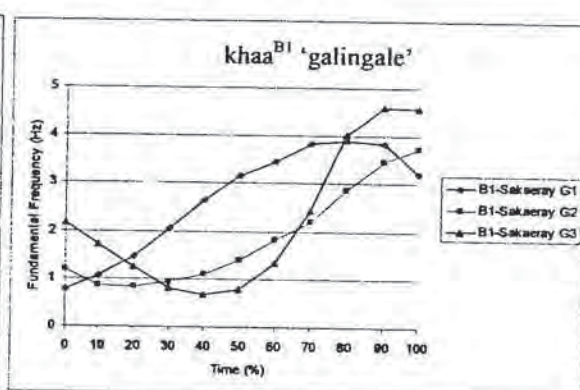

Figure 8. Tone 3: B1 Lower-mid high rising (Sakaeray)

In checked syllables (DL1 and DS1), the tone shapes of tone 3 are similar to those in smooth syllables, that is, the tone shapes having a starting point and an ending point (14/15/23/24/25/35) or a starting point, a change point, and an ending point (213/214/314) as illustrated by figures 9-12.

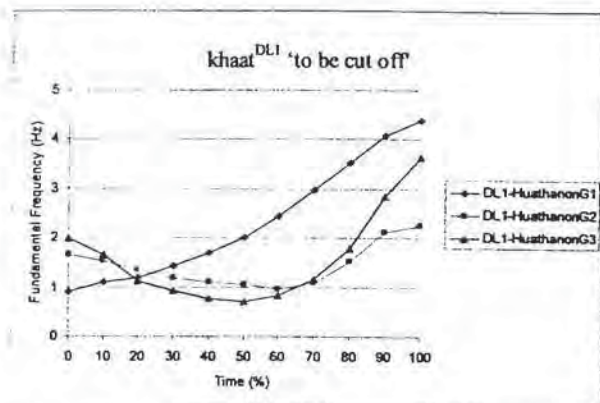

Figure 9. Tone 3: DL1 Lower-mid high rising (Huathanon)

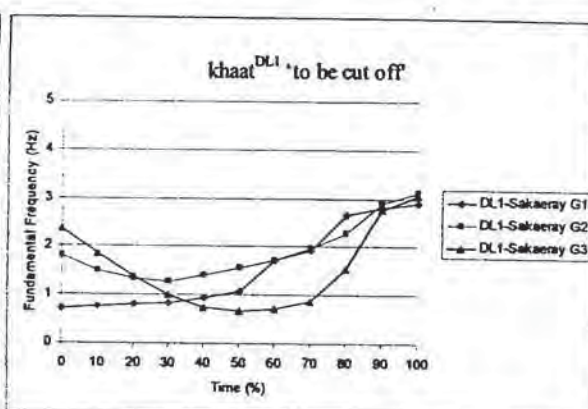

Figure 10. Tone 3: DL1 Lower-mid high rising (Sakaeray)

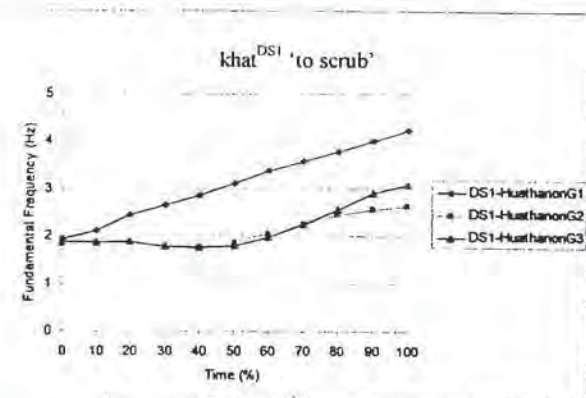

Figure 11. Tone 3: DS1 Lower-mid high rising (Huathanon)

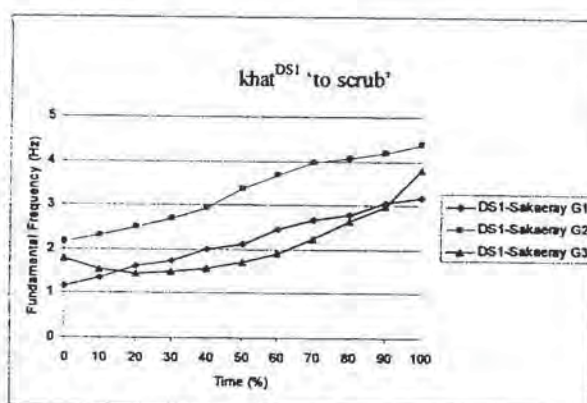

Figure 12. Tone 3: DS1 Lower-mid high rising (Sakaeray)

Tone 4: B2 Mid/lower-mid level

B2 tone of all varieties is a level tone. It has two phonetic shapes in smooth syllables.

Tone features

Tone shape 1 33

Tone shape 2 22

Age-group and location

G1-HTN, G1-SKR, G2-SKR

G2-HTN, G3-HTN, G3-SKR

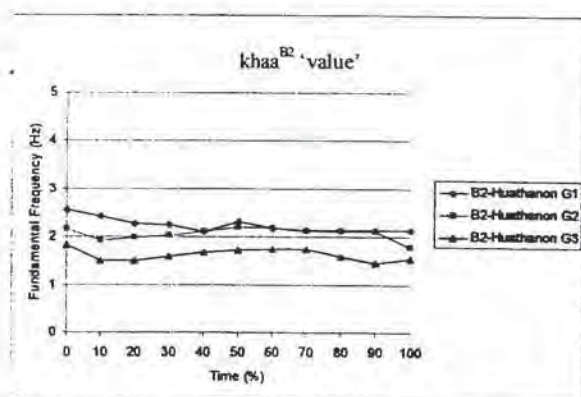

Figure 13. Tone 4: B2 Mid/lower-mid level (Huathanon)

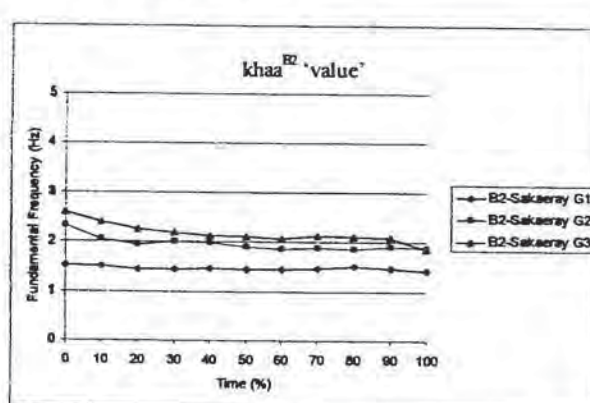

Figure 14. Tone 4: B2 Mid/lower-mid level (Sakaeray)

The phonetic values of tone 4 in checked syllables (DL2 and DS2) are similar to those in smooth syllables. Most phonetic values are either lower-mid [22] or mid level [33] tone. Only the G1 speaker (HTN) pronounces this tone as higher-mid level [44]. The phonetic shapes of tone 4 in checked syllables are shown in figures 15-18.

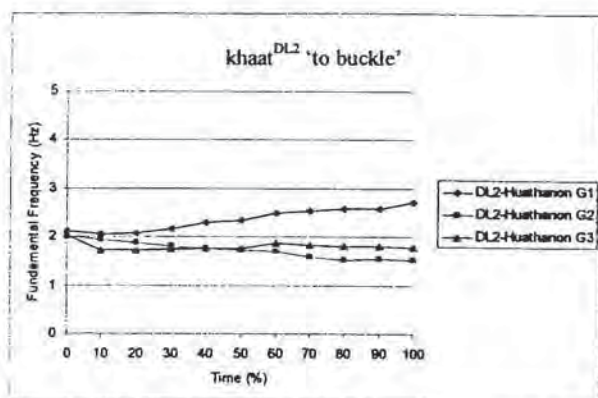

Figure 15. Tone 4: DL2 Mid/lower-mid level (Huathanon)

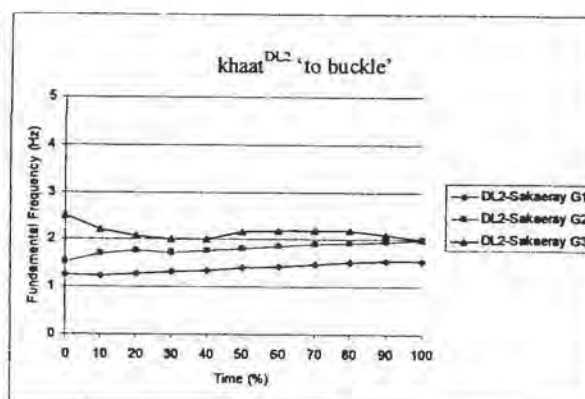

Figure 16. Tone 4: DL2 Mid/lower-mid level (Sakaeray)

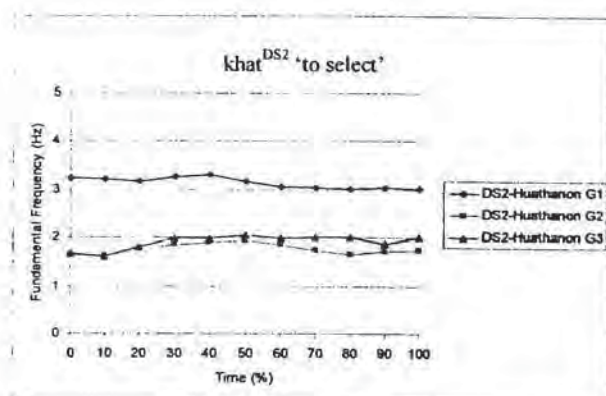

Figure 17. Tone 4: DS2 Mid/lower-mid level (Huathanon)

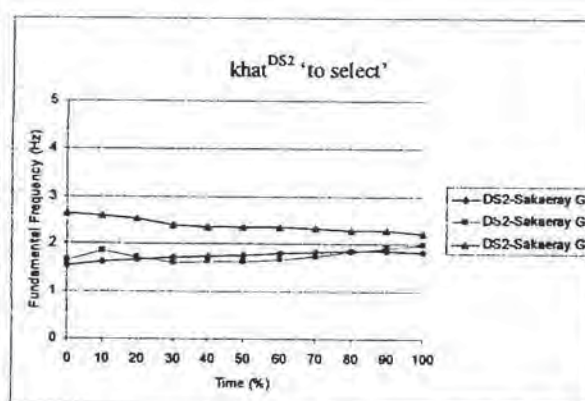

Figure 18. Tone 4: DS2 Mid/lower-mid level (Sakaeray)

Tone 5: C1 Lower-mid/mid level and lower-mid/mid falling with glottalized

The characteristics of tone 5 conform to the tone features of 14 varieties described in 4.1. That is, they are lower-mid/mid level or lower-mid/mid falling tone terminated with a glottal closure as classified into two groups below.

Tone features	
Tone shape 1	22ʔ/33ʔ
Tone shape 2	21ʔ/31ʔ

Age-group and location
G1-HTN/G1-SKR
G2-SKR/G2-HTN, G3-HTN, G3-SKR

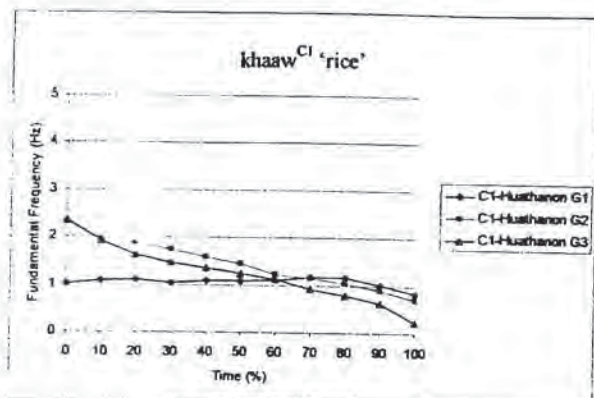

Figure 19. Tone 5: C1 Lower-mid level/lower-mid falling with glottalized (Huathanon)

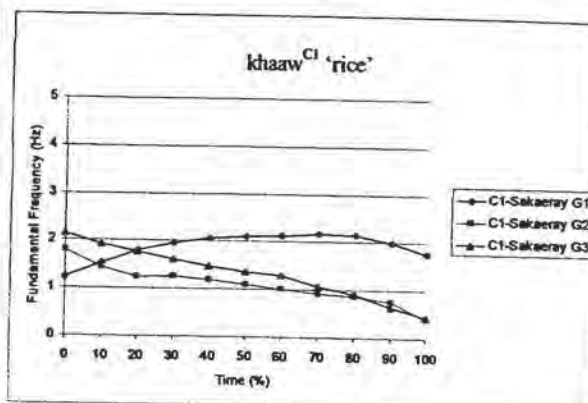

Figure 20. Tone 5: C1 Lower-mid level/lower-mid falling with glottalized (Sakaeray)

Tone 6: C2 Mid falling

Tone 6 in all varieties features falling tones. Only G1 speakers terminate this tone with a glottal closure. Based on the starting point of this contour tone, the phonetic features of this tone are classified into two groups.

Tone features

Tone shape 1 31ʔ/31

Tone shape 2 21ʔ

Age-group and location

G1-HTN/G2-HTN, G3-HTN, G2-SKR, G3-SKR

G1-SKR

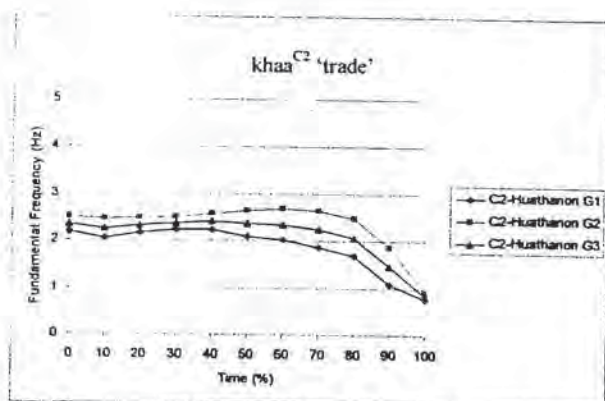

Figure 21. Tone 6: C2 Mid falling (Huathanon)

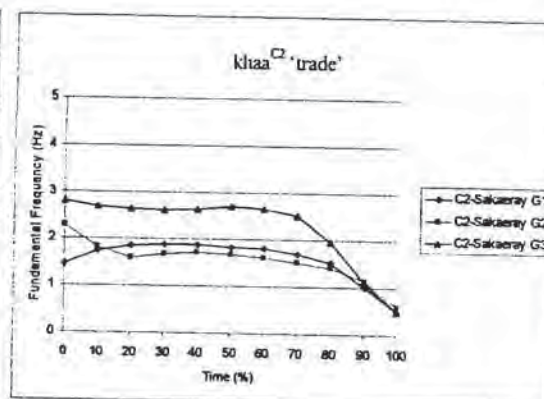

Figure 22. Tone 6: C2 Mid Falling (Sakaeray)

- The tone variation by age-group detailed above shows certain patterns of variation as follows:
 - The A1 and B1 tones of the G1 speakers have two points of contours, that is, the beginning point and ending points whereas those of G2 and G3 speakers have the beginning point, the change point and the ending point.
 - The A2 tone of all speakers is a humped tone. The highest point of the contour of the A2 tone of the G1 speakers is higher than that of the G2 and G3 speakers.
 - The B2 tone is a level tone for all speakers. The variation is found at pitch level which is either lower-mid level or mid level.
 - The phonetic values of C1 and C2 tones are uniform among G2 and G3 speakers at both locations, i.e. C1 is [31ʔ/21ʔ] and C2 is [31]. On the other hand, the tone features of C1 and C2 of the G1 speakers at both locations are lower-mid/mid level with glottalization [22ʔ/33ʔ] and mid/lower-mid falling with glottalization [31ʔ/21ʔ] respectively. It should be noted that the typical glottalized feature of the C tone in Thai Song is maintained in the G1 speakers' speech. Most phonetic shapes of C1 and C2 tones in G2 and G3 speakers at both locations are similar. The glottalized feature of the C1 tone keeps C1 and C2 tones apart. If this feature is dropped in the future, as in the case of C2, it can be predicted that C1 and C2 will merge resulting in 5 tones.

5. Conclusion and discussion

This paper is a survey work of Thai Song/Tai Dam tonal inventories. It aims to study tone variation according to location and age-group. The regional variation was based on previous studies and the researcher's study of the Muang La variety. The social variation study was conducted by means of a case study of six informants at two locations, Huathanon village and Sakaeray village, Nakhon Pathom province. The Muang La and Nakhon Pathom phonetic data were analyzed by using auditory judgment and acoustic measurements. Analysis of the tone patterns was based on Gedney's (1972) approach.

A tone comparison of 14 Thai Song/Tai Dam varieties reveals that the tone patterns of most varieties are uniform. All varieties, except that of Loei, show a basic binary split, giving six tones. DS1 and DL1 correspond to B1 while DS2 and DL2 correspond to B2. These tone correspondences (B=DL) distinguish the languages of the Tai group from those of the Lao group (Chamberlain 1975). The Loei variety has five tones as C1 [21] merges with B2 [21] and D tone splits into DS1 [44] and DL1 [45], corresponding to B1 [45].

The study of tone characteristics reveals that most varieties show similar tone features. That is, A1 and B1 tones are rising tones; A2 and C2 are falling tones; C1 is a falling tone or level tone, glottalized in some varieties; and B2 is a level tone as shown in Diagram 5. Some phonetic differences lie at the starting and ending points of contours and pitch levels. Phetchaburi 2 and Loei varieties show a minor difference, namely that B2 is a falling tone. The phonetic value of the A2 tone in the Samut Sakhorn variety is distinct from other varieties in that it is a rising tone [45]. It should be noted that the Loei variety is different from other varieties in the number of tones and phonetic values of some tones. This may be due to the fact that this variety is used by those speakers who migrated directly from Laos, not from Phetchaburi, and thus distinguishing it from varieties which share a common (Phetchaburi) ancestor origin.

These Thai Song varieties are different from the ML1 and ML2 varieties spoken in Vietnam in terms of A1 and A2 tones which are lower-mid/mid level and high level respectively as shown in Diagram 6. Both C1 and C2 are glottalized falling tones in ML1 and ML2 varieties whereas C1 is a glottalized falling tone in SP2 and a glottalized level tone in PB2 and NW varieties. The glottalized feature is absent in C2 in all 12 varieties.

Diagram 5: Pattern of tonal splits and mergers in most TSD varieties

	A	B	C	DS	DL
aspirated	Rising	Rising	(Glottalized)	Rising	
unaspirated			Falling/level		
glottalized					
voiced	Falling	Level	Falling	Level	

Diagram 6: Pattern of tonal splits and mergers in ML1 and ML2

	A	B	C	DS	DL
aspirated	Level	Rising	Glottalized	Rising	
unaspirated			Falling		
glottalized					
voiced	Level	Level	Glottalized	Level	
			Falling		

Pittayaporn (2009) reconstructed pre-split Tai Dam tone system by applying internal reconstruction to Gedney's ML dialect of Black Tai, i.e. Black Tai *A as a mid level tone, *B as a rising tone⁶⁶, and *C as a glottalized falling tone. As ML1 and ML2 are the same varieties as Gedney's ML dialect, they also conform to this reconstruction. The data of ML2 variety was collected 37 years after the data collection of the ML1 variety (Fippinger and Fippinger 1974) but the tone systems of these two varieties are still the same. On the other hand, other varieties in Thailand have changed level tones to rising tone in A1 and falling tone in A2. And the glottalized feature of C tone is remained in few varieties.

The study of tone variation by age-group concludes that the typical tone pattern of Thai Song language is still preserved by three generations of speakers and has not been phonemically changed at either location. All varieties show the same tone patterns as the 14 regional varieties. This finding agrees with Saeng-ngam's

⁶⁶ B2 is considered tone B1 with a raised onset resulting from the register split so Black Tai *B is reconstructed as a rising tone (Pittayaporn 2009).

(2006) work that tone change occurs slower than lexical change. The tone characteristics are not completely conditioned by age-group as hypothesized.

The phonetic features of all tones, except C1 tone, do not vary according to age-group. That is, for all informants, the tone characteristics of A1 and B1 are a rising tone; A2 is a humped tone; B2 is a level tone; and C2 is a falling tone. Some minor phonetic differences exist but are insignificant.

In the case of C1 tone, G1 speakers at both locations use a level tone while the speakers of other generations use lower-mid falling. All informants still keep the glottal closure of C1 whereas in C2, only G1 speakers preserve it.

In overall view, the tone features of all informants mostly conform to those of the 12 varieties spoken in Thailand. That is, A1 and B1 are rising tones; A2 humped tone; B2 level tone; C1 low or mid level/falling tones; and C2 falling tone. And the glottal closure of C tone is not stable. The unstable condition of this feature suggests that it might be lost in the future. The uniform patterns of tones suggest that the speakers of all Thai Song varieties have ancestors who migrated from the same region of origin in Laos and spoke the same dialect. From differences in the features of A1 and A2 tones between the Thai Song variety and the Tai Dam variety, it can be implied that both varieties were distinct dialects or they might be the same dialect but the Thai Song variety adopted the tonal features of a Lao dialect. Akharawatthanakun (2003) has found that a number of Lao dialects such as Loei dialect and Vientiane dialect have a rising tone in A1 and a humped tone in A234 which are similar to the tone features of the Thai Song variety.

Both regional and social varieties have the tone patterns which are mostly uniform across the nation. All varieties show the regular tone split between rows 3 and 4 in all tone categories as seen in Gedney's chart. Two tones developed from each proto-tone. Li (1977) refers to these two tones as tones of series 1 and tone of series 2. The former developed from original voiceless initials and are typically high or rising in phonetic value (voiceless-high). The latter developed from original voiced initials and are typically low or falling (voiced-low). The tone patterns of most regional and social varieties show this usual pattern of tone splitting, that is, voiceless-high in A1 and B1 and voiced-low in A2 and C2. Tones C1 and B2 are level or falling.⁷ The uniform tone patterns of Thai Song suggests that, wherever the Thai Song speakers live, they are linguistically conservative, especially among the first and second generation speakers, despite the influences of neighboring Thai dialects. And as mentioned earlier, the place where Thai Song people originally settled in Thailand was Phetchaburi province. Later on they moved to nearby provinces but remain in contact with their relatives and friends. On special occasions such as the Songkran festival, most Thai Song communities will celebrate this occasion on different dates so that Thai Song people from other locations are able to join in. Thai Song people also formed the Tai Dam Association of Thailand in Nakhon Pathom province and the Tai Dam Association of the Northern Region so that these two associations can serve as centers for Thai Song speakers across the nation. This contact phenomenon might be the cause of the uniform usages of tone patterns.

The original settlement of Thai Song people in Thailand was in Phetchaburi province. The oldest and most populated Thai Song community is the village number five (Nongkhe village), Nongprong sub-district, Khaoyoi district, Phetchaburi province (Chakshuraksha 2003). Later on, Thai Song people moved to nearby provinces such as Kanchanaburi, Ratchaburi, Suphanburi, Nakhon Pathom, Samut Sakhon, and Samut Songkhram.

The change of tones A1 and A2 from level tones in Tai Dam varieties (ML1 and ML2) to contour tones in Thai Song varieties may be due to internal or external causes such as a language contact which is interesting for further research. Plungsuwan (1981) notes that the tone patterns of Thai Song at most locations in Ratchaburi province have been affected by those of Lao ethnic groups residing nearby such as Lao Ti. As the Ratchaburi variety is a mixed variety, it is not included in this study.

In conclusion, the current contributions of this study can be seen in various aspects. First, this study is a comprehensive study of Thai Song tones as it covers most locations where Thai song people reside in Thailand. It also used the speech software program PRAAT to confirm auditory judgment while most previous tonal studies of Thai Song/Tai Dam are based on auditory judgment alone. This study has determined the representative tonal contour of each tonal category, something not found in any previous studies. Finally, the selected research sites in Nakhon Pathom province and the tonal analysis of different age groups at these locations were not studied before so this study yields a new finding of tonal analysis at these locations.

References

Akharawatthanakun, Phinnarat. 2003. *Tone change: A case study of the Lao language*. Ph.D. dissertation. Chulalongkorn University. (In Thai)

⁷ Snyder (1995) uses the term "tonal flip flop" to refer to the situation in which the tone values are opposite of that predicted.

- Ananthrawan, Chakhrit. 1978. The phonology of Tai Dam, Panat village, Kawkaew sub-district, Chiangkhan district, Loei province. MA thesis. Srinakharinwirot University. (In Thai)
- Boonsawasd, Attasith. 2001. Language identification by tones: Lahu, Akha, and Karen. MA thesis. Mahidol University.
- Brown, Marvin. 1965. *From ancient Thai to modern dialects*. Bangkok: White Lotus Co. Ltd.
- Buranasing, Anchulee. 1988. An analysis of lexical change among three generations in Thai Song dialect. MA thesis. Mahidol University. (In Thai)
- Canilao, Kritsana. 2010. Tonal geography of the provinces of Central Thailand. Ph.D. dissertation. Mahidol University.
- Chamberlain, James R. 1975. A new look at the history and classification of the Tai languages. In *Studies in Tai Linguistics* in Honor of William J. Gedney, edited by Jimmy G. Harris and James R. Chamberlain, 49-66. Bangkok: Central Institute of English Language Office of State Universities.
- Daecha, Wilailuck. 1986. A comparative study of phonology of six Tai dialects spoken in Amphoe Tha Tako, Changwat Nakhon Sawan. MA thesis. Chulalongkorn University. (In Thai)
- Fippinger, Jay and Dorothy Fippinger. 1974. Black Tai phoneme, with reference to White Tai. *Anthropological Linguistics* 12.3: 83-95.
- Gedney, William. 1964. A comparative sketch of White, Black and Red Tai. *The Social Review*. Special number 14:1-47.
- Gedney, William. 1972. A checklist for determining tones in Tai dialects. *Studies in Linguistics in Honor of George L. Trager*. M. Estellie Smith (ed.). The Hague: Mouton. pp.423-37.
- Jirananthanaporn, Supatra, Unchalee Singnoi, and Siriporn Maneechukate. 2003. *Grammatical system in Thai Song*. Linguistic Department, Faculty of Humanities, Naresuan University. (In Thai)
- Li, Fang Kuei. 1960. A tentative classifications of Tai dialects. *Culture in history essay in honor of Paul Radin*, edited by Stanley Diamond, 951-959. New York: Columbia University Press.
- Li, Fang Kuei. 1977. *A handbook of comparative Tai*. Hawaii: The university press of Hawaii.
- Liamprawat, Suwattana and Kantima Wattanaprasert. 1996. *An analysis of lexical use and variation among three generations in Lao language communities of Thacin River Basin*. Nakhornpathom: Silpakorn University Printing House. (In Thai)
- Maneewong, Orapin. 1987. A comparative phonological study of Lao Song in Petchaburi and Nakhon Pathom Provinces. MA thesis. Mahidol University.
- Panka, Kanchana. 1979. The phonological characteristics of Lao dialects in Amphoe Muang, Nakhon Pathom. MA thesis, Chulalongkorn University. (In Thai)
- Pittayaporn, Pittayawat. 2009. The phonology of Proto-Tai. Ph.D. dissertation. Cornell University.
- Plungsuwan, Wipawan. 1981. A tonal comparison of Tai dialects in Ratchaburi. MA. Thesis, Mahidol University.
- Saeng-ngam, Suntharat. 2006. Lexical and tonal variation by age group and language attitude in the Song language (Black Tai) of Amphoe Khao Yoi, Changwat Phetchaburi. MA thesis. Chulalongkorn University. (In Thai)
- Sams, Bert F. 1988. Black Tai and Lao Song Dam.: The divergence of ethnocultural identities. *Journal of the Siam Society* 76: 100-116.
- Snyder, Donna Marie. 1995. Variation in Bouyei. MA thesis. The University of Texas at Arlington.
- Sribusara, M. (pen-name). 1987. *Thai Dam wailing*. Bangkok: Bannakij Press.
- Suesorsit, Rosarin. 1992. The phonology of Lao Song, Dontaw-it village, Rangway district, Amphoe Phanomthuan, Kanchanaburi Province. Independent Study Paper. Silpakorn University. (In Thai).
- Tingsabadh, Kalaya, M.R. 1990. Tones in Suphanburi dialect: A tonal comparison of words in citation form and in connected speech. Research report, Chulalongkorn University. (In Thai)
- Unakornsawat, Orapan. 1993. A comparative phonological study of Phu Tai and Lao Song. MA thesis. Silpakorn University. (In Thai)
- Wattanaprasert, Kantima and Suwattana Liamprawat. 1988. *The phonology of Lao dialects in Thachin River Basis*. Nakhon Pathom: Silpakorn University Printing House. (In Thai)

Appendix

Checklist of 80 test words

Adaped from Gedney (1972) and Akharawatthanakun (2003)

	A (อ)	B (บ)	C (ค)	D-long	D-short
1.	huu หู khaa ขา hua หัว song สอง	khai ไช้ phaa ฝา khaa ข่า thua ถั่ว	khaaw ข้าว thuay ถ้วย moo หมู haa ห้า	khuat ขวด phuuk ผูก sawk สอก saak สาก	mat หมัด phak ผัก hok หก sip สิบ
2.	puu ปี taa ตา kin กิน kaa กา	kai ไก่ paa ป่า taw เต้า pii ปี	kaaw แก้ว tom ต้ม kaang ก้าง tuu ตู้	piik ปีก pæet แปด poot ปอด taak ดาก	kop กบ pet เป็ด tok ดก tap ดับ
3.	bin บิน dææŋ แดง bay ใบ daaw ดาว	baa ป่า yim ยิ้ม baaw ปาว daa คำ	daay ค่าย wai อ้อย daam ค้ำม waa ย้า	dææŋ แดง duuk ดูก dook ดอก wook ออก	bet เบ็ด dip ดับ wok ออก dik ดึก
4.	mii มือ khwaay ควาย naa นา nuu งู	phoo ฟอ phii พี่ nag นัง liay เลื่อย	naa น้ำ maa ม้า naam น้า lin ล้น	mit มิด liat เลียด chiak เขือก luuk ลูก	nok นก mot มด lep เล็บ mat มัด
Smooth syllables				Checked syllables	

THE LANGUAGE SHIFT IN PROGRESS OF THAI SONG

Somsonge Burusphat

Research Institute for Languages and Cultures of Asia

Mahidol University, Thailand

<sburusphat@gmail.com>

Abstract

The research question of this paper is: To what extent has the Thai Song language been influenced by the Thai language? The finding of this question is obtained by a sociolinguistic study of phonological variation and lexical replacement among Thai Song speakers of three age groups: old generation (over 60), middle generation (35-55), and young generation (18-30). Thai Song speakers residing at two locations in Nakhon Pathom province are selected as a case study of Thai Song in the western region of Thailand. The study of phonological variation reveals that Thai Song has progressively shifted to Thai in the speech of middle and young generations. The study of lexical replacement shows that young generation speakers use fewer Thai Song words than the older generations.

Key words: language contact, historical phonology, language shift, Thai Song, Thai Song Dam, Tai Dam, Lao Song

ISO 639-3 language codes: soa, blt

1. Introduction

Previous studies have shown that in the seven provinces of the western region of Thailand, namely, Kanchanaburi, Ratchaburi, Phetchaburi, Suphanburi, Nakhon Pathom, Samut Sakhon, and Samut Songkhram, there are six major Lao ethnic groups, which are, Lao Song/Thai Song, Lao Yuan, Lao Phuan, Lao Khrang, Lao Vieng and Lao Tay. All of these Lao groups, apart from Lao Yuan, migrated from Laos more than 200 years ago. A study of the language use and attitude of these Lao ethnic groups shows that, among all such groups in these provinces, Thai Song are the most strongly united and thus have the strongest language vitality across all provinces, except for Samut Songkhram province where few Thai Song speakers reside. A survey of areas inhabited by Lao ethnic groups reveals that, in the western region of Thailand, Thai Song villages number the most at 394 villages (Burusphat et al. 2011). This number reveals that Thai Song is the dominant Lao ethnic group in this region.

Despite their strong language vitality and preservation of some cultural traits such as ritual practices and costumes, Thai Song people have assimilated well into the Thai community. The Thai Song language has been influenced by Thai as a standard language. Because of this dominant national language, it is possible that a language shift from Thai Song to Thai may take place in the future. Therefore, the purpose of this paper¹ is to explore how much the Thai Song language has been influenced by the Thai language. It is

¹ This paper is part of the sub-project "Ethnic language processes in progress" of the cluster research "Ethnicity: New paradigm in language and cultural transmission" sponsored by the Research-Team Promotion Grant 2010-2013, Thailand Research Fund (TRF). It is a revised version of the paper "The language maintenance and shift of Thai Song Dam in the western region of Thailand" presented at the 2011 Joint Conference of the Association for Asian Studies (AAS) & International Convention of Asia Scholars (ICAS) in Honolulu, Hawaii from March 31 to April 3, 2011. The author thanks Carol Compton for being a discussant of the original paper. Her comments and suggestions contribute a great deal to the revision of this paper. My special thanks go to Weera Ostapirat for sharing his expertise on Comparative Tai with me and Varisa Kamalanavin for being a commentator of this paper presented at the second annual meeting of the research project on August 18th, 2012 at Mahidol University. My heartfelt thanks are extended to Richard Hiam for his time and effort devoted to the English edition of this paper. I thank my research assistant, Iyaret Boonyarit for preparing figure 1 and figure 2.

hoped that the results of this study will help Thai Song community leaders become aware of the endangerment situation of Thai Song language and consider the implementation of a language revitalization program.

2. Origin and language affiliation

Thai Song people have been addressed by various names such as Thai Song, Thai Song Dam, Lao Song, Song, Tai Dam or Black Tai. The term "Tai" is distinguished from "Thai" in so far as: "Conventionally, Southeast Asianists use the term "Tai" in referring to any speakers of the Tai language family, reserving the aspirated "Thai" to designate only those citizens of the Kingdom of Thailand as a Siamese Tai state" (Sams 1988: 116). The term "Thai Song" is used in this paper.

The name "Thai Song Dam" refers to people dressed in black costumes. In the past, men wore black Song or trousers which became their ethnic name. Thai Song people migrated from Muang Thaeng (Myang Teng or Muoi)², Sipsongchutai (Sipsong Chao Tai) in the northern part of Laos. This place used to be under the Luang Prabang government (Sribusara 1987).

Because of common migration patterns and linguistic similarities between Thai Song and other Lao groups, later generations of Thai Song believed they were the same group as the Laos, and called themselves *Phu Lao* 'Lao people' (Chakshuraksha 2003). Linguistically, the Thai Song language is distinguished from the Lao language and other Lao ethnic group languages as a member of the Tai language group (Brown 1965). All languages belong to the Southwestern Branch of the Tai-Kadai language family (Li 1960).

The original settlement of Thai Song people in Thailand was in Phetchaburi province. Later on, Thai Song people moved to nearby provinces such as Kanchanaburi, Ratchaburi, Suphanburi, Nakhon Pathom, Samut Sakhon, and Samut Songkhram. In Nakhon Pathom province, there are many Thai Song communities which are strongly united, therefore this province has been chosen for the case study of this research.

In addition to their migration to Thailand, Tai Dam people also migrated from Son La (Muang La) in Vietnam to Laos. An interview with Bakam (2010), 78 years old, who lives in Vientiane, discloses that most Tai Dam people in Laos migrated from Son La more than 50 years ago.

3. Methodology

The research question of this paper is: To what extent has the Thai Song language been influenced by the Thai language? This study proposes the following hypotheses:

- a) Young generation speakers mix Thai sounds with Thai Song sounds more than older generations.
- b) Young generation speakers use fewer Thai Song words than older generations

The findings for the research question were obtained by means of a sociolinguistic study of phonological variation and lexical replacement among Thai Song speakers of three age-groups: old generation (over 60), middle generation (35-55), and young generation (18-30).

Variation Theory is used as a framework for this study. This theory holds that linguistic forms have variants that are alternatively used but their meanings remain the same. Variation Theory is an important part of sociolinguistics which asserts that there is no free variation. Linguistic variation is conditioned by social factors such as region, social class, educational background, or style (Snyder 1995). This study focuses on social variation. The primary concern is on variation as differences in pronunciation and word replacement. Age is chosen as an independent variable as it has been found in most Thai Song studies that age group is an important independent variable that conditions linguistic variation (Buranasing 1988, Liamprawat and Wattanapraserit 1996, and Saeng-ngam 2006). The phonological comparison is based on the work of L. Thongkum (2002).

The phonological variation of Thai Song was further compared with Tai Dam (Black Tai) dialect spoken in Muang La (L. Thongkum 2002). Supplementary Tai Dam data compiled by the researcher were also used. The Tai Dam informant was from Lae village, Muang La. She was female and 66 years old. She came to visit her relatives in Vientiane where the data were collected. The Tai Dam data were included in

² Muang Thaeng is presently Muang Dien Bien Phu in northwestern Vietnam.

this study because some old forms which once shared by Tai Dam and Thai Song are still retained in Tai Dam while they are lost in Thai Song due to the influence of the Thai language.

This study used Fippinger and Fippinger's (1974) Tai Dam word list for a preliminary survey of phonological and lexical variation by age-group. Two hundred and twenty-two words were selected from this word list. The words were elicited in isolation, not in connected speech.

After the preliminary survey, a wordlist of eighty words and thirty-nine words was prepared for a study of consonants and vowels respectively. This wordlist was taken from *Old Tai Dam (Black Tai) Lexicon* (Manuscript) in which Old Tai Dam 1 (OTD1) and Old Tai Dam 2 (OTD2) were reconstructed by L. Thongkum (2002). Using this wordlist, the data were collected from two locations, village number six (Huathanon village-HTN), Donphutsa sub-district, Dontoom district and village number nine (Sakaeray village-SKR), Donyayhom sub-district, Muang district, Nakhon Pathom province. These two locations were chosen for this case study for four reasons. First, no previous studies of Thai Song language in these locations have been found. Second, these two Thai Song communities are strongly united. Third, the older generation, the middle generation and some young generation speakers still use Thai Song language in their villages. Finally, the community leaders and villagers are very cooperative. The gender and ages of the six informants are as follows:

Table 1: Genders and ages of the six informants

Age groups	Huathanon		Sakaeray	
	Age	Gender	Age	Gender
Old generation (G1)	66	Male	74	Male
Middle generation (G2)	40	Female	39	Male
Young generation (G3)	22	Female	21	Male

The words collected from speakers of all generations were compared to find how far pronunciation varied according to age-group. This linguistic variation was further compared with Thai and the Tai Dam language spoken in Vietnam. The comparison is limited to segmental features, i.e. initial consonants and vowels, excluding tones. Old Tai Dam initials constructed by L. Thongkum (2002) were provided to see how the Old Tai Dam initials were reflected in Thai Song, Tai Dam, and Thai.

The study of lexical replacement was carried out by identifying the typical Thai Song words from the wordlists. These words are unambiguously not Thai loans. The words that were cognates and showed a sound correspondence between Tai Dam, Thai Song and Thai were excluded. For example, the word [tɕa:ŋ³¹] (Tai Dam) ~ [tɕa:ŋ⁴⁴¹⁷] (Thai Song) ~ [tɕ^ha:ŋ⁵⁵] (Thai) 'elephant' was left out because all languages share the same cognates. On the other hand, words such as [hoŋ³⁵] (Tai Dam) ~ [maʔ⁴⁵hoŋ⁴⁴] (Thai Song) ~ [ma⁵⁵la⁵⁵kɔɔ³³] (Thai) 'papaya' were kept for lexical analysis as the Tai Dam and Thai Song words are not cognate with Thai. The word selection resulted in 45 Tai Dam/ Thai Song words. Out of these 45 words, the researcher counted the Thai words and Thai Song words each informant used. The final step was to calculate the frequency percentage of Thai and Thai Song words used by each informant and display the result in graphs.

4. Thai Song and Tai Dam Phonology

Most studies of Thai Song in Thailand report that there are nineteen single initial consonants (Ananthrawan 1978, Panka 1979, Wattanaprasert and Liamprawat 1988, Maneewong 1987, Unakornsawat 1993, and Suesorsit 1992) as presented in table 2 compared with the consonant phonemes of Standard Thai in table 3. The consonants followed by a dash occur only in the initial position of words.

Table 2: The consonant phoneme inventory of Thai Song

p		t		k	ʔ
ph -		th -		kh -	
b -					
			c -		
	f -	s -			h -
m		n	ɲ -	ŋ	
		l -			
w					

Table 3: Consonant phoneme inventory of Standard Thai

p		t		k	ʔ
ph -		th -		kh -	
b -		d -			
			c -		
			ch -		
	f -	s -			h -
m		n		ŋ	
		r -			
		l -			
w		j			

Below is a list of lexical examples where the two languages have different phonemes in the same etymon.

Thai Song	Standard Thai	Gloss
new ³³	jiaw ⁴²	'urine, to urinate'
caan ⁴¹	k ^h laan ³³	'to crawl'
naa ³¹	jaa ⁴²	'grass'
keu ⁴¹	k ^h iaw ⁵⁵	'to chew'
kwan ⁵⁵	k ^h wan ³³	'smoke'
saj ²⁵	k ^h aj ²²	'egg'
ha ³³	raak ⁴²	'root'

Gedney (1964) also found nineteen single initial consonants in Tai Dam spoken in Son La but some consonants are different. The consonants /ph-/ and /w-/ are absent and the consonants /d-/ and /v-/ are present in his work. The study of Tai Dam language in Son La by Fippinger and Fippinger (1974) is similar to that of Gedney (1964) except that the consonant /kh-/ is represented as /x-/ in Fippinger and Fippinger's work. The consonant [d-] is absent in Thai Song because it occurs in free variation with [l-] so it is analyzed as an allophone of /l-/. On the other hand, Daecha (1986) treats [d-] ~ [l-] as allophones of /d-/. The consonant /v-/ in Tai Dam has become /w-/ in Thai Song. This is evident in the work of Panka (1979) which found a free variation of [w-] and [v-] in only one word, i.e. [viaʔ⁴⁴] 'work'.

Most studies of Tai Dam and Thai Song have found the same initial clusters /kw-, khw-, ŋw-/ except for the work of Fippinger and Fippinger (1974) which found /xw-/ instead of /khw-/. Few words with /ŋw-/ have been found.

Tai Dam and Thai Song languages have the same final consonants /-p, -t, -k, -ʔ, -m, -n, -ŋ/. The final /-ʔ/ corresponds to /-k/ preceded by long vowels or diphthongs in Thai as in [piʔ⁴⁵] (Thai Song) and [pi:k²²] (Thai) 'wing'. Some studies report that there are nine final consonants because the final vowels /-u/ and /-i/ are treated as the finals /-w/ and /-j/ respectively (Ananthrawan 1978, Daecha 1986, Panka 1979, Wattanaprasert and Liamprawat 1988, Suesorsit 1992, and Unakomsawat 1993).

All Thai Song studies report that there are nine short single vowels /i, e, ε, i, ʏ, a, u, o, ɔ/ with their long vowel counterparts, whereas the contrastive vowel length is found only in /a/ and /a:/ in Tai Dam (Gedney 1964 and Fippinger and Fippinger 1974).

The number of diphthongs found in Thai Song studies varies according to different analyses of final vowels. Most studies have four diphthongs /ia, ia, ua, ai/ whereas Tai Dam has three /ia, ia, ua/ because the final vowel /i/ is treated as the final consonant /y/ (Gedney 1964 and Fippinger and Fippinger 1974). Panka (1979) does not analyse /u, i, ɪ/ as final consonants so there are fifteen diphthongs and three triphthongs in her study.

The tonal analysis of Huathanon dialect is compared with Tai Dam (Fippinger and Fippinger 1974) as follows:

Table 4: Tai Dam and Thai Song tones

Tones No.	Tai Dam	Thai Song (Huathanon dialect)	Tai Dam sample words
1	lower-mid level [22]	low rising [213]	pi: ²² 'year'
2	high rising [45]	low rising to high [215]	si: ⁴⁵ 'four'
3	low level or falling and glottalized [21ʔ]	low falling and glottalized [21ʔ]	xaw ^{21ʔ} 'rice'
4	high level [55]	high rising falling [452]	ma: ⁵⁵ 'to come'
5	higher-mid level [44]	mid level [33]	pi: ⁴⁴ 'older sibling'
6	mid falling and glottalized [31ʔ]	mid falling and glottalized [31ʔ]	ma: ^{31ʔ} 'horse'

5. Phonological variation by age-group

5.1. Initial consonants

The variation of initial consonants is presented in tables 5-10. The first column consists of Old Tai Dam (OTD) initials at the first stage with sample Thai words having the initials. The second column is composed of Old Tai Dam initials at the second stage. Both stages of Old Tai Dam initials were reconstructed by L. Thongkum (2002). The third column includes Modern Tai Dam (MTD) initials found in the work of L. Thongkum (2002). The Thai Song column is split into six columns, i.e. the first generation (G1), the second generation (G2), and the third generation (G3) of Sakaeray village and Huathanon village. The consonant variation is discussed as follows:

5.1.1 The d - ~ l - ~ n- variation

Table 5: the d - ~ l - ~ n- variation

OTD 1	OTD 2	MTD	Thai Song					
			Sakaeray			Huathanon		
			G1	G2	G3	G1	G2	G3
*ʔd- da:w ³³ 'star'	*d-	d-/l-	d-	d-/l-	d-	d-	d-	d-
*ʔd- dom ³³ 'to smell'	*d-	d-/l-	n-	d-	n-	n-	n-	d-

Thai Song has three variants of /d/, that is, [d - ~ l - ~ n-]. The original reflex of OTD1 *ʔd is [d-] as pointed out by Gedney (1964) that the change from [d-] to [l-] took place in Tai Dam dialects sporadically so this should be a recent change. So Thai Song speakers must have used [l-] before moving to Thailand. This inference is affirmed by the statement made by Maneewong (1987) that her main informant did not use /d-/ whereas young generation speakers used it. Using /d-/ is wrong because Thai Song ancestors did not use /d-/. In other words such as [laŋ²¹⁴] 'nose' which is no longer used in Thai with the same meaning, all Thai Song speakers use [l-] with no variation with [d-]. In other cognate words such as [daaw²¹⁴], [l-] has changed back to [d-] with the influence of the Thai sound [d-]. The middle-age speaker of SKR dialect still uses [d-] in free variation with [l-] while other speakers have completely replaced [l-] with [d-]. In particular words such as [dom²¹⁴] 'to smell', the OTD1 *ʔd- is represented by [n-] in the speech of G1, G2 in HTN dialect and G1, G3 in SKR dialect. The change from [d-] to [n-] might be caused by the final nasal [-m] as remarked by Weera Ostapirat (p.c.) that Sui also uses [n-] when it is followed by nasal finals. The initial [n-] has changed back to [d-] in the speech of G2 in SKR dialect and G3 in HTN dialect because of the influence of the Thai consonant [d-].

5.1.2 The c- ~ k- ~ k^h- variation**Table 6:** the c- ~ k- ~ k^h- variation

OTD 1	OTD 2	MTD	Thai Song					
			Sakaeray			Huathanon		
			G1	G2	G3	G1	G2	G3
*j- k ^h ra:ŋ ³³ 'to moan'	*c-	c-	c-	c-	k-	c-	c-	c-
*j- k ^h ra:m ³³ 'indigo'	*c-	c-	c-	c-	k-	k ^h -	k ^h -	k ^h -

Thai Song reflects the OTD1 *j- as [c-] such as in the word [caŋ⁴¹] 'elephant'. However, in particular words such as [caam⁴⁵²] 'indigo', [c-] is replaced with the Thai sound [k^h-] as in the speech of all speakers in HTN dialect. As for the word [caŋ⁴⁵²] 'moan', [c-] is kept by all speakers except G3 speaker of SKR dialect. This speaker replaces [c-] with the Thai sound [k^h-] which is further adapted to [k-] because [k^h-] in Thai corresponds to [k] in Thai Song.

5.1.3 The ŋw- ~ w- ~ ŋ- ~ h- variation

Table 7: the ŋw- ~ w- ~ ŋ- ~ h- variation

OTD 1	OTD 2	MTD	Thai Song					
			Sakaeray			Huathanon		
			G1	G2	G3	G1	G2	G3
*ŋw- (mwa ⁴²) wa:n ³³ 'yesterday'	*ŋw-	ŋw-	ŋw-	ŋw-	ŋw-	ŋw-	w-	ŋw-
*ŋw- ŋap ⁵⁵ / hap ²² 'to close (a door)'	*ŋw-	ŋw-	ŋw-	ŋw-	h-	ŋw-	ŋ-	ŋ-

The initial [ŋw-] is used only in a few words. L. Thongkum (2002: 93) lists only three words in her work (KhawYoy dialect), that is, [ŋwaa⁵⁵] 'yesterday', [ŋwap³³] 'to close (a door)', and [ŋwaa⁴¹] 'to turn the face (in order to look)'. All Thai Song speakers of SKR and HTN dialects do not know the last word so it is excluded from this study. All speakers, except the G2 speaker of HTN dialect, still retain the initial [ŋw-] in the word [ŋwaa⁵⁵] 'yesterday'. The G2 speaker of HTN dialect replaces [ŋw-] with the Thai sound [w-]. As for the word [ŋwap³³] 'to close (a door)', the G1 and G2 speakers of SKR dialect and the G1 speaker of HTN dialect keep [ŋw-] while the G3 speaker of SKR dialect and G2 and G3 speakers of HTN dialect replace [ŋw-] with the Thai sounds [h-] and [ŋ-] respectively.

5.1.4 The *h- ~ ɲ-* variationTable 8: the *h- ~ ɲ-* variation

OTD 1	OTD 2	MTD	Thai Song					
			Sakaeray			Huathanon		
			G1	G2	G3	G1	G2	G3
*h- ɲa:j ²⁴ ‘to turn something up, to lie face up, to open up’	*h-	h-	h-	h-	ɲ-	h	ɲ-	ɲ-
*h- ɲɔ:n ²⁴ ‘comb (of fowls)’	*h-	h-	ɲ-	ɲ-	ɲ-	h-	ɲ-	ɲ-

Thai Song reflects the OTD1 *h- as [h-] as seen in the word [hak³⁵] ‘to break, broken off’. In this case, [h-] shows no variation by age-group but for the words whose initials were reconstructed by Li (1977) for Proto-Tai initials as [*hɲ-], there is a variation of *h- ~ ɲ-*. The G1 and G2 speakers of SKR dialect and G1 speaker of HTN dialect retain [h-] in the word [haaj²¹⁴] whereas the G3 speaker of SKR dialect and G2 and G3 speakers of HTN dialect replace [h-] with the Thai consonant [ɲ-]. The G1 speaker of HTN dialect is the only one who keeps [h-] in the word [hɔn²¹⁴] ‘comb (of fowls)’. Others replace [h-] with the Thai consonant [ɲ-].

5.1.5 The *h- ~ l-* variationTable 9: the *h- ~ l-* variation

OTD 1	OTD 2	MTD	Thai Song					
			Sakaeray			Huathanon		
			G1	G2	G3	G1	G2	G3
*f- ruŋ ⁵⁵ ‘rainbow’	*h-	h-	h-	l-	l-	h-	l-	l-

Thai Song reflects the OTD1 *f- as [h-] such as in the word [ham⁴⁵²] ‘bran’. But in some words such as [huŋ⁴⁵²] ‘rainbow’, the G2 and G3 speakers of both locations replace [h-] with the Thai sound [l-], a simplified form of /r-/.

5.1.6 The *m- ~ l-* variationTable 10: the *m- ~ l-* variation

OTD 1	OTD 2	MTD	Thai Song					
			Sakaeray			Huathanon		
			G1	G2	G3	G1	G2	G3
*ml lu:m ³³ (ta: ³³) ‘to open (one’s eyes)’	*m-	m-	m-	m-	m-/l-	m-	m-	m-

Thai Song reflects the OTD1 *ml as [m-] in the word [mu:n⁴⁵²] ‘open (one’s eyes)’. Most speakers at both locations retain [m-] while the G3 speaker of SKR dialect fluctuates between [m-] and the Thai sound [l-].

5.2. Vowels

While the initial consonants in Tai Dam and Thai Song are mostly consistent with those in Thai, vowel correlation appears sporadic, occurring randomly in individual words as seen in table 11.

Table 11: Vowel variation by age-group

OTD 1	OTD 2	MTD	Thai Song					
			Sakaeray			Huathanon		
			G1	G2	G3	G1	G2	G3
*mitD met ⁵⁵ 'seed'	*mitD2	mit ³³	i	e	e	i	e	e
*nipD yep ⁵⁵ 'to sew'	*nipD2	nip ⁴⁴	i	i	i	i	i	e
*khiwA (me:n ²⁴) k ^h iaw ²⁴ 'smelly'	*khiwA1	khiw ¹¹	i	i	i	i	ia	ia
*_khepD (ta ³³) k ^h a:p ²² 'centipede'	*_khepD1	cap ²⁴ khep ²⁴	e	e	e	e	e	a
*khewA k ^h iaw ²⁴ 'green'	*khewA1	khew ²² khiaw ¹¹	ɛ	ɛ	ɛ	ɛ	ia	ɛ
*ʔewA ʔe:w ³³ 'waist'	ʔewA1	ʔew ¹¹	ɛ	ɛ	ɛ	ɛ	ɛ	e
*pewA ple:w ³³ (faj ³³) 'flame'	*pewA1	pew ¹¹ piaw ²²	ɛ	ɛ	ɛ	ɛ	e	e
*hlewA le:w ²⁴ 'fluid, liquid'	*lewA1	liaw ¹¹ dew ¹¹ lew ²²	ɛ	ɛ	ɛ	ɛ	e	ɛ
*sa-ʔrkD sa ³³ -ʔuk ²² 'hiccup'	*sa-ʔrkD1	sa-ʔrk ²⁴	ʔ	ʔ	ʔ	ʔ	ʔ	ʔ
*lɔrkD luk ⁵⁵ 'deep'	*lɔrkD2	lɔrk ³³ dɔrk ³³	ʔ	ʔ	ʔ	ʔ	ʔ	ʔ
*ʔrkD ʔok ²² 'chest'	*ʔrkD1	ʔrk ²⁴	ʔ	ʔ	ʔ	ʔ	ʔ	o
*hɔŋA huŋ ²⁴ 'jealous'	*hɔŋA1	hɔŋ ¹¹	ʔ	ʔ	ʔ	ʔ	ʔ	ʔ
*ʔotD ʔut ²² 'to stop, to plug (a hole)'	*ʔotD1	ʔot ²⁴	o	o	u	u	u	u
*ʔoŋC ʔuŋ ⁴² (mur: ³³) 'palm'	*ʔoŋC1	ʔoŋ ²¹	o	u	u	u	u	u

Table 11 shows that the vowels [i, e, ɛ, ʔ, o] in particular words are varied by age-group. All speakers of SKR dialect retain most of the typical Thai Song vowels except for the words [mit³³] 'seed' for which the G2 and G3 speakers use the Thai vowel [e]; [ʔot²⁴] 'to stop, to plug (a hole)' for which the G3 speaker uses the Thai vowel [u]; and [ʔoŋ²¹] 'palm' for which the G2 and G3 speakers also use the Thai vowel [u].

At Huathanon village, the use of Thai vowels by all three generations of speakers increases. The G1 speaker keeps Thai Song vowels in most of the words except [sa-ʔrk²⁴] 'hiccup', [ʔot²⁴] 'to stop, to plug (a hole)', and [ʔoŋ²¹] 'palm'. The G2 speaker uses fewer Thai Song vowels than the G1 speaker. She keeps the Thai Song vowels in five words, namely, [nip⁴⁴] 'to sew', [(cap²⁴) khep²⁴] 'centipede', [ʔew¹¹] 'waist', [ʔrk²⁴] 'chest', and [hɔŋ¹¹] 'jealous'. The G3 speaker replaces all of the Thai Song vowels with the Thai vowels except in the two words [khew²²] 'green' and [lew²²] 'fluid, liquid'.

It should be noted that, in some words, no vowel variation is found because the speakers of all generations have replaced the Thai Song vowels with Thai vowels as seen in table 12.

Table 12: Thai song vowels with no variation

OTD 1	OTD 2	MTD	Thai Song					
			Sakaeray			Huathanon		
			G1	G2	G3	G1	G2	G3
*putD pə:t ²² 'to open'	*putD1	put ²⁴	ə	ə	ə	ə	ə	ə
*mɯrkD mɯk ²² 'ink'	*mɯrkD2	mɯrk ³³	ɯ	ɯ	ɯ	ɯ	ɯ	ɯ

The consonants and vowels which have been varied by age-group have been discussed. As mentioned earlier, the analysis of phonological variation is based on two wordlists, that is, a 222 wordlist and a wordlist of eighty words and thirty-nine words, so more phonological alternations may be found if more words are further studied. The next section will present the lexical replacement of the three generations of speakers.

6. Lexical replacement

A wordlist of 45 words (see the appendix) which are different in Thai Song and Thai forms was used for the study of lexical replacement. The lexical data were analyzed by counting the occurrences of Thai Song and Thai words used by each generation speaker at both locations. The frequency percentage of lexical items in each language was calculated. The results are shown in figures 1 and 2 respectively.

There are three words that all generations at both locations replace with Thai words. They are, /nam⁶ be³/ 'sea', /thə³/ 'rabbit', /siŋ² saaw¹/ 'spider' which are replaced with the Thai words [thə³² le:²⁴³], [kə³² ta:j¹⁵], [mæ:ŋ²⁴³ mumi²⁴³] respectively. Note also that the Thai Song tones are used in Thai words. As for the word /piəŋ² faa³/ 'cloud', only the G1 speaker of SKR dialect uses the Thai Song word [k^{hi}:²²²fa:³¹⁷] which is similar to /piəŋ² faa³/. The G2 and G3 speakers tend to replace some words with Thai words. For example, the G2 and G3 speakers of SKR dialect replace [kau²¹⁴] 'swollen' with the Thai word [buam²¹⁴]. Both of them use more Thai words than the G2 and G3 speakers of HTN dialect.

Figures 1 and 2 show that the G1 speakers at both locations use Thai Song words the most. The G2 and G3 speakers at both locations use Thai Song words more than Thai words. However, the G2 and G3 speakers of SKR use fewer Thai Song words than those of HTN. That is, the former replaced more Thai Song words with Thai words than the latter.

This analysis of lexical replacement reveals that middle-aged and young speakers borrowed Thai words the most and it is expected that more Thai words will be borrowed into Thai Song. There are some words that are seldom used, for example, [ŋwaŋ³⁵] 'to turn one's face to the right or left' and [khweŋ³³] 'first time'. It can be predicted that these words will disappear from Thai Song in the near future.

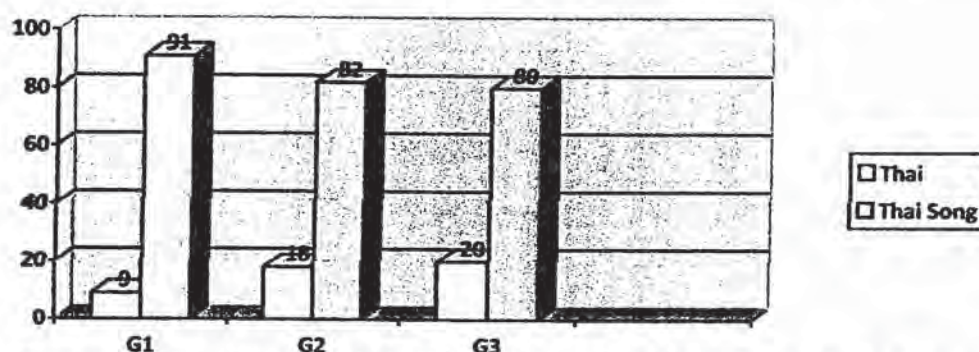

Figure 1: the percentage of Thai and Thai Song (HTN) words used by each generation

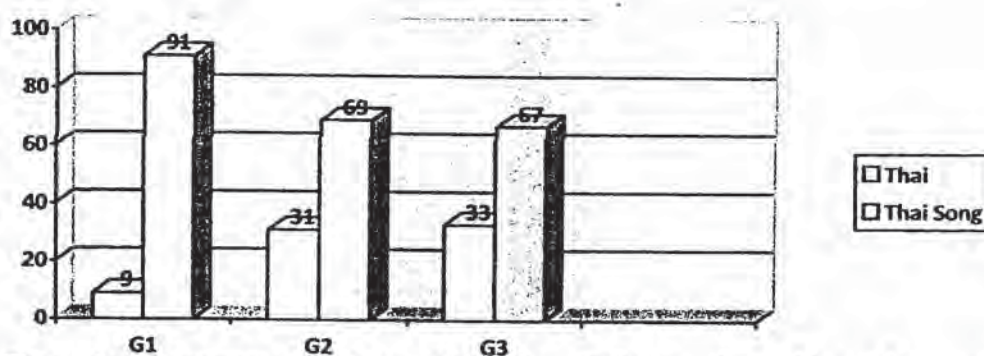

Figure 2: the percentage of Thai and Thai Song (SKR) words used by each generation

It should be noted that most speakers of HTN dialect use more Thai Song words than those of SKR dialect. On the contrary, the use of Thai vowels by the speakers of HTN dialect exceeds the use of Thai vowels by the speakers of SKR dialect. More studies should be done to find out whether phonological change occurs faster than lexical change or vice versa. The study of lexical replacement is based on forty-five words. If further studies use more words, some interesting pattern of lexical replacement, such as semantic fields of lexical borrowing, may be disclosed.

7. Conclusion and discussion

Phonological variation and lexical replacement in this study has been examined from a sociolinguistic point of view. The focus of this study is on age as a social variable controlling linguistic variation and lexical replacement. This work is a case study of differences in pronunciation and word replacement in only two locations, Huathanon village, Donphutsa sub-district, Dontoom district and Sakaeray village, Donyayhom sub-district, Muang district, Nakhon Pathom province. Further quantitative research should be done at larger locations so that the subjects might represent the whole Thai Song community.

The purpose of this study was to find out to what degree the Thai Song language in these two locations has been influenced by the Thai language. It has been found that Thai Song has progressively shifted to Thai in the speech of G2 and G3 generations as evidenced in the study of phonological variation and lexical replacement. The phonological variation shows the variation of initial consonants by age-group as listed in table 13. It is clear that most middle and young generation speakers tend to replace the typical initial consonants with Thai consonants as hypothesized.

Table 13: Variation of initial consonants by age-group

OTD 1	OTD 2	MTD	Initial consonant variation by age-group
*ʔd-	*d-	d-/l-	d ~ l ~ n-
*j-	*c-	c-	c ~ k ~ k ^h -
*ŋw-	*ŋw-	ŋw-	ŋw ~ w ~ ŋ ~ h-
*h-	*h-	h-	h ~ ŋ-
*fi-	*h-	h-	h ~ l-
*ml	*m-	m-	m ~ l

It is also interesting to note that some initial consonants are not varied by age-group as the Thai Song speakers of all generations at both locations use the same consonants which agree with the OTD2 consonants but some consonants are different from MTD as seen in table 14. It is questionable whether the Thai Song speakers used the same consonants as MTD speakers before migrating to Thailand and then replaced them with the Thai consonants afterwards, or always preserved these consonants as Thais do. According to the Wave Theory (Bailey 1973), an innovation takes place at the point of origin and spreads to neighboring areas like waves. The innovation barely reaches the outermost ring of the waves. Consequently, the farther a group of people moves away from its homeland, the more likely the language will preserve older forms. The

innovation does not affect the group whose language is spoken at the outer ring of the wave. As the Tai Dam area in Vietnam is the point of origin, any linguistic change taken place there might not reach Thai Song speakers in Thailand. So, the change from OTD2 *ph to [f-]; *b to [b-/v-]; and *w to [b-/v-] should have occurred after Thai Song speakers settled in Thailand since the Thai Song there continue to keep the original forms. Furthermore, it was pointed out by a Vietnamese researcher that the consonant [ph-] does not exist in Vietnamese. As Tai Dam speakers also speak Vietnamese, they have replaced [ph-] with [f-]. So, this evidence confirms the fact that the Thai Song consonants in table 14 are not from Thai but are original consonants of Thai Song.

Another notable point is the OTD *kh which is reflected in the speech of all Thai Song speakers at both locations as [kh-]. It seems undoubtedly that this consonant is an original Thai Song consonant, which is the same as the Thai consonant. But further data from a 94 year old speaker at Bangkung village, Muang District, Suphanburi Province shows the reflex [x-] which agrees with Fippinger and Fippinger's (1974) finding as mentioned in section 4. Consequently, it might be possible that Thai Song speakers in the western region of Thailand used to have [x-] but replaced it with the Thai consonant [kh-] or internally modified it as [kh-]. Another consonant which is also lost is [v-] which has become [w-]. As mentioned in section 4, Panka (1979) found a free variation of [w-] and [v-] in the word [via⁷⁴] 'work'. In this study, only [w-] is found. Contrary to the loss of consonants, Jiranathanaporn et al (2003) and Daecha (1986) found /ch-/ in some words such as /chut³⁵/ 'pull, drag'. These words are Thai loanwords. The initial /ch-/ is evidently a Thai consonant because the voiceless unaspirated initials are a typical feature of Thai Song and Tai Dam. This feature distinguishes Thai Song or Tai Dam from Thai and Lao which fall into the voiceless aspirated initial group (Chamberlain 1975). Jiranathanaporn et al. (2003) and Daecha (1986) also include /d-/ in their phonological inventory as the typical consonant [l-] has been completely replaced by the Thai sound [d-].

Table 14: the initial consonants with no variation

OTD 1	OTD 2	MTD	Thai Song					
			Sakaeray			Huathanon		
			G1	G2	G3	G1	G2	G3
*ph- p ^{h:24} 'ghost'	*ph-	f-	ph-	ph-	ph-	ph-	ph-	ph-
*ʔb- bin ³³ 'to fly'	*b-	b-/v	b-	b-	b-	b-	b-	b-
*ʔb- duan ³³ 'moon'	*b-	b-/v	b-	b-	b-	b-	b-	b-
*hw- wi ²⁴ 'comb'	*w-	b-/v-	w-	w-	w-	w-	w-	w-
*w- wa ³³ 'measure of length (2 meters)'	*w-	b-/v-	w-	w-	w-	w-	w-	w-

The study of vowel variation in the thirty-nine words shows that the vowels [i, e, ε, ʌ, o] in particular words are varied by age-group. In some words, there is no vowel variation by age-group because the speakers of all generations have replaced the Thai Song vowels with the Thai vowels.

Despite the gradual change of Thai Song consonants and vowels to Thai, it has been found that Thai Song speakers of all generations at both locations still preserve some typical features of Thai Song phonology. First, the palatal nasal /ɲ-/ such as in the word [ɲa:²²⁷] 'grass' is preserved by speakers of all generations in both Thai Song communities. In particular words such as [ɲin⁴⁵²] 'to hear', the Proto-initial *ɲ- is represented as /ɲ-/ in Tai Dam and in the speech of the G1 speaker (HTN). Other generation speakers at both locations use /ɲ-/. Second, the dropping of liquids in the Proto-labial and velar clusters *pl-, *bl/r-, *ʔbl-, *ml-, *kl-, *kr-, *khr-, *gl- remains, as seen in /p-, p-, b-, m-, k-, k-, s-, c-/ respectively. Third, the final glottal /-ʔ/, which corresponds to /-k/ preceded by long vowels or diphthongs in Thai, is kept, for example, in the word [luʔ³²] 'child'. And finally, the diphthong [aɪ] is a typical feature of Thai Song

phonology which has been kept at all locations. This diphthong has merged with [ai] in Thai but is still marked by a special symbol [may⁵⁵ muan⁵⁵].

The study of lexical replacement supports the second hypotheses that “Young generation speakers use fewer Thai Song words than the older generations”. This finding agrees with the work of Liamprawat and Wattanaprasert (1996) who used 200 words for their study of lexical usage among three generations of Thai Song speakers in Nongsonghong sub-district, Banphaew district, Samut Sakhon province. They found that the G1 speakers used 90 percent of Thai Song words whereas the G2 and G3 speakers used 68.5 and 23.5 percents respectively. In addition, the G1 and G2 speakers used Thai Song words more than Thai words whereas the G3 speakers used Thai words more than Thai Song words. This is different from the present study in that speakers of all generations at HTN and SKR use Thai Song words more than Thai words as seen in figures 1-2. Saeng-ngam (2006) also found the same result as this study. She used 70 words for her study of lexical usage among three generations of Thai Song speakers in Nongprong sub-district of Khao Yoy district in Phetchaburi province. The lexical study reveals that all three generations of Thai Song speakers used Thai Song words more than Thai words and young generation speakers used fewer Thai Song words than the older generations. She concluded that change in lexical usage has slowly begun to occur in the Thai Song spoken at this location and lexical change is occurring faster than tonal change. Buranasing (1988) also found that lexical changes are mostly evident in second and third generation Thai Song speakers in Ban Don sub-district of U-Thong district in Suphanburi province because of the influence of standard Thai.

Despite the positive attitudes towards the Thai Song language among the middle-aged and elderly, it can be concluded from the phonological variation and lexical replacement that language shift in progress has occurred. The major cause of language shift is the mass media which encourages the use of the Thai language in Thai Song communities. Other factors involved in language shift include limited domain of language use, change in social life, and negative attitudes towards the Thai Song language by the young generation. This is supported by Chakshuraksha's (2003) study in which she found factors that promote shift. These include the practice of intermarriage, formal schooling in schools far from the community and the widespread presence of electronic media in the village. Charoenchai (2008) has also found that technology influences change in the lexical usage of Tai languages, including Thai Song, in Lopburi province. The widespread use of Bangkok Thai lexical items in Lopburi is due to the arrival of modern technology. Buranasing (1988) suggests that the reason Thai loanwords can be found in the Thai Song language is because young generation speakers have become assimilated into Thai society and thus, their native language has also been influenced by Thai. Besides, they do not want to appear different from the Thai majority so they have adjusted their native pronunciation to that of Thai, such as the use of liquid clusters which are absent in the Thai Song language but have been introduced into the Thai Song phonology of Suphanburi dialect.

Consequently, it is anticipated that, in future, the Thai Song language will be used less and less. Over the next 30-40 years, the linguistic vitality of the language may decline.

References

- Ananthrawan, Chakhrit. 1978. The phonology of Tai Dam, Panat village, Kawkaew sub-district, Chiangkhan district, Loei province. MA thesis. Srinakharinwirot University. (In Thai)
- Bailey, Charles-James N. 1973. “The patterning of language variation.” In Bailey, Richard W. and Jay L. Robinson (eds.). *Varieties of Present-day English*. New York: Macmillan Company. Pp. 156-186.
- Brown, Marvin. 1965. *From Ancient Thai to Modern Dialects*. Bangkok: White Lotus Co. Ltd.
- Buranasing, Anchulee. 1988. An analysis of lexical change among three generations in Thai Song dialect. MA thesis. Mahidol University. (In Thai)
- Burusphat, Somsonge, Sujaritlak Deepadung, Sumittra Suraratdecha, Patama Patpong, Narong Ardsmiti, and Pichet Setapong. 2011. *Language Uses and Attitudes towards Languages and Ethnic Tourism of Ethnic Groups in the Western Region of Thailand*. Bangkok: Phimdee Ltd. (In Thai)
- Chakshuraksha, Natthida. 2003. Language maintenance and shift in a displaced Tai language: a case study of Black Tai at Nongkhe village, Thailand. Ph.D. dissertation. Mahidol University.

- Chamberlain, James R. 1975. "A new look at the history and classification of the Tai languages". In Harris, Jimmy G. and James R. Chamberlain (eds.). *Studies in Tai Linguistics in honor of William J. Gedney*. Bangkok: Central Institute of English Language Office of State Universities. Pp. 49-66.
- Charoenchai, Payan. 2008. *A Lexical Study of Tai Languages in Lophuri Province and Influences of Technology on Changes of Lexical Usage*. Bangkok: Department of Oriental Languages, Faculty of Archeology, Silpakorn University, Thailand. (In Thai)
- Daecha, Wilailuck. 1986. A comparative study of phonology of six Tai dialects spoken in Amphoe Tha Tako, Changwat Nakhon Sawan. MA thesis. Chulalongkorn University. (In Thai)
- Fippinger, Jay and Dorothy Fippinger. 1974. "Black Tai phoneme, with reference to White Tai." *Anthropological Linguistics* 12.3: 83-95.
- Gedney, William. 1964. "A comparative sketch of White, Black and Red Tai." *The Social Review*. Special number 14:1-47.
- Jirananthanaporn, Supatra, Unchalee Singnoi, and Siriporn Manecchukate. 2003. *Grammatical System in Thai Song*. Linguistic Department, Faculty of Humanities, Naresuan University. (In Thai)
- Li, Fang Kuei. 1960. "A tentative classifications of Tai dialects." In Diamond, Stanley (ed.). *Culture in History Essay in Honor of Paul Radin*. New York: Columbia University Press. Pp. 951-959.
- Li, Fang Kuei. 1977. *A Handbook of Comparative Tai*. Hawaii: The university press of Hawaii.
- Liamprawat, Suwattana and Kantima Wattanaprasert. 1996. *An Analysis of Lexical Use and Variation among Three Generations in Lao Language Communities of Thacin River Basin*. Nakhon. Pathom: Silpakorn University Printing House. (In Thai)
- L. Thongkum, Theraphan. 2002. *Old Tai Dam (Black Tai) Lexicon*. (Manuscript)
- Maneewong, Orapiri. 1987. A comparative phonological study of Lao Song in Petchaburi and Nakhon Pathom Provinces. MA thesis. Mahidol University.
- Panka, Kanchana. 1979. The phonological characteristics of Lao dialects in Amphoe Muang, Nakhon Pathom. MA thesis, Chulalongkorn University. (In Thai)
- Saeng-ngam, Suntharat. 2006. Lexical and tonal variation by age group and language attitude in the Song language (Black Tai) of Ampher Khao Yoy, Changwat Phetchaburi. MA thesis. Chulalongkorn University. (In Thai)
- Sams, Bert F. 1988. "Black Tai and Lao Song Dam: the divergence of ethnocultural identities." *Journal of the Siam Society* 76: 100-116.
- Snyder, Donna Marie. 1995. Variation in Bouyei. MA thesis. The University of Texas at Arlington.
- Sribusara, M. (pen-name). 1987. *Thai Dam Wailing*. Bangkok: Bannakij Press. (In Thai)
- Suesorsit, Rosarin. 1992. The phonology of Lao Song, Dontaw-it village, Rangway district, Ampher Phanomthuan, Kanchanaburi Province. Independent Study Paper. Silpakorn University. (In Thai).
- Unakornsawat, Orapan. 1993. A comparative phonological study of Phu Tai and Lao Song. MA thesis. Silpakorn University. (In Thai)
- Wattanaprasert, Kantima and Suwattana Liamprawat. 1988. *The Phonology of Lao Dialects in Thachin River Basin*. Nakhon Pathom: Silpakorn University Printing House. (In Thai)

Interview

- Bakam, Khaming. 2010. Interview. November 21, 2010. Nongbuathongtay village, Sikhottabong district, Vientiane, Lao PDR.

Appendix

The Thai Song wordlist used for the study of lexical replacement

In the column of Huathanon and Sakaeray village, the first line consists of words used by the G1, G2, G3 speakers of Huathanon and the second line includes those of Sakaeray village. It should be noted that most of the Thai Song words in this wordlist are typical Thai Song words and some words are shared by Thai Song and Lao.

No.	Gloss	Thai	Black Tai	Huathanon and Sakaeray villages		
				G1	G2	G3
1.	cloud	[me:k ⁴²]	/piəŋ ² faa ³ /	[me:k ³²] [k ^h i: ²²⁷ fa: ⁴⁴¹⁷]	[me:k ³²]	[me:k ³²]
2.	sea	[t ^h a ³³ le: ³³]	/nam ⁶ be ³ /	[t ^h a ³² le: ⁴⁵²] [t ^h a ³² le: ⁴⁵²]	[t ^h a ³² le: ⁴⁵] [t ^h a ²² le: ⁴⁵]	[t ^h a ³³ le: ⁴⁵] [t ^h a ³³ le: ⁴⁵]
3.	papaya	[ma ⁵⁵ la ⁵⁵ ko: ³³]	/hoŋ ² /	[ma ⁴⁵ hoŋ ²¹⁵]	[ma ⁴⁵ ho: ²¹⁴]	[ma ⁴⁵ hoŋ ²¹⁵]
4.	rabbit	[ka ³³ ta: ²²]	/tho ³ /	[ma ⁴⁵ hoŋ ²¹⁵] [kə ³² ta: ²¹⁵] [kə ³² ta: ²¹⁵]	[ma ⁴⁵ hoŋ ²¹⁴] [ka ²¹ ta: ²¹⁵] [ka ²¹ ta: ²¹⁵]	[ma ⁴⁵ ho: ²¹⁵] [kə ³³ ta: ²¹⁵] [ka ³³ ta: ²¹⁵]
5.	spider	[mæ:ŋ ³³ mum ³³]	/siŋ ² saaw ¹ /	[mæ:ŋ ⁴⁵² mum ⁴⁵²] [mæ:ŋ ⁴⁵² mum ⁴⁵²]	[mæ:ŋ ⁴⁵² mum ⁴⁵²] [mæ:ŋ ⁴⁵² mum ⁴⁵²]	[mæ:ŋ ⁴⁵³ mum ⁴⁵³] [mæ:ŋ ⁴⁵³ mum ⁴⁵³]
6.	mouth	[pa:k ²²]	/sop ² /	[sop ⁴⁵] [sop ⁴⁵]	[sop ⁴⁵] [sop ⁴⁵]	[sop ⁴⁵] [sop ⁴⁵]
7.	tooth	[fan ³³]	/xew ³ /	[k ^h æw ²²⁷] [k ^h æw ²²⁷]	[k ^h æw ²¹] [k ^h æw ²¹⁷]	[k ^h æw ²²⁷] [k ^h æw ²²⁷]
8.	abdomen	[p ^h uŋ ³³]	/pum ¹ /	[pum ²¹⁴] [pum ²¹⁴]	[pum ²¹⁴] [puŋ ⁴⁵²]	[pum ²¹⁵] [pum ²¹³]
9.	thigh	[ton ⁴² k ^h a: ²⁴]	/paan ³ xaa ¹ /	[kok ⁴⁵ k ^h a: ²¹⁴] [kok ⁴⁵ k ^h a: ²¹⁴]	[kok ⁴⁵ k ^h a: ²¹⁴] [ton ²¹ k ^h a: ²¹⁴]	[kok ⁴⁵ k ^h a: ²¹³] [ko:n ⁴⁵³ k ^h a: ²¹³]
10.	fat	[ʔuan ⁴²]	/pi ⁴ /	[pi: ⁴⁵²] [pi: ⁴⁵²]	[pi: ⁴⁵²] [ʔuan ²¹⁷]	[pi: ⁴⁵³] [pi: ⁴⁵³]
11.	speak	[p ^h u:t ⁴²]	/pa ² /	[pa ⁴⁵] [pa ⁴⁵]	[pa ⁴⁵] [pa ⁴⁵]	[pa ⁴⁵] [pa ⁴⁵]
12.	think	[k ^h it ⁴⁴]	/ŋam ² /	[ŋam ²¹⁵] [ŋam ²¹⁵]	[ŋam ²¹⁵] [k ^h it ⁴⁵]	[ŋam ²¹⁵] [ŋam ²¹⁵]
13.	swim	[wa:j ⁴² na:m ⁵⁵]	/loy ⁴ /	[lɔ:j ⁴⁵² na:m ⁴⁴¹⁷] [wa:j ³² na:m ⁴⁴¹⁷]	[wa:j ²¹ na:m ⁴⁴¹] [wa:j ³² na:m ⁴⁴¹]	[wa:j ²² na:m ³¹] [wa:j ²² na:m ³¹]
14.	throw	[k ^h wa:ŋ ⁴²] [wian ²²]	/thim ³ /	[bæ:n ²¹⁵] [bæ:n ²¹⁵]	[bæ:n ²¹⁵] [bæ:n ²¹⁴]	[bæ:n ²¹⁵] [wian ²¹⁵]
15.	visit	[jiam ⁴²]	/yaam ¹ /	[ja:m ²¹⁴] [ja:m ²¹⁴]	[ja:m ²¹⁵] [ja:m ²¹⁴]	[ja:m ²¹³] [ja:m ²¹³]
16.	tell a lie	[ko: ³³ hok ²²]	/yam ¹ /	[k ^h i: ²²⁷ bæw ²²⁷] [k ^h i: ²²⁷ bæw ²²⁷]	[k ^h i: ²² bæ:w ²¹] [bæ:w ²¹⁷]	[k ^h i: ²²⁷ bæw ²²⁷] [bæw ³²]
17.	look at	[du: ³³]	/brɯ ² /	[brɯ ²¹⁵] [brɯ ²¹⁵]	[brɯ ²¹⁵] [brɯ ²¹⁵]	[brɯ ²¹⁵] [brɯ ²¹⁵]
18.	father	[p ^h ɔ:]	/aay ³ /	[ʔa:j ²²⁷] [ʔa:j ²²⁷]	[ʔa:j ²¹⁷] [ʔa:j ²¹⁷]	[ʔa:j ²²⁷] [ʔa:j ²¹⁷]

No.	Gloss	Thai	Black Tai	Huathaxon and Sakaeray villages		
				G1	G2	G3
19.	mother	[mæ: ⁴²]	/em ⁴ /	[ʔem ⁴⁵²]	[ʔem ⁴⁵²]	[ʔem ⁴⁵³]
				[ʔem ⁴⁵²]	[ʔem ²¹⁴]	[ʔem ⁴⁵³]
20.	corn	[k ^h a:w ⁴² p ^h o:t ⁴²]	/xaw ³ li ⁴ /	[k ^h aw ²²⁷ san ²¹⁴ li: ⁴⁵²]	[k ^h aw ²¹ sa ²¹⁴ li: ⁴⁵²]	[k ^h aw ²²⁷ sa ²¹³ li: ⁴⁵³]
				[k ^h aw ²²⁷ sa ²¹⁴ li: ⁴⁵²]	[k ^h aw ²¹ sa ²¹⁴ li: ⁴⁵²]	[k ^h aw ²¹ sa ³² li: ⁴⁵³]
21.	chopstick	[ta ³³ kiap ²²]	/thu ² /	[t ^h u: ²¹⁵]	[t ^h u: ²¹⁵]	[t ^h u: ²¹⁵]
				[t ^h u: ²¹⁵]	[ta ²¹ kiap ²¹⁵]	[ta ²¹ kiap ²¹⁵]
22.	firewood	[fu:n ³³]	/lua ¹ /	[lua ⁴⁵²]	[lua ²¹⁵]	[lua ²¹³]
				[lua ⁴⁵²]	[lua ²¹⁴]	[fu:n ⁴⁵³]
23.	trousers	[ka: ke:ŋ ³³]	/suəŋ ³ /	[suaŋ ²²⁷]	[suaŋ ²¹]	[suaŋ ³²]
				[suaŋ ²²⁷]	[suaŋ ²¹]	[suaŋ ³²]
24.	work	[t ^h am ³³ ŋa:n ³³]	/yet ⁵ /	[ʔet ⁴⁵ wia ²³²]	[ʔet ⁴⁵ ŋa:n ⁴⁵²]	[ʔet ⁴⁵ wia ²²]
				[ʔet ⁴⁵ wia ²³²]	[ʔet ⁴⁵ wia ²³²]	[ʔet ⁴⁵ wia ²²]
25.	play	[le:n ⁴²]	/in ³ /	[ʔin ²²⁷]	[ʔin ²¹]	[ʔin ²²]
				[ʔin ²²⁷]	[ʔin ²¹⁷]	[ʔin ²¹]
26.	language	[p ^h a: ³³ sa: ²⁴]	/kwaam ⁴ /	[kam ⁴⁵²]	[p ^h a: ²² sa: ²¹⁴]	[p ^h a: ⁴⁵³ sa: ²¹³]
				[kam ⁴⁵²]	[p ^h a: ²² sa: ²¹⁴]	[p ^h a: ⁴⁵ sa: ²¹³]
27.	twenty	[ji: ⁴² sip ²²]	/saaw ⁴ /	[sa:w ⁴⁵²]	[sa:w ⁴⁵²]	[sa:w ⁴⁵³]
				[sa:w ⁴⁵²]	[sa:w ⁴⁵²]	[sa:w ⁴⁵³]
28.	many	[la:j ²⁴]	/laay ¹ /	[ʔe: ²¹⁵]	[ʔe: ²¹⁴]	[la:j ²¹³]
				[ʔe: ²¹⁵]	[ʔe: ²¹⁴]	[ʔe: ²¹⁵]
29.	long	[ja:w ³³]	/hi ⁴ /	[hi: ⁴⁵²]	[hi: ⁴⁵²]	[hi: ⁴⁵³]
				[hi: ⁴⁵²]	[hi: ⁴⁵²]	[hi: ⁴⁵³]
30.	white	[k ^h a:w ²⁴]	/lon ² /	[lɔ:n ²¹⁴]	[k ^h a:w ²¹⁴]	[k ^h a:w ²¹³]
				[lɔ:n ²¹⁴]	[k ^h a:w ²¹⁴]	[k ^h a:w ²¹³]
31.	swell	[buam ³³]	/kəw ¹ /	[kaw ²¹⁴]	[kaw ²²]	[kaw ³²]
				[kaw ²¹⁴]	[buam ²¹⁴]	[buam ²¹³]
32.	dirty	[pwan ⁴²]	/uəy ² /	[ʔuaj ²¹⁵]	[ʔuaj ²¹⁵]	[pwan ²²]
				[ʔuaj ²¹⁵]	[pwan ²¹]	[pwan ²¹⁷]
33.	straight	[troŋ ³³]	/si ⁵ /	[su: ³²⁷]	[toŋ ³³]	[su: ³²]
				[tɕɿŋ ³²]	[su: ²²]	[tɕɿŋ ³²]
34.	far	[klaj ³³]	/lak ² /	[lak ⁴⁵]	[lak ⁴⁵]	[lak ⁴⁵]
				[lak ⁴⁵]	[lak ⁴⁵]	[lak ⁴⁵]
35.	near	[klaj ⁴²]	/cham ¹ /	[kæ:m ⁴⁵²]	[kæ:m ⁴⁵²]	[kæ:m ⁴⁵³]
				[kæ:m ⁴⁵²]	[kæ:m ⁴⁵²]	[kæ:m ⁴⁵³]
36.	same	[mu:n ²⁴]	/pe ² /	[k ^h u: ⁴⁵²]	[k ^h u: ⁴⁵²]	[k ^h u: ⁴⁵³]
				[k ^h u: ⁴⁵²]	[ku: ⁴⁵²]	[k ^h u: ⁴⁵³]
37.	where?	[thi: ⁴² naj ²⁴]	/kaa ⁴ ləw ¹ /	[ka ⁴⁵² law ²²⁷]	[ka ²² law ²²]	[ka ³³ law ⁴⁵]
				[ka ⁴⁵² law ²²⁷]	[ka ²² law ²²]	[ka ²² law ³³]
38.	who?	[k ^h raj ³³]	/fəw ³ /	[p ^h aw ⁴⁵²]	[bɔ: ²² p ^h aw ²²]	[p ^h a:w ⁴⁵³ p ^h aj ⁴⁵]
				[p ^h aw ⁴⁵²]	[p ^h u ²¹ law ²²]	[bɔ: ³² p ^h aj ³³ / p ^h a:w ³³]
39.	what?	[ʔa ³³ raj ³³]	/saŋ ¹ /	[ta ³² haŋ ⁴⁵²]	[ta ²¹ haŋ ²²]	[ta ²² haŋ ³⁴]
				[to: ³² haŋ ⁴⁵²]	[ta ²¹ haŋ ²²]	[ta ²² haŋ ³³]
40.	in	[naj ³³]	/cuəŋ ¹ /	[kuaŋ ²¹⁴]	[kuaŋ ²¹⁴]	[taŋ ⁴⁵ kuaŋ ²¹³]
				[kuaŋ ²¹⁴]	[k ^w uaŋ ²¹⁴]	[kuaŋ ²¹³]

No.	Gloss	Thai	Black Tai	Huathanon and Sakaeray villages		
				G1	G2	G3
41.	not	[maj ⁴²]	/baw ² /	[bo: ⁴⁵²]	[baʔ ⁴⁵]	[baʔ ⁴⁵]
				[bo: ⁴⁵²]	[bo: ²²]	[boʔ ⁴⁵]
42.	pretty	[suaj ²⁴]	/can ¹ /	[mæ: ⁴⁴¹⁷ di: ²¹⁴]	[mæ: ²² di: ²¹⁴]	[mæ: ³² di: ²¹³]
				[mæ: ⁴⁴¹⁷ di: ²¹⁴]	[mæ: ²² di: ²¹⁴ , tcan ²²]	[mæ: ³² suaj ²¹³ / ŋa:m ⁴⁵³]
43.	short (length)	[san ⁴²]	/ten ² /	[ten ²²⁷]	[ten ⁴⁴¹]	[ten ²²⁷]
				[ten ²²⁷]	[ten ²¹⁷]	[ten ²¹]
44.	like	[tɛ ^h ɔ:p ⁴²]	/mak ⁵ /	[mak ³²]	[mak ⁴⁵]	[tɛɔ:p ³²]
				[mak ³²]	[mak ³²]	[tɛ ^h ɔ:p ²²]
45.	with (accompa niment)	[duaj ⁴²]	/naŋ ³ /	[nam ⁴⁵²]	[nam ⁴⁵²]	[nam ⁴⁵³]
				[nam ⁴⁵²]	[nam ⁴⁵²]	[nam ⁴⁵³]

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเซีย
มหาวิทยาลัยมหิดล ถนนพุทธมณฑลสาย ๔
ศาลายา พุทธมณฑล นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐-๒๘๐๐-๒๓๐๘ -๑๔ ต่อ ๓๔๔๖
โทรสาร ๐-๒๘๐๐-๒๓๓๒

ที่ ศธ ๐๕๑๗.๒๐/-

วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖

เรื่อง กองบรรณาธิการวารสารภาษาและวัฒนธรรมรับพิจารณาบทความวิชาการ

เรียน ศาสตราจารย์ ดร. สมทรง บุรุษพัฒน์

ตามที่ท่านได้ส่งบทความวิชาการเรื่อง “การแปรและการเปลี่ยนแปลงวรรณยุกต์ไทดำ
(*Toner variation and change of Tai Dam*)” มายังกองบรรณาธิการวารสารภาษาและวัฒนธรรม
สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเซีย มหาวิทยาลัยมหิดล เพื่อขอรับการพิจารณาตีพิมพ์ลงในวารสารฯ
ตามความทราบแล้วนั้น

กองบรรณาธิการขอแจ้งให้ท่านทราบว่า บทความของท่านผ่านเกณฑ์การประเมินจาก
ผู้ทรงคุณวุฒิและมีความเหมาะสมที่จะตีพิมพ์เพื่อเผยแพร่ลงในวารสารภาษาและวัฒนธรรม จึงขอส่งหนังสือ
ฉบับนี้เพื่อแจ้งตอบรับการตีพิมพ์บทความวิชาการเรื่องดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. สุจิตลักษณ์ ทิพย์ดุง)

บรรณาธิการบริหารวารสารภาษาและวัฒนธรรม

การแปรและการเปลี่ยนแปลงวรรณยุกต์ไทดำ

Tonal variation and change of Tai Dam

สมทรง บุรุษพัฒน์

sburusphat@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้ศึกษาการแปรและการเปลี่ยนแปลงของวรรณยุกต์ในภาษาไทดำตามตัวแปรอายุและภูมิภาค เป็นกรณีศึกษาในจังหวัดนครปฐม สุพรรณบุรี ราชบุรี และเพชรบุรี

ผลการศึกษาพบว่าผู้พูดภาษาไทดำทุกวัยในทุกถิ่นยังคงใช้ระบบวรรณยุกต์เหมือนกันคือมีวรรณยุกต์จำนวน ๖ วรรณยุกต์ที่เกิดจากการแยกเสียงของวรรณยุกต์ดั้งเดิม A, B, C, DL, DS เป็นสองทางคือ ABCD123-4 วรรณยุกต์ DL รวมเสียงกับวรรณยุกต์ DS วรรณยุกต์ DLDS123 และ DLDS4 รวมเสียงกับวรรณยุกต์ B123 และ B4 ตามลำดับ แม้ว่าการแยกเสียงและรวมเสียงของวรรณยุกต์เหมือนกันในทุกภูมิภาค สัทลักษณะของวรรณยุกต์มีการแปรตามอายุและภูมิภาค ถึงแม้จะมีการแปรของสัทลักษณะวรรณยุกต์ ก็สามารถกำหนดสัทลักษณะหลักของวรรณยุกต์ทั้งหกโดยพิจารณาจากสัทลักษณะที่มีความถี่ของการออกเสียงมากที่สุด วรรณยุกต์ A123 มีสัทลักษณะหลักกลางต่ำตกขึ้น วรรณยุกต์ A4 มีสัทลักษณะหลักกลางต่ำขึ้นตก วรรณยุกต์ B123 มีสัทลักษณะหลักกลางต่ำตกขึ้นสูง วรรณยุกต์ B4 มีสัทลักษณะหลักกลางระดับ วรรณยุกต์ C123 มีสัทลักษณะหลักกลางต่ำ ตก บีบที่เส้นเสียง และวรรณยุกต์ C4 มีสัทลักษณะหลักกลางตก บีบที่เส้นเสียง สัทลักษณะวรรณยุกต์ของผู้พูดวัยหนุ่มสาวบางคนในบางจังหวัดแตกต่างจากสัทลักษณะหลัก และไม่ปรากฏลักษณะการบีบที่เส้นเสียงของวรรณยุกต์ C4

คำสำคัญ: การแปรของวรรณยุกต์ การเปลี่ยนแปลงของวรรณยุกต์ ไทดำ ไทยโซ่ง ไทยทรงดำ ลาวโซ่ง

Abstract

This paper is a case study of a tonal variation and change of Tai Dam by age-group and region in Nakhon Pathom, Suphanburi, Ratchaburi, and Phetchaburi provinces.

The study of social and regional tone variation and change of Tai Dam shows an agreement of tonal systems, i.e., all varieties have six tones in live syllables. From the five tone categories of the parent language called A, B, C, DL, DS, two series of tones have developed in Tai Dam varieties in all locations. Splits that have developed are ABCD123-4, DL and DS have merged with each other and DLDS123 and DLDS 4 correspond to B123 and B4 respectively. Even though tone splits and coalescences are the same across locations, phonetic values vary according to age-group and region. Despite the phonetic variation of tones, the six representative phonetic features of tones are determined based on the most frequency of usages: A123 lower-mid falling rising; A4 lower-mid rising falling; B123 lower-mid falling rising high; B4 mid level; C123 lower-mid falling glottalized; and C4 mid falling glottalized. The phonetic features of these tones in some young generation speakers are different from the typical ones. The glottalized feature of C4 tone is absent in some younger generation speakers.

Key words: tonal variation, tonal change, Tai Dam (Black Tai), Thai Song, Thai Song Dam, Lao Song

1. บทนำ

การศึกษาวรรณยุกต์ไทดำในประเทศไทยมีเป็นจำนวนมาก จากการสำรวจพบว่าการศึกษาวรรณยุกต์ไทดำในจังหวัดนครปฐมที่ตำบลดอนยายหอม อำเภอเมือง (กาญจนา พันธคำ 2523) และตำบลดอนตูม อำเภอบางเลน (กันทิมา วัฒนประเสริฐและสุวัฒนา เลี่ยมประวัตติ 2531) ในจังหวัดสุพรรณบุรีที่ตำบลสวนแตง อำเภอเมือง (กันทิมา วัฒนประเสริฐและสุวัฒนา เลี่ยมประวัตติ 2531) และตำบลบ้านดอน อำเภออุทุมพร (อัญชลี บุรณะสิงห์ 2531) ในจังหวัดสมุทรสาคร (กันทิมา วัฒนประเสริฐและสุวัฒนา เลี่ยมประวัตติ 2531) ในจังหวัดเพชรบุรีที่ตำบลเขาอ้อย อำเภอเขาอ้อย (อรพันธ์ อนุภครสวัสดิ์ 2536) และที่ตำบลหนองปรือ อำเภอเขาอ้อย (Orapin Maneewong 1987 และสุนทรินทร์ แสงงาม 2549) ในกาญจนบุรีที่ตำบลรางหวาย อำเภอพนมทวน (รสริน เสือส่อสีห์ 2535) ในจังหวัดนครสวรรค์ (วิไลลักษณ์ เดชะ 2530) ในจังหวัดพิษณุโลก (สุพัตรา จิรนนทนาภรณ์และคณะ 2546) และในจังหวัดเลย (ชาคริต อนันทรารวัน 2521)

บทความนี้ได้ศึกษาวรรณยุกต์ไทดำต่อเนื่องจากการศึกษาวรรณยุกต์ที่หมู่บ้านสะแกราย ตำบลดอนยายหอม อำเภอเมือง และหมู่บ้านหัวถนน ตำบลดอนพุทรา อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม (Somsong Burusphat 2012) โดยเพิ่มพื้นที่ในจังหวัดสุพรรณบุรีที่หมู่บ้านดอนมะเกลือ ตำบลดอนมะเกลือ อำเภออุทุมพร และหมู่บ้านบางหมัน หมู่บ้านบางกุ้ง ตำบลบางกุ้ง อำเภอเมือง ในจังหวัดราชบุรี ที่หมู่บ้านตลาดควาย ตำบลจอมบึง อำเภोजอมบึง และหมู่บ้านหัวเขาจีน ตำบลห้วยยางโพน อำเภอปากท่อ และในจังหวัดเพชรบุรี ที่หมู่บ้านห้วยท่าช้าง ตำบลห้วยท่าช้าง อำเภอเขาอ้อย และหมู่บ้านท่าไต้ ตำบลยางหย่อง อำเภอท่ายาง ซึ่งจากการสำรวจการศึกษาวรรณยุกต์ที่ผ่านมา ไม่เคยมีการศึกษาวรรณยุกต์ในพื้นที่นี้มาก่อน

บทความนี้ศึกษาภาวะภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ไทดำในสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งพิจารณาจากวรรณยุกต์ที่ชาวไทดำ 3 รุ่นอายุ คือ วัยหนุ่มสาว วัยกลางคน และวัยสูงอายุใช้ ผลจากการศึกษาการใช้ภาษาของชาวไทดำ 3 รุ่นอายุจะทำให้มองเห็นการเปลี่ยนแปลงของภาษา สมมุติฐานของการวิจัยคือผู้พูดภาษาไทดำในวัยหนุ่มสาวใช้สัญลักษณ์ของวรรณยุกต์ที่แตกต่างไปจากวัยกลางคนและวัยสูงอายุ และสัญลักษณ์ของวรรณยุกต์มีการแปรไปตามถิ่นที่อยู่อาศัยของผู้พูด

2. แนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์วรรณยุกต์ในงานวิจัยนี้ใช้แนวความคิดของ Gedney (1972) ซึ่งแบ่งพยัญชนะต้นดั้งเดิมออกเป็น 4 กลุ่มตามลักษณะการทำงานของเส้น

เสียงคือลักษณะเส้นเสียงสั้น (voiced) ลักษณะเส้นเสียงไม่สั้น (voiceless) ลักษณะพ่นลม (aspiration) และลักษณะการกักที่เส้นเสียง (glottalization) พยัญชนะทั้ง 4 กลุ่มนี้มีอิทธิพลที่อาจทำให้เกิดการแตกตัวของวรรณยุกต์ได้ถึง 20 วรรณยุกต์ แต่เนื่องจากวรรณยุกต์มีการรวมตัวกันทำให้ไม่มีภาษาตระกูลไทภาษาใดมีวรรณยุกต์ครบถึง 20 วรรณยุกต์ จากความคิดเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างพยัญชนะต้นและวรรณยุกต์ดั้งเดิม Gedney ได้สร้างกล่องทดสอบวรรณยุกต์ในภาษาไทยปัจจุบันขึ้นมา กล่องทดสอบนั้นนอกจากจะช่วยในการศึกษาระบบวรรณยุกต์ของภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็วมากแล้วยังช่วยให้ทราบถึงวิวัฒนาการของวรรณยุกต์ในปัจจุบันอีกด้วย กล่องทดสอบบรรจุคำทั้งหมด 64 คำในภาพที่ 1

วรรณยุกต์ดั้งเดิม พยัญชนะต้น ดั้งเดิม	พยางค์เป็น			พยางค์ตาย	
	*A ไม่มีรูป วรรณยุกต์ กำกับ	*B รูป วรรณยุกต์ ไม่เอก	*C รูป วรรณยุกต์ ไม่โท	*DL พยางค์ตาย สระยาว	*DS พยางค์ตาย สระสั้น
พยัญชนะต้นกลุ่มที่ 1 เสียงเสียดแทรกไม่ก้อง	1 หุ ขา หัว	5 ไซ่ ผ่า เซ่า	9 ข้าว เสื่อ ห้า ฆ่า ไซ้	13 ขาด หาบ เหงือก	17 หมัด สุก ผัก
พยัญชนะต้นกลุ่มที่ 2 เสียงหยุดไม่พ่นลมไม่ก้อง	2 ปี ตา กิน	6 ป่า ไถ่ แก่	10 ป่า กล้า ด้ม	14 ปอด ปิก ดอ	18 กบ ดับ เจ็บ
พยัญชนะต้นกลุ่มที่ 3 เสียงก้องนำด้วยการกักที่ เส้นเสียง	3 บิน แดง ดาว	7 บ่า บ่าว คำ	11 บ้า บ้าน อ้า	15 แดด อาบ ดอ	19 เบ็ด ดิบ ออก
พยัญชนะต้นกลุ่มที่ 4 เสียงก้อง	4 มือ ควาย นา	8 พี่ พ่อ ไร่	12 น้ำ นื่อง ไม้ ม้า	16 มีด ลูก เลือด นอก	20 นก มัด ลัก

ภาพที่ 1 กล่องทดสอบวรรณยุกต์ในภาษาไทยปัจจุบัน (Gedney 1972)

งานวิจัยนี้ได้ใช้ส่องทดสอบวรรณยุกต์ของ Gedney (1972) ในการวิเคราะห์ระบบวรรณยุกต์ของภาษาไทยคำ โดยดัดแปลงคำบางคำที่ไม่ปรากฏในภาษาไทยคำเป็นคำอื่นแทน

3. วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้คัดเลือกชุมชนที่เป็นกรณีศึกษาจำนวน 2 ชุมชนต่อหนึ่งจังหวัด รวมชุมชนที่เป็นกรณีศึกษาของ 4 จังหวัดจำนวน 8 ชุมชน ชุมชนที่คัดเลือกนี้เป็นชุมชนที่ประชากรส่วนใหญ่ยังคงใช้ภาษาไทยคำในชีวิตประจำวัน จากนั้นจึงคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลหลักชุมชนละ 3 คน ผู้ให้ข้อมูลหลักนี้อยู่ในวัยสูงอายุ (65 ปีขึ้นไป) 1 คน วัยกลางคน (45-55 ปี) 1 คน และวัยหนุ่มสาว (18-35 ปี) 1 คน รวมผู้ให้ข้อมูลหลักทั้งหมดจำนวน 24 คน

ขั้นตอนต่อไปคือการสร้างเครื่องมือในการวิจัยซึ่งประกอบด้วยรายการคำเพื่อทดสอบเสียงวรรณยุกต์ 2 ชุดคือรายการคำเพื่อทดสอบเสียงวรรณยุกต์ด้วยการฟังมีจำนวน 48 คำในพยางค์เป็น และ 32 คำในพยางค์ตาย รวมทั้งหมด 80 คำ และรายการคำเพื่อวิเคราะห์สัทลักษณะของวรรณยุกต์โดยใช้วิธีการทางกลศาสตร์ รายการคำชุดนี้ดัดแปลงจากรายการคำชุดเทียบเสียง (minimal set) ของพินรัตน์ อัครวัฒนากุล (2546) ดังในภาพที่ 2

	*A (Ø)	*B (^ˈ)	*C (^ˊ)	*DL	*DS
1.	<i>khaa</i> ขา	<i>khaa</i> ข่า	<i>khaa</i> ข้า	<i>khaa</i> ชาด	<i>khat</i> ชัด
2.	<i>paa</i> ปา	<i>paa</i> ป่า	<i>paa</i> ป้า	<i>paat</i> ปาด	<i>pat</i> ปัด
3.	<i>baan</i> บาน	<i>baa</i> บ่า	<i>baa</i> บ้า	<i>baat</i> บาด	<i>bat</i> บัด
4.	<i>khaa</i> คา	<i>khaa</i> ค่า	<i>khaa</i> ค้า	<i>khaa</i> คาด	<i>khat</i> คัด

พยางค์เป็น
พยางค์ตาย

ภาพที่ 2 รายการคำชุดเทียบเสียง

รายการคำชุดเทียบเสียงนี้ช่วยไม่ให้เกิดการแปรของวรรณยุกต์ตามอิทธิพลของเสียงพยัญชนะต้นและสระที่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม เนื่องจากคำบางคำเช่น ‘บัดร’ ไม่มีในภาษาไทย จึงจำเป็นต้องเปลี่ยนเป็นคู่เทียบคล้าย (analogous set) คือ ‘เบ็ด’ แทน คำทั้งหมดเป็นคำพยางค์เดียวจำนวนทั้งสิ้น 20 คำ ซึ่งจะให้ผู้ออกเสียงออกเสียงคำละ 3 ครั้งโดยสลับคำทั้ง 20 คำไม่ให้คำเดียวกันอยู่ติดกัน เพื่อผู้ออกเสียงจะได้ออกเสียงคำที่ต่างกันในแต่ละครั้ง และป้องกันมิให้ผู้ออกเสียงเกิดความสับสนในการออกเสียง

การวิเคราะห์วรรณยุกต์ประกอบการวิเคราะห์ลักษณะของวรรณยุกต์ในรายการคำเพื่อทดสอบเสียงวรรณยุกต์ด้วยการฟังจำนวน 80 คำ โดยหาค่าของระดับเสียงสูงกลางต่ำจากค่าเทียบเคียง (relative value) ของระดับเสียงของผู้ให้ข้อมูลหลักแต่ละคน (กัลยา ดิงศกัทธิ์ 2525) การแสดงระดับเสียงซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของวรรณยุกต์ยึดเกณฑ์การจำแนกพิสัยระดับเสียงของผู้พูดออกเป็น 5 ระดับ ซึ่งแสดงด้วยเส้นแสดงระดับเสียง 6 เส้น จากหลักเกณฑ์การจำแนกพิสัยระดับเสียงของผู้พูดออกเป็น 5 ระดับ ได้แสดงค่าของระดับเสียงด้วยการใช้ตัวเลขแทนระดับเสียง ตัวเลขที่ใช้แทนระดับเสียงประกอบด้วยตัวเลข 2-3 ตัว ตัวแรกแสดงระดับเสียงที่จุดเริ่มต้นของเสียงวรรณยุกต์ ตัวที่สองแสดงระดับเสียงที่จุดจบของเสียงวรรณยุกต์ เช่นตัวเลข 35 หมายถึงเสียง กลาง-ขึ้น ที่มีจุดเริ่มต้นของการออกเสียงอยู่ที่ระดับเสียงกลางที่ 3 และเสียงขึ้นไปถึงระดับเสียงที่ 5 จากนั้นตรวจสอบผลการวิเคราะห์ลักษณะของวรรณยุกต์กับผลที่ได้จากการวิเคราะห์รายการคำเพื่อวิเคราะห์ลักษณะของวรรณยุกต์โดยใช้วิธีการทางกลศาสตร์ กล่าวคือใช้โปรแกรม Cool Edit Pro ในการตัดไฟล์เสียงเป็นคำเดี่ยว และใช้โปรแกรมวิเคราะห์คลื่นเสียง Praat วิเคราะห์หาค่าความถี่มูลฐานของวรรณยุกต์ในคำเดี่ยวนั้นๆ ขั้นตอนสุดท้ายคือการวิเคราะห์การรวมเสียงและแยกเสียงของวรรณยุกต์เพื่อหาจำนวนหน่วยเสียงวรรณยุกต์ งานวิจัยนี้จะนับรวมเสียงวรรณยุกต์ในพยางค์ตายให้เป็นรูปย่อหน่วยวรรณยุกต์ (allotone) ของวรรณยุกต์ในพยางค์เป็นที่มีสัญลักษณ์คล้ายกัน

4. ผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิจัยประกอบด้วยการแยกเสียงและรวมเสียงของวรรณยุกต์ และสัทลักษณะของวรรณยุกต์ ดังต่อไปนี้

4.1 การแยกเสียงและรวมเสียงของวรรณยุกต์ (Tone splits and coalescences)

ภาษาไทยดำทั้ง 8 ถิ่นได้มีการรวมเสียงของวรรณยุกต์ทำให้ภาษาไทยดำทุกถิ่นที่ศึกษามีจำนวนวรรณยุกต์เท่ากันทั้งหมดคือ 6 วรรณยุกต์ โดยมีการแยกเสียงของวรรณยุกต์ระหว่างพยัญชนะ 3 กลุ่มแรก และพยัญชนะกลุ่มที่ 4 ในวรรณยุกต์ดั้งเดิมทุกแบบ (Proto-tone categories) การแยกเสียงของวรรณยุกต์เป็นสองทางนี้เกิดจากลักษณะก้องและไม่ก้องของพยัญชนะต้น กล่าวคือวรรณยุกต์ดั้งเดิม 5 แบบที่เรียกว่า A, B, C, DL, DS ได้แยกเสียงออกเป็นสองชุดในภาษาไทยดำปัจจุบัน ทำให้เกิดการแยกเสียงของวรรณยุกต์เป็น ABCD123-4 นอกจากนี้วรรณยุกต์ DL และ DS มีสัทลักษณะคล้ายกันจึงรวมเป็นวรรณยุกต์เดียวกัน และวรรณยุกต์ DLDS123 มีสัทลักษณะของวรรณยุกต์ที่คล้ายกับวรรณยุกต์ B123 จึงวิเคราะห์ให้เป็นวรรณยุกต์เดียวกัน ในทำนองเดียวกันวรรณยุกต์ DLDS4 มีสัทลักษณะของวรรณยุกต์ที่คล้ายกับวรรณยุกต์ B4 จึงวิเคราะห์ให้เป็นวรรณยุกต์เดียวกันเช่นกัน การวิเคราะห์เช่นนี้สามารถบรรยายด้วยเกณฑ์การแจกแจงสับหลัก (complementary distribution) ได้ว่าวรรณยุกต์ DLDS123 และ DLDS 4 ปรากฏกับพยางค์ตาย ในขณะที่วรรณยุกต์ B123 และ B4 ปรากฏกับพยางค์เป็น

วรรณยุกต์ที่มีการแยกเสียงเป็นสองทางด้วยอิทธิพลของพยัญชนะต้นไม่ก้องดั้งเดิม ABCD123 จึงอาจเรียกรวมว่าวรรณยุกต์ ABCD1 และวรรณยุกต์ที่มีการแยกเสียงเป็นสองทางด้วยอิทธิพลของพยัญชนะต้นก้องดั้งเดิม ABCD4 อาจเรียกรวมว่าวรรณยุกต์ ABCD2 (Li 1977) การเรียกชื่อวรรณยุกต์ในบทความนี้ จะเรียกตาม Gedney (1972) คือ ABCD123 และ ABCD4

4.2 สัทลักษณะของวรรณยุกต์ (Tone characteristics)

สัทลักษณะของวรรณยุกต์แสดงด้วยตัวเลขจำแนกตามอายุและตำบลดังในตารางที่ 1 โดย G1 หมายถึงวัยสูงอายุ (65 ปีขึ้นไป) G2 หมายถึงวัยกลางคน (45-55 ปี) และ G3 หมายถึงวัยหนุ่มสาว (18-35 ปี)

การแปรและการเปลี่ยนแปลงวรรณยุกต์ไทยโซ่ง

ในตอนต่อไปเป็นการบรรยายสัญลักษณ์ของวรรณยุกต์ทั้ง 6 วรรณยุกต์ รวมทั้งการแปรและการเปลี่ยนแปลงของเสียงวรรณยุกต์ตามอายุและภูมิภาค เสียงวรรณยุกต์ที่ผู้บอกภาษาส่วนใหญ่ออกเสียงจะจัดให้เป็นวรรณยุกต์หลัก และเสียงวรรณยุกต์ที่ผู้บอกภาษาวัยสูงอายุและวัยกลางคนส่วนใหญ่ออกเสียงเป็นเสียงเดียวกัน จะจัดให้เป็นเสียงวรรณยุกต์เดิมของไทยคำ ดังนั้นเสียงวรรณยุกต์หลักอาจเป็นหรือไม่เป็นวรรณยุกต์เดิมก็ได้

วรรณยุกต์ทั้ง 6 วรรณยุกต์มีสัญลักษณ์ดังต่อไปนี้

วรรณยุกต์ที่ 1: A123 กลางต่ำตกขึ้น (lower-mid falling rising)

วรรณยุกต์ A123 มีสัญลักษณ์ 2 แบบคือ

สัญลักษณ์แบบที่ 1 213/312/212/313/214/423

สัญลักษณ์แบบที่ 2 23/13

ผู้บอกภาษาร้อยละ 79 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นวัยกลางคนและวัยหนุ่มสาวออกเสียงแบบที่ 1 จึงจัดให้สัญลักษณ์นี้เป็นสัญลักษณ์หลัก

เนื่องจากผู้บอกภาษาวัยสูงอายุส่วนใหญ่ออกเสียงวรรณยุกต์ [23/13] จึงจัดวรรณยุกต์นี้ให้เป็นวรรณยุกต์เดิม วรรณยุกต์ที่ 1 มีการเปลี่ยนแปลงจากวรรณยุกต์เดิม [23/13] เป็นวรรณยุกต์ [213/312/212/313/214/423] โดยที่มีการเปลี่ยนแปลงในภูมิภาคจังหวัดราชบุรีมากที่สุด รองลงมาคือเพชรบุรี นครปฐม และสุพรรณบุรี ตามลำดับ

วรรณยุกต์ที่ 2: A4 กลางต่ำขึ้นตก (lower-mid rising falling)

วรรณยุกต์ A4 มีสัญลักษณ์ 2 แบบคือ

สัญลักษณ์แบบที่ 1 243/232/242/241/343/342/354/452

สัญลักษณ์แบบที่ 2 24/34

ผู้บอกภาษาร้อยละ 79 ของจำนวนผู้บอกภาษาทั้งหมดใช้สัญลักษณ์แบบที่ 1 จึงจัดให้สัญลักษณ์นี้เป็นสัญลักษณ์หลัก สัญลักษณ์หลักนี้นับได้ว่าเป็นสัญลักษณ์เดิมด้วย เพราะผู้บอกภาษาวัยสูงอายุและวัยกลางคนส่วนใหญ่ออกเสียงสัญลักษณ์

ลักษณะนี้ ส่วนสัทลักษณะแบบที่ 2 มีผู้บอกภาษาวัยกลางคนและวัยรุ่นสาวเป็นส่วนน้อยเท่านั้นที่ออกเสียง

วรรณยุกต์ที่ 2 มีการเปลี่ยนแปลงจากวรรณยุกต์เดิม [234/232/242/241/343/342/354/452] เป็นวรรณยุกต์ [24/34] โดยที่มีการเปลี่ยนแปลงในภูมิภาคจังหวัดสุพรรณบุรีมากที่สุด รองลงมาคือราชบุรี ส่วนนครปฐม และเพชรบุรี ไม่มีการเปลี่ยนแปลง

วรรณยุกต์ที่ 3: B123 DL123 DS123 กลางต่ำตกขึ้นสูง
(lower-mid falling rising-high)

วรรณยุกต์ B123 มีสัทลักษณะ 2 แบบ คือ

สัทลักษณะแบบที่ 1 215/214/315/325/425

สัทลักษณะแบบที่ 2 25/24/15/14

ผู้บอกภาษาจำนวนร้อยละ 67 ของผู้บอกภาษาทั้งหมดซึ่งส่วนใหญ่เป็นวัยกลางคนและวัยรุ่นสาวใช้สัทลักษณะแบบที่ 1 จึงจัดให้เป็นสัทลักษณะหลัก

เนื่องจากผู้บอกภาษาวัยสูงอายุส่วนใหญ่ออกเสียงสัทลักษณะแบบที่ 2 [25/24/15/14] จึงจัดให้สัทลักษณะแบบที่ 2 เป็นสัทลักษณะเดิม

วรรณยุกต์ที่ 3 มีการเปลี่ยนแปลงจากวรรณยุกต์ [25/24/15/14] เป็นวรรณยุกต์ [215/214/315/325/425] โดยที่มีการเปลี่ยนแปลงในภูมิภาคจังหวัดเพชรบุรีมากที่สุด รองลงมาคือ นครปฐม และราชบุรีมีการเปลี่ยนแปลงเท่ากัน สุดท้ายคือสุพรรณบุรี

ส่วนวรรณยุกต์ DL123 และ DS123 ก็มีสัทลักษณะคล้ายวรรณยุกต์ B123 โดยมีสัทลักษณะ 2 แบบเช่นกัน จึงจัดเป็นวรรณยุกต์ย่อยของวรรณยุกต์ที่ 3 ดังนี้

สัทลักษณะแบบที่ 1 212/213/214/314/323/324/423/434

สัทลักษณะแบบที่ 2 14/15/23/24/25/34/35

เช่นเดียวกับเสียงวรรณยุกต์ในพยางค์เป็น ผู้บอกภาษาส่วนใหญ่ใช้สัทลักษณะแบบที่ 1

ตารางที่ 1 สัณฐานของวรรณยุกต์จำแนกตามอายุและตำบล

วรรณยุกต์	ชื่อสถานที่																						
	จังหวัดนครปฐม						จังหวัดสุพรรณบุรี						จังหวัดราชบุรี						จังหวัดเพชรบุรี				
	ดอนยายหอม			ดอนพุทรา			ดอนมะเกลือ			บางกุ้ง			แก้มอ้น			ห้วยยางโตน			ยางย่อง			ห้วยท่าช้าง	
	01	02	03	01	02	03		01	02	03	01	02	03	01	02	03	01	02	03	01	02	03	
A123	23	212	312	13	213	212	22	23	313	13	213	212	212	213	423	213	212	212	213	213	23	213	
A4	242	232	232	243	232	243	422	243	242	34	34	34	243	24	24	243	343	24	241	354	354	232	
B123	14	214	315	15	214	215	25	25	325	24	24	215	25	25	425	215	214	215	214	215	215	315	
B4	33	33	22	33	22	22	22	33	33	33	33	32	33	21	43	33	32	32	22	33	21	32	
C123	337	217	317	227	317	317	317	317	327	227	317	227	217	227	327	217	317	317	217	317	227	317	
C4	217	31	31	317	31	31	217	327	217	217	32	427	317	317	437	317	437	31	317	417	41	317	
DL123	14	24	314	15	213	214	212	212	323	23	25	214	23	213	423	24	212	214	214	213	213	214	
DL4	22	22	33	33	22	22	22	22	33	33	33	32	33	22	32	33	33	32	33	33	21	32	
DS123	24	35	24	25	23	24	23	24	34	23	25	34	23	24	434	24	24	324	34	24	24	214	
DS4	22	22	33	44	22	22	33	33	33	33	33	32	33	22	43	33	44	32	33	33	21	32	

วรรณยุกต์ที่ 4 B4 DL4 DS4 กลางระดับ (mid level)

วรรณยุกต์ B4 มีสัทลักษณะ 2 แบบ คือ

สัทลักษณะแบบที่ 1 33/22

สัทลักษณะแบบที่ 2 32/21/43/21

ผู้บอกภาษาจำนวนร้อยละ 67 ของผู้บอกภาษาทั้งหมดใช้สัทลักษณะแบบที่ 1 จึงใช้สัทลักษณะนี้เป็นสัทลักษณะหลัก เนื่องจากผู้บอกภาษาวัยสูงอายุและวัยกลางคนส่วนใหญ่ออกเสียงสัทลักษณะแบบที่ 1 จึงจัดให้สัทลักษณะแบบที่ 1 [33/22] เป็นสัทลักษณะเดิมด้วยเช่นกัน ส่วนสัทลักษณะแบบที่ 2 ผู้บอกภาษาวัยหนุ่มสาวส่วนใหญ่ออกเสียงแบบนี้

วรรณยุกต์ที่ 4 มีการเปลี่ยนแปลงจากวรรณยุกต์ [33/22] เป็นวรรณยุกต์ [32/21/43/21] โดยที่มีการเปลี่ยนแปลงในภูมิภาคจังหวัดราชบุรีมากที่สุด รองลงมาคือเพชรบุรีและสุพรรณบุรี ตามลำดับ ในจังหวัดนครปฐมไม่มีการเปลี่ยนแปลง

ส่วนวรรณยุกต์ DL4 และ DS4 ก็มีสัทลักษณะคล้ายวรรณยุกต์ B4 โดยมีสัทลักษณะ 2 แบบเช่นกัน จึงจัดเป็นวรรณยุกต์ย่อยของวรรณยุกต์ที่ 4 ดังนี้

สัทลักษณะแบบที่ 1 33/44/22

สัทลักษณะแบบที่ 2 32/43/21

ในทำนองเดียวกับวรรณยุกต์ B4 ผู้บอกภาษาส่วนใหญ่ออกเสียงสัทลักษณะแบบที่ 1

วรรณยุกต์ที่ 5 C123 กลางต่ำตก บีบที่เส้นเสียง (lower-mid falling glottalized)

วรรณยุกต์ C123 มีสัทลักษณะ 2 แบบ คือ

สัทลักษณะแบบที่ 1 21ʔ/31ʔ/32ʔ/52ʔ

สัทลักษณะแบบที่ 2 22ʔ/33ʔ

ผู้บอกภาษาจำนวนร้อยละ 75 ของจำนวนผู้บอกภาษาทั้งหมดออกเสียงสัทลักษณะแบบที่ 1 จึงกำหนดให้สัทลักษณะนี้เป็นสัทลักษณะหลัก เนื่องจากผู้บอกภาษาวัยสูงอายุและวัยกลางคนส่วนใหญ่ออกเสียงสัทลักษณะแบบที่ 1 จึงกำหนดให้สัทลักษณะแบบที่ 1 เป็นสัทลักษณะเดิมด้วยเช่นกัน

วรรณยุกต์ที่ 5 มีการเปลี่ยนแปลงจากวรรณยุกต์เดิม [21?/31?/52?] เป็นวรรณยุกต์ [22?/33?] เป็นส่วนน้อย โดยมีผู้บอกภาษาในจังหวัดนครปฐมและสุพรรณบุรีจังหวัดละ 2 คนที่ออกเสียงสัทลักษณะแบบที่ 2 และผู้บอกภาษาในจังหวัดราชบุรีและเพชรบุรีเพียงจังหวัดละ 1 คนออกเสียงสัทลักษณะแบบที่ 2

วรรณยุกต์ที่ 6 C4 กลาง ตก บิบบที่เส้นเสียง (mid falling glottalized)

วรรณยุกต์ C4 มีสัทลักษณะ 2 แบบ คือ

สัทลักษณะแบบที่ 1 21?/31?/32?/43?/42?/41?

สัทลักษณะแบบที่ 2 31/41

ผู้บอกภาษาจำนวนร้อยละ 71 ของจำนวนผู้บอกภาษาทั้งหมดใช้สัทลักษณะแบบที่ 1 จึงกำหนดให้เป็นสัทลักษณะหลัก และเนื่องจากผู้บอกภาษาวัยสูงอายุและวัยกลางคนส่วนใหญ่ออกเสียงสัทลักษณะแบบที่ 1 จึงจัดให้สัทลักษณะแบบที่ 1 เป็นสัทลักษณะเดิมด้วย

วรรณยุกต์ที่ 6 มีการเปลี่ยนแปลงจากวรรณยุกต์เดิม [21?/31?/32?/43?/42?/41?] เป็นวรรณยุกต์ [31/41] ซึ่งผู้บอกภาษาวัยหนุ่มสาวส่วนใหญ่ออกเสียง โดยมีการเปลี่ยนแปลงในภูมิภาคจังหวัดนครปฐมมากที่สุด ส่วนเพชรบุรีราชบุรี และสุพรรณบุรี มีการเปลี่ยนแปลงรองลงมาในปริมาณเท่าๆกัน

เป็นที่น่าสังเกตว่าสัทลักษณะของวรรณยุกต์ที่ 6 จะคล้ายกับสัทลักษณะของวรรณยุกต์ที่ 5 ดังนั้นจะพบว่าสัทลักษณะของวรรณยุกต์ C123 ของผู้บอกภาษาคนหนึ่ง อาจจะไปตรงกับสัทลักษณะของวรรณยุกต์ C4 ของอีกคนหนึ่ง แต่ในผู้บอกภาษาคนเดียวกับวรรณยุกต์ C123 และ C4 จะต้องแตกต่างกันเป็นคนละหน่วยเสียงวรรณยุกต์กัน เช่น ที่ตำบลดอนยายหอม จังหวัดนครปฐม วรรณยุกต์ C123 ของผู้บอกภาษาวัยกลางคน มีสัทลักษณะคือ [21?] และวรรณยุกต์ C4 ของผู้บอกภาษาวัยสูงอายุก็มีสัทลักษณะ [21?] เช่นกัน แต่วรรณยุกต์ C123 และ C4 ของผู้บอกภาษาแต่ละคนจะต่างกัน กล่าวคือผู้บอกภาษาวัยกลางคนมีสัทลักษณะของวรรณยุกต์ C4 เป็น [31] ในขณะที่ผู้บอกภาษาวัยสูงอายุมีสัทลักษณะของวรรณยุกต์ C123 เป็น [33?]

5. สรุปและอภิปรายผล

ในตอนต่อไปเป็นการสรุปและอภิปรายผลใน 4 ประเด็น ดังต่อไปนี้

5.1 การแยกเสียงและรวมเสียงของวรรณยุกต์เปรียบเทียบกับภาษาไทยถิ่นอื่น และไทดำในประเทศเวียดนาม

ผลการศึกษาการแปรของวรรณยุกต์พบว่าระบบวรรณยุกต์ของภาษาไทยดำทั้ง 8 ถิ่นในผู้บอกภาษาทุกวัยมีการแยกเสียงเป็นสองทาง กล่าวคือวรรณยุกต์ดั้งเดิม (Proto-tone) แต่ละวรรณยุกต์แยกเสียงออกเป็นสองวรรณยุกต์ โดยมีการแยกเสียงของวรรณยุกต์ระหว่างพยัญชนะ 3 กลุ่มแรก และพยัญชนะกลุ่มที่ 4 ในวรรณยุกต์ดั้งเดิมทุกแบบ (Proto-tone categories) Li (1977) เรียกวรรณยุกต์สองวรรณยุกต์นี้ว่าวรรณยุกต์ชุดที่ 1 (tone of series 1) และวรรณยุกต์ชุดที่ 2 (tone of series 2) วรรณยุกต์ชุดที่ 1 พัฒนามาจากพยัญชนะต้นเสียงไม่ก้องดั้งเดิมซึ่งมีค่าทางสัทลักษณะ (phonetic value) เป็นเสียงสูงหรือขึ้น (voiceless-high/rising) และวรรณยุกต์ชุดที่ 2 พัฒนามาจากพยัญชนะต้นเสียงก้องดั้งเดิมซึ่งมีค่าทางสัทลักษณะเป็นเสียงต่ำหรือตก (voiced-low/falling)

รูปแบบของวรรณยุกต์ในภาษาไทยดำ 8 ถิ่นสอดคล้องกับงานวิจัยภาษาไทยดำ 11 ถิ่นส่วนใหญ่ที่ได้มีผู้ศึกษาไว้ก่อนหน้านี้ตามที่ได้อ้างไว้ในบทนำ โดยที่ลักษณะเสียงไม่ก้อง-สูง (voiceless-high) ปรากฏในวรรณยุกต์ A123 และ B123 ลักษณะเสียงก้อง-ต่ำ (voiced-low) ปรากฏในวรรณยุกต์ A4 และ C4 ส่วนวรรณยุกต์ C123 และ B4 มีการพัฒนาผ่านขั้นตอนที่เรียกว่าขั้นตอนสลับเปลี่ยน (flip-flop stage) ทำให้กลายเป็นเสียงวรรณยุกต์ระดับ (level) หรือ ตก (falling) (ดูตารางที่ 4)

การแยกเสียงของวรรณยุกต์เป็นสองทางนี้ทำให้เกิดวรรณยุกต์จำนวน 6 วรรณยุกต์ในภาษาไทยดำทั้ง 8 ถิ่น และในวรรณยุกต์ภาษาไทยดำ 11 ถิ่น ภาษาไทดำทุกถิ่นยกเว้นภาษาไทดำที่หมู่บ้านนาป่าหนาด จังหวัดเลย (ชาคริต อนันทรารวัน 2521) มีหน่วยเสียงวรรณยุกต์ 6 หน่วยเสียง โดยมีการแยกเสียงและรวมเสียงกันของวรรณยุกต์เป็นลักษณะดั้งเดิมคือ ABCD 123-4 ในขณะที่ภาษาไทดำที่หมู่บ้านนาป่าหนาดมี 5 วรรณยุกต์เนื่องจากวรรณยุกต์ C123 รวมเสียงกับวรรณยุกต์ B4 เป็นวรรณยุกต์เดียวกันคือ [21] ซึ่งเป็นลักษณะของภาษาลาว เนื่องจากไทดำที่หมู่บ้านนาป่าหนาดอพยพมาจากประเทศลาว โดยเดินทางมาที่หลังกลุ่มไทดำที่อาศัยอยู่ในภูมิภาคตะวันตกของประเทศไทย ในขณะเดียวกันการรวมเสียงระหว่างวรรณยุกต์ C123 และ B4 ก็เหมือนกับภาษาไทยมาตรฐานเช่นกัน ดังในคำว่า ข้า

การแปรและการเปลี่ยนแปลงวรรณยุกต์ไทยโซ่ง

(C1) และคำ (B4) ดังนั้นการรวมเสียงวรรณยุกต์นี้อาจได้รับอิทธิพลจากภาษาไทยก็เป็นได้

อย่างไรก็ตามงานวิจัยภาษาไทยคำที่หมู่บ้านนาป่าหนาดในปัจจุบันพบว่ามี 6 วรรณยุกต์ โดยวรรณยุกต์ C123 มีสัทลักษณะ [31(?)] และ B4 มีสัทลักษณะ [33] (โสภิตา ถาวร 2556)

ในภาษาไทยคำ 8 ถิ่นที่ศึกษาในครั้งนี้และในภาษาไทยคำ 11 ถิ่นที่สำรวจพบ (ยกเว้นถิ่นหมู่บ้านนาป่าหนาด) วรรณยุกต์ DL และ DS รวมเป็นวรรณยุกต์เดียวกันเนื่องจากมีสัทลักษณะที่คล้ายกัน และวรรณยุกต์ DLDS123 มีสัทลักษณะของวรรณยุกต์ที่คล้ายกับวรรณยุกต์ B123 จึงวิเคราะห์ให้เป็นวรรณยุกต์เดียวกัน ในทำนองเดียวกันวรรณยุกต์ DLDS4 มีสัทลักษณะของวรรณยุกต์ที่คล้ายกับวรรณยุกต์ B4 จึงวิเคราะห์ให้เป็นวรรณยุกต์เดียวกันเช่นกัน

ภาษาไทยคำพูดที่เซินลา (Son La) ประเทศเวียดนามในปัจจุบันที่ผู้วิจัยศึกษา (Somsonge 2012) ก็มีระบบวรรณยุกต์ที่แยกเสียงเป็นสองทางและทำให้เกิดจำนวนวรรณยุกต์ 6 วรรณยุกต์เช่นเดียวกัน ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับงานวิจัยวรรณยุกต์ภาษาไทยคำถิ่นเซินลา (Son La) ของ Gedney (1964) และ Fippinger and Fippinger (1974) นอกจากนี้ในงานวิจัยระบบวรรณยุกต์ของภาษาไทยคำในเวียดนามและลาวของ Theraphan L-Thongkum (2002a) ก็พบการแยกเสียงของวรรณยุกต์เป็นสองทางเหมือนกัน นับได้ว่าภาษาไทยคำในประเทศไทยและภาษาไทยคำปัจจุบันในประเทศเวียดนามยังคงรักษาระบบวรรณยุกต์ 6 วรรณยุกต์ไว้ได้เป็นอย่างดี

การที่ระบบวรรณยุกต์ของภาษาไทยคำส่วนใหญ่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน อาจตั้งข้อสันนิษฐานได้ว่าไทยคำถิ่นต่างๆ อาจมีบรรพบุรุษที่อพยพมาจากแหล่งเดียวกันและพูดภาษาถิ่นเดียวกัน และผู้พูดภาษาไทยคำโดยเฉพาะอย่างยิ่งในรุ่นวัยสูงอายุและวัยกลางคนยังคงรักษาภาษาไว้ได้เป็นอย่างดีแม้ว่าจะอาศัยอยู่ที่ใดก็ตาม

ข้อสันนิษฐานนี้สอดคล้องกับประวัติศาสตร์การโยกย้ายถิ่นฐานของชาวไทยคำในประเทศไทยที่กล่าวว่าไทยคำได้อพยพในฐานะเชลยศึกมาจากเมืองแดง แคว้นสิบสองจุไทย ทางตอนเหนือของประเทศลาว ซึ่งเคยอยู่ในอำนาจการปกครองของเมืองหลวงพระบาง (ม. ศรีบูรพา 2530) ปัจจุบันคือเมืองเดียนเบียนฟู อยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศเวียดนาม การอพยพเริ่มขึ้นตั้งแต่รัชสมัยพระเจ้าตาก

สิน (2310-2325) และในยุคสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2370 (Baker & Phongpaichit 2005)

5.2 การวิเคราะห์สัทลักษณะของวรรณยุกต์เปรียบเทียบกับภาษาไทดำในงานวิจัยนี้และไทดำถิ่นอื่น

การวิเคราะห์สัทลักษณะของวรรณยุกต์ในภาษาไทดำ 8 ถิ่นใช้การฟังและนำไปตรวจสอบกับการวิเคราะห์สัทลักษณะของวรรณยุกต์โดยใช้วิธีการทางกลศาสตร์ ซึ่งนับได้ว่าแตกต่างจากงานวิจัยสัทลักษณะของวรรณยุกต์ส่วนใหญ่ที่วิเคราะห์ด้วยการฟังเท่านั้น หรือฟังและตรวจสอบกับการอ่านแผ่นภาพคลื่นเสียง (Sound spectrograms) หรือเครื่อง Visi-pitch model 6087 ยกเว้นงานของสุนทรรัตน์ แสงงาม (2549) และ Theraphan L-Thongkum (2002b) ซึ่งใช้วิธีการทางกลศาสตร์มาสนับสนุนการวิเคราะห์ด้วยการฟัง แต่แตกต่างจากงานวิจัยนี้ตรงที่ศึกษาภาษาไทดำต่างถิ่นกัน

ผลการวิจัยสัทลักษณะของวรรณยุกต์ทั้ง 6 วรรณยุกต์ พบว่าวรรณยุกต์ทุกระลอกมีรูปแปร ดังนั้นจึงวิเคราะห์ว่าสัทลักษณะใดเป็นสัทลักษณะหลักโดยใช้เกณฑ์ความถี่ของการออกเสียงวรรณยุกต์นั้น กล่าวคือวรรณยุกต์ใดที่มีผู้ออกเสียงมากที่สุดนับว่าเป็นวรรณยุกต์หลัก สัทลักษณะหลักของวรรณยุกต์ในภาษาไทดำทั้ง 8 ถิ่นสามารถเปรียบเทียบกับวรรณยุกต์ของภาษาไทดำ 11 ถิ่นและไทดำถิ่นเขาย้อย (Theraphan L-Thongkum 2002b) ได้ดังในตารางที่ 2

การแปรและการเปลี่ยนแปลงวรรณยุกต์ไทยไซ่ง

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบสัทลักษณะหลักของวรรณยุกต์ภาษาไทย

วรรณยุกต์	สัทลักษณะหลักของ วรรณยุกต์ 8 ถิ่นใน งานวิจัยนี้	สัทลักษณะหลักของ วรรณยุกต์ 11 ถิ่น ที่เคยมีการศึกษา	สัทลักษณะของ วรรณยุกต์ถิ่นเขาย้อย (Theraphan L- Thongkum 2002b)
A123	กลางต่ำ ตก ขึ้น	กลางต่ำ ขึ้น	กลางต่ำระดับ~กลางต่ำ ขึ้น
A4	กลางต่ำขึ้น ตก	กลางขึ้นตก	สูงระดับ
B123	กลางต่ำ ตก ขึ้นสูง	กลาง ขึ้นสูง	กลางขึ้น
B4	กลางระดับ	กลางสูง ระดับ	กลางระดับ
C123	กลางต่ำ ตก บีบที่เส้น เสียง	กลางต่ำ ตก (บีบที่ เส้นเสียงหรือปิดเส้น เสียง)	กลาง ตก บีบที่เส้นเสียง
C4	กลาง ตก บีบที่เส้น เสียง	กลางสูง ตก	กลางสูง ตก

สัทลักษณะหลักของวรรณยุกต์ 8 ถิ่นมีความคล้ายกับสัทลักษณะหลักของวรรณยุกต์ 11 ถิ่น วรรณยุกต์ A123 และ B123 ในภาษาไทยคำ 8 ถิ่นจะแตกต่างจากสัทลักษณะของวรรณยุกต์ในภาษาไทยคำ 11 ถิ่นตรงที่มีเสียงตกก่อนขึ้น และวรรณยุกต์ C123 C4 ผู้บอกภาษาส่วนใหญ่ ยกเว้นวัยกลางคนและวัยหนุ่มสาวบางคน จะมีการบีบที่เส้นเสียง ในขณะที่วรรณยุกต์ C123 ของภาษาไทยคำ 11 ถิ่น จะมีการบีบที่เส้นเสียง หรือปิดที่เส้นเสียง ในบางถิ่นเท่านั้น ได้แก่ วรรณยุกต์กลางต่ำ-ตกปิดเส้นเสียงในภาษาไทยคำถิ่นตำบลบ้านดอน อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี (อัญชลี บุรณะสิงห์ 2531) วรรณยุกต์กลางระดับบีบที่เส้นเสียงในภาษาไทยคำถิ่นตำบลหนองปรัง อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี (Orapin Maneewong 1987) และวรรณยุกต์ต่ำระดับเส้นเสียงปิดในภาษาไทยคำถิ่นตำบลหัวถนน อำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์ (วิไลลักษณ์ เดชะ 2530) ส่วนวรรณยุกต์ C4 ในภาษาไทยคำ 11 ถิ่นไม่ปรากฏการบีบที่เส้นเสียงหรือการปิดเส้นเสียง

เป็นที่น่าสังเกตว่าการบรรยายวรรณยุกต์ C123 ซึ่งมีลักษณะที่ Gedney (1964) และ Fippinger and Fippinger (1974) เรียกว่า “glottalized” อยู่ด้วยนั้น ในภาษาไทยจะเรียกต่างๆ กันคือ บิ๊บที่เส้นเสียง ปิดเส้นเสียง เส้นเสียงปิด การกักที่เส้นเสียงในตอนท้าย ในภาษาไทดำ 8 ถิ่นพบว่าวรรณยุกต์ C123 และ C4 มีลักษณะ “glottalized” ตอนท้าย และใช้คำ “บิ๊บที่เส้นเสียง” ตามราชบัณฑิตยสถาน (2546: 35)

งานวิจัยของ Theraphan L-Thongkum (2002b) ที่อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี มีลักษณะคล้ายกับภาษาไทดำถิ่นต่างๆ ที่ได้กล่าวไปแล้ว ยกเว้นวรรณยุกต์ A123 มีการแปรระหว่างกลางต่ำระดับ [22] และกลางต่ำขึ้น [23] และวรรณยุกต์ A4 เป็นวรรณยุกต์สูงระดับ [55] ส่วนวรรณยุกต์ C123 มีการบิ๊บที่เส้นเสียง (glottalized) เหมือนภาษาไทดำ 8 ถิ่น ซึ่ง Theraphan L-Thongkum (2002b) คาดว่าได้รับอิทธิพลจากวรรณยุกต์ C1 ของภาษาลาว

โดยภาพรวม สัทลักษณะของวรรณยุกต์ของภาษาไทดำในงานวิจัยนี้และงานวิจัยไทดำ 11 ถิ่นมีความคล้ายคลึงกัน ลักษณะของการเปลี่ยนระดับมีลักษณะเด่นดังแสดงในภาพที่ 3

วรรณยุกต์ดั้งเดิม พยัญชนะต้นดั้งเดิม	*A	*B	*C	*DS	*DL
พยัญชนะต้นกลุ่มที่ 1					
พยัญชนะต้นกลุ่มที่ 2	ขึ้น	ขึ้น	ตก/ระดับ (บิ๊บที่เส้นเสียง)	ขึ้น	
พยัญชนะต้นกลุ่มที่ 3					
พยัญชนะต้นกลุ่มที่ 4	ตก	ระดับ	ตก	ระดับ	

ภาพที่ 3 รูปแบบการแยกเสียงและรวมเสียงของวรรณยุกต์ในภาษาไทดำถิ่นต่างๆ

สัทลักษณะของวรรณยุกต์ในภาษาไทดำสามารถเปรียบเทียบกับสัทลักษณะของวรรณยุกต์ในภาษาไทดำถิ่นบ้านแล้ เขินลา (Son La) ประเทศเวียดนามที่ผู้วิจัยได้ศึกษา (Somsonge 2012) และสัทลักษณะวรรณยุกต์ไทดำที่ศึกษาโดย Gedney (1964) Fippinger and Fippinger (1974) และ Theraphan L-Thongkum (2002b) ได้ดังในตารางที่ 3

การแปรและการเปลี่ยนแปลงวรรณยุกต์ไทยโซ่ง

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบสัทลักษณะของวรรณยุกต์ภาษาไทดำถิ่นเขินลา ประเทศเวียดนาม

วรรณยุกต์	สัทลักษณะของ วรรณยุกต์ไทดำถิ่น บ้านแล เขินลา (Son La) (Somsonge 2012)	สัทลักษณะของ วรรณยุกต์ ไทดำถิ่นเขินลา (Gedney 1964) และ (Fippinger and Fippinger 1974)	สัทลักษณะของ วรรณยุกต์ไทดำถิ่น เขินลา (Theraphan L-Thongkum 2002b)
A123	กลางระดับ	กลางต่ำ ระดับ	กลางระดับ
A4	สูงระดับ	สูงระดับ	สูงระดับ
B123	กลางขึ้น	สูงขึ้น	กลางขึ้น
B4	กลางสูง ระดับ	กลางสูง ระดับ	กลางสูง ระดับ
C123	กลาง ตก บิ๊บที่เส้น เสียง	ต่ำระดับหรือตก บิ๊บที่ เส้นเสียง	กลางต่ำ ตก
C4	กลางสูง ตก บิ๊บที่ เส้นเสียง	กลาง ตก บิ๊บที่เส้นเสียง	กลาง ตก

สัทลักษณะของวรรณยุกต์ไทดำถิ่นเขินลาในงานวิจัยทั้ง 3 ขึ้นมีความคล้ายกัน เป็นที่น่าสังเกตว่าวรรณยุกต์ C123 ของภาษาไทดำในงานของ Gedney (1964) และ Fippinger and Fippinger (1974) เป็นเสียงต่ำระดับหรือตก บิ๊บที่เส้นเสียง ซึ่งสัทลักษณะเสียงต่ำระดับ บิ๊บที่เส้นเสียงนี้ตรงกับสัทลักษณะย่อยแบบที่ 2 [221/331] ของวรรณยุกต์ C123 ในภาษาไทดำในประเทศไทยที่ศึกษาในงานวิจัยนี้

ภาษาไทดำในงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นแตกต่างจากภาษาไทดำในงานวิจัยนี้ และในงานวิจัยภาษาไทดำ 11 ถิ่นที่เคยมีการศึกษามาก่อน ลักษณะของการเปลี่ยนระดับมีลักษณะเด่นดังแสดงในภาพที่ 4 (ดูเปรียบเทียบภาพที่ 3)

วรรณยุกต์ดั้งเดิม	*A	*B	*C	*DS	*DL
พยางค์ต้นดั้งเดิม					
พยางค์ต้นกลุ่มที่ 1	ระดับ	ขึ้น	ตก/ระดับ บีบที่เส้นเสียง	ขึ้น	
พยางค์ต้นกลุ่มที่ 2					
พยางค์ต้นกลุ่มที่ 3					
พยางค์ต้นกลุ่มที่ 4	ระดับ	ระดับ	ตก บีบที่เส้นเสียง	ระดับ	

ภาพที่ 4 รูปแบบการแยกเสียงและรวมเสียงของวรรณยุกต์ในภาษาไทยคำถิ่นเขินลา

5.3 ระบบวรรณยุกต์ของภาษาไทยคำดั้งเดิม

Pittayawat Pittayaporn (2009) ได้สืบสร้างระบบวรรณยุกต์ของภาษาไทยคำก่อนการแยกเสียงโดยใช้วิธีการสืบสร้างภายใน (internal reconstruction) กับภาษาไทยคำถิ่นเขินลา (Son La) ดังนี้คือ

*A	*B	*C
วรรณยุกต์ระดับ	วรรณยุกต์ขึ้น	วรรณยุกต์ตก บีบที่เส้นเสียง
(level tone)	(rising tone)	(glottalized falling tone)

ภาษาไทยคำที่ผู้วิจัยศึกษาและงานวิจัยของ Fippinger and Fippinger (1974) เป็นไทยคำถิ่นเขินลาเช่นเดียวกัน ดังนั้นระบบวรรณยุกต์จึงสอดคล้องกับการสืบสร้างดังกล่าว เป็นที่น่าสังเกตว่าภาษาไทยคำถิ่นบ้านแล เขินลาที่ผู้วิจัยศึกษา (Somsong 2012) ห่างจากภาษาไทยคำที่ศึกษาโดย Fippinger and Fippinger (1974) ถึง 38 ปี แต่ระบบวรรณยุกต์ยังคงเหมือนเดิม ส่วนวรรณยุกต์ของภาษาไทยคำในประเทศไทยมีการเปลี่ยนวรรณยุกต์ A123 จากวรรณยุกต์ระดับเป็นวรรณยุกต์ขึ้น และเปลี่ยนวรรณยุกต์ A4 จากวรรณยุกต์ระดับเป็นวรรณยุกต์ตก การบีบที่เส้นเสียงในวรรณยุกต์ C ยังคงอยู่ในบางถิ่น

Theraphan L-Thongkum (2002b) ได้สืบสร้างวรรณยุกต์ภาษาไทยคำดั้งเดิมด้วยวิธีการเปรียบเทียบ (Comparative method) ซึ่งตรงกับงานวิจัยของ Pittayawat Pittayaporn (2009) ยกเว้นวรรณยุกต์ *C ไม่มีการบีบที่เส้นเสียง

วรรณยุกต์ไต่ต่ำดั้งเดิมในพยางค์เปิดมีวิวัฒนาการมาเป็นภาษาไทดำถิ่นต่างๆ ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 วิวัฒนาการของวรรณยุกต์ไต่ต่ำ 4 ระยะ

ระยะดั้งเดิม	*A = ระดับ	*B = ขึ้น	*C = ตก
ระยะแยกเสียง	*A1 = สูงระดับ *A2 = ต่ำระดับ	*B1 = สูงขึ้น *B2 = ต่ำขึ้น	*C1 = สูงตก *C2 = ต่ำตก
ระยะเปลี่ยนแปลง (flip-flop)	*A1 = ต่ำระดับ *A2 = สูงระดับ	*B1 = ต่ำขึ้น *B2 = สูงขึ้น	*C1 = ต่ำตก *C2 = สูงตก
ระยะปัจจุบัน	A1 = ต่ำระดับ A2 = สูงระดับ	B1 = ต่ำขึ้น B2 = กลางระดับ	C1 = ต่ำตก C2 = สูงตก

หมายเหตุ: A1 B1 C1 คือ A123 B123 C123 ตามลำดับ และ A2 B2 C2 คือ A4 B4 C4 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่าในระยะแยกเสียง พยัญชนะเสียงไม่ก้องมีผลทำให้เกิดระดับเสียงสูง และพยัญชนะเสียงก้องทำให้เกิดระดับเสียงต่ำ ในวรรณยุกต์ดั้งเดิม *A *B *C ต่อมาวรรณยุกต์ที่แยกเสียงนี้เกิดการสลับเปลี่ยน (flip-flop) เป็นตรงกันข้าม ในระยะปัจจุบัน *B2 (*B4) ได้มีการเปลี่ยนต่อไปอีกเป็นวรรณยุกต์กลางระดับ

5.4 การเปลี่ยนแปลงของวรรณยุกต์ตามอายุและภูมิภาค

วรรณยุกต์ทุกวรรณยุกต์ในภาษาไทดำ 8 ถิ่นที่ผู้บอกภาษาวัยหนุ่มสาวส่วนใหญ่ออกเสียงมีการเปลี่ยนแปลงจากวรรณยุกต์เดิมที่ผู้บอกภาษาวัยสูงอายุและวัยกลางคนส่วนใหญ่ออกเสียงดังในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 การแปรและการเปลี่ยนแปลงของวรรณยุกต์ไต่ดำ 8 ถิ่น

วรรณยุกต์	วรรณยุกต์ที่ผู้บอกภาษาวัยสูงอายุ และวัยกลางคนส่วนใหญ่ออกเสียง (วรรณยุกต์เดิม)	วรรณยุกต์ที่มีการเปลี่ยนแปลง
1. A123	[23/13]	[213/312/212/313/214/423]
2. A4	[234/232/242/241/343/ 342/354/452]	[24/34]
3. B123	[25/24/15/14]	[215/214/315/325/425]
4. B4	[33/22]	[32/21/43/21]
5. C123	[21?/31?/52?]	[22?/33?]
6. C4	[21?/31?/32?/43?/42? 41?]	[31/41]

การเปลี่ยนแปลงของวรรณยุกต์ที่ 1 และ 3 ยังคงสัทลักษณะขึ้น (rising) อยู่ ในขณะที่วรรณยุกต์ที่ 2 ซึ่งมีสัทลักษณะขึ้นตก (humped tone) ได้เริ่มเปลี่ยนแปลงเป็นสัทลักษณะขึ้น วรรณยุกต์ที่ 4 ซึ่งเป็นวรรณยุกต์ระดับ (level) ได้เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงเป็นสัทลักษณะตก (falling) วรรณยุกต์ที่ 5 มีการเปลี่ยนแปลงจากวรรณยุกต์ตกเป็นวรรณยุกต์ระดับ และวรรณยุกต์ที่ 6 ผู้บอกภาษาวัยหนุ่มสาวส่วนใหญ่ออกเสียงวรรณยุกต์นี้โดยไม่มีการขึ้นเสียงในตอนท้าย

เป็นที่น่าสังเกตว่าสัทลักษณะของวรรณยุกต์ที่ 5 [31?] ในผู้บอกภาษาวัยกลางคนและวัยหนุ่มสาวบางคน มีลักษณะคล้ายกับสัทลักษณะของวรรณยุกต์ที่ 6 [31] ซึ่งเดิมคือ [31?] แต่เนื่องจากลักษณะบีบที่เส้นเสียงของวรรณยุกต์ที่ 6 ได้หายไป จึงไม่เกิดการรวมเสียงกันระหว่างวรรณยุกต์ที่ 5 และ วรรณยุกต์ที่ 6 อย่างไรก็ตามที่วรรณยุกต์ที่ 5 และ วรรณยุกต์ที่ 6 จะรวมเสียงกันก็อาจเกิดขึ้นได้ หากลักษณะบีบที่เส้นเสียงของวรรณยุกต์ที่ 5 หายไปในอนาคต

การสัมผัสภาษา (language contact) เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสัทลักษณะวรรณยุกต์ ความแตกต่างของสัทลักษณะวรรณยุกต์ A123 และ A4 ระหว่างภาษาไทดำส่วนใหญ่ในประเทศไทย และภาษาไทดำในประเทศเวียดนามอาจตั้งข้อสันนิษฐานได้ว่าภาษาทั้งสองเป็นภาษาคนละถิ่นกัน หรืออาจเป็นภาษาถิ่นเดียวกันแต่ภาษาไทดำในประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงสัทลักษณะวรรณยุกต์เนื่องด้วยอิทธิพลจากภาษาไทยมาตรฐานซึ่งวรรณยุกต์ A123 เป็นวรรณยุกต์ขึ้น (rising) หรือด้วยอิทธิพลจากภาษาลาวถิ่นใต้ถิ่นหนึ่ง พิณรัตน์ อัครวัฒนากุล (2546) พบว่าภาษาลาวหลายถิ่นเช่นภาษาลาวถิ่นเลยและเวียงจันทน์มีสัทลักษณะของวรรณยุกต์ A1 เป็นเสียงขึ้น และสัทลักษณะของวรรณยุกต์ A234 เป็นเสียงขึ้นตก (humped tone) ซึ่งตรงกับภาษาไทดำถิ่นต่างๆ ยกเว้นภาษาไทดำถิ่นเขาย้อย (Theraphan L-Thongkum 2002b) ซึ่งสัทลักษณะวรรณยุกต์ A123 และ A4 มีความใกล้เคียงกับสัทลักษณะวรรณยุกต์ของภาษาไทดำในประเทศเวียดนาม

Wipawan Plungsuwan (1981) ก็ค้นพบการสัมผัสภาษาของภาษาไทดำที่พูดในจังหวัดราชบุรีเช่นกัน โดยพบว่าภาษาไทดำในหลายแห่งของจังหวัดราชบุรีได้รับอิทธิพลจากภาษาของลาวกลุ่มต่างๆ ที่อาศัยอยู่ใกล้เคียง เช่น ลาวใต้ เป็นต้น พิณวิภา อยู่เย็น (2556) ก็พบการสัมผัสภาษาระหว่างภาษาไทดำและภาษาไทยถิ่นราชบุรี โดยที่วรรณยุกต์ B4 ซึ่งเดิมเป็นวรรณยุกต์กลางระดับ [33] ได้เริ่มเปลี่ยนแปลงเป็นวรรณยุกต์ตก [42/442] ดังเช่นวรรณยุกต์ [442] ในภาษาไทยถิ่นราชบุรี

โดยภาพรวมการเปลี่ยนแปลงของวรรณยุกต์ตามภูมิภาค สรุปได้ว่ามีการเปลี่ยนแปลงในจังหวัดราชบุรีมากที่สุด รองลงมาคือ สุพรรณบุรีและเพชรบุรี ตามลำดับ ส่วนจังหวัดนครปฐมเปลี่ยนแปลงน้อยที่สุด

ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ว่าผู้พูดภาษาไทดำในวัยหนุ่มสาวส่วนใหญ่ใช้สัทลักษณะของวรรณยุกต์ที่แตกต่างไปจากวัยกลางคนและวัยสูงอายุอันเนื่องมาจากอิทธิพลของภาษาไทยมาตรฐาน เช่น วรรณยุกต์ระดับ B4 เปลี่ยนแปลงสัทลักษณะเป็นวรรณยุกต์ตกคล้ายภาษาไทยมาตรฐาน นอกจากนี้ยังมีเรื่องของ การออกเสียงให้ง่ายขึ้น (Case of articulation) ดังเช่นการบีบเส้นเสียงของวรรณยุกต์ C4 ที่หายไป ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงของวรรณยุกต์ได้เกิดขึ้นในผู้บอกภาษาวัยหนุ่มสาว แต่การเปลี่ยนแปลงนี้เป็นไปอย่างช้า ซึ่งสอดคล้องกับข้อค้นพบของสุนทรรัตน์ แสงงาม (2549) ที่ว่าการแปรเสียงได้เกิดขึ้นในวัยหนุ่มสาว แต่

เป็นไปอย่างช้ากว่าการเปลี่ยนแปลงของคำ นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่าลักษณะของวรรณยุกต์มีการแปรไปตามถิ่นที่อยู่อาศัยของผู้พูดอีกด้วย

เชิงอรรถ

¹ไทดำที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยมีชื่อเรียกต่างๆ กันว่า ไทยโซ่ง ลาวโซ่ง ลาวทรงดำ ไทยทรงดำ ผู้ไทยดำ ไทดำ

²บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัยเรื่อง “การแปรและการเปลี่ยนแปลงเสียงในภาษาไทยโซ่ง” ซึ่งเป็นผลผลิตของโครงการวิจัยเรื่อง “ชาติพันธุ์ กระบวนทัศน์ใหม่ในการศึกษาภาษาและวัฒนธรรม” ได้รับทุนส่งเสริมกลุ่มวิจัย (เมธีวิจัยอาวุโส สกว. 2553) จากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณศาสตราจารย์ ดร. อีระพันธ์ เหลืองทองคำ และรองศาสตราจารย์ ดร. วีระ โอสภาภิรัตน์ ที่ปรึกษาของโครงการวิจัย และรองศาสตราจารย์ ดร. วริษา กมลนาวัน ที่ให้ข้อวิจารณ์และคำแนะนำซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการปรับปรุงแก้ไขบทความ

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

- กันทิมา วัฒนประเสริฐ และสุวัฒนา เลี่ยมประวัตติ. (2531). ระบบเสียงภาษาลาวของกลุ่มน้ำท่าจีน. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กัลยา ดิงศักดิ์, ม.ร.ว. (2525). หน่วยที่ 15 ภาษาและภาษาย่อยในประเทศไทย. เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย 3 หน่วยที่ 7-15. สาขาวิชาศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- กาญจนา พันธุ์คำ. (2523). ลักษณะเฉพาะด้านเสียงของภาษาลาวในอำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชาคริต อนันทรวัน. (2521). ระบบเสียงภาษาไทยดำ หมู่บ้านนาป่าหนาด ตำบลเขาแก้ว อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พัฒนรัตน์ อัครวัฒนากุล. (2546). การเปลี่ยนแปลงของวรรณยุกต์ กรณีศึกษาภาษากลุ่มลาว. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุฎิบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- เพ็ญวิภา อยู่เย็น. (2556). การแปรเสียงวรรณยุกต์ตามตัวแปรอายุในภาษาไทย
จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ม. ศรีบุษรา (นามแฝง). (2530). ไทยด้ารำพัน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์บรรณกิจ.
- รสริน เสือส่อสีทิธิ. (2535). ระบบเสียงภาษาลาวโซ่ง หมู่บ้านดอนเตาอิฐ ตำบลราง
หวาย อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี. สารนิพนธ์ปริญญาอักษร
ศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมศัพท์ภาษาศาสตร์ ฉบับ
ราชบัณฑิตยสถาน. นนทบุรี: สหมิตรพรินติ้ง.
- วิไลลักษณ์ เดชะ. (2530). การศึกษาเปรียบเทียบระบบเสียงของภาษาไทย 6 ภาษาที่
พูดในอำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษร
ศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนทรรัตน์ แสงงาม. (2549). การแปรคำศัพท์และวรรณยุกต์ตามกลุ่มอายุและ
ทัศนคติต่อภาษาในภาษาไทย (ไทดำ) ที่พูดในอำเภอเขาย้อย จังหวัด
เพชรบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตร์มหาบัณฑิต. ภาควิชา
ภาษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุพัตรา จิรนนทนากรณ์, อัญชลี สิงห์น้อย และศิริพร มณีชู. (2546). ระบบ
ไวยากรณ์ในภาษาไทยโซ่ง. สาขาวิชาภาษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- โสภิตา ดาวร. (2556). การแปรและการเปลี่ยนแปลงเสียงในภาษาไทยดำ.
วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อรพันธ์ อุณากรสวัสดิ์. (2536). ศึกษาเปรียบเทียบระบบเสียงภาษาผู้ไทกับภาษาลาว
โซ่ง. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชา
ภาษาไทย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อัญชลี บุรณะสิงห์. (2531). วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงการใช้คำของคนสามระดับ
อายุในภาษาไทยโซ่ง. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยมหิดล.

ภาษาอังกฤษ

- Baker, C. & and P. Phongpaichit (2005). *A History of Thailand*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Fippinger, Jay and Dorothy Fippinger. (1974). Black Tai phoneme, with reference to White Tai. *Anthropological Linguistics* 12 (3): 83-95.
- Gedney, William J (1972). A checklist for determining tones in Tai dialects. In M. Estellie-Smith, (Eds.), *Studies in Linguistics in Honor of George L. Trager*. (pp. 423-437). The Hague: Moulton.
- Gedney, William. (1964). A comparative sketch of White, Black and Red Tai. *The Social Science Review*. Special number 14: 1-47.
- Li, Fang Kuei. (1977). *A handbook of Comparative Tai*. Hawaii: The university press of Hawaii.
- Orapin Maneewong. (1987). *A comparative phonological study of Lao Song in Petchaburi and Nakhonpathom provinces*. Master's thesis, Mahidol University.
- Pittayawat Pittayaporn. (2009). *The phonology of Proto-Tai*. Ph.D. dissertation, Cornell University.
- Somsong Burusphat. (2012). Tones of Tai Song varieties. *The Journal of Southeast Asian Linguistics (JSEALS)* 5: 1-17.
- Theraphan L-Thongkum. (2002a). *Old Tai Dam (Black Tai) Lexicon*. (Manuscript)
- Theraphan L-Thongkum. (2002b). *Old Tai Dam (Black Tai) and the meanings of ambiguous words in modern Thai elaborate expressions*. Paper presented at the 12th Annual Conference of the Southeast Asian Linguistics Society (SEALS XII) hosted by Northern Illinois University, DeKalb, May 15-17, 2002.
- Wipawan Plungsuwan. (1981). *A tonal comparison of Tai dialects in Ratchaburi*. Master's thesis, Mahidol University.